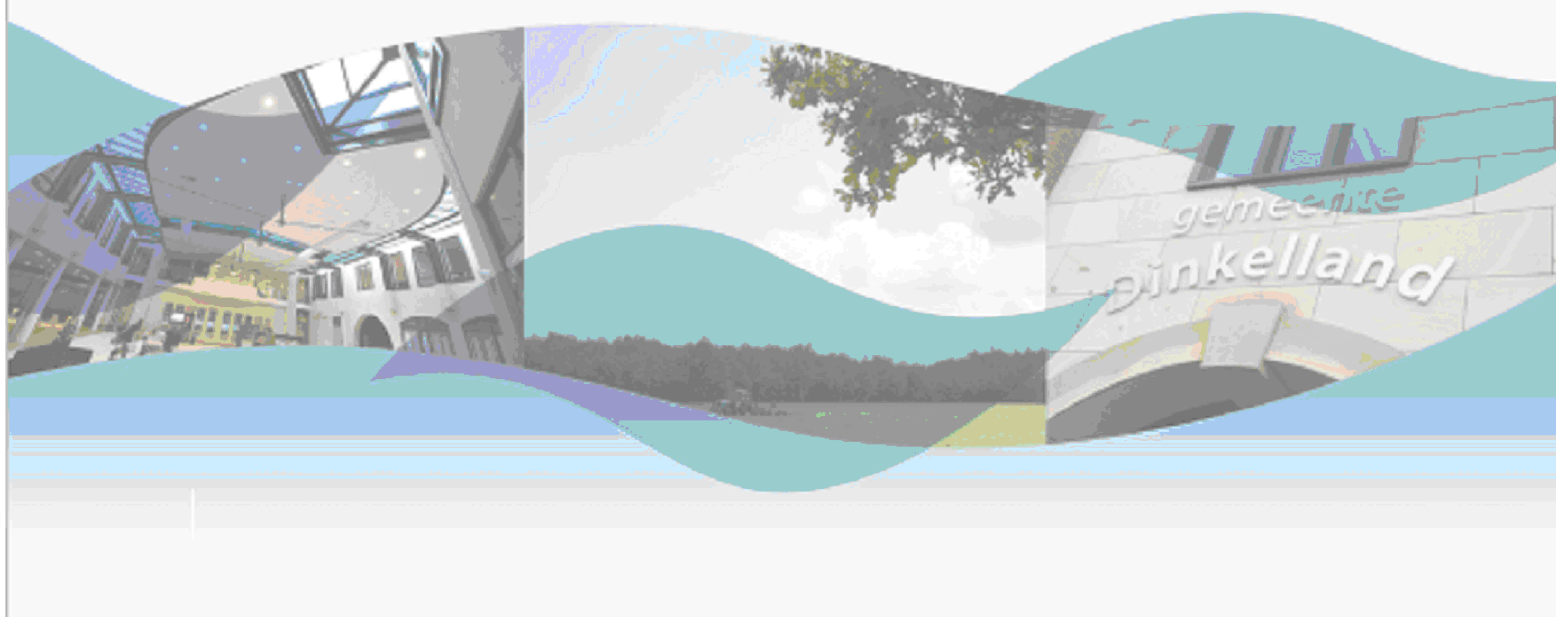

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding jaarstukken.....	5
Corona.....	7
2. Nota van aanbidding.....	9
Indeling jaarstukken.....	9
Resultaat en analyse.....	9
Reserves en voorzieningen.....	14
Financiële positie en resultaatbestemming.....	15
3. Maatschappelijk Effecten Plan (MEP).....	16
Inleiding Maatschappelijk Effecten Plan (MEP).....	18
Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving.....	21
Inleiding Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving.....	21
Realistischer bouwen en wonen.....	21
Aantrekkelijkere openbare ruimte.....	22
Toekomstbestendig maatschappelijk vastgoed.....	23
Maatschappelijke veiligheid.....	24
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving - financieel.....	24
Ambitie Duurzaam Dinkelland.....	25
Inleiding Ambitie Duurzaam Dinkelland.....	25
Energie: Wind en zon.....	26
Energie: Warmte.....	27
Duurzaam van onderop.....	28
Circulaire inkoop.....	28
Asbest eraf, zon erop.....	29
Duurzaam Dinkelland - financieel.....	30
Ambitie Sterke bedrijvigheid.....	31
Inleiding Ambitie Sterke Bedrijvigheid.....	31
Vitalere vrijetijdseconomie.....	32
Sterker ondernemersklimaat.....	33
Innovatievere agrarische sector.....	34
Sterke bedrijvigheid - financieel.....	35
Ambitie Inclusieve samenleving.....	36

Inleiding Ambitie Inclusieve Samenleving.....	36
Langer gezond.....	38
Versterken sociale basis.....	39
Zorg meer nabij.....	40
Meer inwoners kunnen meedoen.....	41
Inclusieve samenleving - financieel.....	42
Participatieprocessen.....	43
Inleiding.....	43
Wat wilden we bereiken?.....	44
Hoe hebben we dat bereikt?.....	44
Wat hebben we gerealiseerd?.....	45
Wat hebben we gerealiseerd in MijnDinkelland2030!.....	45
Dinkelland in de regio.....	46
Overzicht baten en lasten.....	47
Omgevingswet.....	47
4. Programma's basisdeel.....	49
Programma Bestuur & middelen.....	50
Programma Dienstverlening & burgerzaken.....	59
Programma Veiligheid.....	62
Programma Openbare ruimte & mobiliteit.....	66
Programma Economie.....	70
Programma Onderwijs.....	74
Programma Sport & accommodaties.....	78
Programma Cultuur & recreatie.....	80
Programma Sociaal domein.....	82
Programma Milieu.....	93
Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening.....	96
5. Paragrafen.....	99
Lokale heffingen.....	99
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	109
Onderhoud kapitaalgoederen.....	117

Financiering.....	128
Verbonden partijen.....	130
Grondbeleid.....	146
Bedrijfsvoering.....	149
Wet Open Overheid (WOO).....	150
6. Jaarrekening.....	152
Balans.....	152
Overzicht van baten en lasten.....	154
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	155
Toelichting op de balans per 31 december.....	160
Toelichting en analyse op de baten en lasten.....	180
6. Bijlagen bij de jaarrekening.....	190
Bijlage 1: Overzicht van incidentele baten en lasten.....	190
Bijlage 2: Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	194
Bijlage 3: Single informatie Single audit (SiSa).....	196
Bijlage 4: Overzicht taakvelden.....	215
Bijlage 5: Toelichting beleidsindicatoren.....	218
8. Overige gegevens.....	222
Controleverklaring.....	222
Raadsvoorstel en raadsbesluit.....	222

1. Inleiding jaarstukken

Inleiding

Dit document betreft de jaarstukken 2022. Hierin leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in het afgelopen jaar. Naast de verantwoording over dit gevoerde beleid, uitvoerig opgenomen onder de verschillende programma's, willen we in deze inleiding stilstaan bij een aantal gebeurtenissen en opvallende omstandigheden.

Gemeenteraadsverkiezingen

Het jaar 2022 stond in het teken van gemeenteraadsverkiezingen. Een verkiezingsjaar brengt nieuwe opgaves, andere ambities, intensiveringen van beleid maar ook keuzes met zich die in de uitvoering een zekere dynamiek met zich meebrengen. Naast de politieke ambities die hun basis vinden in het raadsakkoord en in veel gevallen een plek hebben gekregen in het collegeakkoord is ook besloten stevig te investeren in de toekomstbestendigheid van Noaberkracht. Er is ruimte gecreëerd om te investeren in het strategische vermogen maar ook om de bestuursstijl van 'Samenlevingsgericht werken en besturen' te borgen. In het kader van toekomstbestendigheid van de organisatie is in 2022 een verkenning gestart naar samenwerking met de gemeente Oldenzaal.

Oekraïne

Nadat Corona de samenleving wereldwijd en dus ook dienstverlening door gemeenten een aantal jaren domineerde werden we begin 2022 geconfronteerd met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. Dit had zowel direct als indirect gevolgen voor de dienstverlening door gemeenten. Zo werden gemeenten geconfronteerd met forse opgaven om gevluchte Oekraïners op te vangen. Daarnaast bleek de zogenaamde "Migratieketen" in de loop van het jaar 2022 vast te lopen wat leidde tot extra vraag naar opvangplekken voor vluchtelingen en zelfs tot hogere taakstellingen voor gemeenten voor de huisvesting van statushouders. Dit betekende dat in 2022, evenals de jaren daarvoor door Corona, een enorme flexibiliteit is gevraagd van ons allemaal. Met veel inzet en veerkracht is enerzijds vanuit de organisatie hard gewerkt om de inwoners van de juiste zorg, de ondernemers van de juiste ondersteuning te voorzien en om ervoor te zorgen dat de inzet ten behoeve van de opvang van vluchtelingen zo beheersbaar mogelijk zou blijven. Tegelijkertijd hebben we ervoor gezorgd dat de reguliere dienstverlening en de reguliere werkprocessen doorgang bleven vinden.

De oorlog in Oekraïne heeft ook in economische zin impact gehad op onze samenleving. De export vanuit Oekraïne (vooral tarwe en graan) kwam stil te liggen en zorgde voor enorme opdriving van de prijzen. Daarnaast kwam de import van olie en gas uit Rusland als gevolg van oplegde sancties door westerse landen naar deze landen nagenoeg stil te liggen. Ook dit had een enorme stijging van de prijzen tot gevolg. Al met al beleefde de inflatie in 2022 een historisch hoog niveau met alle gevolgen van dien. Om zogenaamde huishoudens met een "krappe beurs" te ondersteunen in het betalen van de energierekening is in 2022 de energietoeslag uitbetaald.

Leefomgeving van de toekomst

Het thema duurzaamheid heeft landelijk, regionaal en ook in onze gemeente op de agenda gestaan. Veel mensen zijn er inmiddels van doordrongen dat de opwarming van de aarde moet worden beperkt en dat de klimaatverandering moet worden tegengegaan. Ook is er het besef dat de mensheid daar iets aan moet doen. De stijging van de energieprijzen in 2022 heeft het bewustzijn en de noodzaak van het nemen van maatregelen versterkt. Wij hebben ingezet op het pro-actief ondersteunen van onze inwoners in het verduurzamen van woningen richting uiteindelijk energieneutraal en aardgasvrij wonen en werken.

Speciale aandacht en maatregelen zijn uitgegaan naar de inwoners die door de stijgende energieprijzen het meest in de problemen zijn geraakt. Als gemeente hebben we ook een opgave in de grootschalige

opwek van energie. Aan de hand van een routekaart wind en zon zijn stappen gezet om te komen tot wind- en zonneveldenbeleid, waarmee invulling gegeven kan worden aan de opgave. Hoewel veel mensen doordrongen zijn van de noodzaak van de energietransitie, zien we ook in onze gemeente dat als maatregelen dichterbij komen ook de weerstand hiertegen groeit. Vergroten van de bewustwording en de dialoog voeren om samen invulling te geven aan mogelijke oplossingen, zal hierin nog belangrijker worden.

Positieve gezondheid

Ook in 2022 is onze aandacht uitgegaan naar het sociaal domein. We hebben bijgedragen om de zorg en ondersteuning voor iedereen bereikbaar en betaalbaar houden en om goede zorg te blijven verlenen. Daarbij is ingezet op preventie, omdat dit bijdraagt aan een positieve gezondheid op de langere termijn. Dit deden wij vanuit onze verbindende en faciliterende rol. Het inzetten op het sport- en preventieakkoord is een mooi voorbeeld. Met inwoners en stakeholders werken wij aan het versterken van onze basis- en algemene voorzieningen.

Tevens willen we de zorg dichtbij organiseren en kwalitatieve zorg en ondersteuning verlenen passend bij de vraag. De realisatie van Schakel en de implementatie van de praktijkondersteuner Jeugd GGZ en de Coördinator Externe verwijzer zijn hiervan goede voorbeelden. Op die manier hebben wij de samenwerking met onze partners kunnen verstevigen.

Het jaar 2022 stond ook in het teken van terugkijken en vooruitblikken naar het Twents ondersteuningsmodel. Meerdere onderdelen zoals bijvoorbeeld de jeugdzorg en onderdelen in de Wmo vragen om een herijking van de inkoop. En wat betreft de sociaal werkvoorziening en de participatiewet hebben we ingezet op een goede uitvoering bij Stichting Participatie Noaberkracht (SPN), de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie (NUO) en de samenwerking met gemeente Oldenzaal.

Buitengebied in Balans

In 2022 zijn we geconfronteerd met grote opgaven in het buitengebied zoals de energietransitie, stikstof, kringlooplandbouw, biodiversiteit, et cetera. Als gemeente hebben wij ons ingezet als verbinder tussen beleidsmakers op landelijk en regionaal niveau en onze inwoners en ondernemers in het buitengebied. Daarnaast hebben we gefaciliteerd in het zoeken naar oplossingen voor deze opgaven in onder andere onze deelname aan Natura2000 samenwerkingsverbanden, maar ook de Gebiedsteams voor de opgaven vanuit het Nationaal en Provinciaal Plan Landelijk Gebied. Omdat de oplossing voor deze opgaven niet (alleen) op lokaal niveau zijn op te lossen, trekken we hiervoor intensief samen op met de noordoost-Twentse gemeenten.

Met de Noordoost-Twentse gemeenten hebben we de samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie geïntensiveerd. We werken aan een gezamenlijke uitvoeringsagenda waarbij we vooral inzetten op kwalitatief toerisme. De beoogde groei moet samengaan met respect voor de leefomgeving van de inwoners, het landschap en de natuur.

Leefbare Kernen

Het behoud en versterken van de leefbaarheid in onze kernen verdient doorlopend aandacht. Wij willen kernen waar het goed wonen is en waar voldoende aanbod voor handen is; waar bedrijvigheid is en waar mensen werk kunnen vinden. Daarnaast zetten wij in op kernen waar ruimte is om elkaar te ontmoeten en om samen te komen. Het is een prachtige opgave om onze voorzieningen in stand te houden en participatief plannen ontwikkeling te brengen.

Wij hebben in 2022 ons woningbouwprogramma geactualiseerd op basis van de in 2021 vastgestelde woonvisie. Ons speerpunt is geweest om in elke kern een gemeentelijk woningbouwplan in uitgifte te

hebben of in het vooruitzicht te hebben. Daarnaast hebben wij de nodige grondposities ingenomen. Wij zijn begonnen met het aanbrengen van meer balans en doorstroming op de woningmarkt door een gevarieerd(er) woningbouw aanbod na te streven. Dit is bekrachtigd met de provinciale woondeal eind 2022. In onze plannen houden wij meer rekening met de opgaven voor natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen. Daar waar wij groene structuren aanbrengen, zijn deze kwalitatief hoogwaardig.

Aan de hand van het behoefteonderzoek naar bedrijfsgronden zijn wij gestart met het innemen van nieuwe grondposities. Er is een lokale uitbreidingsbehoefte waarneembaar die wij op korte en middellange termijn willen faciliteren. De mogelijkheden voor nieuwe bedrijventerreinen richten zich op de grote(re) 3 kernen in de gemeente.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed hebben wij doorgewerkt aan verschillende verzelfstandigingsopgaven. Een gunstig perspectief op meerjarig beheer, exploitatie en onderhoud is hiermee bereikt. Verder hebben wij ingezet op het versterken van centra en clusteringsopgave(n) van maatschappelijk vastgoed.

Tot slot hadden we in 2022 nog te maken met (de afloop van) de gevolgen van het coronavirus en de gevolgen daarvan. Hiervoor is een afzonderlijk corona deel aan deze inleiding toegevoegd.

Voor een verdere inhoudelijke en financiële toelichting op het jaar 2022 verwijzen wij u naar de verschillende onderdelen van deze jaarstukken 2022.

Corona

Algemeen

Stand stelpost corona

Zoals we hebben toegezegd komen we in elk van onze P&C documenten met een voortgang en actualisatie van de stelpost corona. Dit doen we dus ook in deze jaarverantwoording over het jaar 2022. Hierbij nemen we de eindstand van de stelpost corona uit het tweede programmajournaal 2022 als vertrekpunt. Deze stand kwam rekening houdend met alle aangedragen mutaties uit het tweede programmajournaal 2022 uit op een bedrag van € 488.500. Na vaststelling van dit tweede programmajournaal heeft nog een mutatie plaatsgevonden die leidt tot het volgende beeld van de stelpost:

Stand programmajournaal 2022	488.500
af: extra logistieke kosten afvalinzameling ROVA	-13.500
Herziene stand	475.000

Toelichting op de mutaties

Extra kosten afval

Door de coronacrisis hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. Met name het restafval is, door onder andere het thuiswerken, in hoeveelheid gegroeid. Tegelijkertijd ontvangen de gemeenten voor andere afvalstromen een vergoeding (o.a. pmd). Maar omdat deze stromen zijn toegenomen, is de vergoeding hiervoor gedaald. De gemeente heeft hiervoor een coronacompensatie ontvangen.

Deze tegemoetkoming gaat naar de algemene middelen. Op basis van de werkelijke kosten die ROVA in 2021 heeft doorberekend aan de gemeente is er een beroep op deze gelden. Dit wordt toegevoegd aan de voorziening afval. Voor de gemeente Dinkelland gaat het om een bedrag van € 13.500.

Resultaatbestemming

De resterende stelpost ten bedrage van € 475.000 wordt betrokken bij de resultaatbestemming. Voorstel is om het restant van de stelpost over te hevelen naar het jaar 2023 in afwachting van meer duidelijkheid/te ontwikkelen beleid. Gezien de laatste ontwikkelingen op het gebied van Corona (afschaffen regels en stoppen met testen) is het college van mening dat het handhaven van de stelpost Corona niet langer noodzakelijk is en dat deze stelpost feitelijk kan worden toegevoegd aan de algemene middelen. Bij de perspectiefnota 2024 komen we hier op terug.

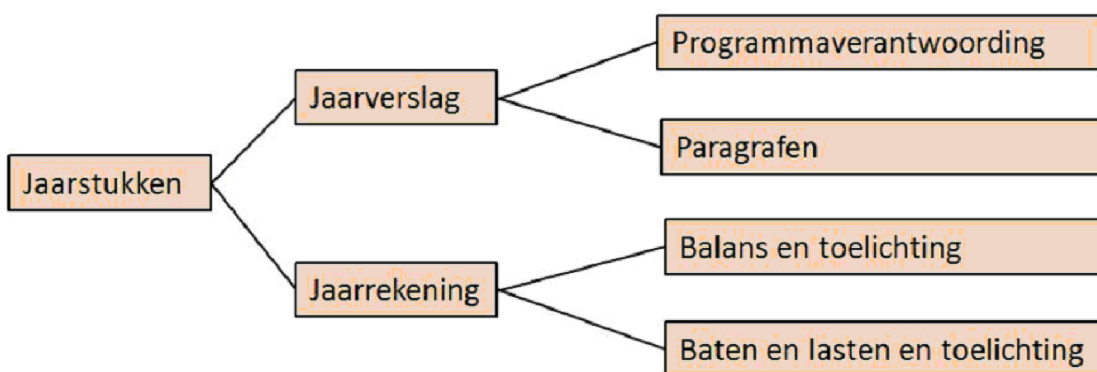
2. Nota van aanbidding

Indeling jaarstukken

Het college biedt hierbij de jaarstukken 2022 ter vaststelling aan de gemeenteraad aan. Met de aanbidding van de jaarstukken legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in 2022. Uitgangspunt hiervoor is het leveren van een gedegen kwaliteit waarbij het verkrijgen van een goedkeurende verklaring, ook voor de rechtmatigheid, een voorwaarde is.

Indeling jaarstukken

De in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten genoemde jaarstukken bestaan uit:

De jaarstukken zijn het sluitstuk van de Planning & Control-cyclus. In het eerste gedeelte, het jaarverslag, staat het gevoerde beleid centraal. In het jaarverslag wordt de indeling van de begroting 2022 gevolgd en wordt de realisatie van de doelstellingen uit de ambitiebegroting en basisbegroting nader beschouwd. In het tweede gedeelte, de jaarrekening, worden de cijfers gepresenteerd.

Resultaat en analyse

Resultaat

Verloop resultaten producten Planning & Control op begrotingsbasis 2022

Verloop resultaten producten Planning & Control op begrotingsbasis 2022	
P&C cyclus 2022	(Bedragen x € 1.000)
Saldo primitieve begroting (overschot)	1.498
Saldo 1e financiële rapportage (overschot)	568
Saldo programmajournaal (overschot)	1.113
Saldo septembercirculaire algemene uitkering (overschot)	457
Saldo 2022 op begrotingsbasis (overschot) ten gunste van de algemene reserve	3.636

Verloop begroting 2022 versus rekening 2022

Naast de specifieke verantwoording, zoals u die in het vervolg van deze jaarrekening zult aantreffen gaan wij in dit algemene deel in hoofdlijnen in op de financiële uitkomsten. Onderstaand een opbouw van het uiteindelijke resultaat, zowel vóór bestemming als na bestemming.

(Bedragen x € 1.000)	Raming 2022 vóór wijziging	Raming 2022 na wijziging	Realisatie 2022
Baten	60.959	73.401	74.556
Lasten	-61.207	-77.648	-72.381
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-248	-4.247	2.174
Onttrekking aan reserves	2.364	10.974	7.566
Toevoeging aan reserves	-2.116	-6.727	-4.729
Het gerealiseerde resultaat	0	0	5.011

Analyse

Analyse verschillen reserves

Onder de programma's en in de staat van reserves (en voorzieningen) wordt uitvoerig ingegaan op de verschillende mutaties betreffende de reserves (en voorzieningen). Ook wordt verderop in deze nota van aanbidding nog een nadere toelichting gegeven op het (ontstaan van het) totaal van onze reserves (en voorzieningen). Voor een verklaring van het resultaat voor bestemming (dus zonder de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves) in relatie tot het resultaat na bestemming wordt ook hier even kort stilgestaan bij de verschillen tussen de raming en de realisatie betreffende de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves.

De afname van de reserves heeft voor het overgrote deel te maken met de winst- en verliesnemingen binnen het grondbedrijf welke leiden tot een onttrekking aan de algemene reserve en onttrekkingen m.b.t. de ambitiebegroting. Tevens zijn er lagere onttrekkingen aan de reserves welke te maken hebben met werkzaamheden die in 2022 niet of niet volledig zijn uitgevoerd en in 2023 verder worden opgepakt. Zie hiervoor ook het voorstel met betrekking tot budgetoverheveling.

Analyse uitkomsten op hoofdlijnen

Hierna wordt ter verklaring van het voordelig resultaat (na bestemming) een analyse op hoofdlijnen gegeven. Vergeleken zijn de werkelijke baten en lasten met de ramingen na verwerkte begrotingswijzigingen. Het overzicht is als volgt:

omschrijving (Bedragen x € 1.000)	voordeel	nadeel
Programma ambitiedeel		
Project wijkuitvoeringsplan Weerselo	28	
Twents blokje om fase 1	30	
Programma basisdeel		
Voorziening pensioenen wethouders	538	
'n Emter	157	
Groenstroken	57	
Grond centrumplan Weerselo	398	
Rente schatkistbankieren	47	
Algemene uitkering	621	
Omzetbelasting	52	
Taakmutaties algemene uitkering	654	
Rijksbijdrage Spuk	86	
Bestuurlijke samenwerking		42
Afstoten gemeentelijk vastgoed		49
Organisatieondersteuning		35
Rijbewijzen	27	
Veiligheidsregio Twente	55	
Omgevingsdienst Twente		34
Wegen	107	
Groenvoorziening (beleid en beheer)	61	
Openbare verlichting		28
Bermen en sloten		96
Toeristenbelasting	152	
Huisvesting bijzonder basisonderwijs	35	
Leerlingenvervoer	59	
Gemeentelijke binnensportaccommodaties en zwembaden	117	
Kunstzinnige en culturele vorming/ondersteuning	53	
Wet inburgering	41	
Specifieke uitkering wet inburgering	54	
Vluchtelingen Oekraïne	777	
Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	63	
Energiearmoede	302	
Sociale werkvoorziening	122	
Participatie en reïntegratie	75	
Wmo beleid en uitvoering Maatwerkdienstverlening 18+	130	
Huishoudelijke ondersteuning	25	
Wmo ondersteuning individueel	25	
Wmo ondersteuning groep	52	
Jeugdzorg	371	
Herorientatie vrij toegankelijke voorzieningen		50
Beleid en uitvoering inkomensregelingen		26
Bijstandsuitkeringen		45
Hulpmiddelen		24
Beleid en uitvoering Volksgezondheid		81
Overige mee- en tegenvallers	151	
Totaal	5.522	511

Zoals uit het overzicht blijkt wordt het voordelige resultaat over het jaar 2022 ten bedrage van €5.011.000 (€5.521.000 minus €511.000) voor het overgrote deel veroorzaakt door voorzieningen pensioenen wethouders (€538.000), verkoop 'n Emter (€157.000), grond centrumplan Weerselo €398.000, algemene uitkering (€621.000), taakmutaties algemene uitkering (€654.000), sociaal domein (€2.038.000), toeristenbelasting (€152.000) en gemeentelijke binnensportaccommodaties en zwembaden (€117.000). Nadelen worden onder andere veroorzaakt door het sociaal domein (€227.000). De overige verschillen betreffen veelal afwijkingen die betrekking hebben op de reguliere taken. Deze worden nader verklaard en toegelicht in het jaarverslag en de toelichting op de jaarrekening onder de programma's.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dus dat de jaarrekening 2022 met een positief saldo van €5.011.000 is afgesloten. Dit positieve saldo is ontstaan omdat budgetten in 2022 niet volledig zijn aangewend. Voor een bedrag van €478.000 wordt dit positieve saldo veroorzaakt doordat budgetten niet zijn aangewend in 2022. We stellen voor deze budgetten over te hevelen naar 2023.

(Bedragen x € 1.000)	Over te hevelen budgetten 2022		
	Totaal	t.l.v. reserves	t.l.v. alg. middelen
Uitvoeringsplan sociaal domein	114	114	0
Mantelzorgbeleid	50	50	0
Stimuleringsfonds sociaal domein	10	10	0
Halifax bommenruimer	5		5
Kansrijke start	20	4	16
Centrumplan (Be)leefbaar centrum Ootmarsum	69	69	0
Uitvoering lokaal sportakkoord	6		6
We actualiseren de gemeentelijke cultuurvisie	37	37	0
Stimuleringsregeling binnenstedelijke herontwikkeling	200	200	0
Volkshuisvesting Rijks en provinciale middelen	259	259	0
Onderzoek overrijdbaarheid Nicolaasplein	18	18	0
Leerlingenvervoer Oekraïne	17		17
Uitvoeringsplan KOG	260	260	0
Vorbereidingskosten basisscholen Denekamp	445	445	0
Energiearmoede	302		302
Juridische ondersteuning	33		33
Inburgering	65	17	48
We houden het rapport Samen Scholen 2030 actueel	15		15
Noodfonds energiekosten verenigingen en SMO's	100	100	0
Historisch archief voormalig gemeente Ootmarsum	43	43	0
Heroriëntatie ondernemer	9	9	0
Gezond in de stad	7		7
Asiel (inburgering)	29		29
Stelpost Corona	475	475	0
Te storten in reserve verplichtingen voorgaande jaren	2.589	2.110	478

Na deze storting in de reserve bedraagt het positieve saldo €4.533.000 (€5.011.000 minus €478.000). Voordat dit volledige positieve saldo wordt gestort in de algemene reserve worden 7 specifieke resultaatbestemmingen voorgesteld. Hierover is door de raad nog geen besluit genomen. Het gaat hierbij om de volgende mutaties:

Bestemming resultaat 2022 (Bedragen x € 1.000)		
Omschrijving	Totaal	
1 Verkiezingen (december circulaire)	4	
2 Energietoeslag (december circulaire)	410	
3 Bijzondere bijstand (december circulaire)	29	
4 Breed offensief (december circulaire)	6	
5 Gezond in de stad (december circulaire)	12	
6 Versterken sociale basis (december circulaire)	19	
7 Opvang Oekraïne	777	
Totale mutatie te bestemmen resultaat	1.258	

Toelichting op de onderdelen uit de resultaatbestemming

1) Verkiezingen (december circulaire)

Gemeenten ontvangen in 2022 een incidentele bijdrage van in totaal € 2,7 miljoen als stimulans voor het toegankelijker maken van verkiezingen bijvoorbeeld voor mensen met een visuele of andere beperking. Het wetsvoorstel gezamenlijk gezag door erkenning is in maart 2022 aangenomen in de Eerste Kamer en treed op 1 januari 2023 in werking. Voor de uitvoering van dit wetsvoorstel dienen de burgerzakensystemen aangepast te worden. Leveranciers berekenen de kosten die hiermee gemoeid gaan door aan gemeenten.

2) Energietoeslag (december circulaire)

Het kabinet heeft besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 uit te keren aan mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Hiervoor ontvangen gemeenten in 2022 € 500 miljoen, zodat gemeenten de mogelijkheid hebben om hiervan al € 500 uit te keren.

3) Bijzondere bijstand (december circulaire)

Naar aanleiding van de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september jl. ontvangen gemeenten in 2022 € 35 miljoen om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.

4) Breed offensief (december circulaire)

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Voor de implementatie van de voorstellen uit Breed offensief heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in totaal € 53 miljoen aan incidentele middelen beschikbaar gesteld voor 2020, 2021 en 2022. Op basis van bestuurlijke afspraken ontvangen gemeenten in 2022 € 9,1 miljoen via de algemene uitkering voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die wetwijzigingen vereisen.

5) Gezond in de stad (december circulaire)

In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start van 12 september 2018 zijn de afgelopen jaren via diverse circulaire middelen aan het gemeentefonds toegevoegd om een lokale coalitie te vormen, versterken en behouden rondom de eerste 1.000 dagen van kinderen, opdat gemeenten erkende interventies rondom een Kansrijke Start kunnen inzetten.

6) Versterken sociale basis (december circulair)

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden. Belangrijk hierbij is dat ouderen beroep kunnen doen op een sterke sociale basis.

7) Gemeentelijke Opvang Oekraïne

In 2022 is, onder druk van de crisis die de Oorlog in Oekraïne in zich had en heeft, gestart met het opvangen van Oekraïense vluchtelingen binnen de gemeente. Daar waar in eerste instantie sprake was van acuut handelen, komen we nu in een vaarwater van professionaliseren en processen uitlijnen. Door de duur van de oorlog veranderen uitdagingen. Dit betekent dat doorontwikkeling hand in hand gaat met onder andere aandacht voor het psychosociaal welbevinden van vluchtelingen, het aanbieden van passende activiteitenprogramma's als ook de ondersteuning van medewerkers op locatie. Het resterende budget 2022 wordt dan ook overgeheveld naar 2023.

Samenvatting

Na besluit van de raad worden voorgenoemde bedragen gedoteerd aan de de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen. Het positieve saldo bedraagt dan €3.275.000 (€4.533.000 minus €1.258.000) en wordt conform bestendige gedragslijn gedoteerd aan de algemene reserve. In de perspectiefnota komen wij terug op de actuele stand van de reserves en het eventueel vrij te besteden bedrag in de reserves. Dit alles rekening houdend met de benodigde weerstandscapaciteit.

Reserves en voorzieningen

In samenvattende vorm geven wij onderstaand een overzicht van de mutaties in de reserves en voorzieningen.

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 1-1-2022	Saldo 31-12-2022	Mutatie
Algemene reserve	8.855	5.335	1.148
Bestemmingsreserves	35.181	35.865	1.957
Totaal reserves	44.036	41.200	3.105
Voorzieningen algemeen	7.116	7.484	368
Totaal voorzieningen	7.116	7.484	368
ALGEHEEL TOTAAL	51.152	48.683	-2.469

De afname van de reserves en voorzieningen voor een bedrag van €2.362.000 wordt deels veroorzaakt door de het resultaat over 2021 voor een bedrag van 1.333.000, door resultaatnemingen van de begroting en de tussentijdse rapportages voor een bedrag van €3.636.000 en ontvangen gelden m.b.t. de invoeringskosten voor de omgevingswet van €400.000. Ter dekking van de ambitiebegroting is een bedrag onttrokken van €1.725.000.

Verdere onttrekkingen zijn o.a. winst- en verliesnemingen alsmede de mutatie op het vormen van verliesvoorzieningen binnen het grondbedrijf van €581.000, saldo College Akkoord €303.000, Uitvoeringsplan KOG € 479.000, afschrijvingen majeure projecten € 227.000, implementatie omgevingswet €760.000, verzelfstandiging Hoge Vonder te Deurningen € 712.000, privatisering OLM €1.000.000, compensatie lokale heffingen €262.000 en uitvoeringsplan sociaal domein €120.000

De vermeerdering van de voorzieningen hebben vooral betrekking op het exploitatieoverschot riolering van €734.000. Verminderingen op de voorzieningen hebben vooral betrekking op de voorziening groot onderhoud Dorper Esch voor een bedrag van € 673.000 en voorziening pensioenaanspraken en wachtgelden wethouders van €441.000.

Voor een bedrag van €2.110.000 werd er nog geen beroep gedaan op de reserves (zie budgetoverheveling).

In de toelichting op de jaarrekening is een overzicht van alle mutaties van reserves en voorzieningen opgenomen, met daaraan toegevoegd een overzicht van alle mutaties per reserve en voorziening. Verder verwijzen wij tevens naar de paragraaf weerstandsvermogen. Voor de volledigheid moet worden opgemerkt dat in bovenstaande opstelling van de reserves en voorzieningen (nog) geen rekening is gehouden met de voorgestelde toevoegingen op grond van de resultaatbestemming 2022.

Financiële positie en resultaatbestemming

Beoordeling financiële positie

Bij het beoordelen van de financiële positie dienen wij ook naar financiële vooruitzichten, met daarin opgenomen een weging van de risico's van de gemeente, te kijken. Verder is de reservepositie evenals de aanwendbaarheid daarvan van belang en speelt de hoogte en (onbenutte) belastingcapaciteit een belangrijke rol. De beoordeling op deze plek houden wij beperkt omdat ook in de separaat aan de orde zijnde meerjarenbegroting 2023-2026 wordt ingegaan op de vooruitzichten voor 2023 e.v.

De jaarrekening kan met een batig saldo (voor bestemming) worden afgesloten. Zoals ook uit de rechtmatigheidsverklaring van de accountant blijkt zijn de begrotingsposten niet substantieel en ontoelaatbaar overschreden. Zoals elk jaar is het vooral de onderuitputting op rente en afschrijving van uitgestelde investeringen geweest die een belangrijk aandeel heeft gehad in dit resultaat. Onderuitputting is in feite incidenteel omdat de niet uitgevoerde investeringen in volgende jaren toch op ons afkomen.

Bestemming resultaat

Het positieve eindresultaat van deze jaarstukken 2022 bedraagt € 5.011.000. Dit positieve eindresultaat is een resultante van de in deze nota van aanbidding genoemde voorstellen. Wij stellen uw raad voor om dit als volgt te bestemmen:

- a. toevoeging reserve verplichtingen voorgaand dienstjaar €478.000;
- b. toevoeging reserve incidenteel beschikbare algemene middelen €1.258.000.

Uiteindelijk blijft het hiervoor genoemde positief resultaat over van €3.275.000. Conform bestaand beleid wordt dit bedrag gedoteerd aan de algemene reserve.

3. Maatschappelijk Effecten Plan (MEP)

“Dinkelland Duurzaam Doorontwikkelen”; met deze titel heeft de coalitie en het nieuwe college haar richting voor de periode 2018-2022 bepaald. Met negen verschillende agenda’s in het akkoord geeft het college haar ambities en speerpunten duidelijk en helder aan.

Het coalitieakkoord heeft zijn vertaling gekregen in het koersdocument dat in juli 2018 door de raad vastgesteld is. Met het koersdocument, gebaseerd op de agenda’s in het coalitieakkoord, heeft de raad aan het college de opdracht verstrekt om tot uitvoering van het coalitieakkoord over te gaan. Op basis van de richtinggevende en kader stellende uitspraken uit de perspectiefnota 2022 heeft het college de begroting 2022 opgesteld.

Hoe we daar mee aan de slag gaan beschrijven we in het MEP. Zie dit MEP als een soort werkplan. In dit werkplan zijn het coalitieakkoord en het koersdocument vertaald in ambities, participatieprocessen en projecten voor de periode 2018-2022. In de onderstaande tabel is te zien welke agenda’s in welke ambities terugkomen. In de bijlagen is een compleet overzicht te vinden van de inspanningen uit het coalitieakkoord en de plek die ze in de programmabegroting gekregen hebben.

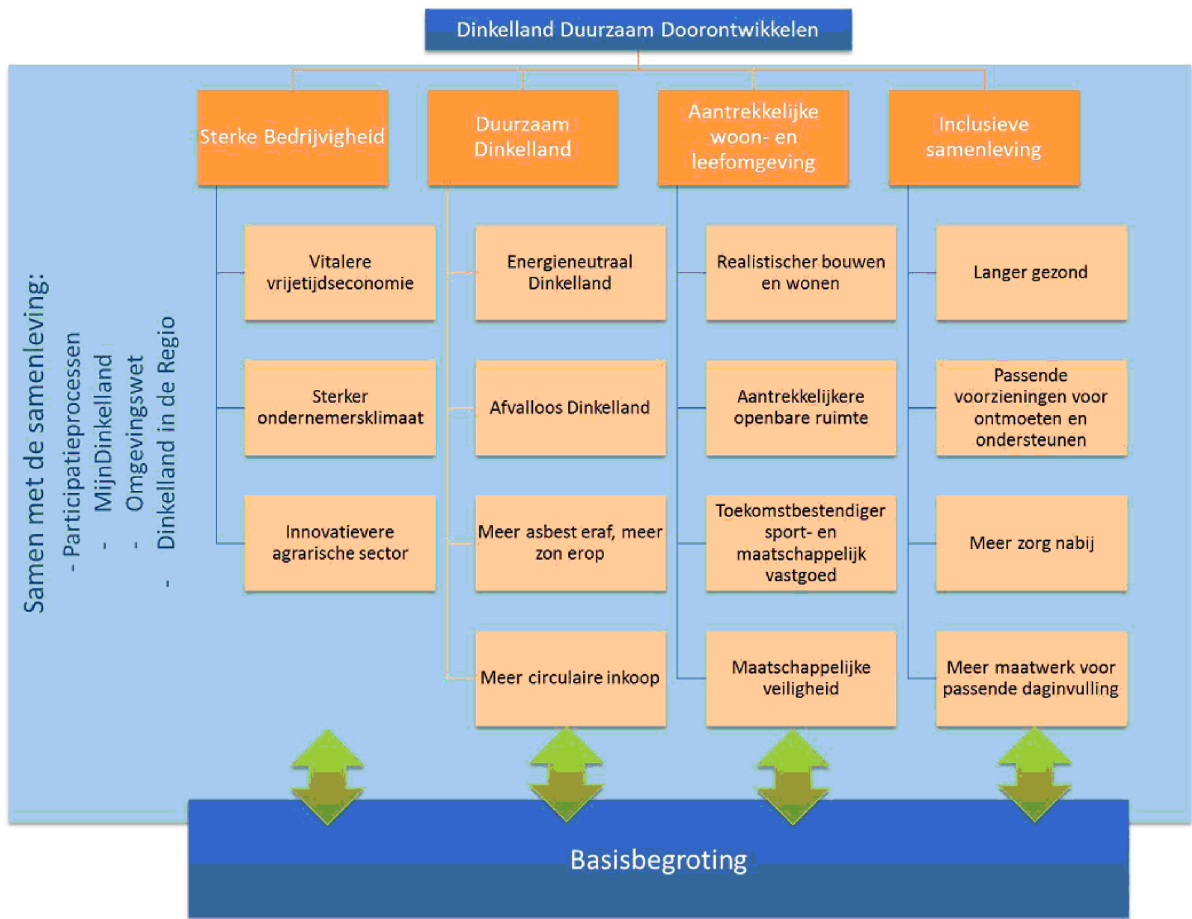
Agenda uit coalitieakkoord	Terug te vinden in:
Agenda Aantrekkelijk wonen en leven	Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving Ambitie Inclusieve samenleving Participatieprocessen Basisbegroting Programma Openbare ruimte & mobiliteit Basisbegroting Programma Economie Basisbegroting Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening
Agenda Duurzaamheid	Ambitie Duurzaam Dinkelland
Agenda Beleving	Ambitie Sterke bedrijvigheid Ambitie Inclusieve samenleving Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving
Agenda Dinkelland onderneem’t	Ambitie Sterke Bedrijvigheid
Agenda Inclusieve samenleving	Ambitie Inclusieve samenleving Basisbegroting Programma Sociaal Domein
Agenda Sport en bewegen	Ambitie Inclusieve samenleving Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving

Agenda Leven lang leren	Ambitie Inclusieve samenleving Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving Ambitie Sterke bedrijvigheid Basisbegroting Programma Onderwijs
Agenda Veiligheid, toezicht en handhaving	Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving Basisbegroting Programma Veiligheid
Agenda Dinkelland in de Regio	Participatieprocessen

Het MEP is de afspraak tussen het bestuur en de organisatie over wat we gaan doen, hoe we het gaan doen, wanneer we het doen en wat het mag gaan kosten. Kortom: hoe werken we de komende jaren als partners aan de realisatie van de ambities van dit college.

Inleiding Maatschappelijk Effecten Plan (MEP)

Zoals aangegeven is het MEP de concrete vertaling van de Perspectiefnota 2022 en de begroting 2022. Daarnaast zijn er, zoals hoort in de dynamiek van het realiseren van ambities, diverse nieuwe inspanningen opgenomen die aansluiten op de ambities. Ook wordt aangegeven hoe de voortgang de komende jaren gemonitord gaat worden. Niet alle inspanningen worden direct gestart en gerealiseerd want de ambities beslaan een periode van vier jaar waardoor er bewust gekozen is voor prioriteren en daarmee faseren over meerdere jaren. In de onderstaande figuur is een overzicht gegeven van de ambities en de actielijnen en de participatieprocessen voor de komende vier jaar.

De opbouw van het MEP bestaat uit:

- **Ambities:** dit is de vertaling van de agenda's van het coalitieakkoord in een lange termijn visie die in ieder geval vier jaar houdbaar is. De ambitie geeft weer wat er over vier jaar ander is dan nu. (beter, meer, minder, vaker,) en het geeft weer waarom dat veranderd moet zijn.

- Onder elke ambitie zitten verschillende **actielijnen**. Dit is een subdoel dat tussen één en vier jaar te behalen is (korte termijn visie). Dit subdoel moet bijdragen aan het behalen van de ambitie waar die onder hangt en geeft een prioritering aan. Een actielijn is eindig of te veranderen: een actielijn kan bijvoorbeeld over twee jaar gereed zijn, omdat de gestelde subdoelen zijn gehaald.
- Onder elke actielijn zitten **inspanningen**. Dit zijn de activiteiten en projecten zoals bijvoorbeeld de punten uit het coalitieakkoord. Deze dragen bij aan de doelen van de actielijnen en leveren een concreet resultaat op.
- Daarnaast hebben we **initiatieven** uit de samenleving. Dit zijn inspanningen uit de samenleving waarin wij in een bepaalde mate participeren. Onze inwoners, ondernemers, verenigingen, maatschappelijke organisaties en kernraden krijgen veel voor elkaar. Er is oog voor wat er moet gebeuren, de wil om aan te pakken is groot. Deze betrokken houding maakt dat initiatieven in de samenleving van groot tot klein vorm krijgen. Samen zetten wij ons in voor de ambities. Initiatieven die vanuit onze samenleving worden opgepakt zijn terug te vinden in het onderdeel 'participatieprocessen'.
- **Participatieprocessen**: de manier waarop met de samenleving samenwerken. Dit is een proces met de samenleving en bevat dus geen concrete doelen op inhoudelijke thema's.
- **Omgevingswet**: de manier waarop we de Omgevingswet gaan implementeren.

In de P&C-cyclus gaan we meer monitoren op output en outcome. Deze indicatoren komen bij elke ambitie terug en zijn niet bedoeld om op afgerekend te worden. Zij geven een indicatie of wij de juiste dingen doen zodat wij tijdig kunnen bijsturen. We starten met voor elke actielijn een nul-meting die zowel kwalitatief als kwantitatief kan zijn afhankelijk van de meetbaarheid van het thema. Deze nulmeting (de zogenaamde IST) is gedaan aan het begin van de coalitieperiode. Daar waar mogelijk wordt in de jaarrekeningen de stand van zaken op dit onderdeel weergegeven.

Meetbaarheid

In de P&C-cyclus zijn we meer gaan monitoren op output en outcome. Om dat te kunnen doen zijn in de begroting per ambitie en actielijn indicatoren benoemd. Zij geven een indicatie of wij de juiste dingen doen, zodat wij tijdig kunnen bijsturen. Voor de verschillende ambities en actielijnen is een nulmeting gedaan die zowel kwalitatief als kwantitatief kan zijn afhankelijk van de meetbaarheid van het thema.

In 2019 zijn een aantal belevingsonderzoeken onder onze inwoners gehouden om een nulmeting te krijgen. Dit onderzoek herhalen we aan het einde van deze raadsperiode om te kunnen meten of het beoogde maatschappelijke effect is bereikt.

Ten aanzien van de kwantitatieve indicatoren monitoren we doorlopend voor zover ze beschikbaar zijn.

Dinkelland op koers? De tussenbalans van het coalitieakkoord 2018-2022

In 2020 is conform afspraak een zogenaamde tussenbalans van het lopende coalitieakkoord 2018 – 2022 genaamd Dinkelland Duurzaam Doorontwikkelen opgesteld. Doel van deze tussenbalans, met de naam Dinkelland op koers? was zoals de naam al doet vermoeden te bepalen of we halverwege deze coalitieperiode nog "op koers" liggen.

In deze tussenbalans is getoetst of de inspanningen zoals opgenomen in de agenda's en vertaald in het Koersdocument nog de juiste interventies zijn om het hogere doel te bereiken. Zijn er externe ontwikkelingen die dit beïnvloeden en is de gemeente op de goede weg, of moet er worden bijgestuurd? Deze tussenbalans is daarmee een instrument dat inzicht verschaft in de vraag of we nog 'op koers' liggen, of de keuzes van destijds ook nu nog steeds het meest voor de hand liggen.

We hebben deze tussenbalans betrokken bij het opstellen van de perspectiefnota 2022. Zoals in het raadsvoorstel bij deze perspectiefnota 2022 is aangegeven heeft deze tussenbalans belangrijke input geleverd voor de kaderstelling in de perspectiefnota 2022 vandaar ook dat het document "Dinkelland op Koers" ter kennisname als bijlage bij die perspectiefnota is gevoegd. Dinkelland op koers? De tussenbalans van het coalitieakkoord 2018-2022

Deze tussenbalans onderscheidt zich van de reguliere P&C- cyclus (die de hele gemeentebegroting afdekt) en gaat daarmee niet in op de aspecten die via de P&C- cyclus worden bewaakt. Dit houdt in dat deze tussenbalans niet is ingegaan op de voortgang van de verschillende projecten en inspanningen.

De tussenbalans is vanuit het model van een lerende organisatie bekeken en is daarmee een lerend document geworden. Een document waarin vanuit verschillende invalshoeken en met gebruik van de samenleving is geanalyseerd of we op koers liggen met als doel om te leren en eventuele bij te sturen. Hierbij lag de focus op de vier ambities. In het raadspectief 2022 hebben de uitkomsten (daar waar dat van toepassing is) een plek onder het onderdeel 'Trends en ontwikkelingen' bij de verschillende actielijnen gekregen.

Bestuursperiode 2022-2026

Medio 2022 is de nieuwe bestuursperiode aangevangen. Daarbij zijn nieuwe ambities overeengekomen en zijn andere accenten gelegd. In deze jaarrekening wordt op inhoud verantwoording afgelegd binnen vastgelegde structuur uit de begroting 2022. Vanaf de begroting van 2023 en verder wordt de nieuwe indeling gehanteerd inzake maatschappelijke effecten:

- Buitengebied in Balans (was Sterke Bedrijvigheid)
- Iedereen Gezond (was Inclusieve samenleving)
- Leefomgeving van de Toekomst (was Duurzaam Dinkelland)
- Leefbare Kernen (was Aantrekkelijke woon- en leefomgeving)
- Gemeente en Samenleving

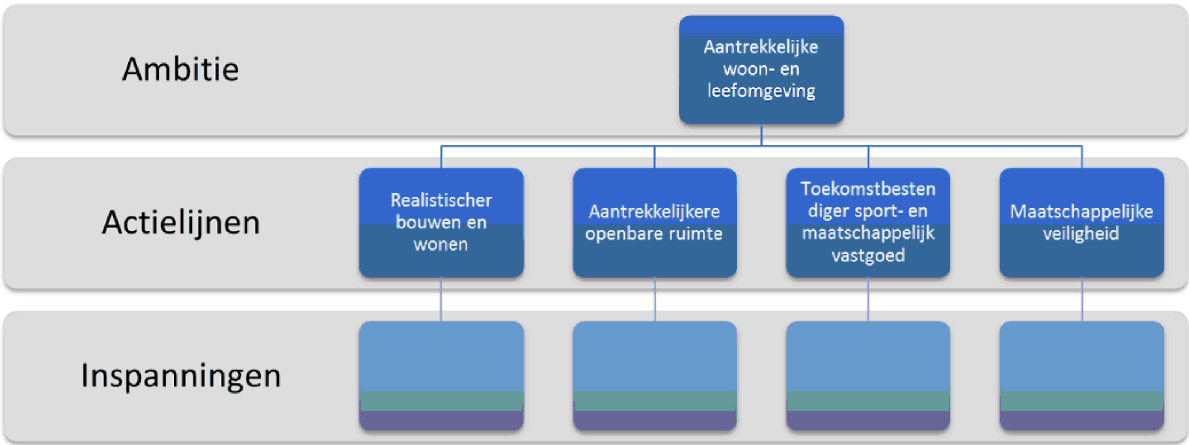
De grootste wijziging in te vinden in de ambitie "Sterke bedrijvigheid". Deze is voor wat betreft "ondernemersklimaat" en "vrijtijdseconomie" overgegaan in Leefbare kernen. "Innovatievere agrarische sector" is opgenomen binnen de nieuwe ambitie "Buitengebied in Balans". Alle ontwikkelingen in het buitengebied krijgen daarmee een prominentere plek in de begroting en p&c cyclus. De overige ambities zijn qua indeling overwegend gelijk gebleven en volgen wat betreft de inhoud en actielijnen het raadsakkoord en coalitieakkoord.

Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving

Inleiding Ambitie Aantrekkelijke woon- en leefomgeving

Wij zetten ons in om alle kernen aantrekkelijk houden op het gebied van wonen en leven

De gemeente Dinkelland de ambitie uitgesproken om haar kernen aantrekkelijk te houden op het gebied van wonen en leven. Wij zien hierbij raakvlakken tussen wonen, openbare inrichting en maatschappelijke voorzieningen. De aantrekkelijkheid van onze kernen wordt voor een groot deel bepaald door de aanwezigheid van voldoende en kwalitatief goede woonvoorzieningen, een volwaardige openbare ruimte en de aanwezigheid van functionele onderwijs- en sportvoorzieningen. Op deze speerpunten willen wij inzetten binnen onze ambitie voor een “aantrekkelijke woon- en leefomgeving”.

Realistischer bouwen en wonen

Wat wilden we bereiken?

Een beter bij de behoefte passende woonruimte voor jong en oud toegespitst op elke kern

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

- 1) We kennen de kwantitatieve behoefte per kern.
- 2) We geven gemeentelijke kavels uit op uitbreidingsplannen en faciliteren ontwikkelaars bij hun plannen. Wij sturen beleidsmatig op inbreiding voor uitbreiding.

Waar wilden we naar toe? (SOLL)

- 1) We kennen de kwantitatieve behoefte én kwalitatieve behoefte (over het gewenste aantal en type woningen per kern) en hebben een ontwikkelstrategie toegepast waardoor we in elke kern een perspectief hebben voor een beter passend aanbod hebben dat voorziet in de lokale behoefte. (Bereikt)
- 2) We hebben een kwaliteitsslag gemaakt in de woningbouwprogrammering met perspectief op zowel de korte termijnbehoefte als de lange termijnbehoefte:
 - a. We hebben kwalitatief programmeren conform het “Uitvoeringsnota woningbouw” een plek gegeven. Ingebed in gemeentelijk beleid en werkwijze. (Bereikt)
 - b. We hebben recht gedaan aan onze beleidsdoelstelling dat inbreiding de voorkeur krijgt voor uitbreiding doordat wij:
 - De inbreidingsmogelijkheden in elke kern onderzocht en benut (of geprogrammeerd).
 - Onze strategische grondposities hebben afgestemd op de kansen voor inbreiding.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Nieuwe grondposities ingenomen en planuitwerking voor nieuwe woningbouwgebieden gecontinueerd
- Behoeftedonderzoeken geactualiseerd
- Woondeals Overijssel met de provincie vastgesteld

Aantrekkelijkere openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

Een meer toekomstgerichte en duurzame inrichting

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

1. Voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn onderhoudsniveaus vastgelegd (IBOR). Er is een duidelijke relatie tussen de onderhoudsniveaus en de daarvoor beschikbare financiële middelen voor uitvoering. De huidige onderhoudsniveaus sluiten niet altijd geheel aan bij de verwachtingen die daarover bestaan in de samenleving.
2. Keuzes ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte worden vaak op ad hoc-basis gemaakt. Afstemming met bewoners en gebruikers vindt plaats op projectniveau. Hierdoor ontstaan "gemeentebreed" verschillen in de inrichting van de openbare ruimte en in toegepaste (bouw)materialen. Soms zijn er daardoor minder goede keuzes gemaakt. Het onderhoud kan hierdoor niet altijd efficiënt gebeuren en ook is de toegankelijkheid niet altijd voor alle gebruikers geborgd. Dat kan leiden tot ontevredenheid van bewoners of gebruikers over de openbare ruimte.

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

1. Ten aanzien van het onderhoud van de openbare ruimte wordt een nieuwe afweging gemaakt binnen de gestelde (financiële) randvoorwaarden, waarin onderhoudsniveau(s), veiligheid en onderhoudskosten de hoofdingrediënten zijn. Hierbij wordt ook de inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt optimaal benut. (Beeldkwaliteitsplan)
2. Ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte wordt een Kwaliteitsplan Openbare Ruimte opgesteld (KOR). Het KOR wordt bij nieuwe plannen en bij herinrichting- en onderhoudsprojecten betrokken en is van invloed op de keuzes die gemaakt worden bij de inrichting. Daardoor worden beter onderbouwde keuzes gemaakt en neemt naar verwachting de tevredenheid van bewoners en gebruikers toe. Onder het KOR wordt ook een Kwaliteitsplan Openbaar Groen (KOG) opgesteld waarin meer specifiek wordt ingegaan op groenelementen.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Oorspronkelijk inspanningen ten aanzien van het Beeldkwaliteitsplan en Kwaliteitsplan Openbare Ruimte zijn onderdeel gemaakt van het reguliere werk

Toekomstbestendig maatschappelijk vastgoed

Wat wilden we bereiken?

Meer geactualiseerde visie op sport- en onderwijshuisvesting vastgoed en ander maatschappelijk vastgoed

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

- De buitensportaccommodaties in de gemeente Dinkelland zijn allemaal geprivatiseerd en zijn gericht op de breedtesport. De binnensportaccommodaties zijn grotendeels in gemeentelijk beheer.
- Het rapport Samen Scholen (IHP voor Dinkelland) is op 29 november 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin is destijds de visie op onderwijshuisvesting vastgesteld.

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

- Ambities tot privatisering van binnensportaccommodaties worden in samenwerking met de initiatiefnemer onderzocht. De uitgangspunten worden in de nog op te stellen sportnota opgenomen.
- Het rapport Samen Scholen wordt actueel gehouden.
- Voor de kern Denekamp wordt een onderwijshuisvestingsscenario uitgewerkt op basis van een denkrichting met twee locaties.
- We versnellen het afstoten van ons (maatschappelijk) vastgoed (dat niet tot ons bedrijfstvastgoed behoort).
- We beschikken over een robuuste sportstructuur waarin onze opgaven voor het sportvastgoed in samenhang met elkaar worden aangevloegen.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Verzelfstandiging van maatschappelijk vastgoed voortgezet (Sporthal Deurningen)
- Processen ondersteund voor eventuele verzelfstandiging (Sporthal Ootmarsum), inclusief voorzetten verzelfstandiging Openluchtmuseum
- Onderzoek naar huisvesting Denekampse scholen voortgezet

Maatschappelijke veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Versterken van de maatschappelijke veiligheid door de bewustwording en verantwoordelijkheid te vergroten

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

- Op dit moment passen wij onze beleidskaders toe als toetsend instrumentarium.

Waar gaan we naar toe? Waar staan we aan het eind van de coalitieperiode? (SOLL)

- Wij hebben onze beleidskaders geëvalueerd, waarbij wij bewustwording en verantwoordelijkheid van maatschappelijke veiligheid centraal hebben gesteld.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Programmaplan opgesteld, gebaseerd op peilers uit de burgerpeiling
- In regionaal verband (NOT) belangrijkste thema's (ondermijning en drugscriminaliteit) geagendeerd, geprioriteerd en gezamenlijk commitment uitgesproken
- Voorbereidingen getroffen voor integraal veiligheidsbeleid met inbedding voor genoemde thema's

Aantrekkelijke woon- en leefomgeving - financieel

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	65	75	10
Lasten	711	3.301	2.327	974
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-711	-3.236	-2.252	984
Onttrekkingen aan reserves	0	2.525	1.541	-984
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-711	-711	-711	0

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een hogere onttrekking voor het werkbudget realistisch bouwen en wonen voor €28.000 en lagere onttrekkingen voor Stimuleringsregeling binnenstedelijke herontwikkeling voor €200.000, inbreiding voor uitbreiding voor €32.000, volkshuisvesting Rijks en provinciale middelen voor €259.000, voorbereidingskosten basisscholen voor €445.000 en Centrumplan (Be)leefbaar centrum Ootmarsum voor €69.000. Zie voorstel budgetoverheveling.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Ambitie Duurzaam Dinkelland

Inleiding Ambitie Duurzaam Dinkelland

Wij zetten ons actiever in voor het beperken van de gevolgen van klimaatverandering

Gemeente Dinkelland haakt aan bij de landelijke doelstelling dat in 2050 de energievoorziening volledig duurzaam moet zijn. Een ambitieuze doelstelling waarvoor de komende jaren de nodige inspanningen moeten worden geleverd. Hier willen we samen met inwoners, organisaties en andere gemeenten invulling aan geven.

Het thema duurzaamheid is een dynamisch beleidsterrein dat volop in ontwikkeling is en aan verandering onderhevig. We constateren dat er de afgelopen jaren de nodige inspanningen zijn geleverd. Zo is een aantal inspanningen uit de ambitiebegroting reeds uitgevoerd die inmiddels geborgd zijn in de lijn (actielijn afval). We zien tegelijkertijd ook dat er voor de komende jaren extra taken en uitdagingen op ons afgekomen zijn. Denk onder meer aan de Regionale Energie Strategie, de warmtevisie en het opstellen van wijkuitvoeringsplannen. Dat heeft geleid tot bijstelling van de actielijnen, waarbij rekening is gehouden met de huidige trends en ontwikkelingen en de uitkomsten van de mid-term review.

Mid-term review: meer inzet op communicatie en bewustwording

Uit cijfers blijkt dat het thema duurzaamheid nog niet sterk leeft onder de bevolking. Zij hechten eerder prioriteit aan thema's die concreet spelen in de directe woon- en leefomgeving. Het thema duurzaamheid staat waarschijnlijk nog te ver van onze inwoners af, terwijl het uiteindelijk onze inwoners in de toekomst zeker zal raken. Wij zien het dan ook als onze taak om de komende jaren nog sterker in te zetten op bewustwording en communicatie. Hierbij richten we ons op de noodzaak en effecten van de grootschalige energietransitie, maar vooral ook op het stimuleren van kleinere initiatieven van onderop, met aandacht voor de mogelijkheden voor energieopwekking én energiebesparing.

Programma Duurzaamheid in relatie tot corona

Voor de lange termijn zijn vooralsnog geen directe inhoudelijke consequenties te benoemen vanwege corona. Wel bestaat het risico dat duurzaamheidsinitiatieven en – projecten in prioriteit achterop raken omdat andere prioriteiten worden gesteld, meer gericht op de kortere termijn (lokaal, regionaal, maar ook vanuit de kernen zelf). Ook in dit perspectief is inzet op communicatie en bewustwording van belang.

Uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord: wat moeten we nog meer verwachten?

Met de instemming van het Klimaatakkoord hebben gemeenten een duidelijk signaal afgegeven dat uitwerking van drie randvoorwaarden noodzakelijk is: haalbaar-/betaalbaarheid voor de samenleving, de juiste bevoegdheden en een tegemoetkoming in de uitvoeringslasten. Om invulling te geven aan deze laatste voorwaarde, is afgesproken dat er een onderzoek komt naar de uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord. Het onderzoek loopt en heeft voorlopig geleid tot een overzicht van taken en bijbehorende uitvoeringslasten voor gemeenten, provincies en waterschappen. Eind 2020 is een advies opgeleverd over de hoogte van de uitvoeringslasten en de wijze waarop deze zouden kunnen worden bekostigd. In 2021 volgde een gesprek tussen rijk en decentrale overheden over de resultaten en duiding van dit advies. De uitkomsten zullen worden meegenomen en waar nodig leiden tot bijsturing van het programma.

Actielijnen 2022

Voor de periode 2022 richten we ons voor de ambitie Duurzaamheid op de volgende actielijnen:

ACTIELIJN 1: ENERGIE: WIND EN ZON

Deze actielijn richt zich op de doelstelling dat in 2050 100% van de energie duurzaam is opgewekt. Zoals vastgelegd in de concept RES wil de gemeente in NOT-verband in 2030 335 GWh elektriciteit duurzaam opwekken (14% van huidig totaal energieverbruik, incl. gas). Hierbij bundelen we de krachten in Noordoost Twente en Twente. Belangrijkste opgaven in deze actielijn vormen het invulling en uitwerking geven aan de Regionale Energie Strategie en het versterken van de communicatie en participatie bij de energietransitie waarbij als uitgangspunt geldt: lusten en lasten lokaal.

ACTIELIJN 2: ENERGIE: WARMTE

Deze actielijn is gericht op de doelstelling dat in 2050 alle huishoudens en bedrijven in de gemeente Dinkelland van het aardgas af zijn. Hiervoor is een warmtevisie opgesteld en een routekaart uitgezet. Samen met inwoners willen we werken aan haalbare en betaalbare oplossingen die we verwerken in een wijkuitvoeringsplan per kern.

ACTIELIJN 3: DUURZAAM VAN ONDEROP

Deze actielijn is gericht op het aanjagen en stimuleren van initiatieven van onderop. De duurzaamheidsambities vullen we namelijk samen met onze inwoners, ondernemers en organisaties in. Zij hebben een belangrijk aandeel in het realiseren van een uiteindelijk energieneutraal Dinkelland. Het thema duurzaamheid komt in de kernen steeds meer op de agenda en er worden werkgroepen gevormd die met het thema aan de slag gaan. Om initiatieven en werkgroepen een stap verder te helpen nemen we een aanjagende en stimulerende rol in, zodat projecten ook daadwerkelijk van de grond komen.

ACTIELIJN 4: CIRCULAIRE INKOOP

Deze actielijn is er op gericht om bij inkoop van de gemeente meer rekening te houden met de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen. Er wordt beleid gemaakt hoe hier invulling aan te geven. Daarbij hebben gemeenten Tubbergen en Dinkelland op 3 februari 2020 het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ondertekend.

ACTIELIJN 5: ASBEST ERAF, ZON EROP

Vanuit de gemeente worden activiteiten in het kader van de Versnellingsaanpak asbestdakensanering door Rijk en Provincie, pro-actief gevolgd. De gemeente haakt aan bij activiteiten die passen bij de doelstelling.

Energie: Wind en zon

Wat wilden we bereiken?

Geen gebruik van fossiele brandstoffen, maar duurzame vormen van energieopwekking

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

1. Op dit moment wekken we binnen de gemeente Dinkelland 11% van ons energieverbruik duurzaam op (Bron Klimaatmonitor 2016).

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

1. Dinkelland haakt aan bij de landelijke doelstelling om in 2050 de opwekking van 100% duurzame energie te hebben.

Tussendoelen:

· Het tussendoel is om in 2023, 20% duurzame opwekking van energie te realiseren en 6%

energiebesparing;

· In 2030 zitten we op 30% duurzame opwekking en 12% energiebesparing

In het klimaatakkoord van Parijs heeft Nederland samen met 194 andere landen toegezegd te zorgen dat de aarde in 2050 niet meer dan twee graden is opgewarmd. Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49 % ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Mocht een aangescherpte doelstelling in de EU niet haalbaar blijken, dan zal Nederland ernaar streven om met gelijkgestemde Noordwest-Europese landen tot ambitieuzere afspraken te komen dan de door de EU toegewezen landenallocatie. Omdat de uitkomst van de internationale gesprekken nog niet vaststaat, kan de uiteindelijke doelstelling voor 2030 afwijken van de 49% waar het kabinet nu van uitgaat. Een betekenisvolle stap is gezet in de Europese Raad van 20 juni 2019, waarbij een grote meerderheid van de lidstaten klimaatneutraliteit voor 2050 heeft omarmd.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Windbeleid in concept gereed
- Evaluatie zonneveldenbeleid gereed
- Routekaart wind en zon vastgesteld, proces routekaart gestart
- Businesscases gemeente zoekt dak gereed, businesscases overgedragen aan regionaal energiebedrijf
- Regionaal energiebedrijf Energiecoöperatie Noordoos Twente (EcNOT) opgericht
- RES 1.0 vastgesteld
- Gebiedsregisseur wind actief

Energie: Warmte

Wat wilden we bereiken?

In 2050 zijn alle huishoudens en bedrijven in de gemeente Dinkelland van het aardgas af.

Deze actielijn is gericht op de doelstelling dat in 2050 alle huishoudens en bedrijven in de gemeente Dinkelland van het aardgas af zijn. Hiervoor is een warmtevisie opgesteld en een routekaart uitgezet. Samen met inwoners willen we werken aan haalbare en betaalbare oplossingen, die we verwerken in een wijkuitvoeringsplan per kern. Ook willen we ons inzetten voor het stimuleren en faciliteren van biogas.

Duurzaamnieuws: heel Nederland van het gas af hoe gaan we dat doen

Wat hebben we gerealiseerd?

- Proces Wijkuitvoeringsplannen gestart in Tilligte, basisdocument WUP gereed, enquêtes en informatieavonden gehouden.
- Proces Wijkuitvoeringsplannen gestart in in Weerselo, basisdocument WUP gereed, enquêtes en informatieavonden gehouden. Verkenning mogelijkheden warmtenet gestart.
- Biogas beheersmaatschappij in voorbereiding
- Plan van aanpak energiearmoede vastgesteld en in uitvoering
- Warmtescans in voorbereiding

Duurzaam van onderop

Wat wilden we bereiken?

Het aanjagen en stimuleren van initiatieven van onderop

Deze actielijn is gericht op het aanjagen en stimuleren van initiatieven van onderop. De duurzaamheidsambities vullen we namelijk samen met onze inwoners, ondernemers en organisaties in. Zij hebben een belangrijk aandeel in het realiseren van een uiteindelijk energieneutraal Dinkelland. Het thema duurzaamheid komt in de kernen steeds meer op de agenda en er worden werkgroepen gevormd die met het thema aan de slag gaan. Om initiatieven en werkgroepen een stap verder te helpen nemen we een aanjagende en stimulerende rol in, zodat projecten ook daadwerkelijk van de grond komen.

Wat hebben we gerealiseerd?

- De Coördinator duurzaamheid is aangesteld en onderhoudt de dialoog met (groepen) inwoners
- Stimuleringsregeling groene cheques is vastgesteld en opengesteld om initiatieven van onderop te stimuleren
- De Verordening Groene Leges is vastgesteld
- Website: www.energievannoordoosttwente.nl
- Het Energieloket is ingericht: <https://www.duurzaambouwloket.nl/dinkelland>
- Bon van Noordoost Twente is aan alle huiseigenaren en huurders in Noordoost Twente uitgereikt
- Energiekrant Noordoost Twente verschenen waarin alle thema's breed belicht, huis-aan-huis verspreid
- Organisatie Energiedagen Noordoost Twente
- Inzet van mobiele showrooms in verschillende kernen
- Inzet van energieadviseurs en -coaches voor advies aan huis

Circulaire inkoop

Wat wilden we bereiken?

Bij inkoop van de gemeente meer rekening houden op de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen.

Deze actielijn is er op gericht om bij inkoop van de gemeente meer rekening te houden met de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen. Er wordt beleid gemaakt hoe hier invulling aan te geven. Daarbij hebben gemeenten Tubbergen en Dinkelland op 3 februari 2020 het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ondertekend.

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

Op dit moment hebben we nog geen helder beeld van wat circulaire inkoop voor de gemeente betekent en daarmee ook niet waar we staan. We gaan dit instrument ontwikkelen.

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

- Er is een helder inkoopbeleid met duidelijke normen voor circulair inkopen
- Het is meetbaar of er circulair ingekocht wordt
- In 2022 wordt ingekocht conform de in het beleid gestelde normen.

Circulaire Economie helpt onze duurzame ambities te verwezenlijken. De circulaire economie is een erg breed begrip. Het Ministerie van VROM hanteert de volgende definitie: “het toepassen van milieuaspecten en sociale aspecten in alle fasen van het inkoopproces, zodat dit uiteindelijk leidt tot de daadwerkelijk levering van een product, dienst of werk dat aan deze eisen voldoet.” Binnen Dinkelland ligt de focus op circulair inkopen. Hierbij gaat het om de inzet van het instrument Inkoop om productie en (her)gebruik van circulaire producten en diensten te stimuleren en zo duurzaamheid te versterken[1].

[1] Pianoo, kader voor circulair inkopen

<https://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/kadercirculairinkopen-20april2015.pdf>

Wat hebben we gerealiseerd?

- Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen vastgesteld
- Pilot Fietspad Manderveen is gestart
- Visie op de laadinfrastructuur is vastgesteld

Asbest eraf, zon erop

Wat wilden we bereiken?

Eind 2022 zijn zoveel mogelijk asbestdaken gesaneerd.

Vanuit de gemeente worden activiteiten in het kader van de Versnellingsaanpak asbestdakensanering door Rijk en Provincie, pro-actief gevolgd. De gemeente haakt aan bij activiteiten die passen bij de doelstelling.

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

In Dinkelland is in het buitengebied 628.000 m² aan asbestdaken aanwezig, in het stedelijk gebied 33.000 m² en op de bedrijventerreinen 10.000 m², welke direct onderhevig zijn aan de weersinvloeden. (Bron: asbestinventarisatie provincie Overijssel, situatie 2017)

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

In afwachting van de behandeling van aangepaste wetsvoorstel Asbestdaken in de eerste kamer, is de SOLL voor 2020 als volgt: eind 2022 is zoveel mogelijk van de asbestdaken gesaneerd.

Op 4 juni 2019 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel asbestdakenverbod per 2025 verworpen. Naast de discussie over gezondheidsrisico's bij sanering van asbest, is het 'moeten' er voorlopig vanaf. Zie ook: Eerste kamer verwierpt wetsvoorstel. Losse asbestvezels zijn schadelijk voor de volksgezondheid, het (langdurig) inademen van deze vezels kan leiden tot kanker. Asbestbranden leiden tot onrust over de volksgezondheid en vormen een risico op hoge maatschappelijke kosten en economische schade. Ondanks dat er (nog) geen verbod is grijpen we dit verbod aan om verduurzaming te bevorderen. Onze voorkeur gaat uit naar plaatsing van zonnepanelen ter vervanging van asbestdaken. Via het Duurzaamheidsfonds Dinkelland willen we het plaatsen van panelen stimuleren. Het Rijk (trekker), de provincie en de gemeenten onderzoeken de mogelijkheden van een revoluerend fonds voor het verwijderen van asbestdaken voor particulieren. Van de gemeente wordt vooralsnog een bijdrage in het fonds gevraagd.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Gratis wegbrengen asbest voor particulieren < 35 m² verlengd tot 2024.
- Organiseren infoavonden ? nadien duidelijke toename aantal saneringen in 2018 en vanwege de aflopende landelijke subsidie.
- Asbestdakenkaart provinciebreed
- Voorbereiding project collectief asbest saneren voor particulieren (in juni 2019 afgeblazen omdat asbestdakenverbod per 2024 niet doorgaat)
- Duurzaamheidsfonds voor bedrijven
- Ruimtelijke regelingen (schuur-voor-schuur, rood-voor-rood)
- 2021 Communicatie provinciale regeling asbest eraf –zon erop

Duurzaam Dinkelland - financieel

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	684	245	-440
Lasten	203	1.169	686	484
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-203	-485	-441	44
Onttrekkingen aan reserves	-42	373	360	-13
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-245	-113	-81	31

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Project wijkuitvoeringsplan Weerselo (voordeel €28.000)

De provincie Overijssel heeft voor het wijkuitvoeringsplannen van Weerselo en Tilligte respectievelijk €79.500 en €50.000 beschikbaar gesteld. Subsidies vanaf € 25.000 tot € 125.000 worden vastgesteld op het verleende bedrag als de activiteiten zijn uitgevoerd en aan alle voorwaarden is voldaan. De gedachte hierachter is het verminderen van de administratieve last voor relatief beperkte bedragen. De kosten van de activiteiten vielen voor Weerselo €28.000 lager uit dan het verstrekte subsidie. Voor de plannen in Tilligte was er sprake van een voordeel van €7.000.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een lagere onttrekking NOT energieloket voor €11.000.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Ambitie Sterke bedrijvigheid

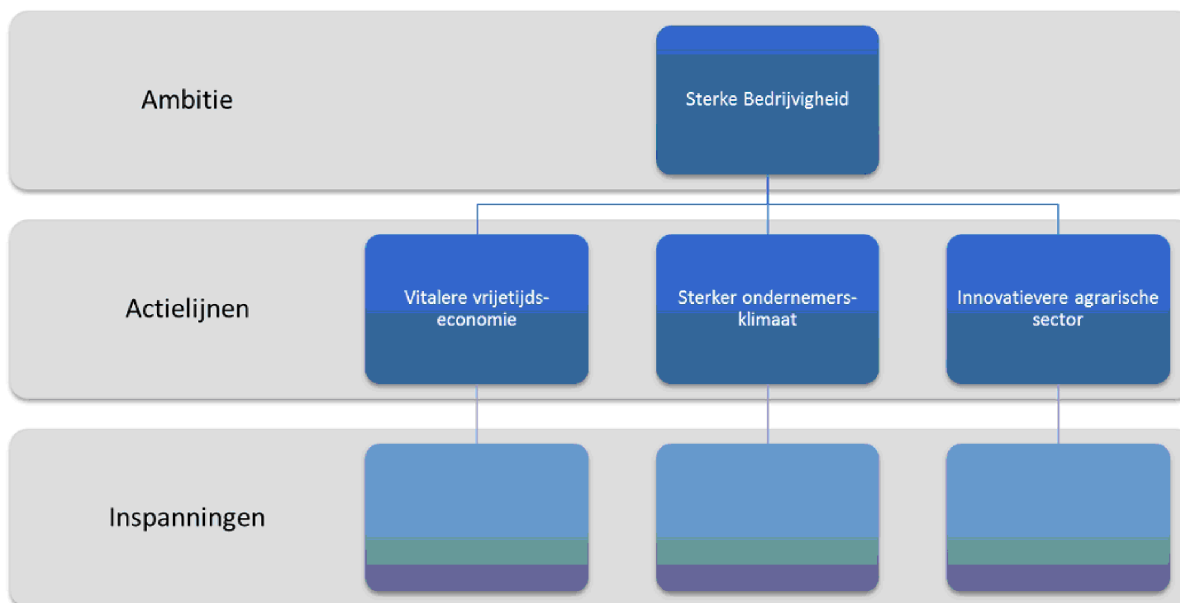
Inleiding Ambitie Sterke Bedrijvigheid

Wij zetten in ons voor een sterker Dinkellands bedrijfsleven

In het coalitieprogramma 2018-2022 van Dinkelland is “ondernemen” als belangrijk thema benoemd. Omdat wij een aantrekkelijke gemeente willen zijn waarin het goed wonen, werken, leven en recreëren is. Het is van groot belang dat het Dinkellandse bedrijfsleven (Agro en food, MKB, detailhandel en vrijetijdseconomie) sterk blijft. Ondernemers zorgen voor banen en investeringen, maar vervullen ook op maatschappelijk vlak een zeer belangrijke rol in onze samenleving. Denk daarbij aan verschillende sponsorrelaties met ons rijke verenigingsleven en bij evenementen. Ondernemers zijn de motor van onze samenleving. Een goed ondernemersklimaat, waarbij de dienstverlening aan en bereikbaarheid van ondernemers goed is, helpt het bedrijfsleven om ook in de toekomst goed te kunnen functioneren. Ondernemers zijn dus van wezenlijk belang voor onze samenleving. Wij zetten ons er dan ook voor in dat het Dinkellandse bedrijfsleven sterk blijft en versterkt wordt. Een ‘sterker Dinkellands bedrijfsleven’ kenmerkt zich door tevreden (startende) ondernemers die hun bedrijfsactiviteiten volop kunnen ontwikkelen en de gemeente zien als partner om mee te denken over de gewenste ontwikkelingen.

Een partnerschap tussen ondernemers en gemeente zorgt voor een betere dienstverlening. Je bent dan immers tijdig van elkaars plannen, ideeën en suggesties op de hoogte, zodat hier zo goed mogelijk rekening kan worden gehouden. Als gemeente staan wij open voor andere vormen van samenwerking met onze ondernemers en hebben oog voor hun behoeften. Ook de regionale en (inter)nationale samenwerking hoort daarbij. Kortom, het creëren van sterke lokale, landelijke en internationale verbindingen.

We zijn tevreden als we in het tweejaarlijkse onderzoek een 7 of hoger scoren. Dit resulteert binnen de Ambitie Sterke bedrijvigheid in de volgende actielijnen:

Vitalere vrijetijdseconomie

Wat wilden we bereiken?

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

Voor een overall view op de sector hanteren we 'het aantal overnachtingen' als graadmeter voor de IST situatie. Deze meting doen we zelf en is gebaseerd op de toeristenbelasting. Als startpunt gebruiken we het aantal overnachtingen van 2017. In 2017 had gemeente Dinkelland 335.883 toeristische overnachtingen. Dit is een 3.8% stijging t.o.v. 2016 en het hoogst aantal overnachtingen gemeten in gemeente Dinkelland.

Waar gaan we naar toe? (SOLL, gewijzigd t.o.v. de begroting 2020)

Het Nationaal Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) heeft de verwachting uitgesproken dat het toerisme in Nederland de komende jaren een flinke groei zal doormaken. Voor Twente spreekt men zelfs over een groei van 30% in het aantal overnachtingen tot 2030 t.o.v. het jaar 2018. De Gemeente Dinkelland is zich er van bewust dat deze verwachte groei effecten met zich meebrengt voor de economie, de leefomgeving en het landschap. De komende jaren wil de Gemeente Dinkelland zich voorbereiden op de verwachte groei door acties uit te zetten binnen de hoofdthema's: toeristisch ondernemerschap, toeristische voorzieningen en landschap, marketing en de grensligging (NL-DL) van Dinkelland. Het realiseren van toerismespreiding in tijd en ruimte, en het behouden en ontwikkelen van een kwalitatief en vitaal verblijfsaanbod vormen voor de Gemeente Dinkelland een belangrijk toetsingskader binnen de uitgezette acties.

Dinkelland is een vitale vrijetijdseconomische bestemming binnen Twente. Dit is te zien aan het jaarlijks aantal toeristische overnachtingen. In 2021 bedroeg het aantal toeristische overnachtingen ruim 500.000. (Een deel van deze stijging werd vermoedelijk veroorzaakt door een toename van binnenlandse vakanties als gevolg van corona). De gemiddelde besteding per dag, per toerist, bedraagt in Twente rond de € 100,- aan directe en indirecte bestedingen. Gemiddeld wordt hiervan 60% besteed aan de overnachtingskosten (direct) en 40% indirecte aan o.a. het culinair aanbod, de detailhandel, verhuur van fietsen en voertuigen, en andere dagrecreatieve activiteiten.

De sector vrijetijdseconomie is erg trend- en seizoen afhankelijk. Tevens kent de sector veel verschillende stakeholders en belangen. Voor het behouden van vitale Dinkellandse vrijetijdssector is het van belang dat trends en ontwikkelingen, kansen en potenties en verschillende belangen constant gestuurd worden. Gemeente Dinkelland wil hieraan bijdragen door in te spelen op de huidige aantrekkingskracht van Dinkelland en deze te voorzien van toekomstbestendige impulsen. De Dinkellandse toerist bezoekt Dinkelland voornamelijk om tot rust te komen en te genieten van ruimte, landschap en culturele waarden. De komende jaren hebben de volgende activiteiten prioriteit:

- het behouden en versterken van deze aantrekkingskracht door middel van het behouden van het (coulissen)landschap (Natura 2000);
- het versterken van de toeristische voorzieningen waaronder de fiets- en wandelnetwerken;
- het blijven vermarkten van het merk Ootmarsum-Dinkelland in samenwerking met Stichting Toeristisch Ondernemersfonds Dinkelland;
- het benutten van de Duitse grensligging, en
- inzetten op seizoenspreiding door het aantal toeristische overnachtingen in het voor- en het najaar te vergroten.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Verkenning van de Noordoost Twente gemeenten voor het verbeteren van de samenwerking op het gebied van kwalitatief toerisme
- Jaarlijks tientallen bedrijfsbezoeken door portefeuillehouder en toeristisch consulent

- Tientallen initiatieven nieuwe verblijfsrecreatie/ uitbreidingen
- De toeristisch consulent behartigt regionaal, provinciaal en grensoverschrijdend de belangen van Dinkelland. Structurele samenwerking met Nordhorn
- Het 'Twents Blokje Om' (300 km) is opgeleverd
- Doorlopende marketing van Twente en Dinkelland
- Samenwerking met Duitsland verkend (verschillende bijeenkomsten) en ambitie tot verdere samenwerking vastgesteld
- Voucherregeling seizoensverlengende activiteiten en evenementen
- Bijgedragen aan activiteiten gericht op cultuurparticipatie
- Deelname aan verkenning project Vitale Vakantieparken Overijssel

Sterker ondernemersklimaat

Wat wilden we bereiken?

Een beter bij de behoefte passende ondersteuning van ondernemers

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

In het meest recente onderzoek naar de MKB-vriendelijkste gemeente uit 2020 heeft de gemeente Dinkelland het rapportcijfer 7 gekregen.

Waar gaan we naar toe? (SOLL) (GEWIJZIGD)

Een beter ondernemersklimaat: Dinkelland wil dat de tevredenheid onder ondernemers toeneemt.

Het werken aan een goed ondernemersklimaat voor de agrarische sector, detailhandel, het MKB en de vrijetijdseconomie met een zo optimaal mogelijke dienstverlening blijft de komende jaren een belangrijk aandachtspunt. Wij willen voldoende mogelijkheden om in te spelen op actuele ontwikkelingen zonder daarbij de toekomstbestendigheid van de centra (Denekamp, Weerselo en Ootmarsum) in gevaar te brengen. Als gemeente hebben wij daarbij een faciliterende en stimulerende rol.

Wij willen ieder jaar minimaal 50 bedrijfsbezoeken brengen: dit gebeurt door zowel het college, als door de portefeuillehouder, als door de bedrijfsconsulent, dan wel een combinatie daarvan. We informeren onze ondernemers over voor hen relevante ontwikkelingen, bijeenkomsten, etc. Ook gaan we in overleg met ondernemers bekijken hoe we onze prachtige Dinkellandse bedrijven beter onder de aandacht kunnen brengen bij de Twentse onderwijsinstellingen.

De rol van de gemeente Dinkelland zal met name bestaan uit faciliteren en stimuleren. Daarnaast zien wij het als onze taak om te verwijzen naar subsidiemogelijkheden en formele belemmeringen te verminderen. Wij willen ondernemers verbinden met relevante organisaties en projecten, zoals beschikbaar via de Agenda voor Twente/Twenteboard. Verder wil de gemeente inzetten op partnerships met ondernemers en vertegenwoordigingen van ondernemers.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Jaarlijks tientallen bedrijfsbezoeken met portefeuillehouder en met college
- Jaarlijks ca. 15 nieuwsbrieven uitgebracht
- Frequent bestuurlijk overleg met ondernemersverenigingen
- Organisatie Week van de Ondernemer
- Bedrijven verbonden aan de Agenda voor Twente en subsidiemogelijkheden

- Behoeftenonderzoek bedrijventerreinen uitgevoerd
- Centrummanager Denekamp
- In 2022 hebben we binnen de gemeente geen faillissementen van bedrijven gehad

Innovatievere agrarische sector

Wat wilden we bereiken?

Ondersteuning van het ondernemerschap in de agrarische sector

Waar stonden we aan het begin van de coalitieperiode? (IST)

We hebben geen nulmeting die inzicht geeft in de effecten van de ondersteuning van de sector. We gebruiken het participatieprocessen die worden doorlopen voor het opstellen van de Omgevingsvisie (hoofdstuk Buitengebied) en de Gebiedsgerichte Aanpak Noordoost-Twente, als input voor traceren van de transitieopgaven in het landelijk gebied van Dinkelland.

Waar gaan we naar toe? (SOLL)

We voorzien reeds nu een verbreding van de actielijn "Innovatievere agrarische sector", naar een aantal breder georiënteerde verduurzamingsopgaven van het landelijk gebied:

- Landbouw en voedsel
- Klimaat en energie
- Natuur en biodiversiteit
- Klimaatverandering

In 2021 hebben we een begin gemaakt met het in beeld brengen van de transitieopgaven van het landelijk gebied.

Ondernemers moeten kunnen ondernemen en dat geldt ook voor de agrarische sector. Er moet ruimte geboden blijven worden. De marktomstandigheden in de agrarische sector veranderen constant. De veranderende regelgeving en de noodzaak tot investeren in onder meer dierenwelzijn en milieumaatregelen leidt bij veel bedrijven tot ruimtelijke en zelfs ook financiële problemen.

Ook de klimaatverandering vraagt, met name op de hoger gelegen zandgronden waar Dinkelland ligt, een grote inspanning van de agrarische sector. Deze verandering leidt samen met onder meer de gebruiksnormen voor dierlijke mest tot verschrompelende landbouwgronden. Het gevolg hiervan is lagere opbrengsten en het ontstaan van schade aan natuur en problemen met grond- en oppervlaktewater. Vernieuwende initiatieven bieden nieuwe kansen voor economie en werkgelegenheid en een goede basis voor een circulaire economie in Dinkelland

Wat hebben we gerealiseerd?

- Regionale en provinciale belangenbehartiging van onze agrariërs
- Jaarlijks tientallen bedrijfsbezoeken consulent met portefeuillehouder
- AgroHUB gerealiseerd met de 3 O's (hogeschool Dronten, LTO, agrariërs)
- Projectdeelnemer Natura 2000 gebieden
- Actieve deelname MVT/ GGA stikstof NOT/ IBP/landschapsdeal
- Deelname LEADER Noordoost-Twente
- Doorontwikkeling toekomstgerichte erven door middel van inzet ErfCoaches

- Frequent communicatie
- Organiseren Kennissessie “Kansrijk Ondernemen” in Noordoost-Twente
- Mede kartrekker van het biodiversiteitsplan Twente

Sterke bedrijvigheid - financieel

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	73	77	4
Lasten	366	815	685	130
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-366	-743	-608	134
Onttrekkingen aan reserves	0	377	275	-101
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-366	-366	-333	33

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Twents blokje om fase 1 (voordeel €30.000)

De provincie Overijssel heeft voor "Twents blokje om" €48.000 beschikbaar gesteld. Subsidies vanaf € 25.000 tot € 125.000 worden vastgesteld op het verleende bedrag als de activiteiten zijn uitgevoerd en aan alle voorwaarden is voldaan. De gedachte hierachter is het verminderen van de administratieve last voor relatief beperkte bedragen. De kosten van de activiteiten vielen €30.000 lager uit dan het verstrekte subsidie.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een lagere onttrekkingen voor Versterken toeristische voorzieningen (coulissen)landschap en natuur voor €34.000 en Lokaal steunfonds ondernemers voor € 39.000.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Ambitie Inclusieve samenleving

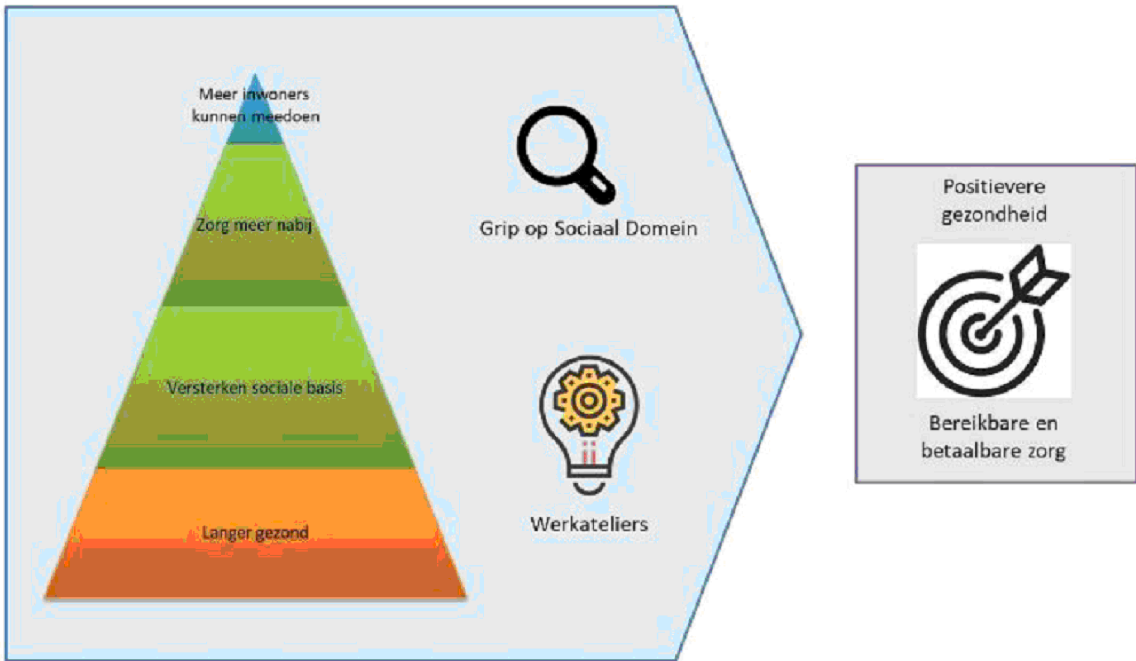
Inleiding Ambitie Inclusieve Samenleving

*Wij zetten ons in voor het bieden van mogelijkheden om onze inwoners langer gezond
deel te laten nemen aan de maatschappij*

Een samenleving waarin iedereen mee doet, dat noemen we een inclusieve samenleving. Samen met inwoners, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties willen we hier invulling aan geven. Wij willen bereiken dat zoveel mogelijk mensen meedoen. Om een inclusieve samenleving te bereiken, is het belangrijk dat we op elkaar letten en voor elkaar zorgen. De periode 2019-2022 staat in het teken van de transformatie om de toenemende druk op het Sociaal Domein te verlichten. We willen onze samenleving, onze kernen en onze inwoners in hun kracht te zetten met als doel een positievere gezondheid. Tegelijkertijd willen we de ondersteuning en zorg kwalitatief goed, betaalbaar en bereikbaar houden. Om dit te realiseren werken we de komende periode aan de volgende zaken.

Wat gaan we hiervoor als gemeente doen?

Wat willen we bereiken?

Wat willen we bereiken?

Onze Insteek is de gedachte dat inwoners een goed gevoel van welbevinden hebben. Los van de maatschappelijke waarde die dat heeft, is het zo dat inwoners die zich goed voelen, minder snel een hulpvraag hebben en ondersteuning nodig hebben. Daarom is de onderliggende gedachte dat we als gemeente inzetten op positieve gezondheid.

The diagram illustrates the 'WELZIJN' (Well-being) model, centered around 'Positieve Gezondheid en Leefomgeving' (Positive Health and Living Environment). The model is structured as follows:

- Central Core:** Positieve Gezondheid en Leefomgeving
- Inner Ring (Four Pillars):**
 - MIDDEL WELERVEN** (Blue circle with a person icon)
 - LIJFAMFUNCTIES** (Red circle with a person icon)
 - DAGELIJKS FUNCTIONEREN** (Green circle with a person icon)
 - KONAKTIEF VERLIEVEN** (Orange circle with a person icon)
- Second Ring (Four Pillars):**
 - VEERKRACHT, CONTROLE** (Top)
 - CONZISTENTE WAARDEN/GEDE** (Right)
 - SOCIAL MAATSCH. PARTICIPEREN** (Bottom)
 - LEEFSTIJL, GEDRAG** (Left)
- Third Ring (Four Pillars):**
 - VEILIGHEID, GELUID, OVERLAST** (Top)
 - WELZIJN, VERBODEN, SPIRITUALITEIT, WAARDEN** (Right)
 - MILIEU, ECOSYSTEEM, LANDSCHAP** (Bottom)
 - TOEGANG TOT INFORMATIE, TOEGANG TOT MEDISCHE ZORG** (Left)
- Outer Ring (Four Pillars):**
 - WELZIJN** (Top)
 - CULTUUR** (Right)
 - SOCIALE ZAKEN & ECONOMIE** (Bottom)
 - ONDERWIJS** (Left)

Additional text at the bottom of the diagram includes:

- Je thuis voelen, keuzevrijheid** (Je feeling at home, freedom of choice)
- Stimulerende omgeving, groen, natuur, cultuur** (Stimulating environment, green, nature, culture)
- Milieu, ecosysteem, landschap** (Environment, ecosystem, landscape)

- mensen veel meer in contact te brengen met hun kracht in plaats van ze aan te spreken op hun zwakte,
- persoonsgerichte zorg te bieden en echt aan te sluiten op persoonlijke behoeften,
- de regie bij de mensen zelf te laten en ze te helpen hun eigen beslissingen te nemen.

37

Wat gaan we hiervoor als gemeente doen?

In het plaatje hieronder is te zien hoe de ondersteuning en zorg rondom een inwoner, is opgebouwd uit een aantal lagen. Per laag wordt er gewerkt aan versterken van de positieve gezondheid van onze inwoners en het bereikbaar en betaalbaar houden van de ondersteuning en zorg.

Om de gestelde ambitie te bereiken is het ook essentieel om meer inzicht en overzicht te krijgen in de interventies en de resultaten en effecten hiervan. Op dit moment zijn een behoorlijk aantal interventies gestart. We kunnen aangeven wat we doen, echter de effecten van de interventies zijn nog niet altijd inzichtelijk. Besturing van het sociaal domein vraagt hier wel om. Het vraagt continu om te analyseren of we de juiste dingen doen. Leveren de interventies de gewenste resultaten op, vragen veranderingen in het sociaal domein om het bijsturen, versnellen of stoppen van bepaalde interventies? Hiervoor starten we het project **Grip op sociaal domein**.

Langer gezond

Wat wilden we bereiken?

Doel: Nog meer inwoners werken aan hun gezondheid* en kijken (samen) om naar anderen en zijn in staat hen te activeren deel te nemen aan de samenleving.

*Gezondheid is veel meer dan niet ziek zijn. Gezondheid gaat over sociaal, mentaal en fysiek welbevinden en de mogelijkheid hier zoveel mogelijk eigen regie op te voeren. De factoren die gezondheid kunnen beïnvloeden, willen we zoveel mogelijk voorkomen, beperken of bevorderen. Dit doen we onder andere door sport, bewegen, preventie en cultuur als middel te gebruiken om het welzijn en de zelfredzaamheid van de inwoners te bevorderen. En door met inwoners in gesprek te gaan over het organiseren van activiteiten en het creëren van ontmoetingsplekken om samen te komen voor een praatje, voor vrijwilligerswerk of voor sportieve, culturele of andere activiteiten.

Wat willen we bereiken?

- Meer of gelijk aantal inwoners ervaren een goede gezondheid
- Meer of gelijk aantal inwoners bewegen voldoende
- Meer kinderen van ouders met een lage opleiding zijn lid van een sportvereniging
- Meer kinderen zijn meestal weerbaar
- Minder jongeren onder de achttien hebben alcohol gedronken de laatste vier weken

(NB. De staat van de bevolking in Dinkelland en Tubbergen is nu al nagenoeg optimaal wanneer dat wordt vergeleken met andere Twentse gemeenten. Het gaat nu vooral om het behouden van de goede staat).

Wat hebben we gerealiseerd?

- Sportakkoord getekend en in uitvoering
- Preventieakkoord getekend en in uitvoering
- Positieve gezondheid is en wordt opgenomen in projecten en ontwikkelingen
- Samenwerking in het onderwijs is vormgegeven door inzet Nationaal Programma Onderwijs
- Inclusie en diversiteit is opgenomen in de communicatiekalender
- Kansrijke start is van start gegaan door een inventarisatie bij de stakeholders naar de verbeterpunten
- Evaluatie alcohol en drugs is vastgesteld en er is akkoord op de inzet van het ijslandspreventiemodel

Versterken sociale basis

Wat wilden we bereiken?

Doel: De niet-professionele algemene voorzieningen zoals vrijwilligersorganisaties en inwonersinitiatieven zijn beter toegerust om inwoners te ondersteunen bij het bereiken van een positieve gezondheid.

De gemeente ondersteunt en faciliteert, daar waar 'reuring' is, om (inwoners)initiatieven te vergroten, verstevigen en waar nodig aan te jagen. Hierdoor kunnen inwoners zonder indicatie gebruik maken van algemene voorzieningen die nabij in de kern georganiseerd zijn. Hierbij wordt samengewerkt met de te ontwikkelen één toegang voor het sociaal domein.

Wat willen we bereiken?

We hebben het aantal inwoners met een hulp- of ondersteuningsvraag in beeld welke worden verwezen naar een vrijwillige algemene voorziening in plaats van een professionele algemene voorziening, dan wel maatwerkvoorzieningen.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Algemene voorzieningen zijn in beeld gebracht en in verschillende dorpen wordt samengewerkt om de voorzieningen verder te ontwikkelen
 - Samen Welzijn en De Mare Noord Deurningen
 - Samen Welzijn Tilligte in combinatie met zorggroep Sint 5.1.2e
 - Samen Welzijn Lattrop
 - Deurningen
- Evaluatie stimuleringsfonds en sociale hypotheek is opgeleverd, overgang naar leefbaarheidsfonds is in uitvoering
- Onderzoek vrijwilligers en verenigingsondersteuning is gestart

Zorg meer nabij

Wat wilden we bereiken?

Doel: Professionals zijn beter toegerust, dichterbij en werken beter samen om inwoners te ondersteunen bij het bereiken van een positieve gezondheid.

We zorgen voor één heldere toegang. Door het samenbrengen van de (welzijn)partners op één plek wordt het voor de inwoner duidelijk waar zij terecht kan met een hulpvraag. Door het verbeteren van de samenwerking met mede-verwijzers naar de zorg wordt de inwoner sneller van de juiste zorg voorzien. Daarnaast hanteren we een gezamenlijke visie en werkwijze gebaseerd op de brede uitvraag naar alle aspecten van positieve gezondheid en de aanpak van een social worker zoals beschreven in het plan van aanpak één toegang. Zo zorgen we voor één gezin, één plan, één regisseur.

Wat willen we bereiken?

- De cliënttevredenheid Jeugd is toegenomen (CEO)
- De cliënttevredenheid Wmo is toegenomen (CEO)
- De bekendheid van cliëntondersteuning is toegenomen (CEO)
- Het percentage aantal afgegeven maatwerkvoorzieningen ten opzichte van het aantal inwoners is verminderd (wordt reeds gemonitord)
- Het aantal directe verwijzingen door huisarts naar JGGZ is afgenomen.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Regionaal plan van aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling is vastgesteld
- Evaluatierapport armoedebeleid is opgeleverd
- Eén toegang: Schakel is geïmplementeerd en van start gegaan
- Plan van aanpak en inzet van Integrale schuldenaanpak is opgeleverd
- Pedagogische Gezinsbegeleiding Jeugdgezondheid is ingekocht
- Overeenkomst tussen huisartsen en gemeenten over de inzet POH GGZ is getekend en in uitvoering
- Inzicht in onderscheidt WMO/ WLZ is vergroot door voorlichting

- Plan van aanpak en inzet WIJK GGD is geïmplementeerd
- Zelfvoorzienend systeem vervoer MAAS is gestart
- Werkzaamheden zoals opstellen beleidsregels en inrichting van de processen ten behoeve van de nieuwe wet inburgering zijn in volle gang
- Dorpsondersteuner Saasveld is verlengd tot eind 2022

Meer inwoners kunnen meedoen

Wat wilden we bereiken?

Doel: Meer inwoners ervaren een positievere gezondheid door de inzet van een maatwerkvoorziening.

Meer inwoners kunnen actief deelnemen aan de samenleving. Zij participeren zoals ze graag zouden willen en kunnen. Als inwoners willen, worden zij ondersteund bij het binden van een voor hen zinvolle daginvulling. Mensen die willen, maar die (tijdelijk) niet mee kunnen doen in de samenleving, die dat door middel van een maatwerkoplossing wel kunnen.

Wat willen we bereiken?

Er is voor elke inwoner een passende voorziening en/of regeling beschikbaar, waardoor zij zo optimaal mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving.

Het % Dinkellandse inwoners (18+) welke een (zeer) goede gezondheid ervaren blijft gelijk of neemt toe. In 2020 wordt een nieuwe Volwassenen- en ouderenmonitor uitgevoerd.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Transformatie arbeidsmarktparticipatie: samenwerking met NUO en SPN zijn geformaliseerd en voor de Pwet is de samenwerking vormgegeven met Oldenzaal
- Twentse belofte: Lokaal plan van aanpak is opgesteld en in uitvoering
- Voor decentralisatie beschermd wonen zijn samenwerkings-afspraken met de centrumgemeenten vastgesteld
- Coördinator Externe verwijzers is aangesteld en in uitvoering
- Zorglandschap 2.0: regionale visie Jeugd is vastgesteld
- Integrale samenwerkingsagenda (Twentse koers): subsidie cliëntondersteuning is beschikt en besloten is om de samenwerkingsagenda te continueren
- Evaluatie maatregelen leerlingenvervoer is opgeleverd en verbeterpunten zijn uitgevoerd

Inclusieve samenleving - financieel

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	0	1	1
Lasten	49	691	481	210
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-49	-691	-480	211
Onttrekkingen aan reserves	0	642	424	-218
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-49	-49	-56	-7

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een lagere onttrekking voor het uitvoeringsplan sociaal domein voor €114.000, mantelzorgbeleid voor € 50.000 en gemeentelijke cultuurvisie voor €37.000. Zie voorstel budgetoverheveling.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Participatieprocessen

Inleiding

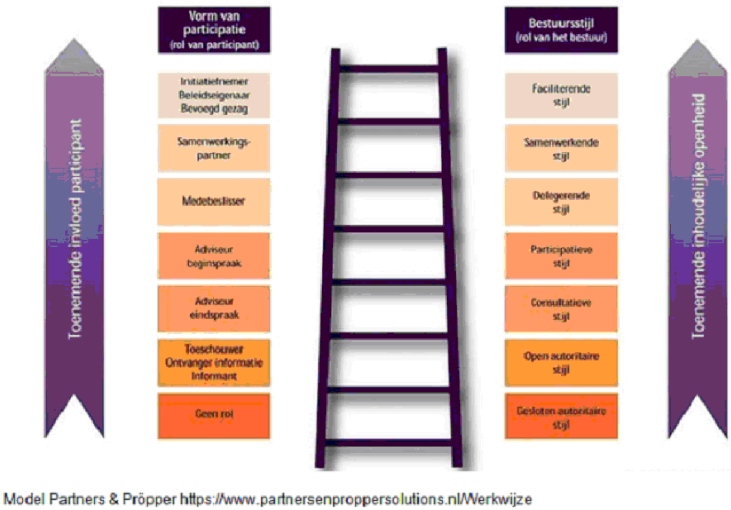
Bij participatie gaat het om een manier van (samen)werken. Gemeente en betrokken inwoners en/of organisaties geven samen vorm aan (delen van) plannen of beleid. Zowel de inwoners als de gemeente kunnen hiervoor het initiatief nemen. Deze manier van samenwerking is een middel om draagvlak in de samenleving te vergroten en kwaliteit van onze plannen voor leefbare kernen te verbeteren. Doordat dit een middel is en niet een doel op zich is de opbouw van dit onderdeel anders dan bij de ambities met actielijnen en inspanningen.

Samenwerken en besturen met de samenleving is één van onze uitgangspunten. Inwoners weten als geen ander welke kansen of problemen er spelen in hun kern en wat er nodig is om hun kern leefbaar te houden. Er is niet één partij die gaat over leefbaarheid. Het gaat ons allemaal aan. Samen houden we de gemeente leefbaar. Onze inwoners, ondernemers, verenigingen, maatschappelijke organisaties en kernraden krijgen veel voor elkaar. Er is oog voor wat er moet gebeuren, de wil om aan te pakken is groot en is gericht op oplossingen. Deze betrokken houding maakt dat initiatieven van groot tot klein vorm krijgen. Als inwoners zelf verantwoordelijkheid nemen en zelf eigenaar zijn van plannen, dan zal dat positief bijdragen aan de duurzaamheid van plannen en projecten. Bovendien is de kans op draagvlak en herkenning groter.

Initiatieven van inwoners geven wij nog meer ruimte om te ontwikkelen. Wij ondersteunen en stimuleren, met aandacht voor de menselijke maat (denken vanuit de leefwereld) en met een open blik. We sluiten aan bij wat er in elke kern gebeurt en de inwoner heeft de hoofdrol. We werken dus samen met de samenleving aan de leefbaarheid in onze kernen en bepalen samen met de inwoners aan de voorkant bewust de rolverdeling.

Welke rollen zijn er?

Wij gebruiken de participatieladder (zoals in de onderstaande afbeelding) om de rolverdeling met de samenleving aan de voorkant scherper te krijgen. Dit geldt niet alleen bij initiatieven uit de samenleving, maar bij alle veranderingen binnen gemeentelijk beleid of besluitvorming moeten we ons afvragen of dit ook de inwoners raakt. Daarbij maken we telkens aan de voorkant de bewuste afweging welke trede van de ladder we gaan toepassen.

Wat wilden we bereiken?

Het basisprincipe van participatieprocessen is: samenwerken en het ontwikkelen van partnerschap tussen de inwoners en de gemeente. Dit vraagt om een verbeterd samenspel en van alle partijen een andere manier van werken. Van onze eigen ambtelijke organisatie vraagt dit een bewustwordingsproces en een aanpassing op onze manier van werken. Wij willen daarin het volgende bereiken:

- bij alle veranderingen en/of initiatieven waarbij wij keuzemogelijkheden hebben, vindt een bewuste afweging voor de mate van participatie plaats;
- bij elk initiatief of project wordt een dialoog gevoerd over de meerwaarde en de bestendigheid. Als gemeente spiegelen, stellen wij vragen ter overweging bij elk initiatief;
- op thema's als duurzaamheid en gezondheid stimuleren wij initiatieven vanuit de samenleving. Toelichting: deze thema's hebben extra stimulans nodig, omdat het op deze thema's moeilijker blijkt om initiatieven op te ontwikkelen. Op de andere beleidsthema's, zoals voorzieningen, zijn we hierin al meer vertrouwd;
- wij zijn een daadkrachtige partner voor de lokale samenleving: uitnodigend, praktisch, betrokken, betrouwbaar en professioneel. De samenleving weet wat ze van de gemeente kan verwachten en de gemeente voldoet hieraan, en
- onze medewerkers zijn goed toegerust zodat zij met plezier en de juiste vaardigheden met de samenleving samenwerken.

Hoe hebben we dat bereikt?

De ontwikkelingen in en met samenleving leiden tot een andere vorm van organisatie, een andere werkwijze, andere vormen van samenwerking en financiering. Als gemeentelijke organisatie moeten we hier mee aan de slag. Het is nodig om participatieprocessen binnen de gehele organisatie te professionaliseren en dat bestaat uit de volgende onderdelen: bestuursstijl, communicatie, medewerkers, financiën, (be)sturing, maatschappelijke partners en een instrumentenkoffer. Hieronder is het schematisch weergegeven en staat beschreven aan welke punten we moeten werken om nog meer dan nu een daadkrachtige partner van de samenleving te kunnen zijn.

Wat hebben we gerealiseerd?

Financiële kaders

Conform hetgeen is gesteld in de inleiding over het MEP worden niet bestede incidentele budgetten (project- en procesgeld) overgeheveld (zie voorstel budgetoverheveling). Het betreffen hier immers budgetten voor een periode van 4 jaar

Wat hebben we gerealiseerd in MijnDinkelland2030!

Bij participatie gaat het om een manier van (samen)werken. Gemeente en betrokken inwoners (of organisaties) geven samen vorm aan (delen van) plannen of beleid. Dit geldt voor alle beleidsterreinen. Met Mijn Dinkelland 2030! hebben wij participatie al volop toegepast. De inwoners in alle kernen denken na over de toekomst van hun dorp en samen met hen maken we keuzes. Mooie initiatieven komen tot bloei. Een aantal hebben geleid tot concrete projecten en inspanningen terwijl andere nog in de ontwikkelfase zitten.

Versterken samenlevingsgericht werken in de organisatie

Er zijn gesprekken gevoerd met alle medewerkers, directie en bestuur organisatie breed. Gesprekken waarin is opgehaald wat belangrijk wordt gevonden als het gaat om Samenlevingsgericht werken. In 2022 is deze opbrengst vertaald naar een duidelijk kader, en is een werkstructuur rond Samenlevingsgericht werken georganiseerd. Samenlevingsgericht werken is opgenomen in de organisatie boodschap en het medewerkersprofiel.

Dinkelland in de regio

De gemeente Dinkelland wordt omringd door maar liefst zes Twentse gemeenten en grenst aan Duitsland. Samenwerking is van groot belang. De samenwerking met de gemeente Tubbergen is daarin speciaal en zal ook de komende periode van grote waarde en belang zijn. Op veel inhoudelijke thema's zetten wij onze samenwerking met andere Twentse gemeenten, de Regio Twente, de Provincie en het Rijk voort. Er liggen voldoende verbindingen met onze Duitse partners waarin we volop willen blijven investeren. Wij hebben de overtuiging dat (Eu)regionale samenwerking op het gebied van economie en ondernemen van belang is voor Twente als geheel, maar ook voor Dinkelland. Onze regio houdt niet op bij de grens, integendeel, de grensligging is een unieke positie voor Dinkelland. Hier willen we de komende periode dan ook meer van profiteren.

Deze samenwerkingsrelaties doorkruisen de ambities en participatieprocessen op allerlei manieren. Vandaar dat we deze er ook uitlichten en als dwarsverband over alle inspanningen heen zien gaan. Veel ondernemers in de grensregio maken gebruik van het Nederlandse en Duitse afzetgebied. Voor hen bestaat de grens niet echt. Dit willen we blijven stimuleren en wanneer dat nodig is, actie ondernemen. De Twentse gemeenten hebben elkaar steeds meer nodig. Het onderhouden en versterken van de samenwerking met onze buurgemeenten is daarom van groot belang. De Agenda voor Twente is een belangrijke basis voor onze (Eu)regionale samenwerkingen en biedt mogelijkheden die we zoveel mogelijk willen benutten.

Een goed ondernemersklimaat is gebaat bij een goede aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt. Wij delen de zorg van ondernemers om ook in de toekomst voldoende gekwalificeerd personeel te hebben en te behouden. We zien een verbindende rol voor de overheid om onderwijs, onderzoek en ondernemers

nog meer samen te brengen; het verbinden van de zogenoemde 4 O's. Het is noodzakelijk dat nieuwe kennis en vaardigheden aangeleerd en bijgehouden worden. Een leven lang leren en ontwikkelen, zodat (toekomstige) werknemers duurzaam inzetbaar zijn en blijven.

- We werken op inhoudelijke thema's intensief samen met de Twentse buurgemeenten.
- Wij onderschrijven deze actielijnen van de Agenda voor Twente en zoeken hierbij waar mogelijk aansluiting.
- Om het rendement van de Agenda voor Twente zo groot mogelijk te maken, is samenwerking met onze bedrijven en het onderwijs noodzakelijk.
- De coördinator en contactpersoon internationale contacten gaat deze contacten ondersteunen door ze inhoud en vorm te geven, de activiteiten te coördineren en het bestuur te adviseren.
- We leggen de focus voor (Eu)regionale samenwerking op arbeidsmarkt, mobiliteit, het Grensinfpunt, het opstellen en uitvoeren van een sterke Lobbyagenda en het ondersteunen van de commissie belangenbehartiging.

Meer grensoverschrijdende samenwerking

Meer profiteren van onze grensligging

Grensoverschrijdende samenwerking biedt kansen. Door de grens niet langer te zien als barrière, maar als verbinding, ontstaat een ander perspectief: profiteren van de grens. Zowel voor de regio aan Nederlandse zijde en de regio aan de andere kant van de grens. We willen de gezamenlijke sterke punten van beide regio's van de grens bundelen om van elkaar te kunnen profiteren. Hoofdpunten hierbij vormen de thema's: duurzame ontwikkelingen, economie en maatschappelijk ontwikkelingen.

Om de landsgrens niet langer een scheidingslijn te laten vormen en als sterke deelregio's tot één verzorgingsgebied te komen, volgen we een gezamenlijk en geïntegreerd ontwikkelingsconcept. Dit omvat alle domeinen van het leven en rust op twee pijlers:

- Vergroting van de economische kracht en de kwaliteit van leven en
- Bevordering van de integratie van het gebied.

We realiseren ons dat we voor de uitvoering van dit concept de steun van met name de deelstaten Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen en de provincies Gelderland en Overijssel nodig hebben.

Overzicht baten en lasten

Financiële kaders

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	0	0	0
Lasten	348	1.260	1.173	87
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-348	-1.260	-1.173	87
Onttrekkingen aan reserves	0	912	819	-93
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-348	-348	-354	-6

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een lagere onttrekkingen voor procesgeld ondersteuning via menselijke "toolkit voor €41.000 en procesgeld MijnDinkelland2030 voor €36.000.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Omgevingswet

Vanuit het project Omgevingswet wordt er via een aantal lijnen gewerkt aan de implementatie. Er wordt gewerkt aan de voorbereiding op de implementatie van het Omgevingsplan en het aanpassen van de werkprocessen. Zoals het er nu voor staat zal de Omgevingswet 1 januari 2024 in werking treden in plaats van 1 juli 2023. De invoering van wet is hierdoor wederom vertraagd. Dit heeft geen tot weinig impact op de planning gehad. In 2022 zijn hierin de volgende mijlpalen behaald:

Omgevingsvisie

- Werken met de vastgestelde omgevingsvisie in de praktijk

Digitaal Stelsel Omgevingswet

- Aangesloten op het landelijk Digitaal Stelsel Omgevingswet

Voorbereiding Omgevingsplan

- Aanbesteding begeleiding opstelling van het nieuwe Omgevingsplan
- Uitwerken van een handboek Omgevingsplan
- uitwerken keuzes bruidsschat
- uitwerken casco omgevingsplan

Omgevingswet in de praktijk:

- De werkprocessen geïnventariseerd en op orde gebracht
- Samenwerkingsafspraken en contracten geïnventariseerd, in beeld gebracht en beoordeeld
- deelgenomen aan (regionale) ketentesten om de digitale keten te testen
- Voorbereidingen getroffen voor aanpassingen van de legesverordening op de Omgevingswet
- Een Pilot voor de Wet Kwaliteitsborging afgerond
- Besluitvorming over de delegatiebevoegdheden
- Besluitvorming bindend adviesrecht raad

Communicatie & projectmanagement

- Het meenemen van de medewerkers, college, raadsleden en onze ketenpartners door middel van communicatie, opleidingen, kennissessies, bijeenkomsten en werkvormen.

4. Programma's basisdeel

Inleiding op de basisbegroting

In deze jaarstukken 2022 wordt op taakveld niveau gerapporteerd, als gevolg van de nieuwe programma-indeling overeenkomstig de taakvelden die is ingevoerd bij het opstellen van de begroting 2019. Ieder programma in het basisdeel is op eenzelfde wijze opgebouwd en kent de volgende onderdelen:

- Portefeuillehouder(s)
- Algemeen: algemene omschrijving van het programma.
- Vastgestelde beleidsnota's: voor een actueel totaalbeeld van de vastgestelde beleidsnota's en verordeningen verwijzen we u naar: Overheid.nl
- Kengetallen: relevante kengetallen per programma.
- Verbonden partijen: voor een totaalbeeld van de verbonden partijen die bijdragen aan het realiseren van de doelen binnen het programma verwijzen we u naar de paragraaf Verbonden partijen.
- Wat hebben we in 2022 gedaan? Omschrijving van de ontwikkelingen die hebben gespeeld binnen het programma.
- Aangenomen moties en amendementen: moties en amendementen met de stand van zaken.
- Beleidsindicatoren: de wettelijk verplichte indicatoren volgens het BBV.
- Overzicht baten en lasten: weergaven van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld ten opzichte van de begroting na wijziging.

Programma Bestuur & middelen

Portefeuillehouders

John Joosten & Richard de Way

Algemeen

Het bestuur van onze gemeente wordt gevormd door de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders. In de gemeenteraad zitten 21 inwoners uit onze gemeente. De zetelverdeling is als volgt: Lokaal Dinkelland acht zetels, CDA zeven zetels, VVD drie zetels, Progressief Dinkelland (PvdA en Groen Links) twee zetels en Burgerbelangen Dinkelland één zetel. Het college van Burgemeester en Wethouders wordt naast de burgemeester gevormd door drie wethouders.

Voor onze inwoners willen we goed inzichtelijk maken wat we als bestuur van de gemeente Dinkelland doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Onze gemeentelijke begroting moet in evenwicht zijn. Gemeenschapsgeld genereren wij via de algemene uitkering van het gemeentefonds en door het heffen van gemeentelijke belastingen. Ons uitgangspunt is dat we de lokale lasten zo laag en stabiel mogelijk willen houden. We houden oog voor een gezonde balans tussen de hoogte van de lokale lasten, onze begrotingspositie en onze investeringen.

De uitvoering van het gemeentelijke beleid wordt gedaan door onze uitvoeringsorganisatie Noaberkracht Dinkelland Tubbergen. Noaberkracht is een samenwerkingsverband met de gemeente Tubbergen. Er zijn ook maatschappelijke opgaven die om een aanpak vragen die de grenzen van individuele gemeenten overstijgt. In dat geval vinden we het belangrijk om samen te werken met de juiste partners. Op inhoudelijke thema's zullen wij de bestaande samenwerking binnen de provincie Overijssel, regio Twente, Noordoost Twente en met de gemeente Tubbergen voortzetten.

Kengetallen

Binnen het programma Bestuur & middelen maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal inwoners: 26.762
- Gemiddelde leeftijd: 44,2 jaar
- Aantal huishoudens: 10.520
- Aandeel alleenwonenden: 26,5%
- Gemiddeld betaalde ozb: €375

Prognose bevolkingsontwikkeling:

Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden. Het advies van de Arbitragecommissie c.q. de Commissie van Wijzen vormt het uitgangspunt

Opschalingskorting

In de meicirculaire 2022 is aangegeven dat de oploop van de opschalingskorting is geschrapt voor de duur van de kabinetsperiode. Eerder was de oploop van de opschalingskorting al bevroren voor de jaren 2020 tot en met 2022. Deze stand wordt bevroren tot en met 2025. Met als gevolg dat de korting in de jaren 2023 tot en met 2025 wordt teruggeboekt, maar de reeks eindigt in een korting van € 975 miljoen cumulatief in 2026. In de begroting 2022 en de perspectiefnota 2022-2026 is hier reeds mee rekening gehouden. De meicirculaire 2022 verandert hier dus niets aan. Ook niet aan de verslechtering in 2026 die voor Dinkelland € 820.000 structureel bedraagt.

Stand van zaken bezwaarschriften omzetbelasting 2019 t/m 2021

Wij hebben in maart 2021 bezwaar gemaakt tegen de jaarbeschikking BTW-compensatiefonds (BCF) 2019 en een verzoek ingediend om een naheffingsaanslag voor de btw-aangifte 2019. De uitspraak van de Belastingdienst heeft vertraging opgelopen omdat er is gekozen een nieuwe berekeningssystematiek voor het mengpercentage algemene kosten toe te passen met ingang van 2019. De Belastingdienst heeft november 2022 zijn standpunt aangeleverd en komt grotendeels aan ons bezwaar tegemoet met als gevolg een teruggaaf BCF 2019 en btw-aangifte van respectievelijk € 38.000 en € 14.000.

Nu het bezwaarschrift van 2019 is afgewikkeld en een nieuwe berekeningssystematiek voor het mengpercentage algemene kosten is gekozen kan deze ook worden gebruikt voor het bezwaarschrift van 2020 en verder. Echter staan wij voor een nieuwe uitdaging want ook voor het mengpercentage grondbedrijf verwacht de Belastingdienst dat wij met ingang van 2020 een nieuwe berekeningssystematiek voor het grondbedrijf gaan hanteren. Wij verwachten in 2023 bezwaar te maken tegen de afrekening over het jaar 2020 en 2021.

Verkenning samenwerking met Oldenzaal

Verdere samenwerking is nodig volgens het BMC rapport Toekomstbestendigheid Noaberkracht om op de (middel) lange termijn toekomstbestendig te zijn. Dit is de aanleiding voor het bestuur van Noaberkracht om de meerwaarde van samenwerking met de gemeente Oldenzaal te verkennen. Hierbij wordt rekening gehouden met de kaders en randvoorwaarden die de beide gemeenteraden via de fractievoorzitters meegegeven hebben.

Historisch archief voormalige gemeente Ootmarsum

Het archief van de voormalige gemeente Ootmarsum bevindt zich in het gemeentehuis van Dinkelland. Het oudste deel stamt uit 1314. Een deel van het archief bestaat voornamelijk uit handgeschreven stukken op lompenpapier. Een ander deel bestaat uit 248 charters, opgevouwen in enveloppen in doosjes. De staat van het archief varieert van redelijke tot zeer slechte staat. De stukken zijn niet zuurvrij verpakt en veel stukken vertonen vocht- en schimmelschade en er is veel randschade met andere woorden het archief is te slecht om nu door burgers te laten inzien.

De provinciale archiefinspecteur heeft ons in het kader van het interbestuurlijk toezicht aanbevolen dit kostbare en zeer waardevolle archief te laten restaureren en te digitaliseren om het vervolgens openbaar te maken. In de begroting 2021 is het benodigde bedrag van € 70.000 eenmalig beschikbaar gesteld waarna we zijn begonnen met de werkzaamheden. Door Corona en door ziekte van de tweede conservator hebben de werkzaamheden wel wat vertraging opgelopen waardoor het project ook nog doorloopt in 2023 (zie ook budgetoverheveling).

Afstoten gemeentelijk vastgoed

Het vml. clubgebouw van Scouting Ootmarsum 'n Emter te Ootmarsum was eigendom van de gemeente Dinkelland en is 27 december 2022 overgedragen aan Stichting Bibliotheek Dinkelland.

Aangenomen moties en amendementen

Moties

Aansluiten bij de P10-gemeenten

In de raadsvergadering van 12 november 2019 is de motie Aansluiten bij de P10-gemeenten aangenomen met 20 stemmen voor en één stem tegen. De motie draagt het college op om:

1. De gemeente Dinkelland te laten toe treden tot het samenwerkingsverband van plattelandsgemeenten, de P-10.
2. De structurele kosten van het lidmaatschap onder te brengen in het programma Bestuur en Middelen.
3. Na twee jaar het lidmaatschap te evalueren om te bepalen of de samenwerking in P-10 meerwaarde heeft voor Dinkelland.

Stand van zaken: We zijn lid van de P10 gemeenten geworden en nemen nu actief deel in de volgende werkgroepen: Duurzaamheid, Financien, Wonen, Omgevingswet, Algemeen/(beleids)strategie.

De motie is te raadplegen via de volgende link: [Moties 2019](#)

N2000 over de grens

In de raadsvergadering van 30 juni 2020 is de motie N2000 over de grens unaniem aangenomen. Middels de motie draagt de gemeenteraad het college op:

- a. In gesprek te gaan met de bestuurders van de Duitse buurgemeenten en deelstaten over de volgende concrete onderwerpen in het grensgebied:
 - De kansen voor de N2000 gebieden.
 - De kansen en bedreigingen van de veranderende regelgeving ten gevolg van de stikstofreductie en klimaatverandering voor agrarisch ondernemers.
 - Het verschil tussen beide landen in (te verwachten) regelgeving en de gevolgen daarvan voor het grensgebied.
 - De leefbaarheid van alle inwoners in het grensgebied.
- b. Over de inhoud en de resultaten van deze gesprekken verslag te doen aan de raad.
- c. De inhoud en de resultaten van de gesprekken, en de te ontwikkelen plannen eveneens te bespreken in NOT-verband en in provinciaal verband.

- d. Het verslag van alle gevoerde gesprekken (grensoverschrijdend, NOT-verband en binnen Dinkelland) inclusief eventuele voorstellen of te ontwikkelen plannen op dit gebied terug te koppelen aan de raad, zodat de raad het gesprek kan voeren over alle verbindende belangen en eventuele ondersteuning bij de te ontwikkelen plannen.

Stand van zaken: De motie is uitgevoerd.

OLCT

In de raadsvergadering van 29 mei 2020 is de motie OLCT met 13 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. Middels deze motie draagt de gemeenteraad het college op:

1. Op basis van een onderzoek de pro's en contra's van deelname in het OLCT in beeld te brengen en daarbij o.a. te betrekken:
 - Het criterium publiek belang;
 - De vraag hoe de overige deelnemende gemeente in Twente hier in zitten.
2. De raad op basis van de onderzoeksresultaten een voorstel te doen over het al dan niet voortzetten van de huidige relatie met het OLCT als verbonden partij.

Stand van zaken: De motie is uitgevoerd.

De moties zijn te raadplegen via de volgende link: [Moties 2020](#)

Uitdaagrecht en online participatie

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Uitdaagrecht en online participatie aangenomen. Middels deze motie roept de raad het college op:

1. Samen met de kernraden te onderzoeken in hoeverre het uitdaagrecht en een online participatietool in de gemeente Dinkelland kan worden ingevoerd;
2. Dit proces samen te laten vallen met de doorontwikkeling van MijnDinkelland2030!;
3. De raad uiterlijk april 2022 te informeren over de uitkomsten en afhankelijk van deze uitkomsten te komen met een voorstel.

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

De motie is te raadplegen via de volgende link: [Moties 2021](#)

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	6,70	6,98	7,61
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	7,75	8,37	8,99

Apparaatskosten (kosten per inwoner)	653	695	736
Externe inhuur (kosten als percentage van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	10,7	12,0	12,0
Overhead (percentage van de totale kosten)	8,6	10,3	9,3

Toelichting formatie en bezetting

Op 31 december 2022 waren er meer mensen in dienst bij Noaberkracht dan op diezelfde datum in 2021. Ook waren er op 31 december 2022 meer fte's in dienst dan op 31 december 2021. Dit heeft onder andere te maken met de extra taken en dus ook extra medewerkers. Daarnaast nemen medewerkers deel aan het generatiepact en is er al voorgesorteerd op hun vertrek. Dit om de kennis goed over te kunnen dragen.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
BATEN				
Bestuur en middelen (exclusief algemene dekkingsmiddelen)	387	517	1.733	1.216
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	-	-	-	0
1. Lokale heffingen	6.630	6.630	6.650	20
2. Algemene uitkeringen	36.155	41.971	42.598	627
3. Dividend	1.306	1.483	1.483	-0
4. Saldo financieringsfunctie	85	84	70	-13
5. Overhead	0	0	3	3
6. Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
7. Onvoorzien	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	44.562	50.685	52.536	1.851
LASTEN	0	0	0	0
Bestuur en middelen (exclusief algemene dekkingsmiddelen)	3.240	5.467	3.921	-1.546
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	-	-	-	0
1. Lokale heffingen	52	51	51	0
2. Algemene uitkeringen	10	0	0	0
3. Dividend	0	0	0	0
4. Saldo financieringsfunctie	-367	-294	-365	-70
5. Overhead	6.434	6.722	6.745	23
6. Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
7. Onvoorzien	40	0	0	0
TOTAAL LASTEN	9.409	11.945	10.352	-1.593
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	35.153	38.740	42.184	3.444
Onttrekkingen aan reserves	1.371	3.278	875	-2.402
Toevoegingen aan reserves	1.768	5.899	4.300	-1.600
Resultaat van baten en lasten	34.755	36.118	38.760	2.641

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Voorziening pensioenen wethouders (voordeel €538.000)

We zijn verplicht om ieder jaar bij de jaarverantwoording een herziene berekening van de toekomstige rechten van de wethouders pensioenen op te leveren. Naast fluctuatie in bestand (mensen die in- en uitstromen) was voorgaande jaren vooral de stijging van de rekenrente van invloed. Daarnaast is het aanpassen van de sterftetafel van invloed op de hoogte van de reserve / doelvermogen.

'n Emter (voordeel (€157.000)

In december 2022 is overeenkomst Notitie vastgoed onderstaand gebouw verkocht.

Gebouw	Bruto opbrengst	Boekwaarde	Verkoopkosten	Netto opbrengst
'n Emter te Ootmarsum	€ 262.000	€ 105.000	€ 0	€ 157.000

Het in eigendom hebben en (aan)houden van maatschappelijk vastgoed wil de gemeente tot het uiterst beperken. Structureel levert dit lagere exploitatielasten op. De vervreemding van 'n Emter heeft een eenmalig voordeel opgeleverd voor de gemeente.

Groenstroken (voordeel €57.000)

In 2022 zijn een aantal relatief grote grote percelen groenstroken verkocht waarvoor in de begroting geen budget is opgenomen. Tevens hebben wij een aantal groenstroken verkocht ten behoeve het gebruik van zend- en ontvanginstallaties.

Grond centrumplan Weerselo (voordeel €398.000)

Wij hebben het perceel gemeentegrond met een oppervlakte van ca 1.244 m2 marktconform ingebracht voor € 398.000 ten behoeve van de realisatie van een commerciële ruimte met 21 appartementen. De gemeente is voorstander van deze ontwikkeling en zonder de inbreng van de gemeentegrond is het plan niet realiseerbaar.

Rente schatkistbankieren (voordeel €47.000)

Vanaf september 2022 wordt er sinds lange tijd weer creditrente vergoed door het Agentschap van de Generale Thesaurie (Schatkistbankieren).

Algemene uitkering (voordeel €627.000)

De decembercirculaire 2022 heeft voor een hogere algemene uitkering gezorgd van € 615.000. Het grootste gedeelte van dit bedrag bestaat uit taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen (€ 600.000). In de resultaatbestemming wordt hiervan een bedrag van € 481.000 meegenomen naar 2023. Dit bedrag is onder andere bestemd voor uitbetaling van de energietoeslag en de bijzondere bijstand.

Omzetbelastingen (voordeel €52.000)

Wij hebben in maart 2021 bezwaar gemaakt tegen de jaarbeschikking BTW-compensatiefonds (BCF) 2019 en een verzoek ingediend om een naheffingsaanslag voor de btw-aangifte 2019. De uitspraak van de Belastingdienst heeft vertraging opgelopen omdat er is gekozen een nieuwe berekeningssystematiek voor het mengpercentage toe te passen met ingang van 2019. De Belastingdienst heeft november 2022 zijn standpunt aangeleverd en komt grotendeels aan ons bezwaar tegemoet met als gevolg een teruggaaf BCF 2019 en btw-aangifte van respectievelijk € 38.000 en € 14.000.

Taakmutaties algemene uitkering (voordeel €654.000)

Via verschillende circulaire's over de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn we op de hoogte gebracht van een aantal zogenaamde taakmutaties. Wij hanteren de lijn dat voor deze taakmutaties stelposten worden opgenomen in afwachting van te ontwikkelen beleid. Mocht dit om welke reden dan ook niet lukken dan vallen deze stelposten terug naar de algemene middelen.

Van het totale voordeel van € 654.000 wordt een bedrag van in totaaliteit € 36.000 betrokken bij de resultaatbestemming en de budgetoverheveling. Het hierna resterende voordeel van € 618.000 heeft vooral betrekking op de geraamde stelposten die in 2022 niet zijn aangesproken en leiden tot een voordeel voor de algemene middelen in deze jaarverantwoording 2022.

Rijksbijdrage SPUK-sport (voordeel €86.000)

De algemene kosten (overhead) worden via het btw-mengpercentage verdeeld over de verschillende producten en activiteiten van de gemeente.. Door de uitbreiding van de btw-sportvrijstelling is het kostprijsverhogende gedeelte van het btw-mengpercentage gestegen waardoor wij minder btw kunnen compenseren uit het BTW-compensatiefonds (BCF). De algemene kosten die kunnen worden toegerekend aan sport - de stijging van het mengpercentage door de uitbreiding van de btw-sportvrijstelling - kunnen echter volledig worden meegenomen in de aanvraag SPUK-sport onder de post Overige posten. De uitkering SPUK-sport voor de post Overige posten is vastgesteld op € 122.000; € 36.000 hoger dan begroot.

Bestuurlijke samenwerking (nadeel €42.000)

Volgens het BMC rapport Toekomstbestendigheid Noaberkracht is verdere samenwerking nodig om op de (middel) lange termijn toekomstbestendig te zijn. Dit was de aanleiding voor het bestuur van Noaberkracht om de meerwaarde van samenwerking met de gemeente Oldenzaal te verkennen. In de raadsvergadering van december 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd de samenwerkingsmogelijkheden met gemeente Oldenzaal te verkennen. In 2022 is vervolgens met behulp van externe procesbegeleiders druk gewerkt aan de uitwerking van deze verkenningsopdracht. Hiervoor zijn in 2022 ca. € 25.000 aan externe kosten gemaakt.

Afstoten gemeentelijk vastgoed (nadeel €49.000)

Het in eigendom hebben en (aan)houden van maatschappelijk vastgoed wil de gemeente tot het uiterst beperken. Structureel levert dit lagere exploitatielasten op. Door het afstoten van twee gebouwen in 2021 zijn de exploitatielasten in 2022 verminderd met ruim € 10.000 per jaar. Sinds de raad opdracht heeft gegeven om vanaf 2020 niet noodzakelijk vastgoed (versneld) te vervreemden zijn de exploitatielasten ruim € 71.000 gedaald. Voor 2022 is een besparing begroot van € 120.000 waardoor een nadeel ontstaat van € 49.000. Het nadeel ontstaat hoofdzakelijk omdat er voor is gekozen ook de structurele voordelen (zoals huuropbrengsten) die wegvallen door het afstoten van gebouwen mee te nemen in het saldo. De post geeft zodoende een juist beeld van de gevolgen op de exploitatie door het afstoten van vastgoed.

De vermindering van exploitatielasten door het afstoten van gemeentelijk vastgoed willen wij tot en met 2025 blijven monitoren.

Organisatieondersteuning (nadeel €35.000)

Door een herverdeling van de overhead (doorberekening vanuit Noaberkracht) over de verschillende producten en activiteiten treedt er een verschuiving op tussen de verschillende producten en activiteiten. Tegenover het nadeel hier staan tal van kleinere meevallers op de overige producten en activiteiten. Het totaal van de werkelijk doorberekende overhead (doorberekening vanuit Noaberkracht) is gelijk aan de raming.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een lagere onttrekkingen voor de stelpost corona voor €481.000, historisch archief voormalige gemeente Ootmarsum voor €43.000,

Noodfonds energiekosten verenigingen en SMQ's voor € 100.000 en onderhoud gebouwen voor €172.000. Zie voorstel budgetoverheveling.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Kosten van de overhead

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	0	3	3
Lasten	6.434	6.722	6.745	23
Kosten van de overhead	-6.434	-6.722	-6.742	-20
Waarvan kosten van overhead toe te rekenen aan grondexploitaties	0 273	0 273	0 273	0 0
Waarvan dekking overhead door toerekening aan grondexploitaties	0 -273	0 -273	0 -273	0 0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-6.434	-6.722	-6.742	-20

Programma Dienstverlening & burgerzaken

Portefeuillehouder

John Joosten

Algemeen

We streven in onze dienstverlening naar een gemeente die niet afwacht, maar proactief naar de inwoner toe gaat. Een gemeente die in haar dienstverlening meedenkt met de inwoner en helder is in verwachtingen over en weer, tussen gemeente en inwoners. Dit betekent beleid zonder strikte regels maar met ruimte voor maatwerk. Niet meer werken met beperkte openingstijden, maar op afspraak werken op een locatie en tijdstip wenselijk voor de inwoner.

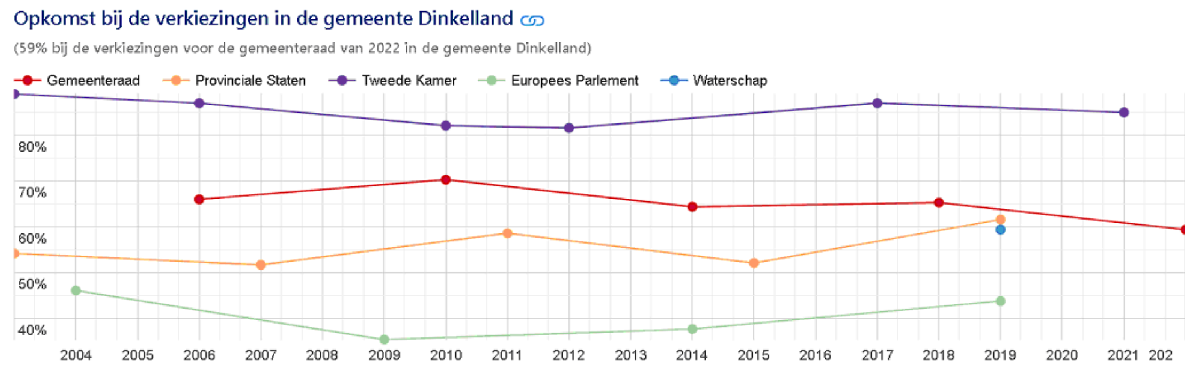
We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk producten en diensten digitaal afgenomen kunnen worden. Natuurlijk kunnen inwoners en bedrijven ook telefonisch contact opnemen door te bellen naar het telefoonteam.

Naast de dienstverlening zorgen we ook voor een correcte verwerking van de persoonsgegevens van onze inwoners in de basisregistratie personen, de uitgifte van identiteitskaarten, rijbewijzen en paspoorten en de kadastrale informatie.

Kengetallen

Binnen het programma Dienstverlening & burgerzaken maken we gebruik van het volgende kengetal:

Opkomst verkiezingen:

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Verkiezingen

In 2022 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Deze zijn goed verlopen. De verkiezingen waren wederom verdeeld over drie dagen doordat de coronamaatregelen nog van kracht waren.

Huwelijken en geregistreerde partnerschappen

In 2022 zijn 150 huwelijken voltrokken en 70 partnerschappen geregistreerd. Dit zijn aanzienlijk hogere aantallen dan voor corona (in 2020 was dit aantal respectievelijk 88 huwelijken en 41 geregistreerde partnerschappen en in 2021 was dit aantal respectievelijk 125 huwelijken en 42 geregistreerde partnerschappen) en dit is te verklaren door uitgestelde huwelijken tijdens de coronajaren.

Reisdocumenten

In 2022 zijn 2.480 reisdocumenten aangevraagd. Dit zijn er meer dan de jaren hiervoor. Voor 2023 verwachten wij een hoger aantal aanvragen omdat 2023 het eind van de cyclus is van 10 jaar, dus documenten die in 2013 zijn aangevraagd moeten (indien de burgers dat natuurlijk willen) in 2023 vervangen worden.

Rijbewijzen

In 2022 zijn 2.388 rijbewijzen aangevraagd. Net als bij de reisdocumenten hadden wij hier ook te maken met een oploep van het aantal aanvragen.

In juni zijn we gestart met het proces 'Rijbewijs online aanvragen'. Dit proces begint met het maken van een pasfoto en het plaatsen van een handtekening bij de fotograaf. Daarna vraagt de burger via de website van de RDW online een rijbewijs aan. Na twee werkdagen ontvangt de burger een mail dat het rijbewijs bij de gemeente kan worden opgehaald. Het voordeel is dat de burger maar één keer naar het gemeentehuis hoeft te komen. Vanaf juni tot en met december hebben 155 burgers hier gebruik van gemaakt.

Vluchtelingen en statushouders

Maart 2022 steeg de opvang van vluchtelingen (Oekraïners) en statushouders. Deze personen moeten worden ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP). De gemeente hoeft niet te controleren wanneer de Oekraïner de grens is overgestoken. Deze datum heeft geen invloed op de mogelijkheid om te worden ingeschreven als ingezetene in de BRP. Alle Oekraïners die melden uit Oekraïne te zijn gevlucht, worden ingeschreven in de BRP als ingezetene. Wanneer statushouders een woning toegewezen hebben gekregen betekend eveneens inschrijving in de basisregistratie personen (BRP).

Concluderend kunnen we vaststellen dat de effecten van Corona in 2022 nog steeds goed merkbaar waren voor onze dienstverlening

Aangenomen moties en amendementen

Er zijn geen aangenomen moties en amendementen met betrekking tot dit programma.

Beleidsindicatoren

Het programma Dienstverlening & burgerzaken kent geen verplichte beleidsindicatoren.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	319	319	355	36
Lasten	882	920	928	-8
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-563	-601	-573	29
Onttrekkingen aan reserves	0	35	35	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-563	-566	-537	29

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Rijbewijzen (voordeel €27.000)

Ieder jaar wordt een inschatting gemaakt van de inkomsten rijbewijzen en de kosten voor afdrachten aan het Rijk. Per saldo was voor 2022 een inkomst begroot van €70.500. In werkelijkheid bleek de inkomst per saldo €85.100. Een voordeel van €14.600. Daarnaast is er een voordeel van €5.000 op bureaumaterialen. Er zijn dit jaar geen rijbewijshoesjes aangekocht, er was nog voldoende voorraad. Tot slot is er een voordeel van €7.000 op het budget voor gezondheidsverklaringen. Er zijn minder gezondheidsverklaringen gevraagd dan vooraf begroot.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Veiligheid

Portefeuillehouder

John Joosten

Algemeen

Veilig leven is een groot goed in onze samenleving. De gemeente heeft op dit onderwerp een belangrijke wettelijke taak. Daar geven we uitvoering aan. Wij zien veiligheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid en maken met allerlei betrokkenen in onze samenleving afspraken over hoe we de veiligheid in onze samenleving kunnen versterken. Daarbij werken we vanuit vertrouwen. Als dat vertrouwen wordt geschaad, dan treden we op.

Veiligheid is vaak het resultaat van samenwerking en van bewust handelen op basis van eigen verantwoordelijkheid. We werken dan ook aan samenwerking tussen onder meer politie, brandweer, Openbaar Ministerie, woningcorporaties en hulpverleners.

We willen een veilige en leefbare woonomgeving. Daarvoor dringen we de criminaliteit (ondernijning) terug en vergroten we het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We hebben een adequate wijze van uitvoering van toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving waarbij we het perspectief van meerdere kanten bekijken. We willen oplossingsgericht denken en meebewegen bij (politieke) ontwikkelingen. Vanuit de rol van toezichthouder en handhaver geven wij vrijheid waar het kan en zijn we strikt waar het moet. Om zo samen met burgers en bedrijven tot een veilige en leefbare woon- en werkomgeving te komen.

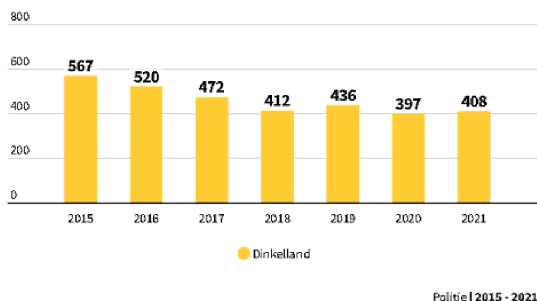
Kengetallen

Binnen het programma Veiligheid maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- **Aantal misdrijven per jaar (Politie: 2015-2021).**

Misdrijven per jaar

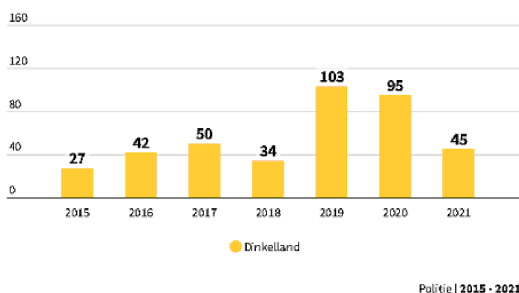
aantal

- **Aantal incidenten met verwarde personen (Politie: 2015-2021).**

Overlast door verward persoon

aantal

Het aantal registraties is gebaseerd op de registraties die in de politiesystemen zijn vastgelegd. Indien een eenheid meer incidenten registreert, betekent dit niet automatisch dat het fenomeen in de betreffende eenheid ernstiger is, maar het kan te maken hebben met de registratiewijze (of registratiediscipline) binnen deze eenheid. De getoonde aantallen over voorgaande jaren kunnen mogelijk afwijken van eerdere gepresenteerde aantallen vanwege een na-ijleffect. Registraties kunnen namelijk op basis van nieuwe inzichten op een later moment worden aangepast.

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/openbare-orde-en-veiligheid>

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Veiligheid

Dinkelland is al jarenlang een van de veiligste gemeentes van ons land. Wel is er een verschuiving gaande naar andere criminaliteitsvormen zoals ondermijning en cybercriminaliteit. Om te zorgen dat de gemeente Dinkelland hoog blijft scoren op het gebied van veiligheid is ook in 2022 ingezet op het thema ondermijning. Naast de doorontwikkeling van de lokale aanpak ondermijning, zijn activiteiten uitgevoerd op de gemeentegrensoverschrijdende aanpak van ondermijning. Zo is Dinkelland een van de deelnemers aan een ondermijningsoverleg binnen Noordoost Twente en heeft deelgenomen aan de week van de ondermijning op Twentse schaal. In deze week is nadrukkelijk aandacht gegeven aan de bewustwording van de risico's van ondermijning in het buitengebied. De afgelopen jaren krijgen we steeds meer signalen dat de veiligheid in het buitengebied onder druk staat. Daarom is in de tweede helft van 2022 gestart met het project Veilig Buitengebied. Wij willen daarbij optrekken met onze inwoners, ondernemers en partners uit het buitengebied.

Ook heeft het thema ondermijning binnen de gemeentelijk organisatie onze aandacht. Eind 2021 hebben een aantal bestuurders en medewerkers deelgenomen aan een zogenoemde weerbaarheidsscan. Hoe weerbaarder een gemeente is, hoe minder gelegenheid deze geeft voor ondermijning. Dit geldt ook andersom: hoe minder weerbaar, hoe meer kansen voor ondermijnende criminaliteit.

De aanpak van ondermijning kan zowel repressief als preventief zijn. Preventie gaat over het opwerpen van barrières, waarbij het openbaar bestuur instrumenten inzet om te voorkomen dat ondermijnende criminaliteit plaatsvindt (bewustwording) Repressie gaat over het aanpakken van bestaande criminaliteit (het sluiten van panden bijvoorbeeld bij het aantreffen van een hennepkwekerij). De aanbevelingen uit deze weerbaarheidsscan zijn in de tweede helft van 2022 opgepakt Dit gaat onder andere over het uitbreiden van de toepassingsmogelijkheden van de Wet Bibob als instrument in de aanpak van ondermijning en over het vergroten van de bewustwording over het toepassen ervan. Het voorstel tot het actualiseren van het beleid is voorbereid. Een verdere uitwerking zal plaatsvinden in 2023.

Het vergroten van de meldingsbereidheid van onze inwoners is ook een belangrijk instrument in de aanpak van ondermijning. Daarom is de gemeente Dinkelland in 2022 aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Door aansluiting van gemeenten op MMA ontvangen wij de meldingen rechtstreeks. Uitgangspunt is dat dit niet is ter vervanging van de politie, maar juist aanvullend is in de bestuurlijke aanpak van ondermijning en versterkend is in de regierol van gemeenten en de zelfstandige informatiepositie daarin.

Handhaving

De werkzaamheden van de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn de afgelopen jaren sterk in ontwikkeling en het takenpakket is uitgebreid met taken die voorheen door de politie werden uitgevoerd. De Boa's hebben meer verantwoordelijkheid gekregen en zijn uitgegroeid tot professionele handhavers. Ook zijn de werktijden verlegd. Daarom werken ze overdag, in de weekenden en ook in de avonduren.

De Boa's mogen de identiteit van personen controleren, proces-verbaal opmaken, boetes uitschrijven en personen aanhouden als deze worden verdacht van een strafbaar feit. De politie heeft minder tijd om de "kleine" ergernissen op te pakken. De politie legt de focus op zwaardere misdaad en minder op overlastfeiten. Daarom gaan meer taken voor wat betreft het toezicht en veiligheid in de openbare ruimte naar de Boa's. De gemeente draagt deze verantwoordelijkheid naar de burgers toe en zet de boa's daarom ook steeds meer in voor uiteenlopende zaken.

Een aantal feiten vraagt om een stevige aanpak bij notoire overtreders en de algemene tolerantie richting de handhavers verandert daardoor. Steeds vaker komen zij onder vuur te liggen bij de uitvoering van hun taken. Dat vraagt om een andere werkwijze en vaardigheden van onze medewerkers en strategische communicatie. Dit heeft zijn weerslag gehad op de uitvoering van de taken. Met ingang van 1 januari 2021 is het team daarom uitgebreid naar 6 boa's. Daarvan is er momenteel (2023) nog een vacature van 1 fte die opgevuld moet worden, zodat het team weer op volledige sterkte is.

Aangenomen moties en amendementen

Er zijn geen aangenomen moties en amendementen met betrekking tot dit programma.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Verwijzingen Halt (aantal per 1.000 jongeren)	8	7	n nb
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	0,2	0,4	n nb
Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	0,9	0,9	n nb
Diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners)	0,8	0,2	n nb
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners)	1,1	1,7	n nb

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/veiligheid> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	17	153	53	-99
Lasten	3.870	4.210	4.066	144
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-3.853	-4.058	-4.013	45
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-3.853	-4.058	-4.013	45

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Veiligheidsregio Twente (voordeel €55.000)

Het voordeel van €55.000 betreft de terugbetaling van het resultaat uit de jaarrekening 2021 van de Veiligheidsregio Twente. Een incidenteel voordeel voor Dinkelland.

Omgevingsdienst Twente (nadeel €34.000)

De jaarstukken 2021 van Omgevingsdienst Twente (ODT) zijn medio 2022 vastgesteld door het AB van de ODT. Hieruit is gebleken dat wij in 2021 meer uren hebben afgenomen dan ingebracht. Wij hebben hiervoor medio 2022 een afrekening ontvangen. Voor de meerkosten is een stelpost beschikbaar gesteld, maar deze is niet voldoende om de volledige meerkosten over 2021 te dekken met als gevolg een tekort van € 34.000. Voor 2022 zijn wij tijdig op de hoogte gebracht door de Omgevingsdienst Twente over de geprognoseerde meerkosten door een hogere afnamen van uren dan begroot. Hieruit blijkt dat wij wederom meer uren hebben afgenomen dan begroot, maar binnen de bandbreedte van de jaarlijks beschikbaar gestelde stelpost.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Openbare ruimte & mobiliteit

Portefeuillehouder

Benno Brand

Algemeen

De openbare ruimte is van iedereen en dat betekent dat die voor iedereen goed toegankelijk moet zijn. Straten en wegen moeten veilig zijn; bij de inrichting hiervan wordt met de wensen en eisen van ouderen, kinderen en mindervaliden rekening gehouden. Samen met onder meer de provincie Overijssel wordt Dinkelland verkeersveiliger en zo goed mogelijk bereikbaar.

We dragen als gemeente zorg voor het gebruik, beheer en onderhoud van onze kernen en buitengebieden van vandaag en morgen. We werken aan een aantrekkelijke leefomgeving voor inwoners en bedrijven, waar mensen zich thuis voelen en met plezier gebruik maken van de openbare ruimte. We onderzoeken hoe we de beleving en tevredenheid van alle gebruikers van de openbare ruimte in de komende jaren kunnen meenemen bij nieuwe keuzes voor inrichting en onderhoud.

Daarnaast beheert en onderhoudt de gemeente wegen, openbare verlichting, verkeersvoorzieningen en openbaar groen. Wanneer er iets in de openbare ruimte stuk is, kunnen inwoners dat melden bij de gemeente. Ook als het gaat om rondslingerend afval, vernielingen of ongedierte. Zo houden we onze gemeente samen leefbaar.

Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte is vastgesteld in het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Voor het beheer van de wegen en het groen wordt de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van de CROW gebruikt. Daarnaast is in het beleidsplan 'Verlichten openbare ruimte' de uitgangspunten en keuzes voor het beleid omtrent openbare verlichting beschreven.

Om de in totaal zo'n 590 kilometer riolering van de gemeente Dinkelland te onderhouden en vervangen, zijn de kaders en het beleid hiervoor vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

Kengetallen

Zie paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Uitvoeringsplan KOG

In navolging van het KOG is een uitvoeringsplan opgesteld. Dit uitvoeringsplan bestond uit een globale planning, voor de jaren 2021 t/m 2024, met eenmalige maatregelen die we gaan uitvoeren m.b.t. groen en spelen, zoals: renovaties, omvormingen en herstelwerkzaamheden. Aan de hand van de planning van werkzaamheden is er in 2022 een budget geraamd van € 337.293, dat gedekt is uit de bestemmingsreserve "onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen". Daarnaast is er vanuit de jaarverantwoording 2021 een budget overgeheveld van € 416.475. In totaliteit was er in 2022 dus een bedrag van € 753.768 beschikbaar.

Lopende projecten

- Boomstructuur vervangen vanwege overlast, Wildehof en Alleeweg Ootmarsum.
- Nieuw groen na vervanging van riolering, Laagsestraat Ootmarsum
- Bomen vervangen vanwege overlast, Grotestraat/Thijstraat Rossum

Gerealiseerde projecten

- Omvormen van plantvakken, Eurowerf Denekamp.
- Aanvullen en vervangen van speeltoestellen, De Kievit Denekamp

- Vervangen speeltoestellen, De Roerdomp Denekamp
- Bomen en heesters vervangen, Oldenzaalsvoetpad Ootmarsum
- Elzen vervangen, Moerbekkenkamp Ootmarsum
- Vervangen speeltoestellen, Wildbaan Ootmarsum
- Nieuwe inrichting speelveld, Boschweg Rossum
- Nieuw speeltoestel basisschool Saasveld
- Herinrichten van rotondes Tilligte
- Herinrichten van speelveldje, De Voortmors Weerselo

Uitgesteld

- Vernieuwen van groen Prins Hendrikstraat-Julianastraat, kan pas na aanpassen riolering.
- Eiken vervangen en inplanten groenstroken, Wilthuisstraat Deurningen, kan pas na aanpassen riolering.
- Boomstructuur vervangen, Palthestraat Ootmarsum, naar 2023.
- Speeltoestellen voor oudere jeugd, Brookhuis Ootmarsum, naar 2023.
- Voetpad omvormen naar groen in verband met perspectief monumentale eiken, Haarstraat Weerselo, uitgesteld in verband met bezwaar.
- Het doorplanten van grote grasvlakken in de hele gemeente met bollen en het inzaaien van wadi's met bloemenmengsels voor het vergroten van de biodiversiteit: De aanbesteding (87 k) loopt, de uitvoering is gepland in najaar '23.

Door de uitgestelde projecten is niet het gehele beschikbare budget in 2022 uitgegeven. Het resterende budget van € 259.992 wordt overgeheveld naar 2023 zodat de uitgestelde projecten in 2023 kunnen worden uitgevoerd.

Riolering Dinkelland

Riolvervanging en herinrichting Laagsestraat Ootmarsum

De uitvoering is oktober 2022 gestart en de oplevering is gepland begin juli 2023. Het werk loopt conform planning. Het bestaande riool wordt vervangen, er wordt een nieuwe regenwaterriool aangelegd en de straat wordt opnieuw ingericht volgens de 30 km-norm. De fietsoversteek nabij de Postelhoekweg wordt aangepast omdat deze onveilig was. De bewoners en de aanliggende bedrijven worden via De Bouwapp op de hoogte gehouden over de voortgang van het werk. Voor het werk is door de Provincie Overijssel subsidie verstrekt voor het verbeteren van de fietsveiligheid.

Herinrichting Veldkamp en Borchert te Denekamp

Dit is een project uit het vastgestelde Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie Dinkelland 2021-2025. Doelstelling is om de wateroverlast bij hevige regenval op te lossen en hiervoor moet een groot deel van de openbare ruimte op de schop. De voorbereiding is juli 2022 gestart en we gaan dit project integraal aanpakken. Er is een stakeholdersanalyse uitgevoerd en met de meeste stakeholders zijn gesprekken gevoerd over het eventueel meeliften met het project. De eisen en wensen van de stakeholders zijn vastgelegd in een Programma van Eisen. In april 2023 verwachten we dat alle stakeholders hebben geantwoord op de vraag of ze mee willen liften en kunnen we door met het project. Kort daarna gaan we de wijk in om de bewoners te informeren en te vragen om met ons mee te denken over het project.

Waterproblemen omgeving Diepengoor in Denekamp

De voorbereiding is in 2022 gestart met een bureaustudie voor het rioolontwerp en de inrichting van de Openbare Ruimte. Deze bureaustudie wordt in 2023 afgerond, waarna de uitvoering zal plaatsvinden in de periode 2023-2024.

Rioolvervanging IJsaanstraat- Landweerstraat Denekamp

De voorbereiding van het project is in 2022 afgerond waarbij de buurt is betrokken. Op basis hiervan is er een definitief ontwerp vastgesteld dat in 2023 in uitvoering gaat.

Riolvervanging Odemarusstraat Ootmarsum

De voorbereiding van het project is in 2022 afgerond waarbij de buurt is betrokken. Op basis hiervan is er een definitief ontwerp vastgesteld dat in 2023 in uitvoering gaat.

Samen met de gemeenteraad herijken van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte

Resultaat: Alle onderhoudsniveaus zijn op niveau C vastgesteld met uitzondering van de volgende beheergroepen:

- Technisch onderhoud trottoirs op B
- Technisch onderhoud groene elementen op A
- Wadi's worden niet meer o.b.v. beeldkwaliteit onderhouden maar 2x per jaar gemaaid en afgezogen.

Stand van zaken: In april 2020 door de raad vastgesteld met een evaluatie over twee jaar. Evaluatie heeft in 2022 nog niet plaatsgevonden vanwege de overgang naar het nieuwe GBI.

Aangenomen moties en amendementen

Er zijn geen aangenomen moties en amendementen.

Beleidsindictoren

Het programma Openbare ruimte & mobiliteit kent geen verplichte beleidsindicatoren.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	3.513	3.535	3.633	98
Lasten	8.433	9.161	8.981	180
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-4.920	-5.626	-5.348	278
Onttrekkingen aan reserves	624	910	648	-262
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-4.297	-4.716	-4.700	16

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Wegen (voordeel €107.000)

Het regulier budget voor onderhoud is structureel verhoogd in verband met de extra hoge inflatie. Het blijkt dat deze inschatting nodig en toereikend is geweest. Er is een provinciaal subsidie duurzaam veilig ontvangen als bijdrage in de kosten van leggen graskeien en kleine infrawerken. Het budget aankoop kleine gebruiksmaterialen is dit jaar voor de helft nodig geweest door minder reparaties en calamiteiten.

Groenvoorziening (beleid en beheer) (voordeel €61.000)

Voor het beeldkwaliteitsplan is structureel € 100.000 beschikbaar. Dit budget is voor circa 40% bestemd voor plantmaterialen, het overige deel voor inhuur van diensten en werken om de kwaliteitsverhoging te realiseren.

Door capaciteitsbeperking en de focus op het uitvoeringsplan van de kwaliteit openbaar groen (KOG) zijn reguliere vervangingen minder dan in voorgaande jaren.

Openbare verlichting (nadeel €28.000)

Het energieverbruik over 2022 moet nog worden opgenomen en afgerekend. Op basis van voorschotten en afrekening zijn de kosten ruim €11.000 hoger. Voor het onderhoud van de openbare verlichting hebben langere levertijden en extreme prijsstijgingen op materialen geleid tot hogere kosten.

Bermen en sloten (nadeel €96.000)

Het bermmaaien en afvoeren van het maaisel gebeurt in het kader van ecologisch maaien conform het beleid (bermbeheerplan). In 2022 is dit voor het eerst consequent uitgevoerd. Voorheen werd er gemaaid en niet afgevoerd.

Een deel van de bermen maait de buitendienst het andere deel wordt uitbesteed op regie basis. In werkelijkheid zijn meer uren gemaakt dan door de aannemers verwacht. Oorzaak hiervoor is de vele bomen die in bermen staan waar omheen gemanoeuvreerd moet worden. Hiermee is in de budgetraming geen rekening gehouden.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk lagere onttrekking voor het uitvoeringsplan KOG voor €260.000. zie hiervoor ook voorstel budgetoverheveling.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Economie

Portefeuillehouder

Benno Brand

Algemeen

Aan de hand van de speerpunten detailhandel (vitale winkelgebieden in kernen), bedrijventerreinen en dienstverlening creëert de gemeente Dinkelland een zo optimaal mogelijk ondernemersklimaat. Wij willen daarbij ruimte blijven bieden voor (bijzondere) initiatieven van ondernemers, zodat optimaal en adequaat kan worden ingespeeld op sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en economische trends.

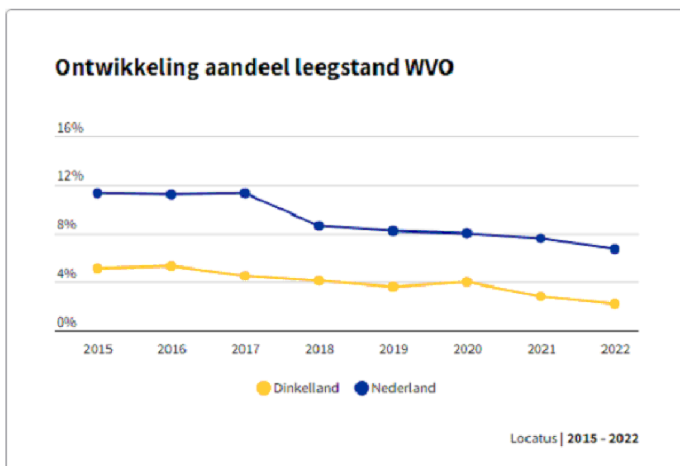
De bedrijfsconsulent (ondersteund door een ondernemersserviceteam) vormt hierbij als eerste aanspreekpunt voor ondernemers de schakel tussen de gemeente en het bedrijfsleven en probeert de ondernemers zoveel mogelijk te faciliteren. Daarnaast wordt er actief ingezet op de (her)ontwikkeling, realisatie en uitgifte van bedrijfskavels en bedrijfsruimte, de uitvoering van de detailhandelsagenda/retaildeal en regionale samenwerking (met name in de vorm van regionale acquisitie).

Kengetallen

Binnen het programma Economie maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal verkooppunten: 405 (2022)

Leegstand winkelvloeroppervlak (2022):

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

De nieuwe BIZ verordening Ootmarsum is in 2022 vastgesteld en in werking getreden voor de periode 2022-2026. De jaarlijkse BIZ-belastingen die wij jaarlijks ontvangen wordt uitgekeerd aan de Stichting BIZ Ootmarsum. De stichting gaat de middelen besteden aan activiteiten die ten goede komen aan de leefbaarheid en economie van het centrum Ootmarsum.

Bedrijventerreinen

In 2022 is het rapport Ruimtebehoefte bedrijventerrein in Dinkelland vastgesteld door de raad. Het rapport wordt samen met de regionale programmaafspraken als uitgangspunt gebruikt voor de ontwikkeling van uitbreidingsplannen voor bedrijventerreinen. Door de ontwikkelingen rondom de grondexploitatie en kaveluitgifte van bedrijventerreinen verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid.

Aangenomen moties en amendementen

Moties

Zonnevelden

In de raadsvergadering van 16 april 2019 is de motie 'Ontwikkelingsmogelijkheden voor grootschalige zonnevelden in Noordoost Twente' unaniem aangenomen. Middels deze motie draagt de raad het college op:

- Eventuele aanvragen voor zonnevelden op cultuurgronden, essen, stuwwalgebieden en historische landgoederen niet toe te kennen tot aan het moment dat de beoordeling door het Rijk van het bod RES Twente bekend is;
- De evaluatie van de Notitie 'Ontwikkelingsmogelijkheden voor grootschalige zonnevelden in Noordoost Twente' een jaar na vaststelling, of zoveel eerder als de beoordeling van het Rijk van de RES Twente bekend is, uit te voeren;
- In de evaluatie te overwegen of op basis van de aangewezen zoekgebieden uit de RES Twente, cultuurgronden, essen, stuwwalgebieden en historische landgoederen die niet aangewezen zijn uit te sluiten voor realisatie van zonnevelden, of onder voorwaarden van draagvlak toch toe te staan.

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

De motie is te raadplegen via de volgende link: [Moties 2019](#)

WaterstofHub

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie WaterstofHub aangenomen. Middels deze motie draagt de raad het college op:

1. Er zorg voor te dragen dat de gemeente Dinkelland zich aansluit bij de H2-Hub Twente;
2. Deze motie te delen met de NOT-gemeenten Tubbergen, Oldenzaal en Losser, en met de andere Twentse gemeenten;
3. Op basis van het wel of niet aansluiten van de andere NOT-gemeenten de kosten voor aansluiten bij de H2-Hub Twente te financieren uit de RIBAM (Reserve Incidenteel Beschikbare Algemene Middelen);
4. De ervaringen na aansluiting bij de H2-Hub Twente na 2 jaar te evalueren en deze te delen met de raad;
5. In het scenario dat de NOT-gemeenten wel willen aansluiten een gepaste werkvorm te bedenken voor de gezamenlijke NOT-bijeenkomst in september waarbij gezamenlijk een onderzoeksvraag geformuleerd kan worden.

Stand van zaken: De motie is uitgevoerd.

Dinkellandpas

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Dinkellandpas aangenomen. Middels deze motie verzoekt de raad het college om:

- Te onderzoeken of de Dinkellandpas in onze gemeente ingevoerd kan worden;
- Te bezien welke gepersonaliseerde regelingen in de Dinkellandpas kunnen worden ondergebracht;
- De lokale ondernemers en instellingen nadrukkelijk bij dit onderzoek te betrekken;
- Over de mogelijkheid voorafgaand aan de begrotingsbehandeling aan de gemeenteraad te rapporteren.

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

De moties zijn te raadplegen via de volgende link: [Moties 2021](#)

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Functiemenging (percentage)	52,1	51,8	nrb
Vestigingen van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar)	169,3	173,4	nrb

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/economie-2> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	1.047	1.410	1.584	174
Lasten	870	1.341	1.154	187
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	178	69	430	361
Onttrekkingen aan reserves	0	263	40	-223
Toevoegingen aan reserves	26	109	128	-19
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	152	223	342	119

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Toeristenbelasting (voordeel €152.000)

In 2022 is de toeristenbelasting over het jaar 2021 ontvangen. De inschatting was dat de inkomst toeristenbelasting over 2021 gelijk zou zijn aan het begrote bedrag: €360.000. In werkelijkheid bleek de inkomst toeristenbelasting over het jaar 2021 €512.000. Hierdoor ontstaat een voordeel van €152.000. Voor komende jaren is de begroting naar boven bijgesteld.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk hogere dotaties m.b.t. winst- en verliesnemingen en mutatie verliesvoorzieningen van de grondexploitaties voor €190.000.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Onderwijs

Portefeuillehouder

Richard de Way

Algemeen

Alle kinderen en jongeren in de gemeente Dinkelland verdienen het om op te groeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs. In iedere kern is een basisschool aanwezig, dit vinden we als gemeente erg belangrijk. Naast deze basisscholen telt onze gemeente één school voor voortgezet onderwijs in het dorp Denekamp.

Binnen het programma Onderwijs zoeken we de samenwerking met o.a. schoolbestuurders en kinderopvangaanbieders. We bevorderen de ontwikkelingskansen van kinderen en volwassenen in onze gemeente door te investeren in het bestrijden van onderwijsachterstanden en het aanbieden van voor- en vroegschoolse educatie in samenwerking met plaatselijke kinderdagverblijven, het basisonderwijs en de GGD/JGZ. We hechten veel belang aan een goede verbinding tussen de gemeentelijke jeugdhulp en het onderwijs, waardoor vroegtijdig gesignaleerd wordt en hulp of ondersteuning zo preventief mogelijk kan worden ingezet.

Daarnaast willen we het thuiszitten zoveel mogelijk voorkomen, de RMC-functie en Bureau leerplicht spelen hierin een belangrijke rol. Het niveau van absoluut en relatief verzuim ligt in Dinkelland onder het landelijk gemiddelde, evenals het percentage voortijdige schoolverlaters. Door de inzet van RMC en een adequate uitvoering van de Leerplichtwet, willen we voorkomen dat jeugdigen thuis komen te zitten en/of zonder diploma vroegtijdig het onderwijs verlaten.

Kengetallen

Binnen het programma Onderwijs maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Kinderdagverblijven: 70 (LRKP: 2022)
- Kindplaatsen kinderdagverblijven: 1.173 (LRKP: 2022)
- Buitenschoolse opvang: 12 (LRKP: 2022)
- Kindplaatsen buitenschoolse opvang: 499 (LRKP: 2022)

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Nationaal Programma Onderwijs

Vanuit de financiële middelen die beschikbaar kwamen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs is uitvoering gegeven aan de uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk, Pilot Actief na School, Project Jongeren op Gezond Gewicht, regionaal project "De Gezonde Schoolaanpak", uitbreiding schoolmaatschappelijk werk Twents Carmel College, Pedagogische Gezinsbegeleiding Jeugd en het Project Geboeid/No Filter Twents Carmel College.

Aangenomen moties en amendementen

Moties

Project Actief na school

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Project Actief na school aangenomen. Middels deze motie roept de raad het college op:

1. Op korte termijn met de besturen en directies van het voortgezet onderwijs en het primair onderwijs in Dinkelland in gesprek te gaan om gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken tot de realisering en uitrol van het project "Actief na school" op de schoollocaties in de gemeente Dinkelland;
2. Bij deze gesprekken ook de deelnemende partners uit het maatschappelijk veld nadrukkelijk te betrekken;
3. De raad te informeren op welke wijze een eventuele uitrol van het project "Actief na school" gezamenlijk met het onderwijsveld gefinancierd kan worden en dit uiterlijk voor de komende begrotingsbehandeling te doen.

Stand van zaken: Binnen het Nationaal Programma Onderwijs wordt uitvoering gegeven aan het project "Actief na school".

Verduurzaming schoolgebouwen

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Verduurzaming schoolgebouwen aangenomen. Middels deze motie draagt de raad het college op:

1. In samenwerking met de schoolbesturen en de duurzaamheidscoaches van het ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed Overijssel een duurzaamheidsplan te maken voor alle scholen in Dinkelland, waar in elk geval deel van uitmaakt:
 1. een technische inventarisatie per school;
 2. een formulering van de technische duurzaamheidsambities per school;
 3. een financiële onderbouwing per school;
2. De markt (marktconsultatie) te betrekken bij de uitvoering van de acties sub 1; In de commissievergadering van 7 december 2021 aan de raad verslag uit te brengen over dit duurzaamheidsplan, zodat de raad op 21 december kan overwegen om substantiële bedragen beschikbaar te stellen uit de RIBAM om de uit het duurzaamheidsplan voortvloeiende duurzaamheidsambities/-projecten uit te kunnen gaan voeren.
3. Resultaten van het duurzaamheidsplan te verwerken in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting.

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

De moties zijn te raadplegen via de volgende link: [Moties 2021](#)

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	0,0	0,0	nrb
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	18	19	nrb
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (percentage)	0,6	0,5	nrb

deelnemers aan het VO en MBO onderwijs)			
---	--	--	--

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/onderwijs-2> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	227	326	195	-131
Lasten	1.812	1.906	1.689	216
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-1.586	-1.580	-1.495	85
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-1.586	-1.580	-1.495	85

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Huisvesting bijzonder basisonderwijs (voordeel €35.000)

Het voordeel op de kosten met betrekking tot de huisvesting van bijzonder basisonderwijs bestaat uit twee componenten:

Het jaarlijkse budget dat beschikbaar is voor (externe) advieskosten van € 10.000 is niet besteed.

De begrote onderhoudskosten zijn afhankelijk van de schades aan de scholen. Dit budget van €25.000 is in 2023 niet aangesproken.

Bekostiging leerlingenvervoer (voordeel €76.000)

De bekostiging leerlingen vervoer bestaat uit verschillende onderdelen:

- Aangepast vervoer: zowel schoolvervoer (groep) als individueel vervoer per besloten (school)bus, taxi(bus) (inclusief compensatie vervoer coronaperiode);
- Eigen vervoer: per motorvoertuig, bromfiets, e-bike of fiets;
- Openbaar vervoer.

Afhankelijk van het inkomen van de ouders, wordt een eigen bijdrage gevraagd in het leerlingenvervoer.

Voor het jaar 2022 zijn per saldo de uitgaven geraamd op € 831.000, de werkelijke kosten zijn € 755.000. De begrote en werkelijke uitgaven en inkomsten kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bekostiging leerlingenvervoer (bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk	verschil
	656	654	

Groepsvervoer			
Individueel vervoer	165	109	56
OV/Fiets/Eigen vervoer	20	6	14
Eigen bijdrage ouders	-10	-14	4
Totaal	831	755	76

De begroting is gebaseerd op de raming van 2021 inclusief indexatie. Het voordeel ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door lagere uitgaven met betrekking tot met name het individueel vervoer.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Sport & accommodaties

Portefeuillehouder

Richard de Way

Algemeen

Het programma Sport en accommodaties gaat over het stimuleren en faciliteren van sport en beweging. We willen sporten en bewegen voor al onze inwoners, van jong tot oud, mogelijk maken en hen motiveren te gaan sporten. Sportvoorzieningen dragen bij aan een gezonde leefstijl en bieden kansen om te participeren in de samenleving.

De gemeente Dinkelland is trots op al haar sportende inwoners. Zowel in de breedte als aan de top wordt sport op hoog niveau beoefend in onze gemeente. Jaarlijks organiseren wij als gemeente het sportgala, volgens ons een goed platform om onze sporters uitbundig in het zonnetje te zetten. In de gemeente Dinkelland zijn buurtsportcoaches actief die in dienst zijn bij derden en bijdragen aan de doelen binnen het programma Sport en accommodaties.

Kengetallen

Binnen het programma Sport en accommodaties maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal bezoekers zwembad Dorper Esch in 2022: ca. 80.000 (waarvan 20.000 via verenigingen die huur betalen)
- Aantal bezoekers zwembad Kuiperberg in 2022: ca. 29.000

Wat hebben we in 2022 gedaan?

De volgende ontwikkeling spelen met betrekking tot het programma Sport & accommodaties:

- Uitvoering geven aan het Lokaal Sportakkoord (in het najaar van 2019 vastgesteld).
- Met betrekking tot Dorper Esch is de aandacht uitgegaan naar de reguliere bedrijfsvoering.

Combinatiefuncties/buurtsportcoaches

In een herijking van de visie op sport en bewegen wordt de rol en positionering van de buurtsportcoaches meegenomen, zodat inzet en aansturing aansluit op wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Aangenomen moties en amendementen

Er zijn geen aangenomen moties en amendementen met betrekking tot dit programma.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Niet sporters (percentage)	42,3%	nrb	nrb

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/sport--cultuur-en-recreatie> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	1.068	1.145	1.207	62
Lasten	3.600	4.233	4.081	152
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-2.532	-3.088	-2.874	214
Onttrekkingen aan reserves	268	920	833	-86
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-2.264	-2.168	-2.040	128

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Gemeentelijke binnensportaccommodaties en zwembaden (voordeel €117.000)

Het positieve resultaat van € 117.000 is opgebouwd uit een aantal onderdelen, waarvan de SPUK-bijdrage inzake btw sport het grootste voordeel heeft gebracht. In werkelijkheid zijn er hogere kosten geweest dan ten tijde van de aanvraag SPUK, waardoor het btw voordeel hoger is (circa € 70.000). De kosten van gas zijn in 2022 lager dan begroot dit komt voornamelijk door een zachte winter en warm zomerweer. De kosten van inhuur personeel zijn lager dan begroot, wegens langdurige afwezigheid van de assistent-bedrijfsleider in verband met ziekte. De zwembad opbrengsten van de Dorper Esch daarentegen zijn lager dan begroot. Na de vernieuwbouw en twee coronajaren blijven de zwembadinkomsten achter.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk lagere onttrekkingen voor het onderhoud van gebouwen voor €49.000 en tegemoetkoming onroerendezaakbelasting maatschappelijke instellingen voor €37.000.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Cultuur & recreatie

Portefeuillehouder

Benno Brand

Algemeen

Dinkelland is wat cultuur en recreatie betreft een ontzettend veelzijdige gemeente. Je vindt er eeuwenoude gebruiken, die wij als gemeente ondersteunen, zoals de paasgebruiken in Ootmarsum en Denekamp, maar ook historische wind- en watermolens, diverse natuurgebieden en de rivier de Dinkel stroomt door onze gemeente. Daarnaast doen veel kunstliefhebbers hét kunststadje van Oost-Nederland aan, Ootmarsum. Daar zijn wij als gemeente erg trots op!

In de gemeente Dinkelland bestaan drie VVV-punten met informatie voor alle bezoekers die onze gemeente aandoen.

De Stichting Toeristisch Ondernemersfonds Dinkelland zet zich in voor de versterking van het toeristisch product Ootmarsum-Dinkelland. Op Ootmarsum-Dinkelland is meer informatie te vinden over wat er zoal te zien en te doen is in onze gemeente.

Naast de culturele- en recreatieve voorzieningen hebben we ook oog voor media. Hierbij valt te denken aan ondersteuning van de bibliotheek en de lokale omroep, RTV Oost.

Kengetallen

Binnen het programma Cultuur en recreatie maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal historische molens: 7
- Beschermde stads- en dorpsgezichten: 2
- Gemeentelijke monumenten: 3,5 (per 1.000 inwoners)
- Aantal musea: 5
- Aantal bibliotheekfilialen: 4 (waarvan 2 dorpsbibliotheken gerund door inwoners)
- Muziekonderwijs inclusief HaFaBra: 182

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Cultuurmakelaar

Er is een gezamenlijke subsidieaanvraag van de gemeenten Dinkelland, Tubbergen en Oldenzaal voor de inzet van een cultuurmakelaar bij de Provincie Overijssel ingediend. Het gaat om de inzet van 7 uren per week voor de gemeente Dinkelland. De cultuurmakelaar gaat zich voornamelijk bezighouden met ondersteuning bij de vorming van een nieuwe visie op cultuur, het verstevigen en verbinden van culturele organisaties, de nieuwsbrief over cultuur, en het ondersteunen en promoten van diverse subsidiemogelijkheden zoals het regionale uitvoeringsprogramma cultuur, provinciale, landelijke en lokale subsidieregelingen.

Cultuureducatie 2.0

Er is een cultuurprogramma opgesteld voor kinderen in het basisonderwijs., waarmee kinderen kennis maken met cultuur in de breedste zin van het woord. Dit programma wordt mede door de provincie gefinancierd vanuit de subsidieregeling Cultuur aan de basis 2.0 en loopt tot en met 2024. Het doel is om deelname aan cultuur door jeugd te bevorderen. In overleg met het onderwijs is besloten de bovenschoolse cultuurcoördinator in dienst te laten treden bij de bibliotheek Dinkelland. Dit om verdere samenwerking tussen partijen te verstevigen.

Aangenomen moties en amendementen

Er zijn geen aangenomen moties en amendementen met betrekking tot dit programma.

Beleidsindicatoren

Het programma Cultuur & recreatie kent geen verplichte beleidsindicatoren.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	43	102	77	-25
Lasten	1.165	1.293	1.173	121
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-1.122	-1.191	-1.096	95
Onttrekkingen aan reserves	143	127	87	-40
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-978	-1.064	-1.009	55

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Kunstzinnige en culturele vorming/ondersteuning (voordeel €53.000)

Op basis van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen is er een bedrag aan corona compensatiemiddelen geraamd voor de culturele sector. Dit ter compensatie van de schade door maatregelen ten tijde van de COVID-19 periode. Het geraamde bedrag van €95.000 komt overeen met het vanuit het Rijk ontvangen bedrag. Via een subsidieregeling zijn middelen beschikbaar gesteld, waarvan uiteindelijk een totaal van €40.000 subsidiabel is gebleken.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een lagere onttrekking voor onderhoud gebouwen voor €40.000.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Sociaal domein

Portefeuillehouder

Cel Severijn, Richard de Way, Benno Brand

Algemeen

Iedere inwoner moet in staat zijn om zo lang en zo veel mogelijk zelf redzaam te zijn. We hechten veel waarde aan het welzijn van onze inwoners. Daarnaast moeten inwoners zoveel mogelijk zelf de regie over hun leven kunnen voeren en mee kunnen doen in de samenleving. Waar dat kan op eigen kracht, of anders met hulp van mensen uit hun sociale netwerk. Inwoners die hiertoe niet (volledig) in staat zijn, bieden we ondersteuning om hun zelfregie en participatie te bevorderen. De ondersteuning is bij voorkeur zo licht en zo dichtbij mogelijk en preventief als het kan. Team Ondersteuning & Zorg is ervoor om inwoners hierbij te helpen.

In de gemeente Dinkelland werken we samen met verschillende organisaties om de zorg voor onze inwoners zo optimaal mogelijk in te richten. Dit zijn bijvoorbeeld organisaties die re-integratietrajecten begeleiden en organisaties die vrij toegankelijke voorzieningen aanbieden, maar ook Veilig Thuis voor inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld. We zetten in op vroeg signalering en het preventief aanpakken van problemen. Daarnaast kennen we verschillende regelingen voor inwoners met (tijdelijke) financiële problemen, bijvoorbeeld bijstand voor zelfstandige ondernemers en kindpakketten.

Kengetallen

Binnen het programma Sociaal domein maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Percentage volledig gevaccineerde inwoners: 97,1% (volgens het RVP vaccinatieschema)
- Geen enkele vaccinatie: 0,8% (volgens het RVP vaccinatieschema)
- Huishoudens met bijstandsuitkeringen: 200

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Jeugdconsulenten op school

In 2022 hebben jeugdconsulenten actief de samenwerking met scholen in de gemeente opgezocht. Er zijn vaste contactpersonen aan iedere school gekoppeld, die aansluit bij zorg overleggen. Hierdoor ontstaan korte lijnen en weten scholen beter bij wie ze terecht kunnen. In enkele gevallen zijn jeugdconsulenten ook een aantal uren per maand fysiek binnen de school aan het werk om zo ook laagdrempelig beschikbaar te zijn voor kinderen, ouders of verzorgers en leerkrachten.

Zorgoverleg kinderdagverblijf

Jeugdconsulenten sluiten aan bij zorg overleggen van kinderdagverblijven om zo vanuit een integrale blik naar het kind en gezin te kunnen kijken. Dit draagt bij aan korte lijnen tussen partijen en een betere signaleringsfunctie.

Netwerkbijeenkomsten

Sinds 2022 wordt er twee keer per jaar een netwerkbijeenkomst georganiseerd rondom het jonge kind. Dit is een samenwerking van, voor en met verloskundige praktijken, gynaecologen, de GGD, POH-Jeugd GGZ en de gemeente. Belangrijke ontwikkelingen en thema's worden met elkaar besproken. Er is sprake van bewustwording, lering door met elkaar in gesprek te gaan, oppakken van ontwikkelpunten en scherp houden van elkaar.

Aanpak wachttijden

Er is door alle Twentse colleges akkoord gegeven op de meerjarige aanpak wachttijden. Vanuit deze regionale projectgroep worden verschillende acties uitgevoerd om zicht te krijgen op de wachttijden en samen met betrokkenen in de keten, wachttijden terug te dringen. De regionale aanpak krijgt hiervoor ondersteuning van de landelijke aanpak wachttijden.

Inkoop Jeugdhulp 2025

In 2022 is de Regiovisie Jeugdhulp vastgesteld. Met de richtlijnen uit de regiovisie is men vervolgens gestart met de nieuwe, regionale, inkoop van Jeugdhulp. In 2023 worden de eerste strategische inkoopdocumenten opgeleverd.

Pilot complexe echtscheiding

Vanuit de regio Twente is een pilot gestart om (de dreiging van) complexe echtscheidingen te signaleren en te voorkomen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een risico-inventarisatie instrument om de problematiek helder in beeld te brengen en direct passende hulp in te kunnen zetten voor kind en gezin. Daarnaast is het doel meer samenwerking en komt er tevens een laagdrempelige screening die door scholen en huisartsen gebruikt kunnen worden. Begin 2023 starten de eerste deelnemers met de training en inzet van het instrument. Eind 2023 wordt de pilot geëvalueerd en een advies uitgebracht richting de regio Twente.

Woonplaatsbeginsel Jeugd 2022

De gemeente van herkomst blijft met deze wetswijziging vanaf januari 2022 verantwoordelijk voor kinderen, die zonder gezaghebbende ouder/verzorger, vertrekken uit de gemeente. Eind 2021 waren alle kinderen uit Dinkelland die (digitaal) moesten verhuizen naar een andere gemeente, overgedragen. In 2022 zijn er nog enkele kinderen uit andere gemeenten overgedragen aan Dinkelland. Deze kosten zijn verwerkt in 2022 binnen de budgetten jeugd.

Doorlopend tekort aan forensisch artsen bij GGD Twente

Sinds 2022 wordt er met vijf GGD'en, waaronder GGD Twente, binnen de politieregio Oost samengewerkt om de forensische dienstverlening uit te kunnen blijven voeren. De oorzaak hiervan ligt bij het tekort aan de forensisch artsen bij de GGD'en. Hierdoor ontstaan risico's zoals het tijdig uitvoeren van lijkschouw, het uitvoeren van euthanasie op het gewenste tijdstip en het uitvoeren van forensische onderzoeken bijvoorbeeld bij zedenzaken.

Rijksvaccinatieprogramma – GGD Twente

In het voorjaar zijn er inhaalsessies georganiseerd voor jongeren die in 2021 vaccinaties niet hadden gehaald. Voor ouders die met hun kind niet op kwamen dagen voor een vaccinatie kregen standaard een nieuwe afspraak aangeboden op het consultatiebureau. Sinds 1 januari 2022 is de HPV vaccinatie bij jongens en mannen opgenomen in het vaccinatieprogramma. De leeftijdsgroepen zijn verdeeld over 2022 en 2023 en alle jongeren vanaf het jaar dat ze tien worden tot en met jongeren van 26 jaar worden uitgenodigd voor een kosteloze HPV vaccinatie.

Gezondheidsmonitor: Kind, Jeugd, Jongvolwassenen, Volwassenen en Ouderen

In 2022 zijn de cijfers van de corona gezondheidsmonitor Kind & Jeugd met de gemeenten gedeeld. Hierin is onder andere de focus gelegd op de effecten van de coronamaatregelen op de mentale gezondheid van onze kinderen en jongeren. In juni 2022 is de werving voor de 'nieuwe' gezondheidsmonitor Jongvolwassenen gestart en in september 2022 de werving voor de gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen. De resultaten uit deze monitoring zullen meegenomen worden in beleid en uitvoering. In het najaar van 2023 zal de Kind & Jeugd monitor afgenomen worden. De resultaten in deze monitor zullen gebruikt worden als nulmeting in het project Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO/IJslands preventiemodel).

Afwikkeling digitaal dossier in de jeugdgezondheidszorg – het GGID

De algemeen besturen van de drie GGD regio's Twente, Hollands Noorden en Utrecht zijn in november 2022 gestopt met het ontwikkeltraject rondom het nieuwe digitale dossier in de jeugdgezondheidszorg: het GGID. In 2023 wordt het hele ontwikkelproces van het GGID van begin tot eind geëvalueerd door een externe onafhankelijke partij. Ook zal er naar verwachting in 2023 een aanbesteding gestart worden om een nieuw digitaal dossier in de jeugdgezondheidszorg aan te schaffen. De afboeking van het GGID en het opbouwen van een reserve voor de aanbesteding in 2023 hebben extra kosten met zich meegebracht.

Blijvend hoge werkdruk bij GGD Twente vanuit het migratievraagstuk

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD Twente (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) ondervindt nog steeds een hoge werkdruk op het gebied van uitvoeren van de wettelijke taken vanuit de wet Publieke Gezondheid aan de kinderen en jongeren onder de vluchtelingen. Om goed in te kunnen spelen op de grote, steeds wisselende, instroom van niet alleen Oekraïense ontheemden maar ook andere asielzoekers, wordt het huidige JGZ-team Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) uitgebreid en verbreed naar het JGZ-vluchtelingenteam. Eind 2022 is met de vorming van dit team een begin gemaakt. De ervaring leert dat het gaat om een kwetsbare groep kinderen met een zorgachterstand in zowel lichamelijk als psychisch opzicht. Onder andere een achterstand in het Rijkvaccinatieprogramma. Het is een taak van de JGZ om deze kinderen zorg te bieden, op basis van de Wet Publieke Gezondheid en op basis van het PGA-contract met het COA. Naast extra capaciteit voor de uitvoering van JGZ op de Crisisnoodopvanglocaties voor asielzoekers, zal ook de zorg voor de Oekraïense kinderen door dit team worden opgepakt. Het voordeel van een specialistisch team is dat zij gerichte kennis hebben over ziekte en trauma onder vluchtelingen, buitenlandse vaccinaties, cultuursensitief werken en het werken met tolken.

Personele krapte bij verschillende onderdelen binnen SamenTwente

SamenTwente wordt geconfronteerd met een personeelsvraagstuk. Bij verschillende onderdelen speelt de krapte op de arbeidsmarkt parten. Het is bijvoorbeeld moeilijk om aan voldoende artsen te komen. Met taakverschuiving en taakdifferentiatie worden de effecten zoveel als mogelijk beperkt en wordt er geanticipeerd op de toekomst, met behoud van kwaliteit. Dit vergt investeringen in de deskundigheid en kan leiden tot het oplopen van scholing- en trainingskosten.

Pandemische paraatheid en Landelijke Functionaliteit Infectiebestrijding

Om in te spelen op de lessen die geleerd zijn vanuit de corona pandemie is het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gestart met een programma pandemische paraatheid. Het kabinet heeft hier financiële middelen voor beschikbaar gesteld. Om voorbereid te zijn op een nieuwe pandemie wordt er onder andere geïnvesteerd in het inrichten van een landelijke functionaliteit infectiebestrijding bij het RIVM die vanaf medio 2023 de coördinerende rol op zich zal nemen in de bestrijding. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in versterking van de GGD'en, het opzetten van een betere informatievoorziening, beschikbaarheid van medische producten, kennis en innovatie en de opschaalbaarheid van de zorg. Bij GGD Twente wordt ook gewerkt aan een pandemisch paraatheid plan.

Integraal Zorgakkoord en Gezond en Actief Leven Akkoord

In het najaar van 2022 is het Integraal Zorgakkoord ondertekend. Hierin staat de gezamenlijke visie opgenomen van het ministerie van VWS met koepelorganisaties van zorgpartijen en zorgverzekeraars hoe het zorglandschap zal moeten veranderen in de komende jaren. In het akkoord wordt onder andere gestuurd op het inrichten van een regionale preventie infrastructuur. Met de Twentse Koers, het samenwerkingsverband tussen de 14 Twentse gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor Menzis, SamenTwente/GGD Twente en de Provincie Overijssel is Twente in het land één van de koplopers.

Antidiscriminatie

De gemeenteraad heeft ingestemd met het verhogen van de subsidie aan de gemeentelijke antidiscriminatievoorziening stichting Vizier. Ondertussen worden aanvullende afspraken gemaakt met Vizier om de kennis en expertise van Vizier beter in te bedden binnen de gemeentelijke organisatie. De minister van Binnenlandse Zaken is een onderzoek gestart naar de antidiscriminatievoorzieningen in Nederland. Hierbij is er gekeken naar de huidige inrichting en taken van de antidiscriminatievoorzieningen en waar behoeftes liggen van zowel de antidiscriminatievoorzieningen als de gemeentelijke opdrachtgevers. Dit onderzoeksrapport wordt in 2023 aangeboden aan de minister, hierin zullen meerdere scenario's voorgelegd worden. Afhankelijk van het voorkeursscenario van het kabinet kan dit veranderingen met zich meebrengen in de financiering stroom richting de antidiscriminatievoorzieningen en de wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen.

JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst)

In 2022 heeft Noaberkracht een JOGG regisseur in dienst genomen om het landelijke programma Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst in onze gemeente tot uitvoering te brengen. JOGG is een landelijke aanpak waarin de volledige leefomgeving rondom een kind zo wordt ingericht dat er een gezonde leefomgeving rondom het kind is en negatieve invloeden op de gezondheid van het kind zoveel mogelijk weggenomen worden. Het doel van de JOGG aanpak is het bevorderen van de gezonde leefstijl van kinderen en hiermee uiteindelijk te komen tot het verminderen van overgewicht bij kinderen van -9 maanden tot 12 jaar. Om dit doel te realiseren is een plan van aanpak opgesteld wat loopt tot 1 januari 2025. Hierin trekken wij samen op met 9 andere JOGG gemeenten in Twente.

Trapliften

In 2022 zijn de trapliften opnieuw aanbesteed. Het contract gaat in op 1 januari 2023 en is gesloten voor minimaal 3 jaar met de mogelijkheid met optie tot verlenging van vier maal een jaar. Deze aanbesteding is gedaan met 9 andere Twentse gemeenten.

Doelgroepenvervoer

Na de voorbereidingen in 2021 is in 2022 de aanbesteding Doelgroepenvervoer (individueel maatwerkvervoer (voorheen regiotaxi), dagbesteding/jeugdhulplocaties en leerlingenvervoer) gezamenlijk met 10 Twentse gemeenten gestart. In 2023 wordt er definitief gegund.

Huishoudelijke Ondersteuning

In 2022 zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding van Huishoudelijke Ondersteuning per 2024 gestart. Deze aanbesteding wordt met 11 andere Twentse gemeenten gedaan.

Sociale Recherche Twente (SRT)

In 2022 zijn ambtenaren van de Sociale Recherche Twente aangewezen als toezichthouder als bedoeld in Wmo en Jeugdwet respectievelijk artikel 6.1. van de Wmo en artikel 5.1 lid 3 van de Verordening jeugdhulp. De SRT behartigt o.a. de belangen, in de ruimste zin, van handhavingsspecialisten in het sociale domein in dienst van de gemeenten in Nederland.

Energietoeslag

Door het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld om de inwoners tegemoet te komen in hun hoge energienota. In 2022 zijn deze middelen besteed en kon de doelgroep hiervoor een aanvraag indienen.

Individuele inkomenstoeslag

In verband met het feit dat de WAO-ers geen beroep meer konden doen op deze regeling omdat de bijstandsnorm minder hard gestegen is dan de WAO-uitkering is besloten het percentage van het inkomen te verhogen naar 105% in plaats van 101%. De WAO-ers vallen nu, net als voorheen, weer onder deze doelgroep.

Stadsbank Oost Nederland (Schulddiensterlening)

De Stadsbank heeft in samenwerking met de aangesloten gemeenten een klantreis ontwikkeld. Wij gaan op basis van het hybridemodel samenwerken met de Stadsbank. Dat betekent dat de Stadsbank niet meer op basis van proces- en productgericht gaat werken maar op basis van klant- en resultaat gericht. Het gaat hierbij in hoofdlijnen om de menselijke maat en betere aansluiting, een snelle opstart, een snelle schuldregeling, minder uitval en een snelle uitstroom.

Aangenomen moties en amendementen

Moties

Ouderen in beweging

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Ouderen in beweging aangenomen. Middels deze motie roept de raad het college op:

1. In samenspraak met deskundigen en maatschappelijke organisaties te onderzoeken hoe het onderwerp laagdrempelige sport en beweging door oudere meer betekenis kan krijgen in de Dinkellandse samenleving;
2. Daarbij de in deze motie genoemde vitaliteitsclub als reële mogelijkheid en voorbeeldinitiatief te betrekken;
3. Daarbij een mogelijk faciliterende rol van de gemeente te betrekken;
4. De raad de resultaten van die onderzoek uiterlijk 1 maart 2022 voor te leggen, zodat de raad bij aanvang van de raadsperiode 2022-2026 nadere afwegingen kan maken over een mogelijk gemeentelijke rol bij dit onderwerp.

Stand van zaken: De motie is uitgevoerd middels raadsbrief 2022 nummer 19.

Eén loket armoede

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Eén loket armoede aangenomen. Middels deze motie roept de raad het college op:

1. Het initiatief te nemen om samen met de bij het onderwerp armoede betrokken instanties (gemeente, Stadsbank, Voedselbank, Stichting Leergeld, Stichting Welzijn Tubbergen Dinkelland, etc.) een stroomlijning aan te brengen in de onderlinge communicatie, inhoudend en met als doel dat aanvragers/cliënten kunnen volstaan met één intake om alle voorzieningen en instanties te ontsluiten;
2. De raad van de resultaten op de hoogte te houden.

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

Menstruatie armoede

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Menstruatiearmoede aangenomen. Middels deze motie verzoekt de raad het college:

- Menstruatiearmoede en het mogelijk beschikbaar maken van menstruatieproducten op te nemen in het armoedebelief van de gemeente Dinkelland;
- Te onderzoeken hoe dit het best in de praktijk kan worden vormgegeven;
- Te bezien welke rol basis-/middelbare scholen en maatschappelijke instellingen of organisaties bij voorlichting en verstrekking kunnen spelen;

- Voorlichting over deze nieuwe mogelijkheid breed te verspreiden, en vertrouwenspersonen bij werkgevers daarbij nadrukkelijk te betrekken

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

De moties zijn te raadplegen via de volgende link: [Moties 2021](#)

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Banen (per 1.000 inwoners van 15-64 jaar)	715,6	708,6	n nb
Jongeren met een delict voor de rechter (percentage 12 t/m 21 jaar)	0,0%	0,0%	n nb
Kinderen in uitkeringsgezin (percentage tot 18 jaar)	3,0%	3,0%	n nb
Werkloze jongeren (16 t/m 22 jaar als werkzoekend ingeschreven)	1,0%	n nb	n nb
Netto arbeidsparticipatie (percentage werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking)	72,3%	74,1%	74,8%
Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 10.000 inwoners 18+)	196,6	148,6	n nb
Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)	132,1	n nb	n nb
Jongeren met jeugdhulp (percentage van alle jongeren tot 18 jaar)	7,5	8,2	7,5
Jongeren met jeugdbescherming (percentage van alle jongeren)	1,2	1,2	1,0

tot 18 jaar)			
Jongeren met jeugdreclassering (percentage van alle jongeren van 12 t/m 23 jaar)	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (aantal per 10.000 inwoners)	630	650	630

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/sociaal-domein> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	4.094	5.786	6.179	393
Lasten	22.582	25.471	24.023	1.448
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-18.488	-19.686	-17.844	1.842
Onttrekkingen aan reserves	0	94	64	-30
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-18.488	-19.592	-17.780	1.812

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Wet inburgering (voordeel €41.000) en Specifieke uitkering wet inburgering (voordeel €54.000)

Het totale voordeel op de wet inburgering bedraagt €95.000. Hiervan wordt €64.950 overgeheveld naar 2023. Dit betreft het incidentele budget voor de voorbereidingskosten wet inburgering. Deze werkzaamheden lopen door in 2023. De kosten die in 2022 gemaakt zijn op het gebied van inburgering zijn allemaal ten laste gebracht van de specifieke uitkering wet inburgering van het Rijk. Deze zijn terug te vinden in de SISA bijlage. De grote bedragen voor wet inburgering zijn hierdoor niet aangesproken, dit geeft een voordeel van €30.050.

Vluchtelingen Oekraïne (voordeel €777.000)

In 2022 is, onder druk van de crisis die de Oorlog in Oekraïne in zich had en heeft, gestart met het opvangen van Oekraïense vluchtelingen binnen de gemeente. Daar waar in eerste instantie sprake was van acuut handelen, komen we nu in een vaarwater van professionaliseren en processen uitlijnen. Door de duur van de oorlog veranderen uitdagingen. Dit betekent dat doorontwikkeling hand in hand gaat met onder andere aandacht voor het psychosociaal welbevinden van vluchtelingen, het aanbieden van passende activiteitenprogramma's voor vluchtelingen als ook de ondersteuning van medewerkers op locatie. Het resterende budget 2022 wordt dan ook overgeheveld naar 2023.

Ten behoeve van de POO (particuliere opvang Oekraïne) is de gemeente lang in afwachting van Rijksbeleid aangaande de declaratiewijze geweest. Het uiteindelijke voordeel wordt eveneens overgeheveld naar 2023.

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) (voordeel €63.000)

Er zijn in 2022 geen bedrijfskredieten verleend. Dit zorgt voor een voordeel van €50.000. Daarnaast is er meer rente en aflossing ontvangen dan vooraf begroot.

Energiearmoede (voordeel €302.000)

Het geld voor uitkeringen energiearmoede is beschikbaar in 2022, maar de uitkeringsperiode loopt door in 2023. Om die reden wordt het voordeel van €302.000 overgeheveld naar 2023.

Sociale werkvoorziening (voordeel €122.000)

Het voordeel op de sociale werkvoorziening bestaat uit twee voordelen. Het eerste voordeel betreft het resultaat van Stichting Participatie Noaberkracht over 2022. Dit het aandeel van Dinkelland in dit resultaat bedraagt €116.000 en wordt uitbetaald aan de gemeente Dinkelland.

Het tweede voordeel betreft de vrijval van de voorziening Top Craft. Bij de aankoop door de gemeente Oldenzaal van het pand aan de Willem Vleertmanstraat 3 in 2016 is met de, aan de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Oost Twente (WOT) deelnemende, gemeenten Dinkelland en Losser een verdeling overeengekomen van een eventuele winst bij verkoop van het pand. Bij verkoop voor 31 maart 2020 diende het deel van de koopsom boven het aankoopbedrag over de betrokken gemeenten te worden verdeeld volgens de verdeelsleutel Dinkelland : Losser : Oldenzaal = 21 : 33 : 46.

Eind 2020 heeft de gemeente Oldenzaal het pand met winst verkocht. De winst bedroeg € 182.200. Hoewel er geen contractuele verplichting meer was om die winst te delen, omdat het pand is verkocht na 31 maart 2020 heeft de gemeenteraad van Oldenzaal op 20 december 2021 besloten dit wel te doen. Dit betekent voor Dinkelland een eenmalige bate van € 38.300.

Daarnaast is er nog een nadeel van €32.000. De bijdrage aan Stichting Participatie Noaberkracht is hoger dan begroot. Dit komt doordat wij meer personen in de sociale werkvoorziening hebben dan onze taakstelling. Hierdoor is de bijdrage van het Rijk lager dan onze kosten.

Participatie en reïntegratie (voordeel €75.000)

Vanuit de verdeelsystematiek nieuw beschut krijgt Dinkelland tot op heden jaarlijks een plaats erbij. Daardoor blijven we binnen de budgetten die daarvoor worden gegeven vanuit het rijk en hoeft dit niet vanuit het participatiebudget te worden bekostigd. Er komt nog een rekening van voorgeschoten reiskosten vanuit Impuls (+/- 25000) die na controle nog moet worden betaald.

Wmo beleid en uitv.Maatwerkdienstverlening 18+ (voordeel €130.000)

Het voordeel van €130.000 bestaat uit een aantal onderdelen:

- Het resultaat Beschermd Wonen vanuit centrumgemeente Enschede, 2022 is uitgekeerd. Het aandeel van Dinkelland bedraagt €76.000. Dit zorgt voor een voordeel in de jaarrekening.
- De kosten voor de Maatschappelijke Opvang en de Vrouwenopvang waren in 2022 €14.000 lager dan begroot. Daarnaast waren de kosten voor het onderzoek naar misbruik van het persoonsgebonden budget €12.000 lager dan begroot. Dit omdat het onderzoek pas vanaf september gestart is.
- De kosten voor het Mobiliteitslab en het Reisbureau waren in 2022 €19.000 lager dan begroot.

Huishoudelijke Ondersteuning (voordeel €25.000)

Huishoudelijke Ondersteuning bestaat uit zes modules: de basismodule, extra hygiëne, was verzorging, maaltijdverzorging, regie en zorg voor minderjarige kinderen. In totaal is een bedrag begroot van € 2.073.000. De werkelijke kosten in het jaar 2022 zijn € 2.047.000 (t.o.v. € 1.962.000 in 2021), dit betekent een voordelig verschil van € 25.000.

De werkelijke kosten kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Huishoudelijke ondersteuning	Werkelijke kosten 2022 (bedragen x € 1.000)
Basismodule	1.888
Extra hygiëne	54
Was verzorging	56
Maaltijd verzorging	3
Regie	46
Zorg voor minderjarige kinderen	0
Totaal	2.047

We zien ook dit jaar weer een toename op de basismodule HO en de module extra hygiëne. Deze toename is te verklaren door o.a. het abonnementstarief CAK dat sinds 2019 niet meer inkomensafhankelijk. Daarnaast constateren we een afname van het aantal cliënten op de andere modules. is. Dit verklaart het voordeel van €25.000.

Wmo Ondersteuning individueel (voordeel €25.000)

Voor individuele ondersteuning is een bedrag begroot van € 1.263.000. De werkelijke kosten in 2022 zijn afgerond € 1.238.000 (t.o.v. € 1.153.000 in 2021) en kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Ondersteuning individueel	Werkelijke kosten (bedragen x € 1.000)
Ondersteuning 1 individueel	616
Ondersteuning 2 individueel	621
Totaal	1.238

Ten opzichte van de begroting betekent dit een voordelig verschil van € 25.000. Uit de analyse blijkt dat het aantal cliënten is gestegen, maar dat het totaal aantal uren gedaald is.

Wmo Ondersteuning groep (voordeel € 52.000)

Voor individuele ondersteuning is een bedrag begroot van € 851.000. De werkelijke kosten in 2022 zijn afgerond € 799.000 (t.o.v. € 820.000 in 2021) en kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Werkelijke kosten (bedragen x € 1.000)
--	--

Ondersteuning groep		
Ondersteuning 1 groep	685	
Ondersteuning 2 groep	115	
Totaal	799	

Ten opzichte van de begroting betekent dit een voordelig verschil van € 52.000. Uit de analyse blijkt dat het aantal cliënten gedaald is en dat het totaal gebruik van het aantal uren ook gedaald is.

Jeugdzorg (voordeel €371.000)

Door het woonplaatsbeginsel zijn er een aantal hele dure cliënten financieel verhuist van Dinkelland naar de gemeente volgens het woonplaatsbeginsel. Deze verhuizing is zeer zeker de oorzaak dat er 2 miljoen euro minder is uitgegeven aan kosten voor overnachtingen in pleegzorg, gezinshuizen en woongroepen gecombineerd met ambulante ondersteuning in 2022 ten opzichte van 2021. Echter zijn er ondanks de verhuizing van cliënten van Dinkelland naar andere gemeenten ook sprake van een forse stijging van het aantal nieuwe cliënten van 15% in 2022 ten opzichte van 2021. Deze zijn niet te koppelen aan het woonplaatsbeginsel; zijn in 2022 niet financieel verhuist van andere gemeenten naar Dinkelland. Deze nieuwe cliënten hebben allemaal lichtere (en nog goedkopere) vormen van ondersteuning nodig gehad.

De forse groei wordt veroorzaakt doordat er sprake is van een blijvende toename en verzwaring van de ondersteuningsvragen. Dat wordt signaleerd door het sociaal werk Jeugd en Gezin en PGJ alsmede onze eigen toegang. Redenen die hiervoor zijn aan te geven zijn de naweeën van Corona voor de Jeugd, de steeds complexere maatschappelijke samenleving met specifiek te noemen de individualisering, toename maatschappelijke druk, social media en de moeilijke financiële situatie waarin veel gezinnen verkeren. Deze forse stijging van nieuwe cliënten is ook bij andere Twentse gemeenten van soortgelijke omvang aangetroffen.

Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen (nadeel €50.000)

Een groot deel van de overschrijding kan verklaard worden door indexering, terwijl daar in de begroting geen rekening mee is gehouden.

Beleid en uitvoering inkomensregelingen (nadeel €26.000)

De kosten voor abonnementen waren in 2022 €5.000 hoger dan begroot. De kosten voor schuldhulpverlening en bijstand voor zelfstandigen waren €6.500 hoger dan begroot. Daarnaast waren de kosten voor de uitbesteding van de backoffice participatiewet €15.000 hoger dan begroot.

Bijstandsuitkeringen (nadeel €45.000)

Het nadeel op de bijstandsuitkeringen geeft aan dat we meer mensen in de bijstand hadden dan begroot.

Hulpmiddelen (nadeel €24.000)

Het nadeel van €24.000 wordt grotendeels veroorzaakt door extra kosten voor vervoersvoorzieningen. Het gaat hier om autoaanpassingen die niet begroot zijn.

Beleid en uitvoering Volksgezondheid (nadeel €81.000)

Het nadeel bestaat voor een groot deel uit de kosten voor het afboeken van het GGID – Samen Twente. Dit als gevolg van het besluit door het algemeen bestuur van SamenTwente om te stoppen met het digitaal dossier in de jeugdgezondheidszorg. Deze afboeking betekent voor de gemeente Dinkelland een incidentele last van € 53.000. De raad is hier eind 2022 middels een raadsbrief van op de hoogte gesteld.

Daarnaast zijn er in 2022 kosten geweest vanuit de JGZ (jeugdgezondheidszorg) voor Oekraïense vluchtelingen. Het gaat om een incidentele last van €23.500. Hiervoor hebben we geld gekregen via de algemene uitkering. Dit voordeel is opgenomen onder het programma bestuur & middelen.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk een lagere onttrekking voor inburgering voor €17.000. Zie ook voorstel budgetoverheveling.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Milieu

Portefeuillehouders

Cel Severijn

Algemeen

Het uitgangspunt van de gemeente Dinkelland is dat we in 2030 leven in een afvalloze en duurzame samenleving. Afval bestaat dan niet meer, we zamelen alleen nog maar waardevolle grondstoffen in. Een meewerkende houding van onze inwoners en bedrijven is hierbij van groot belang.

Afval wordt in de gemeente Dinkelland opgehaald door ROVA. Kringloopbedrijf De Beurs komt herbruikbare goederen gratis bij onze inwoners ophalen en nemen het overige grof huishoudelijk afval tegen een kostendekkend tarief mee.

Kengetallen

Binnen het programma Milieu maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Restafval per inwoner: 65 kg
- GFT per inwoner: 183 kg
- PMD per inwoner: 36 kg
- Scheidingspercentage: 82 %

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Inzameling Oud Papier en Karton

Door de nationale en internationale ontwikkelingen rond oud papier en karton, kenden de marktprijzen in 2022 een behoorlijke fluctuatie. De marktprijs OPK schommelde tussen de € 70 en € 182,50 per ton. In 2022 is de inzameling van het oud papier en karton voor de gemeente dan ook kosten neutraal verlopen. De toegezegde garantieprijs van € 60 per ton blijft gehandhaafd. Het contract met Remondis is met twee jaar verlengd tot 1 januari 2025 met een optie voor nog twee jaar.

Inzameling PMD

De gemaakte afspraken over de tussencategorie 15% - 35% zijn ook in 2022 toegepast. Naar aanleiding van de gemaakte afspraken is in samenwerking met ROVA het project #Terugwinnaars voortgezet. Op basis van dit project zijn er ook in 2022 diverse communicatie uitingen geweest in combinatie met voorloopcontroles. De vervuilde containers zijn niet meer gelegeerd. In 2022 is er slechts 8 ton PMD afgekeurd en 16 ton goedgekeurd. 937 ton is in de tussencategorie 15% - 35% geaccepteerd. We blijven door goede communicatie inzetten om op basis van het project #Terugwinnaars de kwaliteit van het ingezamelde PMD te verbeteren.

Grondstoffenmonitor

Op basis van de jaarlijkse grondstoffenmonitor wordt bepaald of het afvalbeleid (de wijze van inzamelen) wordt bijgesteld. Op basis van de gegevens over 2022 is er geen aanleiding om het beleid bij te stellen. Wij blijven inzetten op communicatie om de kwaliteit van de grondstoffen te verbeteren en te zorgen dat de hoeveelheid restafval per inwoner afneemt. De ingezamelde hoeveelheid restafval per inwoner per jaar ligt in 2022 op 65 kg (2022 65 kg). Het scheidingspercentage in 2022 is 82%. Hiermee wordt al voldaan aan de landelijke norm van 75%.

Asbestdaken

In 2019 heeft de Eerste Kamer het asbestdakenverbod verworpen, maar de gezondheidsrisico's blijven. Inwoners en bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor de verwijdering van deze asbestdaken. Tot 35 m² is asbest gratis weg te brengen naar het afvalbrengpunt. Asbestdaken groter dan 35 m² moeten worden verwijderd door een gespecialiseerd en gecertificeerd bedrijf.

Omgevingsdienst Twente

De Omgevingsdienst Twente voert in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel de werkzaamheden uit met betrekking tot vergunningverlening en toezicht en handhaving op het gebied van milieu. Als gevolg van een hoge toestroom van aanvragen, de stikstofproblematiek en schaarste op de arbeidsmarkt staan de afhandelingstermijnen van deze procedures onder druk. Ook het hoge aantal juridische procedures legt druk op de juridische afhandelingstermijnen. Voor 2022 was het totale aantal gerealiseerde producten hoger dan gepland. Een uitgebreide verantwoording over de taken die de Omgevingsdienst namens de gemeente heeft uitgevoerd vindt plaats via het VTH-jaarverslag.

Aangenomen moties en amendementen

Moties

Afvalwaterinjectie NAM

In de raadsvergadering van 2 maart 2021 is de motie Afvalwaterinjectie NAM aangenomen. Middels deze motie draagt de raad het college op:

1. Binnen vijf werkdagen de minister van EZK het volgende schriftelijk te berichten:
 1. De gemeente Dinkelland vraagt u, gelet op de nieuwe geconstateerde gebreken per direct te stoppen met de afvalwaterinjectie in de N.O. Twentse bodem;
 2. De gemeente Dinkelland verzoekt u de injectie eventueel pas weer te hervatten nadat bewijzen zijn geleverd en door een onafhankelijke organisatie is gecontroleerd dat de andere nog in bedrijf zijnde injectieputten volledig veilig zijn, nu en in de toekomst;
 3. De gemeente Dinkelland dringt er bij u op aan over te gaan op het zuiveren van afvalwater of het toepassen van het circulaire proces, zodat ook aan de Europese wetgeving wordt voldaan;
 4. De gemeente Dinkelland dringt er bij u op aan dat er een andere onafhankelijke instantie dan Sodm toezicht gaat houden.
2. Deze motie onder de aandacht te brengen van de raden van de NOT gemeenten, provinciale en gedeputeerde staten, de leden van de 2e kamer en de minister van Economische Zaken en Klimaat.

Stand van zaken: De motie is afgehandeld.

Oud papier inzamelen

In de raadsvergadering van 6 juli 2021 is de motie Oud papier inzamelen aangenomen. Middels deze motie draagt de raad het college op:

- Beleid te ontwikkelen dat is gebaseerd op continuering van OPK inzameling door verenigingen en scholen, waarbij het lonend blijft voor de inzamelaars en de gemeente;
- Dit beleid uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 aan de raad voor te leggen.

Stand van zaken: Bij besluit van 18 januari 2021 heeft het college besloten om de raad voor te stellen:

1. de inzameling van het oud papier en karton door de verenigingen en scholen te continueren;
2. de opbrengst OPK na aftrek van de containerkosten uit te betalen aan de verenigingen en scholen;
3. een garantieprijs te blijven bieden van € 60 per ton.

Dit voorstel is in de commissie Sociaal Domein & Bestuur op 15 februari 2022 besproken, waarna op 8 maart besluitvorming heeft plaatsgevonden in de Raad.

De motie is te raadplegen via de volgende link: Moties 2021

Stand van zaken: De motie is afgehandeld.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Omvang huishoudelijk restafval (kilogram per inwoner)	69,0	66,0	65,0
Hernieuwbare elektriciteit (percentage)	17,2	nbn	nbn

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/volksgezondheid-en-milieu> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Verschil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	2.002	2.204	2.136	-67
Lasten	1.844	2.045	1.988	58
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	159	158	148	-10
Onttrekkingen aan reserves	0	2	2	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	159	160	150	-10

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening

Portefeuillehouders

Cel Severijn, Benno Brand

Algemeen

Voor de gemeente is van het van groot belang dat de fysieke leefomgeving zodanig is ingericht dat een goed woon- en leefklimaat is gegarandeerd. Het woningaanbod moet zowel voorzien in een kwantitatieve als een kwalitatieve behoefte van de samenleving. Er moet echter ook ruimte zijn voor bedrijvigheid. Een integrale blik op de fysieke leefomgeving is hiervoor een vereiste. De inrichting van de fysieke leefomgeving raakt in die zin dan ook alle agenda's die zijn opgenomen in het koersdocument.

Kengetallen

Binnen het programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Woningvoorraad: 11.107
- Gemiddeld bouwjaar woningvoorraad: 1977
- Gemiddelde koopprijs woningen: € 409.307

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Ruimte en leefomgeving

De trend van meer plannen ontwikkelen in samenspraak met de samenleving is doorgezet, ook in de ruimtelijke planvorming. De voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet is in 2022 voortgezet. Bij mogelijke aanpassingen van bestaand beleid of het opzetten van nieuw beleid is afgewogen hoe dit in het licht van de nieuwe Omgevingswet past. Hierbij heeft een nauwe samenwerking plaatsgevonden met de participatieprocessen.

Starterslening

Wij willen starters graag blijven helpen voor het kopen of bouwen van een eerste woning door middel van een starterslening. De starterslening is een lening waarmee starters extra kunnen lenen (maximaal € 35.000 in 2022) bovenop hun maximale hypotheek. In 2022 is een extra budget van € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor deze startersleningen en zijn er 15 nieuwe startersleningen afgesloten.

Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO)

In 2022 zijn in totaal negen KGO-verplichtingen afgerond door een storting van het verschuldigde bedrag door initiatiefnemers in het KGO-fonds. Een storting in het KGO-fonds is een tegenprestatie voor het realiseren van een bestemmingsplanwijziging in opdracht van de voornoemde initiatiefnemers op basis van het KGO-beleid.

Wij kunnen vervolgens de middelen inzetten voor investeringen in de ruimtelijke kwaliteit in de groene omgeving als bedoeld in het KGO-beleid. De initiatiefnemers hebben de mogelijkheid om zelf een investeringsinitiatief voor een kwaliteitsimpuls in de groene omgeving in te brengen. De stortingen in het KGO-fonds zijn dus veelal geoormerkt. De partij waarvoor het bedrag beschikbaar is gesteld kan voor een vastgestelde periode beroep doen op de beschikbaar gestelde middelen. In 2022 hebben twee partijen een beroep gedaan op de voor hun beschikbaar gestelde middelen voor KGO-initiatieven.

Aangenomen moties en amendementen

Moties

Huisvesting arbeidsmigranten

In de raadsvergadering van 20 april 2021 is de motie Huisvesting arbeidsmigranten aangenomen. Middels deze motie draagt de raad het college op:

1. Aanvullend beleid te ontwikkelen voor het huisvesten van arbeidsmigranten in de kernen van Dinkelland waarbij wordt uitgegaan van bovenstaande overwegingen.
2. Aanvullend beleid te ontwikkelen voor het huisvesten van arbeidsmigranten in het buitengebied die voldoen aan de criteria van de 'Nationale verklaring huisvesting EU-arbeidsmigranten'.
3. Bij de eerste evaluatie aanvullend beleid huisvesting arbeidsmigranten Dinkelland aan de raad voor te leggen zoals bedoeld sub 1 en 2 en daarbij de op dat moment bestaande nationale regelgeving voor de huisvesting van arbeidsmigranten te betrekken.

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

Huisvesting starters en statushouders

In de raadsvergadering van 30 november 2021 is de motie Huisvesting starters en statushouders aangenomen. Middels deze motie verzoekt de raad het college om:

- Te onderzoeken welke gronden geschikt zijn (te maken) voor de realisatie van clusters van semi-permanente woningen.
- Te onderzoeken welke geschikte woonconcepten of woonproducten binnen enkele maanden gerealiseerd kunnen worden.
- Te onderzoeken waar exploitatie en financiering kunnen worden ondergebracht.
- Over deze onderzoeken zo spoedig mogelijk aan de gemeenteraad te rapporteren.

Stand van zaken: De motie is in behandeling.

De moties zijn te raadplegen via de volgende link: Moties 2021.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ waarde (duizend euro)	299,0	314,0	nnb
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	7,3	6,0	nnb
Demografische druk (percentage)	79,3	79,4	79,6

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (in euro's)	752,0	773,0	854,0
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (in euro's)	776,0	797,0	883,0

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/volkshuisvesting--ro-en-stadsvernieuwing> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Overzicht baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	4.066	6.915	6.202	-713
Lasten	5.062	7.885	8.595	-710
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-996	-969	-2.392	-1.423
Onttrekkingen aan reserves	0	517	1.561	1.044
Toevoegingen aan reserves	322	719	301	418
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-1.318	-1.172	-1.132	39

Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de verschillen tussen de gerealiseerde bedragen en de begrote bedragen na wijziging zijn ontstaan.

Mutaties reserves

Het verschil op de mutaties van de reserves betreft voornamelijk hogere mutaties m.b.t. winst- en verliesnemingen en mutatie verliesvoorziening van de grondexploitatie voor €1.462.000.

Een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen gerealiseerde bedragen en begrote bedragen na wijziging is te vinden in de Jaarrekening 2022 onder "Toelichting en analyse op de baten en lasten".

5. Paragraphen

Lokale heffingen

In de begroting wordt een uitgebreide beschrijving van en toelichting op de verschillende lokale heffingen gegeven. Dit, omdat bij de vaststelling van de begroting besluiten worden genomen over de gewenste belastingontvangsten en - in aansluiting daarop - daarbij tariefstructuur en hoogte wordt bepaald. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop de belastingontvangsten zijn gerealiseerd en in hoeverre daarbij afwijkingen zijn ontstaan ten opzichte van de begroting.

Overzicht belastingopbrengsten begroting 2022

Soort heffing/belasting (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022 na wijzigingen	Werkelijk 2022
Onroerendezaakbelastingen	6.883	6.898
Afvalstoffenheffing - Basistarief (vast recht) - Diftar (ledigingen). Aanslagen Diftar worden jaarlijks achteraf opgelegd.	1.236 482	1.230 488
Rioolheffingen	3.144	3.152
Toeristenbelasting* *aanslagen worden jaarlijks achteraf opgelegd. Werkelijke opbrengst betreft het belastingjaar 2021	425	500
Forensenbelasting	120	98
Precariobelasting	17	14
BIZ-belasting (Ootmarsum)	74	66
Totaal	12.453	12.446

Bestaand beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De belastingenstructuur en de tarieven van de gemeentelijke belastingen zijn voor het belastingjaar als volgt vastgesteld:

1. de ozb-tarieven zijn zodanig aangepast dat voor 2022 de gewenste meeropbrengst (exclusief areaaluitbreiding) zou kunnen worden gerealiseerd; Voor 2022 is een meeropbrengst van 2% geraamd.

2. de tarieven afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op een basistarief (vastrecht) vermeerderd met een bedrag per lediging van de restafvalcontainer (grijs) respectievelijk een bedrag per aanbieding aan de verzamelcontainer; Het basistarief is voor 2022 met € 17 verhoogd en bedraagt € 115. De overige tarieven (bedrag per lediging) zijn voor 2022 ongewijzigd t.o.v. van 2021;
3. de tarieven van de rioolheffingen voor 2022 zijn ten opzichte van het jaar 2021 niet verhoogd;
4. compensatie lokale heffingen € 25 per aansluiting/gezin voor 2022 (éénmalig); en
5. de tarieven voor leges en rechten zijn afgestemd op de lasten ter zake en zijn kostendekkend.

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

Onder de naam 'Onroerendezaakbelastingen' worden van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- een *gebruikersbelasting* van degene die – naar omstandigheden beoordeeld – een onroerende zaak die niet in hoofdzaak als woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt en
- een *eigenarenbelasting* van degene die van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De gebruikersbelasting wordt uitsluitend geheven over niet-woningen, terwijl de eigenarenbelasting wordt geheven van zowel woningen als niet-woningen.

De tarieven worden jaarlijks (opnieuw) bepaald aan de hand van twee factoren, te weten:

- a. de waardeontwikkeling van het WOZ-bestand in de gemeente en
- b. de gewenste OZB-opbrengst in het begrotingsjaar.

Opbrengsten onroerende zaakbelastingen (bedragen x €1.000)	2021	2022
Raming OZB	6.723	6.883
Werkelijke opbrengst OZB	6.722	6.898
Verschil tussen werkelijke opbrengst en raming	-/-1	15
Oninbare vorderingen voorgaande dienstjaren	-/-16	-/-27

Afvalstoffenheffing

Deze heffing heeft als uitgangspunt dat de lasten van de afvalinzameling en -verwerking voor 100% worden gedekt door de heffing. Naast een basistarief per huishouden betaalt de gebruiker een capaciteitsafhankelijk tarief per lediging restafval voor het gebruik van een verzamelcontainer, een 140-liter container of een 240-liter container. Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan het beginsel van 'de vervuiler betaalt'. De opbrengst is bestemd voor de kostendekking van de afvalinzameling en -verwerking.

Berekening kostendekkende afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Kosten taakveld(en)	1.568	1.808
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	229	505
Netto kosten taakveld	1.339	1.303
Toe te rekenen kosten	1.339	1.303
Overhead incl. (omslag)rente	60	61
BTW	316	316
Totale kosten	1.715	1.680
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.718	1.718
Dekkingspercentage*	100,2%	102,3%

*Als het dekkingspercentage hoger is dan 100% worden de overtollige middelen aan de voorziening gedoteerd

Tarieven en opbrengst afvalstoffenheffing (in €)	2021	2022
Basistarief (vast recht)	98,00	115,00
1 lediging restafvalcontainer (grijs) 240 liter	10,60	10,60
1 lediging restafvalcontainer (grijs) 140 liter	6,50	6,50
1 lediging bij de verzamelcontainer via een chipkaart met een kleine opening	0,85	0,85
1 lediging bij de verzamelcontainer via een chipkaart met een grote opening	1,80	1,80

Opbrengsten afvalstoffenheffing (basistarief + ledigingen)(bedragen x € 1.000)	2021	2022
Raming opbrengst basistarief (vast recht)	1.039	1.236
Werkelijke opbrengst basistarief	1.044	1.230
Verschil tussen werkelijke opbrengst en raming basistarief	5	-/- 6
Raming opbrengst ledigingen restafval:	418	482
Werkelijke opbrengst ledigingen restafval	508	488
Verschil tussen werkelijke opbrengst en raming ledigingen	90	6
Oninbare vorderingen voorgaande dienstjaren	-/-2	-/-1
Aantal ledigingen bij de verzamelcontainer via een chipkaart*	10.253	10.657
Aantal ledigingen restafvalcontainer (grijs) 140 liter*	12.598	12.341
Aantal ledigingen restafvalcontainer (grijs) 240 liter*	38.852	38.124
* Gegevens verstrekt door ROVA		

De opbrengst van het aantal ledigingen is voor 2022 geraamd op een bedrag van € 482.000. De werkelijke opbrengst ad € 488.000 voor 2022 is € 6.000 hoger dan de raming.

Voorziening afvalstoffenheffing

Deze voorziening wordt ingezet om een gelijkmatige ontwikkeling van de afvalstoffenheffing te waarborgen. De stand van deze voorziening afval bedraagt per 31 december 2022 € 438.000.

Rioolheffingen

De gebruiker van een perceel van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd is belastingplichtig voor de rioolheffing. Voor de rioolheffing geldt eveneens als algemeen uitgangspunt dat 100% van de kosten worden gedekt. De tarieven zijn gebaseerd op de geraamde kosten, zoals die zijn opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan. Incidentele over- en onderdekking wordt verrekend met een egalatievoorziening om sterke tarieffluctuaties op te kunnen vangen. De tarieven voor het belastingjaar 2022 zijn niet verhoogd ten opzichte van 2021.

Berekening kostendekkende rioolheffing (bedragen x €1.000)	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Kosten taakveld(en)	2.721	1.993
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	2.721	1.993
Toe te rekenen kosten	2.721	1.993
Overhead incl. (omslag)rente	258	262
BTW	163	163
Totale kosten	3.143	2.418
Opbrengst rioolheffing	3.144	3.152
Dekkingspercentage*	100,0%	130,3%

*Als het dekkingspercentage hoger is dan 100% worden de overtollige middelen aan de voorziening gedoteerd

Tarieven rioolheffingen (in €)	2021	2022
Rioolheffing gebruiker (tot 300 m³)	265,60	265,60
Meerverbruik per 100 m³ of een deel daarvan	21,30	21,30
Agrarisch bedrijf	308,20	308,20
Opbrengsten rioolheffingen (bedragen x € 1.000)	2021	2022

Raming rioolheffing gebruiker	3.121	3.144
Werkelijke opbrengst rioolheffing gebruiker	3.139	3.152
Verschil tussen werkelijke opbrengst en raming	18	8
Oninbare vorderingen voorgaande dienstjaren	-/-2	-/-3

De bestaande voorziening gekoppeld aan het huidige GRP bedraagt per 31 december 2022 € 3.972.000.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

Onder de naam 'BIZ-bijdrage' wordt jaarlijks een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit en/of de economische ontwikkeling binnen het daartoe aangewezen gebied van de bedrijveninvesteringszone.

De BIZ geldt voor het belastingjaar 2022 alleen nog in Ootmarsum. De BIZ-opbrengsten worden in subsidievorm doorbetaald naar de 'Stichting BIZ Ootmarsum'. De tarieven, zoals hieronder vermeld, zijn afhankelijk van de WOZ-waarde van een object en gelden voor de gehele looptijd (2022-2026) van de belastingverordening. Voor de periode 2022 – 2026 is in overleg met de Stichting BIZ Ootmarsum een nieuwe BIZ-verordening vastgesteld. De tarieven, zoals hieronder vermeld, zijn afhankelijk van de WOZ-waarde van een object en gelden voor de gehele looptijd (2022 - 2026) van de belastingverordening. Omdat in de nieuw vastgestelde BIZ-verordening de werkplaatsen en dergelijke m.i.v. 2022 niet meer als belastbaar object worden aangemerkt ligt de opbrengst lager dan in de vorige BIZ-periode (2017-2021).

Opbrengstraming BIZ-belasting Ootmarsum (in €)	2021	2022
Bij een WOZ-waarde van:		
€ 100.000 of minder	435	435
meer dan € 100.000 en minder dan € 200.001	535	535
meer dan € 200.000 en minder dan € 300.001	635	635
meer dan € 300.000 en minder dan € 750.000	735	735
€ 750.000 of meer	1.035	1.035
Opbrengstraming BIZ-belasting Ootmarsum (bedragen x €1.000)	2021	2022

Raming opbrengst BIZ-belasting	102	75
Werkelijke opbrengst BIZ-belasting	100	66
Verschil tussen werkelijke opbrengst en raming	2	9
Oninbare vorderingen (voorgaande) dienstjaren	-/-1	-

Precariobelasting

Deze directe belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De raad heeft besloten om de precariobelasting te beperken tot de horecaterrassen. Bij de precariobelasting wordt (tarief-)onderscheid gemaakt tussen enerzijds de binnenstad van Ootmarsum en de overige terrassen in de gemeenten en anderzijds tussen vaste terrassen en tijdelijke terrassen. De tarieven respectievelijk de opbrengsten zijn als volgt. In verband met de coronacrisis zijn de aanslagen 2021 opgelegd voor een kortere periode. In plaats van de normale periode van 8 maanden zijn de aanslagen precariobelasting in 2021 opgelegd voor een periode van 5 maanden. Als gevolg hiervan is de oorspronkelijke opbrengstraming 2021 aangepast van € 17.000,- naar € 10.000,-. Voor 2022 zijn de aanslagen weer over de volledige periode van 8 maanden opgelegd.

Tarieven precariobelasting (in €)	2021	2022
a. Vaste terrassen	14,15	14,15
- Binnenstad Ootmarsum	11,20	11,20
- Overige delen van de gemeente		
b. Tijdelijke terrassen		
- Binnenstad Ootmarsum	4,75	4,75
Opbrengstraming precariobelasting (bedragen x € 1.000)	2021	2022
Raming precariobelasting	10	117
Werkelijke opbrengst precariobelasting	2*	14
Verschil tussen werkelijke opbrengst en raming	0	-/- 3

*Voor 2020 was een opbrengst van €17.000 geraamd. De opbrengst 2020 bedroeg €10.000 doordat de aanslagen verlaagd zijn in verband met corona. Het verschil tussen de geraamde opbrengsten 2020 en de

werkelijke opbrengsten is administratief verwerkt in 2021, waardoor de werkelijke opbrengst in 2021 op €2.000 komt in plaats van €10.000.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven ter zake van het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen, die niet in de gemeentelijke ‘Basisregistratie personen’ zijn opgenomen. De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. De belasting vindt plaats op basis van aangifte.

De aangiftes worden jaarlijks steekproefsgewijs gecontroleerd. Niet alleen om de aangiftes op juistheid en volledigheid te controleren, maar ook om de exploitanten, daar waar nodig, te adviseren bij een doelmatiger opzet van de administratie, zodat het invullen van de aangifte toeristenbelasting eenvoudiger en sneller kan geschieden. De tarieven zijn al een aantal jaren niet gewijzigd.

Tarieven toeristenbelasting (prijs per persoon per nacht in €)	2021	2022
Hotels, pensions, appartementen, boerderijkamers, etc.	1,60	1,60
Recreatiewoningen respectievelijk niet beroepsmatig verhuurde ruimten	1,00	1,00
Kampeermiddelen: mobiele kampeeronderkomens en stacaravans	0,60	0,60
Groepsaccommodaties (o.a. kampeerboerderijen)	0,60	0,60
Opbrengst toeristenbelasting (bedragen x €1.000)	2021	2022
Raming toeristenbelasting	360	425
Werkelijke opbrengst toeristenbelasting	420	500
Verschil tussen werkelijke opbrengst en raming	60	75
Oninbare vorderingen voorgaande dienstjaren	0	-/- 2

De aanslagen toeristenbelasting worden eerst na afloop van het belastingjaar opgelegd, omdat deze gebaseerd wordt op het aantal overnachtingen in het belastingjaar (=kalenderjaar). Dit betekent, dat bij het opmaken van de jaarrekening een schatting moet worden gemaakt van de opbrengst. Deze schatting wordt doorgaans gebaseerd op het meest recente kohier, rekening houdend met eventueel gewijzigde omstandigheden.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan negentig dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar te houden. De forensenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel.

Tarieven forensenbelasting (in €)	2021	2022
Forensenbelasting: vast bedrag per gemeubileerde woning	285	285
Opbrengst forensenbelasting (bedragen x €1.000)	2021	2022
Raming opbrengst forensenbelasting	128	120
Werkelijke opbrengst forensenbelasting	96	98
Verschil werkelijke opbrengst en raming	-/-32	-/-22
Oninbare vorderingen (voorgaande) dienstjaren	-/-1	-

Lokale lastendruk

Om een indruk te geven van de lastendrukontwikkeling op basis van aanvaard beleid worden hierna de gevolgen belastingplichtigen met of zonder eigen woning weergegeven. Deze vergelijking is gebaseerd op de onroerendezaakbelastingen (alleen voor bezitters van een eigen woning), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Bij de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een gemiddelde van 4 ledigingen.

De ontwikkeling van de lokale lastendruk in de gemeente Dinkelland is als volgt:

Geen eigen woning* (in €)	2021	2022	verschil	Verschil in %
Rioolheffing (tot 300 m³ waterverbruik)	265,60	265,60	0,00	0,0%
Afvalstoffenheffing:				
a. basistarief (vast recht)	98,00	115,00	17,00	17,3 %
b. 4 ledigingen restafval (container 240 liter)	42,40	42,40	0,00	0,0 %
Korting lokale lasten 2022	n.v.t.	25,00	25,00	n.v.t.
Totaal	406,00	398,00	8,00	-/- 2,0 %

Bij de berekening van de lokale woonlasten is uitgegaan van een gemiddelde woningwaarde van € 312.000 in 2021 respectievelijk € 340.000 in 2022 (+ 12,3 %), conform de uitgangspunten van de Waarderingskamer.

Eigen woning	2021	2022	Vershil	Vershil In %
OZB* (tarieven 2022 zodanig aangepast opdat een meeropbrengst van 2% wordt gerealiseerd t.o.v. 2021.	405,00	410,00	5,00	1,2%
Rioolheffing (tot 300 m3 waterverbruik):	265,60	265,60	0,00	0,0 %
Afvalstoffenheffing:				
a. basistarief (vast recht)	98,00	115,00	17,00	17,3%
b. 4 ledigingen restafval (container 240 liter)	42,40	42,40	0,00	0,0%
Eénmalige lastenvermindering 2022	n.v.t.	25,00	25,00	
Totaal	811,00	808,00	-3,00	-0,4 %

* Rekening houdend met 2,0% inflatiecorrectie.

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding is één van de wijzen waarop een schuld teniet gaat. Kenmerk van kwijtschelding is, dat het gaat om belastingschuldigen die niet in staat zijn anders dan met buitengewoon bezwaar de belasting te betalen. Op grond van artikel 255 van de Gemeentewet bestaat de mogelijkheid om belastingplichtigen, die een inkomen en een vermogen beneden bepaalde minimum normen hebben, kwijtschelding te verlenen van hun belastingsschuld.

Gemeenten beschikken hierin over een zekere mate van beleidsvrijheid. Gemeenten mogen ook zelf bepalen welke belastingsoorten in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Dinkelland past kwijtschelding toe voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing: basistarief + variabel tarief (maximaal 5 ledigingen van een 240-liter container restafval);
- Rioolheffing; en
- Onroerendezaakbelastingen.

Aantal kwijtscheldingsverzoeken	2021	2022
Aanvragen: volledige afwijzing	55	55
Aanvragen: gedeeltelijke toewijzing	1	5
Aanvragen: volledige toewijzing	229	235

Totaal	285	295
Kwijtscheldingsbedragen (bedragen x €1.000)	2021	2022
Raming kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen	91	101
Werkelijke kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen	88	82
Verschil tussen werkelijke kwijtschelding en raming	3	19

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op 24 november 2021 is door de raad de Kadernota Integraal Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2021 vastgesteld. Risicomanagement omvat alles wat we doen om risico's, kansen en onzekerheden in beeld te brengen en te beheersen. Risicomanagement moet onze organisatie in staat stellen doelstellingen optimaal te realiseren. Dit impliceert prioriteiten stellen en sommige risico's bewust accepteren. Daartoe is het noodzakelijk gedetailleerd inzicht te hebben in alle risico's die samenhangen met alle gemeentelijke activiteiten en processen. De uitdaging is om binnen de organisatie het risicomanagement niet alleen onbewust onderdeel van ons werkproces te laten zijn maar risico's en kansen en de wijze waarop we daarmee om willen gaan juist ook expliciet en transparant te betrekken bij de realisatie van onze doelen als ook bij bestuurlijke besluitvorming. Hierbij is een voortdurende balans tussen de systeemwereld en de leefwereld van groot belang. Hierin is de belangrijkste uitdaging binnen de organisatie dat we deze twee werelden samenbrengen in wat gemeenten doen, hoe zij dat doen en hoe ze hierin omgaan met de samenleving en de kracht van de samenleving en de inwoners benutten. Kortom: Nevenheid waar het kan, overheid waar het moet. Integraal risicomanagement kan hierin bijdragen door het in balans brengen/houden van deze twee werelden en daardoor een verbetering te bewerkstelligen in geprofessionaliseerde sturing en een verbeterde borging en bestendiging van de organisatie te creëren. Met deze kadernota zetten we een belangrijke stap in het versterken van risicomanagement, met als doel het bewust en verantwoord omgaan met risico's door een open en transparante manier van samenwerken.

Integraal risicomanagement is de nieuwe manier van denken over risico's, kansen en onzekerheden. Het doel van deze integrale aanpak is het vergroten van het risicobewustzijn van organisatie en bestuur, zodat een goede en verantwoorde balans ontstaat tussen risico's nemen en risico's beheersen. Het continu organiseren van aandacht voor en het gesprek over risico's vormt de basis van deze aanpak. Door regelmatig het gesprek te voeren - zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau - over (strategische) risico's, ontstaat een gezamenlijk beeld. Niet door te zenden, te vertellen en voor te lichten, maar door te delen, te bespreken en de dialoog aan te gaan. De risicodialoog is een open gesprek met als doel het gezamenlijk bepalen van een constructieve risico-aanpak. Het gesprek en de communicatie over risico's is een essentieel onderdeel van integraal risicomanagement. Transparantie is hierbij het uitgangspunt.

Risico's kunnen financiële consequenties met zich meebrengen. De financiële gevolgen van de risico's worden periodiek tijdens de P&C-Cyclus inzichtelijk gemaakt in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. Naast financiële consequenties worden dan ook de impact van imagoschade en de impact op de realisatie van onze organisatiedoelstellingen gewogen.

Het weerstandsvermogen kunnen we bepalen door onderstaande stappen te doorlopen:

1. Een inventarisatie van de risico's (risicoprofiel);
2. Benodigde weerstandscapaciteit;
3. Beschikbare weerstandscapaciteit;
4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit.

Risicoprofiel en weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel worden de tien risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risico	Kans	Maximaal	Effect
Garantstellingen zonder tussenkomst WSW: Als gevolg het feit dat de kredietontvanger niet in staat is om aan de verplichtingen te voldoen bestaat de kans dat de gemeente wordt aangesproken op het overnemen van deze verplichtingen met als gevolg een financiële tegenvaller.	30	1.727.000	10,41
Voorlopige risico inschatting decentralisatie (incl. omgevingswet)	50	800.000	7,80
Grondbedrijf: Als gevolg van onvoorzienbare zaken (vooraf) bestaat de kans op extra kosten met als gevolg tegenvallers bouw- en woonrijp maken (o.a. bodem)	70	500.000	6,85
Algemene uitkering: Als gevolg van minder uitgaven door het Rijk bestaat de kans dat de omvang van het gemeentefonds naar beneden wordt bijgesteld met als gevolg dat de hoogte van de algemene uitkering voor de gemeenten lager is dan op grond van eerdere circulaire's mocht worden aangenomen. Dit betekent een tegenvaller voor de gemeenten.	70	500.000	6,77
Grondbedrijf: Als gevolg van economische groei bestaat de kans op schaarste met als gevolg Kostenstijging bouw- en woonrijpmaken (stijging > cbs index en voor een periode van 2 jaar)	50	500.000	4,95
Datalek: Als gevolg van onjuist en onzorgvuldig handelen van medewerkers en/of systemen bestaat de kans op het weglekken of het onjuist/ongewild verspreiden van informatie aan onbevoegde partijen/individuen (Noaberkracht werken / privacy en informatiebeveiliging), waardoor en een boete of aansprakelijkstelling volt vanuit AP	30	810.000	4,83
Het niet (kunnen) verkopen van gemeentelijk vastgoed tegen taxatiewaarde	20	1.030.000	4,00
Als gevolg van het verliezen van bezwaar- en beroepsprocedures inzake ruimtelijke (bestemmings)plannen bestaat de kans op overschrijden van	40	500.000	3,87

termijnen en budgetten waardoor de gemeente extra kosten moet maken.			
Stijgende loonkosten (t.o.v. huidige CAO)	50	250.000	2,93
Verhoogde vraag naar voorzieningen (WWB)	90	150.000	2,61

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd (Monte Carlo). Hieruit volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden gedekt met een bedrag van € 3,7 miljoen (benodigde weerstandscapaciteit).

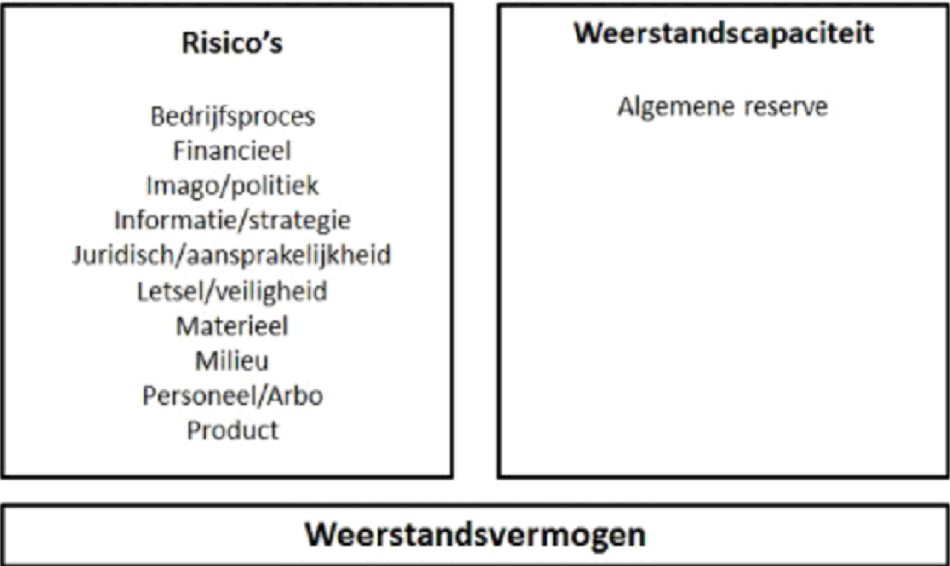
Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. In onderstaande tabel wordt de totale weerstandscapaciteit weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit (x €1.000)	
Weerstand	Capaciteit
	2022
Algemene reserve	5.335
Totale weerstandscapaciteit	5.335

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	beschikbare weerstandscapaciteit	=	€5.335.000	=	1,45
	benodigde weerstandscapaciteit		€3.670.000		

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio. Hieronder is de normtabel weergegeven.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4 - 2.0	ruim voldoende
C	1.0 - 1.4	voldoende
D	0.8 - 1.0	matig

E	0.6 - 0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

Het ratio valt dan in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen.

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente in beeld te brengen, stelt de gemeente Dinkelland jaarlijks een balans en een overzicht van de exploitatie in baten en lasten op. Maar voor een goed oordeel over deze financiële positie zijn aanvullende kengetallen nodig. Deze kengetallen bieden u ondersteuning bij uw kaderstellende en controlerende rol. Bovendien kan met deze kengetallen de gemeente Dinkelland goed worden vergeleken met andere gemeenten. Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles en moet altijd in relatie worden gezien met andere kengetallen.

We onderscheiden vijf kengetallen:

- 1a. netto schuldquote
- 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- 2. solvabiliteitsratio
- 3. grondexploitatie
- 4. structurele exploitatieruimte
- 5. belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

1a. Netto schuldquote

Dit kengetal zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. Hoe hoger de schuld, hoe meer kapitaallasten (rente en aflossing) er zijn. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
A	Vaste schulden	29.467	25.604	25.602
B	Netto vlottende schuld	1.904	5.654	2.706
C	Overlopende passiva	5.614	21.327	7.725
D	Financiële vaste activa	7.092	5.812	7.572
E	Uitzettingen < 1 jaar	19.423	17.762	23.053

F	Liquide middelen	467	488	478
G	Overlopende activa	1.434	1.090	3.117
H	Totale baten	69.406	60.959	74.556
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	12,3	45,0	2,4

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Zie netto schuldquote, maar dan gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
A	Vaste schulden	29.467	25.602	25.602
B	Netto vlottende schuld	1.904	5.654	2.706
C	Overlopende passiva	5.614	21.327	7.725
D	Financiële vaste activa	2.803	2.797	2.803
E	Uitzettingen < 1 jaar	19.423	17.762	23.053
F	Liquide middelen	467	488	478
G	Overlopende activa	1.434	1.090	3.117
H	Totale baten	69.406	60.959	74.556
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A+B+C-D-E-F- G)/H x 100%	18,5	49,9	8.8

2. Solvabilitätsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hieronder wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger het aandeel, hoe gezonder de gemeente.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
A	Eigen vermogen	44.036	36.382	46.210
B	Balanstotaal	88.136	96.638	89.726
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	50,0	37,6	51,5

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Deze boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	3.135	3.967	308
C	Totale baten	69.406	60.959	74.556
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	4,5	6,5	0.4

4. Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
A	Totale structurele lasten	58.289	53.705	62.882

B	Totale structurele baten	58.319	54.838	66.855
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	0	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	270	369	227
E	Totale Baten	69.406	61.959	74.556
	Structurele exploitatieruimte (B-A)+(D-C)/E x 100%	0,4	2,5	5,6

5. Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft de ruimte weer die de gemeente Dinkelland heeft om zijn belastingen te verhogen. De O.Z.B. is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst. Een hoog tarief ten opzichte van het landelijk gemiddelde geeft aan in hoeverre de gemeente al gebruikt heeft moeten maken van deze optie.

	(bedragen in €)	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde OZB-lasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (uitgangspunt COELO-atlas)	405	387	410
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	266	266	266
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	140	157	157
D	Eventuele heffingskorting	n.v.t.	n.v.t.	-25
E	Totale woonlasten (A+B+C+D)	811	810	808
F	Woonlasten landelijk gemiddelde	811	811	893
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde (E/F) x 100%	100%	100%	90%

Totaal tabel kengetal en uitkomst

Op basis van onderstaand overzicht blijkt dat qua signaleringswaarden van onze kengetallen in de categorie “minst risicovol” zit.

Kengetal	JRK 2021	Beg. 2022	JRK 2022	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	12,3	42,8	2,4	<90	90 - 130	>130
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	18,5	48,2	8,8	<90	90 - 130	>130
Sovabiliteit	50,0	36,3	51,5	>50	20 - 50	<20
Grondexploitatie	4,5	3,1	0,4	<20	20 - 35	>35
Structurele exploitatieruimte	0,4	2,7	5,6	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	100,0	n.n.b.	90,0	<95	95 - 105	>105

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf kapitaalgoederen gaat in op de manier waarop het op duurzame wijze in stand houden van kapitaalgoederen (de fysieke gemeentelijke infrastructuur) is geborgd. Onder kapitaalgoederen verstaan we wegen (inclusief kunstwerken), riolering, water, groen en gebouwen.

Voor het geformuleerd doel zijn en worden onderhoudsplannen opgesteld waarin we aangeven op welk kwaliteitsniveau kapitaalgoederen worden onderhouden. Als introductie op deze paragraaf staat hieronder het overzicht van de beheerplannen voor 2022 voor de kapitaalgoederen:

Beheerplannen	Vaststelling door raad in jaar	Looptijd	Financiële vertaling in begroting	Uitgesteld onderhoud
Wegen*	2016	n.v.t.	ja	nee
Riolering	2018	2024	ja	nee
Groen beeldkwaliteitsplan en KOG	2020	4 jaar	ja	nee
Gebouwen	2010	n.v.t.	ja	nee

* kunstwerken (duikers en bruggen) vallen onder het aspect 'wegen'

Kaders en cijfers

De relevante wettelijke kaders zijn:

- Gemeentewet: waarin door de gemeenteraad is vastgelegd welke regels voor de waardering en afschrijving van activa gelden. De in artikel 212 Gemeentewet bedoelde verordening is de 'Financiële verordening gemeente Dinkelland (2017)'.

- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV): op grond van artikel 12 moeten de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen in deze paragraaf aan de orde komen.
- Burgerlijk Wetboek: waarin opgenomen de gemeentelijke taak als 'goed wegbeheerder' om te zorgen dat het gebruik van de weg geen risico oplevert voor de weggebruiker (wettelijke aansprakelijkheid).
- Wet Milieubeheer: waaruit de verplichting tot het opstellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is voortgekomen.

Algemeen financieel

De kosten van het reguliere en 'groot' onderhoud van de kapitaalgoederen wegen (inclusief bruggen en duikers), groen en gebouwen zijn in het algemeen gedekt via structurele onderhoudsmiddelen in de begroting.

Vervangingsinvesteringen en onderhoudskosten van de riolering dekken we via de rioolheffing.

Grotere vervangingsinvesteringen voor kapitaalgoederen, uitgezonderd rioleringen, staan in het algemeen als incidentele investeringen opgenomen in de begroting. De raad stelt de incidentele vervangingsinvesteringen vast.

Voor gebouwen stelt de raad de kosten van het groot onderhoud uit de reserve 'Onderhoud gebouwen' beschikbaar.

Algemeen technisch/inhoudelijk

Voor het beheer van wegen en groen wordt de (beeld)kwaliteitscatalogus openbare ruimte van CROW (de onafhankelijke kennisorganisatie voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid) toegepast. Bij het onderdeel 'beleid en beheer' gaan we hier nader op in.

In het GRP 2019-2024 zijn de kaders en verplichtingen aangegeven voor riolering en water. In het GRP is vastgelegd hoe we verbeteringsmaatregelen op het rioolsysteem toepassen en hoe we onderhoud uitvoeren. Het GRP is door de raad vastgesteld.

Voor het beheer van gebouwen is een meerjaren onderhoudsprogramma (MOP) vastgesteld, waarin de onderhoudsniveaus zijn aangegeven.

Kerncijfers

Voor de onderscheiden kapitaalgoederen zijn in de tabel hieronder de kerncijfers vermeld.

	Aspect	Binnen de kom	Buiten de kom
Wegen	Weglengte totaal	122 km	462 km
	Oppervlakte elementenverharding	77 ha	3 ha
	Oppervlakte asfaltverharding	31 ha	127 ha

	Oppervlakte betonverharding	0,3 ha	3 ha
	Oppervlakte overige	1 ha	41 ha
	Aantal bruggen	26 st	58 st
	Aantal duikers	3 st	1.147 st
Riolering	Gemengde hoofdriolering	108 km	
	(verbeterd) Gescheiden stelsel hoofdriolering	29 km.	
	Kolken	9.500	
	Pompunits drukriolering buitengebied	1.209	
	Drukriool buitengebied	430 km.	
	Rioolgemalen	49	
	Persleidingen	24 km.	
	IT riolen	5 km.	
	Wadi's	34	
	Bergbezinkbassins	10	
	Externe overstorten	44	
	Interne overstorten, stuwputten, wervelventielen, etc.	35	
Groen	Beplantingsoppervlakte (natuurlijk)	32,5 ha	9 ha
	Beplantingsoppervlakte (in cultuur)	25 ha	-
	Oppervlakte gazon	56 ha	2 ha
	Aantal bomen	9.850 st	pm

Gebouwen	Schoolgebouwen	14 locaties
	Sportaccommodaties	12.000 m²
	Maatschappelijke/culturele doeleinden	6.000 m²
	Monumentale gebouwen	1.700 m²
	Eigen bedrijfsvoering	17.480 m²
	Overige gebouwen	13.410 m²

Beleid en beheer

Algemeen

Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte is vastgesteld in het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Dit plan, dat uitgaat van de systematiek om te werken volgens zogeheten beeldkwaliteit, is door de raad vastgesteld in 2014.

Voor het beheer van de wegen en het groen maken we gebruik van de (beeld)kwaliteitscatalogus openbare ruimte van CROW. In de catalogus is met foto's aangegeven wat de relatie is tussen beeldkwaliteit (foto) en het onderhoudsniveau (A, B, enz.). De raad heeft daarmee vastgesteld op welk niveau de verschillende kapitaalgoederen of delen van de openbare ruimte worden onderhouden. Daarbij is desgewenst voor de onderscheiden gebiedstypen (binnen of buiten de kom; hotspots) per beheergroep/kapitaalgoed het onderhoudsniveau vastgelegd.

Hulpmiddel bij het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen zijn de beheersystemen (GBI) en de koppeling tussen de beheersystemen en de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Door het integrale karakter van het systeem is het een sterk instrument voor het opstellen van beleid voor de openbare ruimte en we kunnen hierdoor optimaal met kosten omgaan.

Wat de gebouwen betreft is de gemeente Dinkelland in veel gevallen verantwoordelijk voor het groot onderhoud. De verantwoordelijkheden voor het dagelijks (klein) en groot onderhoud zijn vastgelegd in huurcontracten of gebruiksovereenkomsten. Daar waar sprake is van leegstand, draagt de gemeente als eigenaar weer de verantwoordelijkheid voor ook het klein onderhoud. Voor de schoolgebouwen heeft de stichting Katholiek Onderwijs Noordoost-Twente (KONOT) en in een enkel geval stichting Consent, de verantwoordelijkheid over het dagelijks, klein en groot onderhoud. Het dagelijks en klein onderhoud van de gebouwen voor de eigen bedrijfsvoering valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeenschappelijke regeling Noaberkracht.

Wegen

Voor het beheer van de wegen gebruiken we de (beeld)kwaliteitscatalogus openbare ruimte van de CROW en de systematiek Rationeel wegbeheer. Jaarlijks beoordelen we de wegen in kwalitatieve zin met een visuele inspectie. Op basis van de resultaten uit de visuele inspecties en de gewenste kwaliteitsniveaus worden onderhoudsmaatregelen bepaald.

Om onderhoudsmaatregelen te prioriteren zijn de arealen onderverdeeld in structurelementen. Dat zijn wegvakken met een min of meer vergelijkbare gebruiksfunctie. Als structurelement zijn gebruikt de categorieën Hoofdweg, Buitengebied, Woongebied, Bedrijventerrein en Centrum. Binnen de categorie buitengebied is onderverdeling gemaakt in klassen Standaard, Fietsroute en Extensief (wegen van laagste orde). Binnen Centra is ook de categorie Hot-Spot onderscheiden.

Ook is een onderscheid gemaakt naar de aard van de verharding. Gesloten verhardingen als asfalt of beton vergen een geheel andere wijze van onderhoud dan elementenverhardingen en worden daarom afzonderlijk benaderd. Daarnaast is een onderscheid gemaakt naar verhardingsfunctie (rijbaan, fietspad, voetpad en overige (inritten, parkeervakken etc.). Door gebruik te maken van de genoemde indelingen wordt de mogelijkheid geboden om gedifferentieerd om te gaan met kwaliteit voor de verschillende categorieën.

Het kwaliteitsniveau is aangeduid tussen niveau A (goed) en D (slecht). In 2016 hebben we een meerjaren onderhoudsprogramma voor de kapitaalgoederen wegen en kunstwerken vastgesteld. Daarbij is vastgesteld dat we het wegenonderhoud gedifferentieerd gaan uitvoeren op basis van de reeds vermelde functionele indeling van wegen. Daarbij is vastgesteld de hieronder staande kwaliteit te gaan hanteren.

Scenario 3B: Alles C met HotSpots/centra A en voetpaden B									
Gewenste kwaliteit		Bedrijventerrein	Buitengebied	Buitengebied Extensief	Fietspaden/recreatief	Centra	Hotspot	Hoofdweg	Woongebied
Asfalt	Rijbanen	C	C	C	C	A	A	C	C
	Fietspad				C			C	C
	Voetpaden								
	Overige							C	C
Beton	Alle	C	C	C	C			C	C
Elementen	Rijbanen	C	C	C	C	A	A	C	C
	Fietspad							C	

	Voetp aden	C			C	A	A	C	B
	Overig e	C	C	C	C	A		C	C

Kwaliteitsniveau		A	B	C	D
Asfalt/beton	Aanzien/uitstraling	Hoog	Standaard	Sober	Verloedering
	Kapitaalvernietiging	Matig	Nihil	Groot	Zeer groot
	Beheerbaarheid	Voldoende	Goed	Matig	Slecht
	Veiligheid/Aansprakelijkheid	Veilig	Grotendeels veilig	Beperkt Veilig	Onveilig
	Hinder/Overlast	Nauwelijks	Incidenteel	Regelmatig	Constant
Elementen	Aanzien/uitstraling	Hoog	Standaard	Sober	Verloedering
	Kapitaalvernietiging	Matig	Nihil	Matig	Groot
	Beheerbaarheid	Voldoende	Goed	Matig	Slecht
	Veiligheid/Aansprakelijkheid	Veilig	Grotendeels veilig	Beperkt Veilig	Heel onveilig
	Hinder/Overlast	Nauwelijks	Incidenteel	Regelmatig	Constant

Bij de keuze voor deze kwaliteitsniveaus horen de effecten zoals weergegeven in de tabel.

Het meerjaren onderhoudsprogramma betreft ook de civiele kunstwerken. We hebben in dat programma vastgelegd dat we voor de bruggen en duikers een beheer- en monitoringsprogramma gaan toepassen voor het gepland onderhoud. Vastgelegd is dat we ook hier het basisniveau "C" gaan hanteren. Op basis van inspecties van de kunstwerken wordt een onderhouds- en vervangingsprogramma opgesteld. . We richten ons daarbij in eerste instantie op monitoring aangezien we op dit moment geen actueel beeld van de kwaliteit hebben. Zodra de resultaten vanuit het inspectie- en monitoringsprogramma bekend zijn, zal indien noodzakelijk de hoogte van dit bedrag opnieuw worden gezien.

Openbare verlichting

Aan de hand van het beleidsplan 'Verlichten openbare ruimte', met daarin uitgangspunten en keuzes voor het beleid, ontwikkelen we plannen voor vervanging en nieuwe plaatsing van openbare verlichting. Sociale veiligheid en verkeersveiligheid spelen daarbij een rol. Ook met milieuaspecten, lichthinder en tegengaan van lichtvervuiling houden we rekening.

Het onderhoud van de openbare verlichting is geregeld via een meerjaren onderhoudsbestek met in totaal zes gemeenten. In totaal worden ca. 5.900 lichtpunten onderhouden.

Energiebesparing en duurzaamheidsdoelstellingen behalen we door vervanging van de huidige verlichting door LED verlichting. Inmiddels is 86% van de armaturen voorzien van LED.

Riolering

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2019-2024) zijn de kaders en het beleid vastgelegd voor het onderhoud en vervanging van de riolering, maar ook voor verbeteringsmaatregelen. Jaarlijks inspecteren we de riolering. De kwaliteit van de riolering wordt bepaald met een analyse van video-inspecties, waarbij we inspectiecatalogus NEN3399 gebruiken. Kwaliteitskwalificaties lopen uiteen van 'uitstekend' tot 'zeer slecht'. Strengen met de kwalificatie 'slecht' en 'zeer slecht' komen voor reparatie of vervanging in aanmerking. De keuze van de toe te passen onderhoudsmaatregel is afhankelijk van omgevingsfactoren en de eventuele afstemming met andere werkzaamheden.

Naast de periodieke (onderhouds)inspecties monitort een hoofdpst dagelijks de rioolsysteem. Via online monitoring worden storingen en calamiteiten automatisch gemeld.

Klimaatatlas

In het GRP 2019-2024 is vanwege het Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) een budget geraamd voor klimaatmaatregelen. In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie 2018 is door gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk de ambitie vastgelegd dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Als eerste stap in dat proces is er in 2019 binnen het Twents wateret een klimaatatlas opgesteld, waarmee de kwetsbaarheden voor weersextremen in beeld zijn gebracht. Het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie is in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld.

Groen

De kwaliteit van groenvoorzieningen wordt primair bepaald op basis van beeldkwaliteit. Hiervoor gebruiken we ook de (beeld)kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van CROW. Maar dan gebruiken we dit vooral om vast te leggen volgens welk kwaliteitsniveau we het groen moeten onderhouden. Hiermee is de basis gelegd voor het onderhoudsbestek. Maandelijks nemen we een steekproef voor de kwaliteit van het groenareaal. Bij goed onderhoud van het groenareaal treedt geen kapitaalvernietiging op. Cultuurbepanting heeft een eindige levensduur en zal dan door middel van cyclisch vervangen weer op peil worden gebracht.

Afhankelijk van de locatie zijn minimale beeldkwaliteitsniveaus vastgesteld door de raad. In het algemeen is kwaliteitsniveau C het gewenste niveau.

Voor bomen binnen de bebouwde kom voeren we naast beeldkwaliteit ook een wettelijke veiligheidsinspectie uit (Visual Tree Assessment). Daarbij bepalen we op grond van het risicoprofiel welke inspectiefrequente nodig is en welke eventuele onderhoudsmaatregelen nodig zijn. Op deze basis wordt ook het onderhoud uitgevoerd.

Buiten de bebouwde kom wordt de wettelijke veiligheidsinspectie ook uitgevoerd, maar wordt het hoogst noodzakelijke onderhoud uitgevoerd.

Gebouwen

Het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is opgenomen in het door de raad vastgestelde meerjarenonderhoudsplan 2022-2026. Het meerjarenonderhoudsplan is opgesteld conform de systematiek van de NEN 2767 normering (conditiemeting). Conditie score 1 representeert de nieuwbouwstaat en conditiescore 6 de slechts aan te treffen conditie waarbij het verval onomkeerbaar is. De gemeentelijke gebouwen worden grotendeels in stand gehouden op basis van conditiescore 2 of 3. Wij hebben het voornemen om het meerjarenonderhoudsplan iedere vier jaar te actualiseren.

Onderhoudsplannen

Voor de onderscheiden kapitaalgoederen zijn onderhoudsplannen opgesteld, waarin is aangegeven op welk kwaliteitsniveau het kapitaalgoed wordt onderhouden. Goede onderhoudsplannen en de consequente uitvoering ervan zijn noodzakelijk. Door het onderhoud volgens planvorming uit te voeren, worden vooral bij wegen aansprakelijkheidsstellingen tot een minimum beperkt.

Afstemming

Jaarlijks stemmen we de onderhoudsplannen voor wegen, riolering en groen op elkaar af. Soms is het mogelijk om het onderhoud in technische en/of financiële zin te combineren. Dat heeft de voorkeur wanneer we daarmee ook de effecten voor de omgeving of de samenleving positief beïnvloeden.

Kwaliteit en financieel

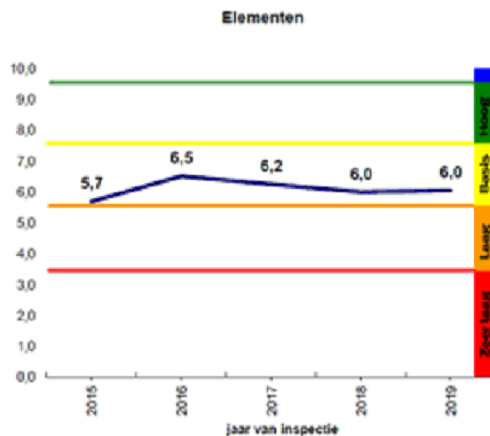
Kwaliteit

Wegen

In 2022 is onderhoud uitgevoerd aan verschillende wegen in onze gemeente. De werkzaamheden zijn ingepland op basis van de inspectieresultaten. Groot asfalt onderhoud is onder meer uitgevoerd aan Eekmanweg (Denekamp) en de Boschweg (Rossum), veelal in combinatie met aanbrengen bermverharding. Daarnaast is op meerdere plaatsen kleinschaliger onderhoud uitgevoerd.

Onderhoud aan elementenverharding is uitgevoerd in diverse kernen, hierbij ging het vooral om onderhoud aan de voetpaden. In de wijk Janskamp in Denekamp is onderhoud gepleegd aan de elementenverharding in combinatie met groenwerkzaamheden vanuit KOG.

Bij de vaststelling van MJOP in 2016 is gekozen om wegenonderhoud uit te voeren op basis van door raad vastgestelde kwaliteitsniveaus. Uit analyses van de resultaten van weginspecties blijkt dat het afgesproken niveau ruimschoots wordt bereikt.

Bruggen

In 2022 is op basis van actuele meldingen en waarnemingen onderhoud verricht aan diverse kunstwerken. Daadwerkelijke vervanging/planmatig groot onderhoud is getemporeerd in afwachting van nieuwe rekenregels voor draagkrachtberekeningen. De definitieve NEN-normen zijn inmiddels gepubliceerd. De beschikbare resultaten van de inspecties zijn inmiddels gedateerd; we zijn nu gestart met een actualisatie van inspectie op basis van NEN systematiek. Met de resultaten van de inspecties kan worden gezien in hoeverre de gemeentelijke kunstwerken nog voldoen en welke maatregelen noodzakelijk zijn. De verwachting is dat op basis van de nieuwe inspectieresultaten de komende jaren onderhoud noodzakelijk zal zijn.

Openbare verlichting

Regulier onderhoud is uitgevoerd aan de openbare verlichting op basis van inspecties en meldingen. In verschillende straten en buurten zijn de armaturen vervangen.

Rioleringen

In 2022 is gestart met de werkzaamheden voor de rioolvervangning aan de Laagsestraat in Ootmarsum en de voorbereiding voor de Beatrixstraat - Prinsessenstraat in Denekamp. Gelijkijdig met de rioolvervangning wordt er een regenwaterriool aangelegd. Er is in de kernen Denekamp en Ootmarsum ruim 12 km riolering gereinigd en geïnspecteerd. In de kern Weerselo zijn een aantal rioolstrengen gerenoveerd door middel van relining. Verspreid over de gemeente zijn in het buitengebied meerdere rioolgemalen gerenoveerd, waarbij pompen en besturing zijn vervangen. Als uitloeiisel van de inspecties zijn door wegfresen op diverse plaatsen boomwortels en andere obstakels verwijderd.

Het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie is in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. De projecten in de Bromeliastraat en Prins Bernhardstraat in Denekamp zijn in voorbereiding. Uitvoering verschoven naar 2023.

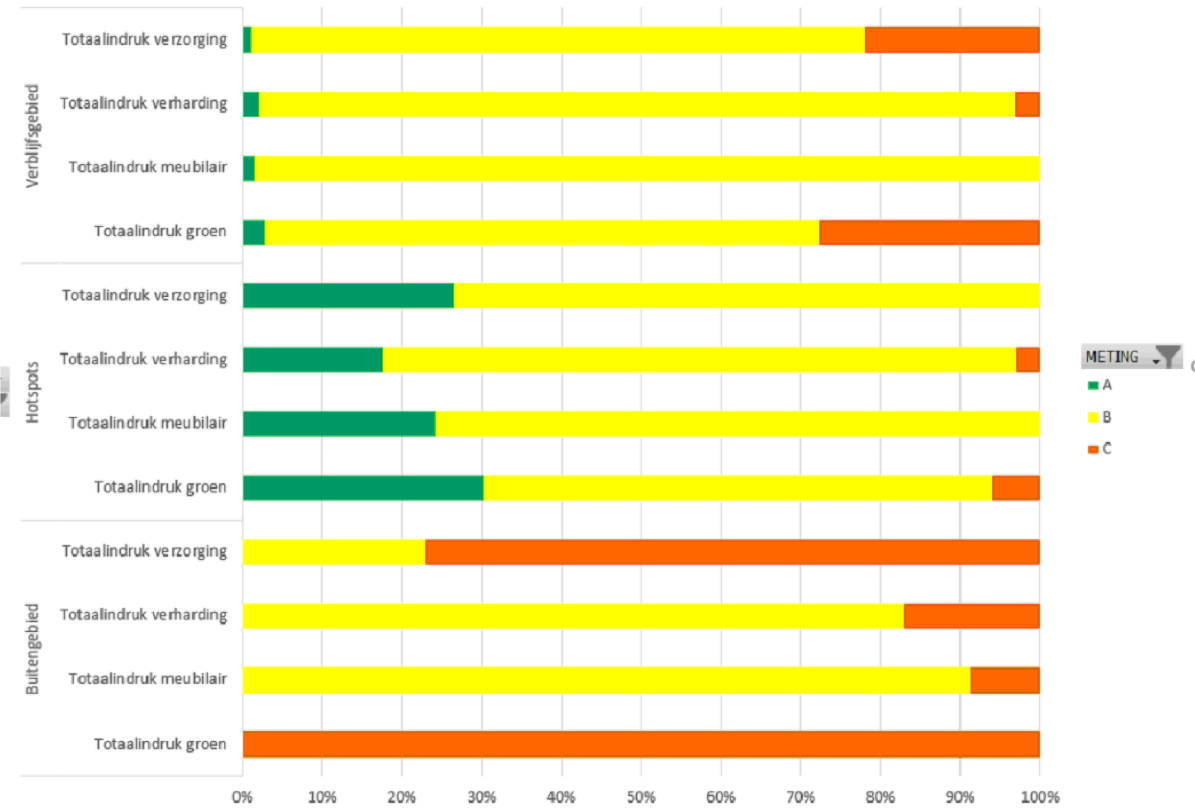
Groen

In 2020 is het Kwaliteitsplan Openbaar Groen vastgesteld (KOG). Op basis van dat plan en het daarbij horende uitvoeringsprogramma zal de komende jaren worden gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van het openbaar groen in onze gemeente. In kader van KOG zijn in Denekamp delen van Janskamp aangepakt. Verder is er gewerkt aan het groen aan de Kardinaal Alferinksweg en Geerdshof in Weerselo en de Kapelaan v Schaikstraat in Noord-Deurningen.

Er zijn overeenkomsten gesloten voor diverse participatieprojecten, waarbij onderhoud aan de openbare ruimte wordt overgedragen aan bewoners. Dit is gebeurd op diverse locaties in Denekamp aan de Akkermaten en in Ootmarum aan de van Bentheimstraat, hier zijn de plantvakken omgevormd en overgedragen.

Gedurende 2022 is regulier onderhoud uitgevoerd aan het openbaar groen; dit betreft voornamelijk verzorgend onderhoud en is grotendeels uitgevoerd door SPN/buitendienst. Door middel van periodieke inspecties (schouwen) wordt steekproefsgewijs de kwaliteit van de geleverde werkzaamheden beoordeeld.

In onderstaande grafiek is per functioneel onderdeel (verblijfsgebied en buitengebied) de totaalindruk in beeldkwaliteit weergegeven. De totaalindruk is uitgesplitst naar de onderdelen verzorging, verharding, meubilair en groen. Uit de grafiek is af te lezen dat de door raad vastgestelde beeldkwaliteit wordt bereikt.

Gebouwen

Om de kwaliteit van de gemeentelijke gebouwen te bepalen wordt gebruik gemaakt van de NEN 2767. NEN 2767 is een norm om de technische kwaliteit van bouw- en installatiedelen van gebouwen op een objectieve en eenduidige manier te bepalen en wordt gebruikt voor conditiemetingen die als doel hebben meer inzicht krijgen in de bouw- en technische staat van gebouwen. Door gebruik te maken van conditiescores kan makkelijk de staat van de gemeentelijke gebouwen worden vastgesteld. Dit biedt inzicht in de onderhoudskosten en mogelijke risico's en biedt input voor het opstellen van de meerjarenonderhoudsplanning. Het in 2021 door de raad vastgestelde MJOP 2022-2026 is opgesteld met inachtneming van deze conditiemetingen en de conditiescores die wij voor de verschillende gebouwen ambiëren (het ambitieniveau).

Financieel

Structurele financiële onderhoudsgelden gebruiken we in beginsel voor het reguliere en 'groot' onderhoud voor wegen en groen. Onderhouds- en vervangingsinvesteringen voor riolering dekken we uit het rioolfonds. Door afstemming van onderhouds- of vervangingsmaatregelen is het mogelijk dat structurele onderhoudsgelden worden aangevuld met incidentele middelen op grond van investeringen of met middelen uit de rioolheffing. Ook andere interne en externe bronnen van financiering zijn mogelijk, bijvoorbeeld middelen uit de reserves of bijdragen van externe partijen.

Wegen

Het regulier onderhoud wordt aangepakt, zoals wordt aangegeven door het meerjaren onderhouds programma, die jaarlijks wordt geactualiseerd. Binnen dit programma wordt eveneens rekening gehouden met een percentage voor onvoorziene omstandigheden en tegenvallers. De reserve 'wegen en kunstwerken' is bedoeld om planmatig groot onderhoud gelijkmatig over de begrotingsjaren te verdelen.

Bruggen

In 2022 is geconstateerd dat enkele bruggen constructieve schades vertoonden. Naar aanleiding daarvan is door de raad een krediet beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van reparaties en tevens voor het inspecteren van alle gemeentelijke bruggen binnen onze gemeente. De resultaten van de inspectie en een daaruit voortvloeiend maatregelenpakket worden in 2023 verwacht.

Rioleringen

Er wordt gestreefd naar 100% dekking van de rioleringstaken vanuit de rioolheffing. Investeringen in de riolering voor verbeteringsmaatregelen en rioolvervanging moeten volgens de regels van de BBV worden geactiveerd en langjarig afgeschreven. Dit is vastgelegd in het GRP 2019-2024.

Gebouwen

Voor het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is de reserve Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen gevormd. Jaarlijks wordt de voorziening aangevuld om te kunnen blijven voorzien in groot onderhoud zodat gemeentelijke gebouwen blijven voldoen aan het gewenste kwaliteitsniveau. De jaarlijkse dotatie van € 270.215 (peildatum 2022) voor de periode 2022-2026 is vastgesteld door de raad en gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan die samen met een deskundige op het gebied van huisvesting is opgesteld. De vastgestelde dotatie wordt jaarlijks geïndexeerd.

Financiering

Algemeen

De wet financiering decentrale overheden (fido) bevordert een solide financieringswijze bij openbare lichamen. Het doel hiervan is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. De wet kent een onderscheid tussen regels voor korte financiering (kasgeldlimiet) en regels voor lange financiering (renterisiconorm). Het onderscheid is gelegd bij 1 jaar.

Kasgeldlimiet en korte financiering

De kasgeldlimiet heeft als doel de financiële gevolgen van schommelingen in de rente op korte leningen (< 1 jaar) te beheersen. De limiet is bepaald op 8,5% van de totale begroting.

Een kasgeldlimiet van €5,4 miljoen betekent dat Dinkelland in 2022 tot een bedrag van €5,4 miljoen met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag financieren.

Kasgeldlimiet	(bedragen x €1 mln)
Begrotingstotaal 2022	63,3
Vastgesteld percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	5,4

Renterisiconorm en lange financiering

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het risico van een rentewijziging. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Er mag dus maar 1/5^e deel van de totale begroting aan rentegevoeligheid onderhevig zijn.

Renterisiconorm	(bedragen x €1 mln)
Begrotingstotaal 2022	63,3
Vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm	12,7
Renterisico: herfinanciering + renteherziening	3,9
Ruimte	8,8

In 2022 wordt geen renterisico gelopen volgens de renterisiconorm.

Leningen

Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de geldleningen in 2022:

Leningen (opgenomen)		(bedragen x €1 mln)
Beginstand per 1 januari 2022		29,5
Bij:	nieuwe leningen t.b.v. investeringen	0,0
Af:	reguliere aflossingen	3,9
	vervroegde aflossingen	0,0
Eindstand per 31 december 2022		25,6

Algemene ontwikkelingen

Geldleningen

In 2022 hebben geen renteherzieningen plaatsvinden. De reguliere aflossingen in 2022 zijn € 3,9 miljoen en de rentelasten €538.000.

Rentevisie, liquiditeit en schatkistbankieren

De gemeente Dinkelland heeft gekozen voor spreiding in de financieringsmogelijkheden. Door een actuele liquiditeitsplanning kan worden ingespeeld op eventuele tekorten of overschotten in de toekomst. Zo wordt door het aantrekken van langlopende geldleningen ingespeeld op eventuele liquiditeitstekorten voor de lange termijn.

Rente: 1-maands euribor

Het 1-maands euribor rentetarief is in 2022 is van een negatief percentage naar een positief percentage gestegen. Per 1 januari 2022 bedroeg het percentage -0,576%. Eind december was dit percentage 1,883%.

EMU Saldo

Het EMU saldo is in grote lijnen het exploitatiesaldo voor bestemming plus de afschrijvingen min de investeringen over een bepaald jaar. Voor 2022 is het EMU-saldo €2,4 mln.

Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Het aangaan van banden met verbonden derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Het is een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren.

Op 26 februari 2019 heeft uw raad het Beleidskader verbonden partijen 2019 vastgesteld. In dit beleidskader zijn de volgende punten verder uitgewerkt:

1. Afwegingskader deelname verbonden partijen
2. Bestuurlijke rollen (eigenaar en opdrachtgever)
3. Toezicht op verbonden partijen
4. Informatievoorziening aan de raad

Door het vaststellen van het Beleidskader verbonden partijen 2019 beschikt de gemeente over een afwegingskader voor toekomstige besluitvorming over toe- en uittreden bij verbonden partijen. Daarnaast geeft dit beleidskader aan hoe de gemeente grip op verbonden partijen wil vormgeven en welke rollen de gemeente daarbij heeft.

Deze paragraaf is om twee redenen voor u van belang. Op de eerste plaats voeren verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe zelf ook kan doen. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Er blijft dus voor u nog steeds een kader stellende en controlerende taak over bij die programma's. De tweede reden betreft de kosten – het budgettaire beslag- en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

De verbonden partijen van de gemeente Dinkelland worden hieronder beschreven.

Gemeenschappelijke regelingen

Crematoria Twente

Vestigingsplaats

Enschede

Activiteiten

Het OLCT is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet op de lijkbezorging. Deze taken zijn ondergebracht in Crematoria Twente / Oost- Nederland B.V.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder De Way).

Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem per 20.000 inwoners (of een gedeelte daarvan) van de gemeente die hij vertegenwoordigt, met dien verstande dat geen der individuele gemeentes zo veel stemmen kan hebben, dat zij zelfstandig een meerderheid kan vormen.

Financieel belang

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 1.549.000; 31-12-2022: € 1.610.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 32.000; 31-12-2022: € 304.000

Resultaat 2022: € 361.000

Risico's

Financieel belang - Klein

Risicoscore - Groot

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Crematoria Twente (OLCT) is een samenwerkingsverband van 12 Twentse en Achterhoekse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. De gemeente Berkelland zal in 2023 uit de gemeenschappelijke regeling treden.

Programma

Bestuur & middelen

Noaberkracht Dinkelland Tubbergen

Vestigingsplaats

Denekamp

Activiteiten

In naam van de deelnemende bestuursorganen is de bedrijfsvoeringsorganisatie in ieder geval belast met:

- Beleidsontwikkeling en beleidsvoorbereiding;
- Uitvoering van het door de gemeentelijke bestuursorganen vastgestelde beleid;
- Inkoop en aanbesteding van opdrachten, behoudens voor zover het de bedrijfsvoering betreft;
- Uitvoering van door de rijksoverheid opgedragen medebewindstaken;
- Toezicht op en handhaving van de hiervoor genoemde uitvoering.

In eigen naam is de bedrijfsvoeringsorganisatie in ieder geval belast met:

- De bedrijfsvoering;
- Inkoop en aanbesteding van opdrachten ten behoeve van de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoeringsorganisatie voert uitsluitend taken uit voor bestuursorganen van Dinkelland en Tubbergen.

Bestuurlijk belang

De colleges van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen vormen gezamenlijk het bestuur. De beide burgemeesters zijn beide voorzitter van het bestuur. Beide gemeenten hebben 50% stemrecht in het bestuur.

Financieel belang

De gemeente Dinkelland draagt voor 56,35% bij aan de begroting.

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 bedroeg: € 20.819.000.

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 2.777.000; 31-12-2022: € 2.541.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 3.393.000; 31-12-2022: € 4.785.000

Resultaat 2022: € 1.223.000

Risico's

Financieel belang – Groot
Risicoscore – Middel
Toezichtregime – Hoog

Deelnemende partijen

De bedrijfsvoeringsorganisatie Noaberkracht Dinkelland Tubbergen is een samenwerkingsverband van de gemeenten Tubbergen en Dinkelland in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma's

Deze verbonden partij raakt alle programma's in de basisbegroting.

Omgevingsdienst Twente (ODT)

Vestigingsplaats

Almelo

Activiteiten

De Omgevingsdienst Twente voert in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel de werkzaamheden m.b.t. vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bodem uit.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder Brand).
Ieder lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering één stem.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 bedroeg: € 670.000
Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 2.348.000; 31-12-2022: € 1.328.000
Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 1.914.000; 31-12-2022: € 3.246.000
Resultaat 2022: € 399.000

Risico's

Financieel belang - Middel
Risicoscore - Middel
Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Omgevingsdienst Twente is een verplicht samenwerkingsverband van 14 Twentse gemeenten en provincie Overijssel in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma

Veiligheid, Milieu, Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening

Samen Twente

Vestigingsplaats

Enschede

Activiteiten

Het openbaar lichaam Samen Twente heeft ten doel het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan. Ter verwezenlijking van dit doel behartigt Samen Twente de belangen op het terrein van:

- a. de publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;
- b. de jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);
- c. het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder Severijn). Een lid van het algemeen bestuur beschikt over één stem.

Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage, worden beslissingen in het algemeen bestuur genomen op basis van inwonertal. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt.

Financieel belang

De bijdrage voor 2022 bedroeg: € 1.279.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 15.783.000; 31-12-2022: €12.756.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 21.870.000; 31-12-2022: € 12.560.000

Resultaat 2022: € 31.000

Risico's*

Financieel belang – Groot

Risicoscore – Middel

Toezichtregime – Hoog

Deelnemende partijen

Samen Twente is een samenwerkingsverband van de 14 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma

Sociaal domein

Stadsbank Oost Nederland

Vestigingsplaats

Enschede

Activiteiten

De Stadsbank Oost Nederland is een intergemeentelijke kredietbank die zich ten behoeve van ingezetenen van de deelnemende gemeenten op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze bezighoudt met kredietverstrekking, budgetbeheer, schuldhulpverlening, preventie en voorlichting.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder Severijn).

Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering één stem.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 bedroeg: € 106.000.

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 971.000; 31-12-2022: € 983.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 14.781.000; 31-12-2022: € 15.214.000

Resultaat 2022: € 366.000

Risico's

Financieel belang - Middel

Risicoscore - Middel

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Stadsbank Oost Nederland is een samenwerkingsverband van 22 Twentse en Achterhoekse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma

Sociaal domein

Veiligheidsregio Twente

Vestigingsplaats

Enschede

Activiteiten

Veiligheidsregio Twente heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.

Bestuurlijk belang

Op grond van artikel 11 van de Wet veiligheidsregio's vormen de burgemeesters van de deelnemende gemeenten het algemeen bestuur.

Elk lid van het algemeen bestuur beschikt in de vergadering over één stem. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, beschikt een lid van het algemeen bestuur over het aantal stemmen dat wordt bepaald door het aantal inwoners van zijn gemeente bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt.

Financieel belang

De bijdrage voor 2022 bedroeg: € 2.089.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 2.069.000; 31-12-2022: € 1.214.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 59.418.000; 31-12-2022: € 64.548.000

Resultaat 2022: € 749.000

Risico's

Financieel belang - Groot

Risicoscore - Middel

Toezichtregime – Hooq

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Veiligheidsregio Twente is een verplicht samenwerkingsverband van alle 14 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. De verplichting tot instelling van en deelname aan een veiligheidsregio vloeit rechtstreeks voort uit de Wet veiligheidsregio's.

Programma

Veiligheid

Beschermd Wonen

Vestigingsplaats

De uitvoering is belegd bij centrumgemeente Enschede.

Activiteiten

De regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van Beschermd Wonen zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Pas vanaf 2024 is er sprake van de financiële decentralisatie en ontvangen alle gemeenten middelen voor beschermd wonen

Bestuurlijk belang

De werkzaamheden die de centrumgemeente Enschede uitvoert zijn nader omschreven en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de deelnemers die partijen gezamenlijk overeenkomen. Voor de uitvoering van de bevoegdheden hebben de colleges mandaat verleend aan het college van de centrumgemeente.

Beschermd Wonen behoort tot de portefeuille van wethouder Severijn.

Financieel belang

De financiële bepalingen die gelieerd zijn aan de centrumgemeenteregeling Beschermd Wonen treden pas vanaf 2024 in werking.

Risico's

Financieel belang – n.n.b.

Risicoscore – n.n.b.

Toezichtregime – n.n.b.

Deelnemende partijen

De centrumgemeenteregeling Beschermd Wonen is een samenwerkingsverband van 8 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma

Sociaal domein

Recreatieschap Twente

Omschrijving (toelichting)

Vestigingsplaats

Enschede

Activiteiten

Het Recreatieschap Twente heeft ten doel het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied. De belangrijkste taken van het Recreatieschap Twente bestaan uit het beheer en onderhoud van een aantal recreatieve routes en van een drietal recreatieparken (Het Rutbeek in Enschede, Het Hulsbeek in Oldenzaal en Het Lageveld in Wierden).

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het bestuur (= wethouder Brand). Een lid van het bestuur beschikt over één stem.

Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage, worden beslissingen in het bestuur genomen op basis van het inwonertal. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 bedroeg: € 122.000.

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 740.000.; 31-12-2022: € 724.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 4.029.000; 31-12-2022: € 4.204.000

Resultaat 2022: € 146.000

Risico's

Financieel belang – Middel

Risicoscore – Groot

Toezichtregime – Hoog

Deelnemende partijen

De bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente is een samenwerkingsverband van de 14 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma

Cultuur & recreatie

Stichtingen en verenigingen

Stichting Participatie Noaberkracht

Vestigingsplaats

Denekamp

Activiteiten

De Stichting Participatie Noaberkracht (SPN) voert voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Daarnaast verleent SPN diensten in het kader van de Participatiewet. In de dienstencatalogus staan diensten die bij kunnen dragen aan het realiseren van de inclusieve samenleving. Dit varieert van activering tot het bemiddelen naar regulier werk. Met als doel om voor alle inwoners met een geïndiceerde arbeidsbeperking passend en duurzaam werk te realiseren.

Bestuurlijk belang

De stichting wordt aangestuurd door een bestuurder-directeur, met een Raad van Toezicht als toezichthoudend orgaan. De Raad van Toezicht heeft drie interne en twee externe leden.

De interne vertegenwoordiging bestaat uit een lid uit het college van Dinkelland (= burgemeester Joosten), een lid uit het college van Tubbergen (= waarnemend burgemeester Hermans-Voedveld) en een lid uit het bestuur van Noaberkracht (= wethouder Brand). Externe vertegenwoordiging bestaat uit een inwoner uit Dinkelland en een inwoner uit Tubbergen.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 bedroeg: € 37.000 + doorbetaling rijksbijdrage Wsw: € 1.970.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Groot
Risicoscore - Laag
Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Dinkelland en Tubbergen

Programma

Sociaal domein

Stichting Twenteboard

Vestigingsplaats

Enschede

Activiteiten

De stichting heeft ten doel de sociaaleconomische structuur in Twente te versterken om daarmee de economische slagkracht van de regio Twente verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten.

Belangrijke taken zijn het uitvoering geven aan de Agenda voor Twente en aan de Regio Deal Twente, die met de rijksoverheid is afgesloten.

Voor de uitvoering van zijn taken beschikt het bestuur van de stichting over een werkorganisatie (Twente Board Development). De Twentse gemeenten financieren de werkorganisatie.

Bestuurlijk belang

Het bestuur van de stichting bestaat uit 10 leden. De geledingen onderwijs en bedrijfsleven hebben elk drie zetels en de geleding overheid vier.

De inbreng en afstemming van de 14 Twentse gemeenten is geregeld in een bestuursovereenkomst. Deze overeenkomst formaliseert een structureel bestuurlijk overleg, waarin elke gemeente is vertegenwoordigd.

De gemeente Dinkelland wordt vertegenwoordigd door burgemeester Joosten.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 bedroeg: € 235.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Middel
Risicoscore - Groot
Toezichtregime – Hoog

Deelnemende partijen

De stichting is een samenwerkingsverband van overheid, onderwijs (kennis- en onderwijsinstellingen) en ondernemers in Twente.

Programma

Bestuur & middelen, Economie

Coöperaties en vennootschappen

BNG

Vestigingsplaats

Den Haag

Activiteiten

BNG heeft ten doel de uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder De Way).

Dinkelland bezit 16.934 aandelen (= 0,03%).

Financieel belang

De dividenduitkering in 2022 bedroeg: € 39.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 5.062 miljoen; 31-12-2022: € 4.615 miljoen
Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 143.995 miljoen; EV 31-12-2022: € 107.459 miljoen
Resultaat 2022: € 300 miljoen

Risico's

Financieel belang - Klein
Risicoscore - Laag
Toezichtregime – Laag

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten zijn voor de helft in handen van de Staat en voor de andere helft in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Programma

Bestuur & Middelen

Cogas

Vestingsplaats

Almelo

Activiteiten

Cogas voorziet onder meer in de behoefte aan openbare nutsvoorzieningen in de gemeenten die in de vennootschap deelnemen en in haar concessie- en machtigingsgebieden.

Dinkelland valt onder het verzorgingsgebied van Cogas.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders

(= burgemeester Joosten).

Dinkelland bezit 463 aandelen (= 9,1%).

Financieel belang

De dividenduitkering in 2022 bedroeg: € 918.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 145 miljoen; 31-12-2022: € 142 miljoen

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 117 miljoen; 31-12-2022: € 111 miljoen

Resultaat 2022: € 2,2 miljoen

Risico's

Financieel belang - Groot

Risicoscore - Laag

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Cogas Holding zijn in handen van negen Overijsselse gemeenten.

Programma

Bestuur & Middelen

CSV Amsterdam B.V.

Vestigingsplaats

Den Bosch

Activiteiten

In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Bestuurlijk belang

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).

Financieel belang

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 312.000; 31-12-2022: € 210.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 23.000; 31-12-2022: € 13.000

Resultaat 2022: € 102.000 negatief.

Risico's

Financieel belang – N.v.t.

Risicoscore – N.v.t.

Toezichtregime – N.v.t.

Deelnemende partijen

De aandelen van de besloten vennootschap zijn in handen van de voormalig aandeelhouders van Essent.

Programma

Bestuur & Middelen

Enexis Holding N.V.

Vestigingsplaats

Den Bosch

Activiteiten

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost-, en Zuid-Nederland, waaronder Overijssel.

Dinkelland valt onder het verzorgingsgebied van Enexis.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= burgemeester Joosten).

Dinkelland bezit 96.993 aandelen (= 0,06%).

Financieel belang

De dividenduitkering in 2022 bedroeg: € 64.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 4.241 miljoen; 31-12-2022: € 5.441 miljoen

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 5.154 miljoen; 31-12-2022: € 4.907 miljoen

Resultaat 2022: € 1.300 miljoen

Risico's

Financieel belang - Middel

Risicoscore - Laag

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Enexis Holding zijn in handen van 5 provincies en 88 gemeenten.

Programma

Bestuur & Middelen

NV ROVA Holding

Vestigingsplaats

Zwolle

Activiteiten

ROVA verzorgt voor gemeenten alle publieke taken die voortkomen uit de gemeentelijke zorgplicht voor huishoudelijk afval (afvalinzameling en verwerking, beheer inzamelmiddelen).

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Severijn).

Dinkelland bezit 260 aandelen (= 7.67%).

Financieel belang

De dividenduitkering in 2022 bedroeg: € 99.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 36.5 miljoen; 31-12-2022: € 37.6 miljoen

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 58.8 miljoen; 31-12-2022: € 63.5 miljoen

Resultaat 2022: € 4.369.000

Risico's

Financieel belang - Groot

Risicoscore - Laag

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap ROVA Holding zijn in handen van 23 gemeenten.

Programma

Milieu

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Vestigingsplaats

Den Bosch

Activiteiten

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2023 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Bestuurlijk belang

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent).

Financieel belang

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 1.532.000; 31-12-2022: € 1.480.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 7.000; 31-12-2022: € 10.000

Resultaat 2022: € 52.000 negatief

Risico's

Financieel belang – N.v.t.
Risicoscore – N.v.t.
Toezichtregime – N.v.t.

Deelnemende partijen

De aandelen van de besloten vennootschap zijn in handen van de voormalig aandeelhouders van Essent.

Programma

Bestuur & Middelen

Twence B.V.

Vestigingsplaats

Hengelo

Activiteiten

Twence is het afvalverwerkingsbedrijf dat al het huishoudelijke afval en veel van het bedrijfsafval binnen de regio Twente verwerkt. De oorspronkelijke overweging was om in regionaal verband bedrijfs- en huisafval te verwerken, waarbij de schaalgrootte zou resulteren in voor inwoners (en bedrijven) acceptabele tarieven.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Severijn).

Dinkelland bezit 34.056 aandelen (= 4,01%).

Financieel belang

De dividenduitkering in 2022 bedroeg: € 246.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 150 miljoen; 31-12-2022: € 176 miljoen
Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 168 miljoen; 31-12-2022: € 163 miljoen

Resultaat 2022: € 32,5 miljoen

Risico's

Financieel belang – Middel
Risicoscore – Laag
Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de besloten vennootschap Twence zijn in handen van 14 Twentse gemeenten en de gemeente Berkelland.

Programma

Milieu

Wadinko

Vestigingsplaats

Zwolle

Activiteiten

Wadinko is een regionale participatiemaatschappij, die de bedrijvigheid - en daarmee de werkgelegenheid - wil bevorderen in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= burgemeester Joosten).

Dinkelland bezit 93 aandelen (= 3,893%).

Financieel belang

De dividenduitkering in 2022 bedroeg: € 117.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 74,1 miljoen; 31-12-2022: € 82,6 miljoen

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 6,9 miljoen; 31-12-2022: € 8,5 miljoen

Resultaat 2022: € 12,9 miljoen

Risico's

Financieel belang - Klein

Risicoscore - Middel

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Wadinko zijn in handen van de provincie Overijssel en 24 gemeenten.

Programma

Bestuur & Middelen

Regionaal Energiebedrijf Noordoost Twente

Vestigingsplaats

Dinkelland

Activiteiten

De Regionale Energiecoöperatie Noordoost Twente heeft ten doel het bewerkstelligen van economische interactie tussen de coöperatie en de leden door middel van het sluiten van ledenovereenkomsten teneinde:

- a. het op coöperatieve en ecologisch onschadelijke wijze produceren, doen produceren, leveren en doen leveren van energie, direct en indirect ten behoeve van de leden, alles in de ruimste zin;
- b. het beperken van fossiel energieverbruik en het stimuleren van het gebruik van duurzame energiebronnen;
- c. de verwerving, oprichting en exploitatie van een of meerdere duurzame productie-installatie(s) met gebruik van SCE, SDE of andere regelingen;
- d. het ondersteunen van projecten op het gebied van duurzaamheid in brede zin, inclusief sociale duurzaamheid en het bestrijden van energiearmoede;
- e. zomede al hetgeen met bovenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene Ledenvergadering (= burgemeester Joosten) en in het bestuur van de coöperatie (= wethouder Severijn).

De deelnemende gemeenten (Dinkelland, Tubbergen en Losser) en de deelnemende lokale energie initiatieven (LEI's) hebben allebei 1 stem in de Algemene Ledenvergadering.

Financieel belang

De coöperatie is pas 19 augustus 2022 opgericht en had tot begin februari 2023 geen bankrekening. Pas daarna is er een financiële administratie ingericht. Er is dus geen jaarrekening over 2022.

Risico's

Financieel belang - n.n.b.

Risicoscore - n.n.b.

Toezichtregime – n.n.b.

Deelnemende partijen

De volgende partijen zijn lid van de coöperatie: gemeenten Dinkelland, Losser en Tubbergen en lokale energie initiatieven (LEI's): Boeskoolstroom, Duurzaam Sinkgraven, Greuner, Sunne Energie, Noord-Deurningen en Essenkracht.

Programma

Economie

Overige verbonden partijen

Euregio

Vestigingsplaats

Gronau (Duitsland)

Activiteiten

Alles wat de EUREGIO doet, heeft in feite maar één doel. De sterke deelregio's moeten tot "één" verzorgingsgebied samengroeien, tot een geïntegreerde en sterke regio om te leven en te werken. Een regio waarin de grens geen scheidende en belemmerende effecten meer heeft. Het gaat erom, de economische kracht en de levenskwaliteit in de regio te verhogen en de integratie van het gebied verder te verbeteren.

Bestuurlijk belang

De EUREGIO is een Nederlands-Duitse Gemeenschappelijke regeling met een speciale binationale structuur. Deze zorgt ervoor dat de belangen van de Nederlandse en Duitse leden gelijk vertegenwoordigd zijn. Aan Duitse zijde beslaat de regio delen van de deelstaten Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen. Aan Nederlandse kant zijn delen van de provincies Gelderland, Overijssel en Drenthe lid van het oudste grensoverschrijdend samenwerkingsverband.

De EUREGIO telt 129 aangesloten gemeenten, (Land-)Kreise en waterschappen – 104 aan Duitse en 25 aan Nederlandse zijde. Alle aangesloten gemeenten en waterschappen zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, dat eenmaal per jaar bijeen komt.

De EUREGIO-Raad telt 42 Duitse en 42 Nederlandse leden en is het politieke orgaan van de EUREGIO. De EUREGIO-Raad heeft 84 stemgerechtigde leden, die worden benoemd op basis van een politiek-regionale verdeelsleutel.

Daarbij wordt binnen het Duitse en Nederlandse gebied rekening gehouden met de bevolkingscijfers. De in de EUREGIO-Raad vertegenwoordigde partijen vormen grensoverschrijdende fracties.

Dinkelland wordt vertegenwoordigd door wethouder Brand en raadslid Ruiter.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 bedroeg: € 8.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 2,5 miljoen; 31-12-2022: € 2,5 miljoen

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 12,2 miljoen; 31-12-2022: € 30,3 miljoen

Resultaat 2022: € 126.000

Risico's

Financieel belang - Klein

Risicoscore - Middel

Toezichtregime –Gemiddeld

Deelnemende partijen

104 Duitse en 25 Nederlandse leden.

Programma

Bestuur & Middelen

Ontwikkelingen

Recreatieschap Twente

Per 1 januari 2022 is de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente ontstaan als zelfstandige organisatie. Hiervoor maakte het recreatieschap nog deel uit van de Regio Twente. Het recreatieschap heeft ten doel het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in Twente. De belangrijkste taken bestaan uit het beheer en onderhoud van een aantal recreatieve routes en van een drietal recreatieparken (Het Rutbeek in Enschede, Het Hulsbeek in Oldenzaal en Het Lageveld in Wierden).

Centrumregeling Beschermd Wonen

Deze regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van Beschermd Wonen zoals bedoeld in de Wmo 2015. De uitvoering is belegd bij centrumgemeente Enschede en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). De DVO is in werking getreden per 1 januari 2022. De financiële bepalingen zullen pas in 2024 in werking treden.

Regionaal Energiebedrijf Noord Oost Twente

Op 8 maart 2022 heeft de gemeenteraad besloten om in te stemmen met de oprichting van een Regionaal Energiebedrijf Noord Oost Twente samen met andere gemeenten en een aantal Lokale Energie Initiatieven (LEI's). Ook de gemeenten Tubbergen en Losser hebben dit besluit genomen.

Grondbeleid

Inleiding

De oververhitte woningmarkt uit 2021 heeft in de eerste helft van 2022 nog een vervolg gekregen. Door het uitbreken van een oorlog en fors stijgende prijzen voor energie, bouwmaterialen en levensmiddelen is de inflatie veel te hoog geworden.

Door de hoge inflatie is de rente in de tweede helft van 2022 met enkele procentpunten gestegen. Daardoor ontstond eind 2022 een voorzichtige afvlakking van de vraag naar woningen. Vooral de betaalbaarheid van een nieuwbouwwoning, door de gestegen bouwkosten en een verdubbeling van de hypotheekrente, is verder afgenomen.

In deze paragraaf treft u de stand van zaken en de voortgang van de verschillende grondexploitaties over het jaar 2022 aan. De belangrijkste ontwikkelingen in 2022 waren:

1. Verkoop van 47 woningbouwkavels.
2. Verkoop van 0,8 ha bedrijfsground.
3. Start van de gronduitgifte in het plan Spikkert 3e fase (37 kavels).
4. Instellen van de grondcomplexen Rossum Noord 2e fase en De Mors V en het vaststellen van de bijbehorende grondexploitaties.

Grondbeleid

De Raad heeft op 12 juli 2016 de Nota Grondbeleid vastgesteld:

- Conform het provinciaal beleid mag Dinkelland bouwen voor lokale (eigen) behoefte en zijn definitieve afspraken gemaakt over een verschuiving van uitbreiding naar inbreiding.
- In het kader van de prestatieafspraken met de Provincie Overijssel zijn afspraken gemaakt over het aantal woningen dat Dinkelland tot 2026 mag realiseren.
- Het grondbeleid is ondersteunend aan de behoeftes uit de prestatieafspraken op de terreinen van volkshuisvesting en bedrijventerreinen.

Het grondbeleid van de gemeente is een instrument om (ruimtelijke) doelstellingen te bereiken. De nota Grondbeleid is een kader, waarmee sturing wordt gegeven aan de beleidsdoelstellingen volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en economie.

De complexen in 2022

Kosten bouw- en woonrijp maken

De complexen zijn doorgerekend op basis van kostenramingen bouw- en woonrijp maken van de afdeling Openbare ruimte op prijsniveau 2023.

Inflatie: De ramingen bouw- en woonrijp maken zijn voor 2023 geïndexeerd op basis van een gemiddelde cbs index voor de gww sector van ruim 13%, voor na 2023 wordt een stijging van 3% aangehouden.

Opbrengsten

De bouwcapaciteit in de grondcomplexen (aantallen kavels en/of te bouwen woningen alsmede de hectares uitgeefbaar bedrijventerrein) zijn overeenkomstig de woonvisie respectievelijk bedrijventerreinvisie. De nog te verkopen bouwkavels zijn doorgerekend met de grondprijzen uit de grondprijsbrief 2023. In het kader van het voorzichtigheidsprincipe zijn de opbrengsten niet geïndexeerd.

Winstnemingen

De winstnemingen zijn tot stand gekomen op basis van de verplichte poc methode uit het Besluit Begroting en Verantwoording (afgekort BBV). Dit betreft de verhouding reeds gerealiseerde kosten ten opzichte van de totaal te verwachten en gerealiseerde kosten enerzijds en de verhouding reeds gerealiseerde opbrengsten ten opzichte van de totaal te verwachten en gerealiseerde opbrengsten. Dit percentage mag van het te verwachten eindresultaat als winst worden genomen.

Overzicht van de complexen in 2022

A. Woningcomplexen

1. Pierik: Het woonrijp maken is afgerond. De grondexploitatie kan worden afgesloten.
2. Brookhuis: De laatste fase Noordwest is in procedure gegaan. Naar verwachting wordt het bestemmingsplan met 24 kavels begin 2023 onherroepelijk en zal medio 2023 worden gestart met het bouwrijp maken en de gronduitgifte.
3. Deurninger es: Van de 11 kavels zijn er 9 verkocht. De laatste 2 kavels zullen begin 2023 worden verkocht.
4. Rossum Noord: Het woonrijp maken is afgerond. De grondexploitatie kan worden afgesloten.
5. Lattrop Kraakenhof: Het woonrijp maken is afgerond. De grondexploitatie kan worden afgesloten.
6. Spikkert: Het woonrijp maken van fase 1 en 2 is afgerond. Het bestemmingsplan voor fase 3 is onherroepelijk geworden. Deze fase is bouwrijp gemaakt en de kaveluitgifte is opgestart. In 2022 zijn 15 kavels (inclusief 4 kavels tbv sociale huurwoningen) verkocht, begin 2023 zijn reeds 14 kavels verkocht. De verwachting is dat fase 3 in 2023 zal zijn uitverkocht.
7. Commanderie: De laatste 5 kavels van Erve Molenbeek zijn verkocht. Naar verwachting zullen de kosten van het woonrijp maken door de prijsstijgingen fors hoger uitvallen. Daardoor zal het verlies op de grondexploitatie toenemen. Daarnaast is besloten om de kavel Wheemhof niet te verkopen maar over te dragen aan de Stichting Openluchtmuseum Ootmarsum. Dit betekent een inkomstenderving van € 250.000. Uiteindelijk verslechtert het eindresultaat met € 577.000.
8. Noord Deurningen: De laatste 4 kavels zijn verkocht.
9. Tilligte: Het woonrijp maken is afgerond. De grondexploitatie kan worden afgesloten.
10. Aveskamp: Dit plan is voorlopig uit de verkoop gehaald ivm eventuele ontwikkelingen in het kader van onderwijshuisvesting.
11. Diezelkamp Noord: Het woonrijp maken is afgerond. De grondexploitatie kan worden afgesloten.
12. Hopmanstraat: Naar verwachting zal eind 2023 met het woonrijp maken worden gestart.
13. Denekamp Oost: Het bestemmingsplan (42 kavels) is in procedure gegaan en zal naar verwachting begin 2023 onherroepelijk worden. Daarna zal medio 2023 worden gestart met het bouwrijp maken en de gronduitgifte. Door de bouwkostenstijging vallen de kosten bouw- en woonrijp maken fors hoger uit. Als gevolg daarvan zal de grondexploitatie niet meer sluitend zijn en dient er een voorziening ter grootte van € 219.737 te worden getroffen.
14. Saasveld De Lenne: In 2022 zijn 14 kavels verkocht. De laatste kavel wordt begin 2023 verkocht.
15. Rossum Noord 2e fase: In 2022 is een grondcomplex ingesteld en een financieel sluitende grondexploitatie vastgesteld voor 33 kavels. De bestemmingsplanprocedure zal naar verwachting eind 2023 worden opgestart.

B. Bedrijventerreinen

1. De Mors IV: 1 kavel is verkocht. Momenteel zijn nog 2 kavels vrij beschikbaar. Naar verwachting zal de verliesvoorziening, als gevolg van de hogere grondprijs voor de 2 nog te verkopen bouw kavels, € 170.000 lager uitvallen.

2. Echelpoel III: De laatste kavel is verkocht. In 2023 zal worden gestart met het woonrijp maken.
3. Sombeek IV: Het woonrijp maken is afgerond. De grondexploitatie kan worden afgesloten. Daarmee valt de getroffen verliesvoorziening van € 70.000 vrij.
4. De Mors V: In 2022 is een grondcomplex ingesteld en een financieel sluitende grondexploitatie vastgesteld.

C. Complex Ruilgronden

1. In Tilligte is grond aangekocht en geruild ten behoeve van een toekomstig woningbouwplan. De gronden voor de nieuwe grondcomplexen Rossum Noord 2e fase en De Mors V zijn vanuit complex Ruilgronden overgeheveld naar de desbetreffende grondcomplexen.
2. De grondpositie in Denekamp Oost welke is gewaardeerd als warme grond zal in 2023 in ontwikkeling worden genomen. Hierdoor hoeft deze grondpositie niet afgewaardeerd te worden naar agrarische grond.

Resume

In 2022 zijn in totaal 47 woningbouwkavels en 0,8 hectare bedrijfsgrond verkocht (waarvan de notariële aktes zijn gepasseerd) waar we op begrotingsbasis uitgingen van 28 woningbouwkavels en 1,1 hectare bedrijfsgrond. Ultimo 2022 waren voor nog eens 34 woningbouwkavels en 925 m2 bedrijfsgrond verkoopovereenkomsten gesloten.

De financiële eindresultaten van de grondexploitaties zijn met ongeveer € 1,3 miljoen afgenomen. Dit heeft voor een groot deel te maken met de kostenstijgingen van het bouw- en woonrijp maken in de diverse plannen.

Winstnemingen

Omdat de te verwachten eindresultaten voorlopige eindresultaten zijn, kunnen deze jaarlijks variëren: dit heeft invloed op de hoogte van de winstneming. Vooral door de forse stijging van de kosten bouw- en woonrijp maken (bij gelijkblijvende opbrengsten zijn de financiële eindresultaten neerwaarts bijgesteld). Dit betekent dat, conform het BBV, diverse winstnemingen uit het voorgaande jaar gecorrigeerd dienen te worden.

Voor 2022 dient de winst met € 0,128 miljoen gecorrigeerd te worden.

Verliesvoorzieningen

Voor de complexen Commanderie, Denekamp Oost, De Mors IV en Sombeek IV zijn verliesvoorzieningen getroffen. Voor de Commanderie wordt € 250.000 bekostigd uit de RIBAM ivm de uitname van de Wheemhof als gevolg van de privatisering van het Openluchtmuseum Ootmarsum (zie raadsbesluit december 2022). De verliesvoorziening Sombeek IV valt vrij, omdat dit grondcomplex kan worden afgesloten. Uiteindelijk is de totale verliesvoorziening in 2022 van € 1,443 miljoen met € 0,559 miljoen toegenomen tot € 2,002 miljoen.

Financiële resultaat

Voor de winstgevende complexen bedroeg het financiële resultaat € -0,128 miljoen en voor de verlieslatende complexen € -0,559 miljoen. uiteindelijk bedraagt het financiële resultaat € -0,687 miljoen.

Verloop boekwaarde

In 2022 is voor een bedrag van € 4,3 miljoen aan inkomsten gerealiseerd en kosten van € 2,0 miljoen (o.a. verwervingen, bouw- en woonrijp maken, plankosten en rente). Daarmee is de boekwaarde van het grondbedrijf uiteindelijk van € 4,6 miljoen gedaald naar € 2,3 miljoen.

Risico's

De boekwaardes van de grondexploitaties zijn cumulatief doorgerekend met de kans op een rentestijging van 1%, de stagnatie van grondverkoop voor woningbouwkavels en bedrijfskavels in een periode van 2 jaar, een extra kostenstijging bouw- en woonrijp maken van 5% bovenop de reeds gehanteerde kostenstijging voor een periode van 2 jaar en de kans op tegenvallers in het bouw- en woonrijp maken. Dit betrekken wij bij de berekening van onze benodigde weerstandscapaciteit in relatie tot het beschikbare weerstandsvermogen. Hiervoor verwijzen wij u naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Verwachtingen

De huidige grondexploitaties zijn behoudend doorgerekend en geactualiseerd. We verwachten voor 2023 77 woningbouwkavels te verkopen (24 kavels Brookhuis Noordwest, 22 kavels Spikkert, 28 kavels Denekamp Oost, 2 kavels Deurninger es en 1 kavel Saasveld De Lenne). Ondanks de relatief goede marktomstandigheden en positieve vooruitzichten op de woningmarkt mogen tegenvallende verkoopresultaten niet worden uitgesloten. Mocht zich dit voordoen dan heeft dit gevolgen voor de jaarlijkse winstnemingen; deze kunnen dan aanzienlijk lager uitvallen. Omdat de voorraad woningbouwkavels op korte termijn opnieuw uitverkocht raakt, zullen we de focus blijven leggen op toekomstige gemeentelijke woningbouwlocaties. Daarnaast wordt in diverse kernen een actieve grondpolitiek gevoerd om toekomstige bouwlocaties te verwerven. Mochten de forse kostenstijgingen zich gaan doorzetten en geen grondprijsverhogingen worden doorgevoerd (al dan niet in combinatie met eventuele grondprijskortingen) moet rekening worden gehouden met negatieve exploitatieresultaten.

Voor 2023 verwachten we:

- Kaveluitgiftes op te starten voor Brookhuis Noord West (24 kavels) en Denekamp Oost (42 kavels);
- Grondcomplexen in te stellen en de bijbehorende grondexploitaties vast te stellen voor de uitbreiding Deurningen en Tilligte Noord;
- Raadsvoorstel ten behoeve van de toekomstige woningbouwopgave in de kern Denekamp (inclusief de grondpositie warme grond Denekamp Oost);
- Een verhoging van de rekenrente (bij de begroting 2024), conform BBV, van 1,0% naar 1,5%.

Meerjarenprogrammering

We zullen bij de Perspectiefnota een inzicht geven in de toekomstige woningbouwopgave in relatie tot onze huidige en eventuele toekomstige grondposities; de prognose grondbedrijf. Deze prognose geeft een beeld van de kwantitatieve woningbouwopgave die voortvloeit uit het Woonbeleid en de programmering van de woningbouwaantallen (kavels) over een langere termijn over de verschillende kernen.

Bedrijfsvoering

Voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen is de bedrijfsvoering binnen Noaberkracht georganiseerd. De jaarstukken 2022 Noaberkracht wordt door beide gemeenteraden vastgesteld. Noaberkracht ondersteunt Dinkelland en Tubbergen in het streven naar een vitale en zelfredzame samenleving. Noaberkracht heeft een focus op resultaat (de goede dingen goed doen). Daarom is het belangrijk dat Noaberkracht een wendbare organisatie blijft, die snel kan inspelen op veranderingen in de samenleving.

Frauderisico's

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor fraudebestrijding. Vanwege de maatschappelijke functie is het van belang om dit intern en extern zichtbaar en transparant te maken.

Daarom is er sinds 2018 binnen onze organisatie sprake van een fraude-risicoanalyse. In het kader van de jaarlijkse herijking van deze fraude-risicoanalyse heeft er dit jaar opnieuw een inventarisatie plaatsgevonden van de (mogelijk) aanwezige frauderisico's en de getroffen beheersmaatregelen.

Naar aanleiding van deze inventarisatie is er gekeken naar de opzet, bestaan en werking van beheersing en getroffen bijsturingsmaatregelen van de toprisico's met de risico-inschatting 'hoog' en de toprisico's met een gemiddeld risico. Aan de hand van deze analyse kunnen wij de beheersbaarheid van de frauderisico's binnen onze organisatie vergroten en deze aandacht geven tijdens de controlewerkzaamheden.

De specifieke fraude-risico's met verhoogde aandacht worden opgenomen in de fraude-risicoanalyse welke jaarlijks ter vaststelling beschikbaar wordt gesteld aan directie en colleges. In de scope van de belangrijkste frauderisico's vallen onder andere betalingen, inkopen, sociaal domein, uitkeringen, aanbestedingen, M&O etc.

Mochten er gedurende het boekjaar fraude-risico's opspelen, dan worden deze met een eventuele toelichting verantwoord in de financiële overzichten. Met betrekking tot de recente herijking van de fraude-risicoanalyse kan worden geconcludeerd dat er geen materiële fraudes zijn geconstateerd.

Wet Open Overheid (WOO)

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo heeft als doel om overheden en semioverheden transparanter te maken, zodat het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en de economische ontwikkeling beter gediend kan worden. De Woo kenmerkt zich daarom door een drietal belangrijke pijlers, te weten:

- een actieve openbaarmakingsplicht voor 11 categorieën documenten;
- een inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan de 11 categorieën;
- depassieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek).

Naast het actief openbaar maken, bevat de Woo een duidelijke andere component; het op orde brengen van de informatiehuishouding en het duurzaam toegankelijk maken van digitale overheidsinformatie. De tweede component sluit aan bij de Archiefwet 1995, waarin opgenomen is dat overheden verplicht zijn om de onder hen berustende bescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren.

De Woo introduceert een meerjarenplan en bepaalt dat overheden met behulp van een meerjarenplan hun overheidsinformatiehuishouding op orde brengen.

Verplichtingen per 1 mei 2022

De Woo heeft tot doel een transparante overheid te bevorderen en de informatiehuishouding van de overheid op orde te brengen. Voor gemeenten gelden de volgende verplichtingen uit de Woo die direct in werking treden:

- Een of meer contactperso(n)en aanwijzen om vragen van inwoners te beantwoorden.
- De bepalingen omtrent openbaarmaking op verzoek. Ook moet een Wob-verzoek elektronisch kunnen worden ingediend.
- Maatregelen treffen om de duurzame toegankelijkheid van digitale documenten te borgen als randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid.
- De inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken.

Actieve openbaarheid op termijn verplicht

De verplichtingen uit de Woo om documenten behorende tot 11 informatiecategorieën binnen 14 dagen actief openbaar te maken via PLOOI, treden nog niet in werking. De ontwikkeling van PLOOI is door het Rijk stopgezet en overheden kunnen dit dus (nog) niet gebruiken om documenten te publiceren. De komende jaren zal deze verplichting gefaseerd in werking treden.

Realisatie in 2022

In 2022 hebben we 28 Woo-verzoeken (inclusief Wob) afgehandeld. De Woo-verzoeken hadden betrekking op diverse onderwerpen.

Het college heeft in 2022 twee contactpersonen benoemd. Ook hebben we inmiddels een animiseringstool aangeschaft, die het mogelijk maakt om de te openbaren documenten te anonimiseren. Daarnaast hebben we een passage op de gemeentelijke website opgenomen over de Wet open overheid. Via deze website is het mogelijk een digitaal Woo-verzoek in te dienen (inwoners via Digid en organisaties via e-Herkenning). Natuurlijk blijft het ook mogelijk om een Woo verzoek schriftelijk, via de mail of telefonisch door te geven.

Met betrekking tot de inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken, geven wij veel informatie over projecten en anderen ontwikkelingen via onze gemeentelijke website, nieuwsberichten, social media en gemeentepagina in de Dinkelland Visie. Daarnaast staat veel informatie op de website van de gemeenteraad. Bijvoorbeeld over welke onderwerpen zij vergaderen (agenda), de vragen die de gemeenteraad aan het college stelt, of de brieven die het college aan de gemeenteraad stuurt (onderwerpen).

Voor wat betreft de actieve informatieplicht voor de 11 verplichte categorieën, is de status als volgt:

1. wet- en regelgeving: de door de gemeenteraad en/of college vastgestelde beleidsregels, nadere regels en verordeningen worden bekendgemaakt op www.officielebekendmakingen.nl en zijn terug te vinden op www.overheid.nl.
2. organisatiegegevens: deze staan op de gemeentelijke website
3. vergaderstukken en verslagen: de stukken voor de raadsvergaderingen (inclusief de geluidsopnames) staan op de gemeentelijke website
4. bestuursstukken; de besluitenlijsten van het college staan op de gemeentelijke website
5. stukken adviescollege: nog geen actie op ondernomen in 2022
6. convenanten: nog geen actie op ondernomen in 2022
7. jaarplannen en jaarverslagen: de documenten m.b.t. de P&C-cyclus zijn opgenomen op de gemeentelijke website en in de begrotingsapp
8. Woo-verzoeken en de daarbij verstrekte informatie: het openbaar maken van gevraagde documenten bij Woo-verzoeken via de gemeentelijke website staat op de planning voor 2023. In 2022 zijn de gevraagde documenten alleen nog verstrekt aan de indiener van het Woo-verzoek.
9. onderzoeken: nog geen actie op ondernomen in 2022
10. beschikkingen: nog geen actie op ondernomen in 2022
11. klachten: het jaarverslag klachten 2021 inclusief toelichting is opgenomen op de gemeentelijke website

6. Jaarrekening

Balans

Balans per 31 december				
(bedragen x € 1.000,—)			2022	2021
			2022	2021
ACTIVA			PASSIVA	
Vaste activa			Vaste passiva	
Immateriële vaste activa			Eigen vermogen	
Bijdr. aan activa in eigendom van derden	318	336	Reserves	
			Algemene reserve	5.335 8.855
			Bestemmingsreserves	35.864 32.884
			Gerealiseerd resultaat	5.011 2.297
				46.210 44.036
Materiële vaste activa			Voorzieningen	
Investeringen met een economisch nut			Verplichtingen, verliezen en risico's	3.056 3.458
a. gronden uitgegeven in erfpacht	1.080	1.080	Door derden beklemde middelen	4.411 3.638
b. overige investeringen met economisch nut	31.989	33.177	Toekomstige verplichtingen	17 20
c. investeringen met economisch nut				7.484 7.116
waarvoor een heffing wordt geheven	14.343	14.501		
d. investeringen met maatschappelijk nut	4.717	4.749		
e. strategische gronden	646	1.139		
f. agrarische gronden	1.948	1.453		
	54.725	56.099		
Financiële vaste activa			Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	
Kapitaalverstrekking aan:			a. binnenlandse pensioenfondsen en	
a. deelnemingen	2.479	2.479	verzekeringsinstellingen	231 309
b. gemeenschappelijke regelingen	41	41	b. binnenlandse banken en overige	
	2.520	2.520	financiële instellingen	25.370 29.158
Leningen aan:				25.602 29.467
a. woningbouwcorporaties	173	250		
b. Leningen aan deelnemingen	324	324		
	497	574		
overige langlopende leningen u/g	4.555	3.998		
	7.572	7.092		
Totaal vaste activa	62.616	63.527	Totaal vaste passiva	79.295 80.618
Viottende activa			Viottende passiva	
Voorraden			Nettoschulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	
a. gronden in exploitatie	308	3.135	a. kasgeldleningen	0 0
b. overige voorraden	155	150	b. bank- en girosaldi	0 0
	463	3.285	c. overige schulden	2.706 1.904
				2.706 1.904
Uitzettingen looptijd korter dan 1 jaar				
a. vorderingen op openbare lichamen	7.803	6.592		
b. belastingvorderingen	572	367		
c. overige vorderingen	1.232	1.001		
d. bijstandsdebiteuren	891	958		
e. rekeningcourant verhouding met niet-financiële instellingen	99	249		
f. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	12.455	10.255		
	23.053	19.423		
Liquide middelen				
a. kas	6	2		
b. bank- en girosaldi	471	465		

	478	467			
Overlopende activa	3.117	1.434	Overlopende passiva	7.725	5.614
Totaal vlottende activa	27.111	24.609	Totaal vlottende passiva	10.431	7.518
Totaal activa	89.726	88.136	Totaal passiva	89.726	88.136
Verliescompensatie krachtensde wet op vennootschapsbelasting 1969 bestaat	364	672	Waarborgsommen en garanties	81.216	81.338

Overzicht van baten en lasten

Programmarekening 2022 (Bedragen x € 1.000)	Ontwerp baten	Ontwerp lasten	Ontwerp Saldo	Begroting baten	Begroting lasten	Begroting saldo	Rekening baten	Rekening lasten	Rekening saldo
Omschrijving programma's									
Programma ambitiedeel									
Ambitie aantrekkelijke woon- en leefomgeving	0	711	-711	65	3.301	-3.236	75	2.327	-2.252
Ambitie duurzaam Dinkelland	0	203	-203	684	1.169	-485	245	686	-441
Ambitie sterke bedrijven	0	366	-366	73	815	-743	77	685	-608
Ambitie inclusieve samenwerking	0	49	-49	0	691	-691	1	481	-480
Participatieprocessen	0	348	-348	0	1.260	-1.260	0	1.173	-1.173
Totaal ambitiedeel	0	1.676	-1.676	822	7.236	-6.414	397	5.351	-4.954
Programma basisdeel									
Bestuur en middelen (exclusief algemene dekkingsmiddelen)	387	3.240	-2.854	517	5.467	-4.950	1.733	3.921	-2.188
Algemene dekkingsmiddelen									
1. Lokale heffingen	6.630	52	6.578	6.630	51	6.579	6.650	51	6.599
2. Algemene uitkeringen	36.155	10	36.145	41.971	0	41.971	42.598	0	42.598
3. Dividend	1.306	0	1.306	1.483	0	1.483	1.483	0	1.483
4. Saldo financieringsfunctie	85	-367	451	84	-294	378	70	-365	435
5. Overhead	0	6.434	-6.434	0	6.722	-6.722	3	6.745	-6.742
6. Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Onvoorzien	0	40	-40	0	0	0	0	0	0
Sub-totaal	44.562	9.409	35.153	50.685	11.945	38.740	52.536	10.352	42.184
Dienstverlening en burgerzaken	319	882	-563	319	920	-601	355	928	-573
Veiligheid	17	3.870	-3.853	153	4.210	-4.058	53	4.066	-4.013
Openbare ruimte en mobiliteit	3.513	8.433	-4.920	3.535	9.161	-5.626	3.633	8.981	-5.348
Economie	1.047	870	178	1.410	1.341	69	1.584	1.154	430
Onderwijs	227	1.812	-1.586	326	1.906	-1.580	195	1.689	-1.495
Sport en accommodaties	1.068	3.600	-2.532	1.145	4.233	-3.088	1.207	4.081	-2.874
Cultuur en recreatie	43	1.165	-1.122	102	1.293	-1.191	77	1.173	-1.096
Sociaal domein	4.094	22.582	-18.488	5.786	25.471	-19.686	6.179	24.023	-17.844
Milieu	2.002	1.844	159	2.204	2.045	158	2.136	1.988	148
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	4.066	5.062	-996	6.915	7.885	-969	6.202	8.595	-2.392
Totaal basisdeel	60.959	59.530	1.429	72.579	70.412	2.167	74.158	67.030	7.128
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	60.959	61.207	-248	73.401	77.648	-4.247	74.556	72.381	2.174
Mutaties reserves									
Mutaties reserves	2.364	2.116	248	10.974	6.727	4.247	7.566	4.729	2.837
Het gerealiseerde resultaat	63.322	63.322	0	84.375	84.375	0	82.121	77.110	5.011

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV zijn er echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen bij open-einde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op de baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking lasten			verklaring overschrijding	conclusie
	begroot	werkelijk	verschil		
Programma dienstverlening en burgerzaken	920	928	-8	• Programma dienstverlening en burgerzaken € 8.000:De overschrijding zit vooral op reisdocumenten en verkiezingen/referenda.	Past binnen het beleid
Programma volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	7.885	8.595	-710	• Programma volkshuisvesting en ruimtelijke ordening € 710.000: betreft de mutaties binnen de grondexploitaties	Past binnen het beleid

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden. De in deze jaarrekening verantwoorde bedragen zijn vermeld in euro's (€1). De baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen in het boekjaar waarin het dividend betaalbaar gesteld wordt (besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van Aandeelhouders). Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personeelslasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting te worden gevormd.

Balans

Vaste Activa

Immateriële vaste activa met een economisch nut

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Activum	Afschrijvingstermijn in jaren
Onderzoek/ontwikkeling	5
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3 - 4

Materiële vaste activa met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Jaarlijks wordt de boekwaarde met een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn, in voorgaande jaren soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Activum	Afschrijvingstermijn in jaren
Onderwijshuisvesting (samen scholen)	60
Riolering (gemeentelijk rioleringsplan)	50
Gebouwen van steen, betonwerken m.b.t. riolering en aanleg/renovatie sportterrein (gras)	40
Liften, wegen met elementenverharding, aanleg/renovatie sportterrein (kunstgras), duurzame activa (materiaal hout/hard), duurzame voorzieningen in schoolgebouwen en aangelegd gronddepot	25
Gebouwen van ander materiaal, woonwagens, renovatie, verbouw, (vervanging) riolering gebouw, kunstwerken en wegen met asfaltverharding	20
Hekwerken, noodlokalen, elektrotechnische installaties, werktuigbouwkundige installaties, cv installatie, isolatie/ventilatie/energiebesparing/klimaatbeheersing, 1 ^e inrichting scholen, elektronica en mechanica m.b.t. riolering, grasbetonstenen, verkeersmaatregelen/installaties en openbare verlichting	15
Halteplaatsen openbaar vervoer	12
Beveiliging (alarminstallaties), brandbeveiligings- en brandpreventievoorzieningen, buitenzonwering, stoffering, dranghekken, speeltoestellen, duurzame gebruiksgoederen en bewegwijzering/straatmeubilair	10
Vervoermiddelen	8
Luchtfoto's, grootschalige basiskaart en digitale kadasterkaart	4

Investerings met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Laatst genoemden worden altijd geactiveerd.	
Door contractuele, technische of economische redenen of op grond van een afwijkend besluit van de gemeenteraad kan incidenteel afgeweken worden van de tabel.	

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut worden geactiveerd en jaarlijks lineair afgeschreven. Jaarlijks wordt de boekwaarde met een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd. De afschrijvingstermijn wordt per afzonderlijk activum bekeken. De ondergrond van investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut wordt als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus afgeschreven).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering tot marktwaarde plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Wloftende activa

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone.

Voor winstneming geldt de percentage of completion-methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat, én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht, én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Verantwoorde uitzettingen korter dan één jaar en overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en zullen binnen één jaar na balansdatum worden afgewikkeld. Als gevolg van de invoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB) zijn gemeenten eigenrisicodragers geworden ten aanzien van de bijstandsverlening. Formeel behoren alle gemeentelijke vorderingen reëel gewaardeerd te worden. Gelet op de slechte situatie in de agrarische sector bestaat er de mogelijkheid dat enkele vorderingen toch niet geheel dan wel gedeeltelijk zullen worden geïncasseerd. In dit geval is het echter reëel om slechts 20% van de hoofdsom op te nemen.

Schattingswijziging waardering debiteuren sociale zaken

Bij gemeente Tubbergen is sprake geweest van een schattingswijziging. Vanwege de overgang van debiteuren sociale zaken naar serviceorganisatie Oldenzaal is besloten aan te sluiten bij de werkwijze van serviceorganisatie Oldenzaal. Hierdoor is er sprake van een transitie van de statische methode naar de dynamische methode voor de voorziening oninbaar voor de bijstandsverstrekkingen. Eenmalig hebben wij het effect van de schattingswijziging in dit boekjaar verwerkt, er is geen sprake van een meerjarig financieel effect.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste financieringsmiddelen

Reserves

Naast de algemene reserve zijn er diverse reserves gevormd die voor een specifiek doel bestemd zijn. Het muteren van reserves vindt plaats op aangeven van de raad.

Deze mutaties zijn allemaal incidenteel met uitzondering van de mutaties van de reserve dekking afschrijving investering majeure projecten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening pensioenverplichtingen ten behoeve van de wethouders is op contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. Het rentepercentage waarmee de voorziening contant wordt gemaakt bedraagt 2,472% (2021: 0,528%). De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. Bij verlofsparen is sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, hiervoor is een voorziening gevormd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van langer dan één jaar.

Viottende passiva

De viottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, zijn deze buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde jaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

Immateriële vaste activa (Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2022	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Afschrijving/ aflossing	Boekwaarde 31-12-2022
Onderzoekskosten	66			4	62
Bijdr. aan activa in eigendom van derden	270			14	256
Totaal	336	0	0	17	318

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
In erfpacht uitgegeven gronden	1.080	1.080
Investerings met een economisch nut	31.989	33.177
Investerings met economisch nut waarvoor een heffing wordt geheven	14.343	14.501
Investerings met maatschappelijk nut	4.717	4.749
Strategische gronden	644	1.141
Agrarische gronden	1.948	1.453
Totaal	54.723	56.101

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de materiële activa weer:

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2022	Investe- ringen	Bijdragen van derden	Desin- vesteringen	afschrijvingen/ herwaardering	Boekwaarde 31-12-2022
In erfpacht uitgeven gronden	1.080				-14	1.094
Gebouwen	21.857	244		152	1.146	20.804
Gebouwen waarvoor heffing wordt geheven E.N.**	22				3	19
Gronden en terreinen M.N.*	172					172
Gronden en terreinen E.N.**	9.883				14	9.869
Gronden en terreinen waarvoor heffing wordt geheven E.N.**	147					147
Grond,weg en waterw.M.N	4.577	229			260	4.545
Grond,weg en waterw.E.N	619				42	578
Overige mat.vaste activa waarvoor heffing wordt geheven E.N.**	14.332	676	143	6	681	14.177
Overige mat.vaste activa waarvoor heffing wordt geheven E.N.**	0					0
Overige mat.vaste activa M.N.	332				27	305
Duurzame bedrijfsmiddelen E.N	485	29	2		92	420
Strategische gronden	644	497		0		1.141
Agrarische gronden	1.948			495		1.453
*M.N. maatschappelijk nut						
**E.N. economisch nut						
Totaal	56.099	1.674	145	653	2.251	54.725

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen in materiële vaste activa met economisch nut staan in onderstaand overzicht vermeld.

Materiële vaste activa met economisch nut (bedragen x € 1.000)	beschikbaar gesteld krediet	besteed voorgaande dienstjaren	besteed in dienstjaar	restant krediet
Drukriool GRP 2019-2024	146	0	146	-0
Klimaat GRP 2019-2024	234	27	93	113
Rioolvervanging GRP 2019-2024	700	321	162	217
Drukriool GRP 2019-2024	300	0	121	179
Herhuisvesting gemeentehuis Dinkelland	222	5	222	-5
lpads raadsleden	22	0	17	5
Totaal	1.624	354	762	508

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen in materiële vaste activa met maatschappelijk nut staan in onderstaand overzicht vermeld:

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	beschikbaar gesteld krediet	besteed voorgaande dienstjaren	besteed in dienstjaar	restant krediet
Rondweg Weerselo	3.749	235	38	3.476
Beleidsplan openbare verlichting 2020	140	58	82	-0
Beleidsplan openbare verlichting 2022	140	0	30	109
Groot onderhoud 2 landbouwbruggen	60	0	76	-16
Totaal	4.088	293	226	3.569

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV zijn er situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld. Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt dat er een krediet is overschreden. Kredietoverschrijdingen groter dan €10.000 worden gemeld.

Begrotingsrechtmatigheid (bedragen x € 1.000)	beschikbaar gesteld krediet	besteed voorgaande dienstjaren	besteed in dienstjaar	restant krediet
Groot onderhoud 2 landbouwbruggen	60	0	76	-16
Totaal	60	0	76	-16

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa (Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2022	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Afschrijving/ aflossing	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen:					
Deelnemingen	2.479				2.479
Gemeenschappelijke regelingen	41				41
	2.520	0	0	0	2.520
Leningen aan :					
Woningbouwcorporaties	250			77	173
Deelnemingen	324				324
	574	0	0	77	497
Overige langlopende leningen	3.998	1.258		701	4.555
Totaal	7.092	1.258	0	778	7.572

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar in exploitatie genomen bouwgronden en overige voorraden. De niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn ondergebracht onder de materiële activa onderdeel strategische gronden.

Van de in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

Gronden in exploitatie	Boekwaarde per 1 jan. 2022	Mutaties in het jaar 2022				Boekwaarde per 31 dec. 2022	Voorzienin g per 1 jan. 2022	Mutati e in 2022	Voorzienin g per 31 dec. 2022	Balanswaard e per 31 dec. 2022
		Uitgaven	Inkomsten	Winstnemin g	Inzet voorzienin g					
	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)
Pienk	-100	86	0	15	0	0	0	0	0	0
Brookhuis	438	70	0	-131	0	377	0	0	0	377
Deurninger es	388	155	566	-10	0	-33	0	0	0	-33
Rossum Noord	-30	35	0	-6	0	0	0	0	0	0
Kraakenhof	-44	2	0	42	0	0	0	0	0	0
Spikkert	977	451	969	-326	0	133	0	0	0	133
Commanderi e	759	727	1208	0	0	278	252	578	829	-551
Noord Deurningen	-418	36	295	87	0	-590	0	0	0	-590
Tilligte West	-17	34	0	-17	0	0	0	0	0	0
Aveskamp	65	19	0	0	0	84	0	0	0	84
Diezelkamp	-18	2	0	15	0	0	0	0	0	0

Noord Hopmanstraat	-38	5	-1	-7	0	-39	0	0	0	-39
Denekamp Oost 1e fase	872	96	0	0	0	968	0	220	220	748
Saasveld De Lenne	192	200	762	111	0	-259	0	0	0	-259
Rossum Noord 2e fase	0	24	0	0	0	24	0	0	0	24
De Mors IV	1993	31	334	0	0	1689	1122	-169	953	736
Echelpoel III	-304	15	164	-29	0	-482	0	0	0	-482
Sombeek IV	-137	9	0	128	0	0	69	-69	0	0
De Mors V	0	159	0	0	0	159	0	0	0	159
Totaal	4578	2157	4297	-128	0	2310	1443	559	2002	308

<i>Gronden in exploitatie</i>	Balanswaarde per 31 dec. 2022	Geraamde nog te realiseren kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)	(*1.000)
Pierik	0			0	0
Brookhuis	377	855	1288	-56	-52
Deurningeres	-33	142	120	-11	-11
Rossum Noord	0			0	0
Kraakenhof	0			0	0
Spikkert	133	2723	3218	-362	-328
Commanderie	-551	551	0	829	797
Noord Deurningen	-590	237	0	-353	-340
Tilligte West	0			0	0
Aveskamp	84	145	685	-456	-430
Diezelkamp Noord	0			0	0
Hopmanstraat	-39	34	0	-5	-5
Denekamp Oost 1e fase	748	1839	2587	220	203
Saasveld De Lenne	-259	257	88	-90	-85
Rossum Noord 2e fase	24	1216	1273	-32	-28
De Mors IV	736	57	793	953	916
Echelpoel III	-482	450	0	-32	-31
Sombeek IV	0			0	0
De Mors V	159	580	1170	-430	-375
Totaal	308	9087	11222	175	233

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten per 31-12-2022 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige formatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- Rentepercentage bedraagt 1,0%;
- Alle kostenopgaven bouw- en woonrijp maken zijn opnieuw beoordeeld/geraamd door de afdeling Openbare Ruimte.
Bij de kostenopgave is een fasering met een cbs index toegepast.
Het budget per jaar inclusief de index is in de betreffende jaarschijf van de grondexploitatie opgenomen.
- Eventuele prijsverhoging voor grondprijzen wordt jaarlijks toegepast o.b.v. de meest recente grondprijsbrief.
- De geplande afzet is gebaseerd op uitgangspunten in de woonvisie en bedrijventerreinvisie.

Ten aanzien van de geraamde nog te maken kosten heeft het college de geactualiseerde berekeningen vanuit de afdeling openbare ruimte gehanteerd.

Ten aanzien van de geraamde nog te realiseren opbrengsten heeft het college de uitgangspunten uit de woonvisie en bedrijventerreinvisie gehanteerd, ten aanzien van geraamde capaciteit geldt:

- Woningen: woningbouwaantallen zijn conform woningbouwprogramma
- Bedrijventerrein: uitgeefbare hectares zijn conform bedrijventerreinvisie

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf grondbeleid en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Overige voorraden (Bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2022	Mutatie boekjaar	Saldo 31-12-2022
Voorraad gebouwen	150	5	155
Voorraad geschenken	0		0
Totaal	150	5	155

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vorderingen <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	7.803	6.592
Belastingvorderingen	582	412
Voorziening belastingvorderingen	-9	-45
	572	367
Overige vorderingen	1.232	1.001
Debiteuren BBZ/Bijstand	775	721
Voorziening	-373	-364
	402	356
Debiteuren Tozo	489	602
Voorziening	0	0
	489	602
Totaal bijstandsdebiteuren	891	958
Rekeningcourant verhouding met niet-financiele instellingen	99	249
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	12.455	10.255
Totaal	23.053	19.423

In bovenstaand overzicht zijn voorzieningen opgenomen voor dubieuze debiteuren.

Specificatie uitzettingen in 's Rijks schatkist:

Schatkistbankieren <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Schatkistbankieren	12.455	10.255

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1266			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	424	480	406	431
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	842	786	860	835
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	63.300			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	63.300			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1266			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	38.158	43.690	37.388	39.693
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	424	480	406	431

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen (Bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Kas	6	2
Bank	471	465
Totaal	478	467

Alle liquide middelen staan ter onmiddellijke beschikking van de gemeente.

Overlopende activa (Bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2022	Saldo 31-12-2021
Vooruitbetaalde bedragen	369	202
Van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen op specifieke uitkeringen	959	
Nog te ontvangen bedragen	1.789	1.232
Totaal	3.117	1.434

Van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen op specifieke uitkeringen	Saldo	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo
<i>bedragen x € 1.000</i>	1-1-2022		bedragen	31-12-2022
Regeling:				
Bekostingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	0	2.011	1.052	959
Totaal	0	2.011	1.052	959

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Reserves <i>bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	5.335	8.855
Bestemmingsreserves	35.864	32.884
Resultaat na bestemming	5.011	2.297
Totaal	46.210	44.036

Het verloop van de reserves wordt hieronder toegelicht:

(Bedragen x € 1.000)

Algemene reserve

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Buffer om in uiterste noodzaak incidentele onverwachte/onvoorziene uitgaven maar ook rekening tekorten te dekken.				
Resultaatbestemming 2021		1.333		
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen			7.908	
Complex Echelpoel III te Weerselo			29	
Complex Sombeek te Denekamp		128	-69	
Complex De Mors te Ootmarsum			-169	
Complex Diezelkamp Noord te Saasveld		15		
Complex Rossum Noord			6	
Complex Brookhuis te Denekamp			131	
Complex Pierik te Denekamp		15		
Complex Denekamp Oost te Denekamp			220	
Complex Spikkert te Weerselo			326	
Complex Commanderie te Ootmarsum			328	
Complex Deurninger Esch			10	
Complex Kraakenhof		42		
Complex Noord Deurningen		87		
Complex Tilligte West			17	
Complex Hopmanstraat te Denekamp			7	
Complex De Lenne te Saasveld		111		
Afwaardering ruilgronden Tilligte			175	
Boekverlies verkoop perceel Tilligte		32		
Saldo MJB 2022		1.498		
Saldo 1e financiële rapportage 2022		568		
Saldo programmajournaal 2022		1.113		
Saldo septembercirculaire algemene uitkering 2022		457		
Algemene reserve - Totaal	8.855	5.398	8.917	5.335

Reserve nog te bestemmen resultaat vorig boekjaar

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Het te verdelen resultaat van de exploitatie toe te voegen aan het eigen vermogen				
Resultaatbestemming 2021			2.297	
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen			107	
Reserve saldo van de rekening - Totaal	2.297	0	2.297	0

Reserve onderhoud gebouwen

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Spreiden van de lasten welke voortvloeien uit het groot onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen (met uitzondering van onderwijsgebouwen).				
Dotatie aan reserve onderhoud gebouwen		264		
Onderhoudskosten			95	
Reserve onderhoud gebouwen - Totaal	2.014	264	95	2.183

Reserve dekking afschrijvingen investeringen majeure projecten

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Dekking kapitaallasten investeringen				
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen		705		
Reserve wegen en kunstwerken		156		

Dekkingsafschrijvingen maajeureprojecten				
Reserve dividend WMO Beheer - Totaal	10.320	861	227	10.953

Reserve Maatschappelijk Effecten Plan

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Realiseren van projecten uit het Maatschappelijk Effecten Plan				
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen		90	2.297	
Samenwerking met NOT gemeenten			55	
NOT energieloket			50	
Stimuleringsfonds sociaal domein			42	
Pilot Wijk GGD			54	
Communicatie mbt tekst "Boeren met passie"			1	
Pilot POH jeugd GGZ			106	
Uitvoeringsplan sociaal domein			134	
Procesgeld ondersteuning via menselijke toolkit			11	
Procesgeld kernen Mijn Dinkelland 2030			2	
Communicatiemiddelen Mijn Dinkelland 2030			4	
Energiemonitoring			0	
Inkoop duurzame energie voor onze gebouwen.			3	
Uitvoeringsplan duurzaamheid gemeentelijke gebouwen			21	
Lokaal steunfonds ondernemers			30	
Centrumplan (Be)leefbaar centrum Ootmarsum			97	
Agro en food sector stimuleren			14	
Werkbudget sterke bedrijvigheid			2	
Leader			170	
Versterken toeristische voorzieningen			70	

Kanaal Almelo Nordhorn	21			
Duurzame energietransitie	182			
Stimulering energietransitie	34			
Stimuleringsregeling binnenstedelijke herontwikkeling	200			
Inbreiding voor uitbreiding	38			
Vorbereidingskosten basisscholen	67			
Volkshuisvesting Rijks en provinciale middelen	9			
Actualisatie cultuurvisie Dinkelland	8			
Reserve maatschappelijk effectenplan - Totaal	4.785	90	3.723	1.152

Reserve wegen en kunstwerken

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Spreiden van de lasten welke voortvloeien uit het groot onderhoud van wegen en kunstwerken.				
Reserve dekking afschrijvingen investeringen majeure projecten			156	
Reserve wegen en kunstwerken - Totaal	1.000	0	156	844

Reserve Agenda van Twente

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Opvangen extra lasten Agenda van Twente				
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen			879	
Reserve Agenda van Twente - Totaal	879	0	879	0

Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Vrij beschikbare algemene middelen				
Resultaatbestemming 2021		570		
Algemene reserve		7.908		
Reserve MEP		2.297	90	
Reserve dekking afschrijvingen investeringen majeure projecten			705	
Reserve Agenda van Twente		879		
Reserve College akkoord			6.493	
Saldo College akkoord			303	
Reserve nog te bestemmen resultaat vorig boekjaar		107		
Ontvangen gelden m.b.t. de invoeringskosten voor de Omgevingswet (septembercirculaire)		400		
OZB maatschappelijke instellingen			21	
Compensatie lokale heffingen			262	
Detachering mbt Archief Ootmarsum			17	
Special olympics nationale spelen			27	
Uitvoeringsplan sociaal domein (resultaatbestemming 2021)			120	
Stelpost Corona				
- Verkiezingen tlv stelpost corona			35	
- Huurkortingen tlv stelpost corona			34	
Aanbesteding energie			7	
Implementatie Omgevingswet			760	
Beindiging inzet strategische verbinder			70	
Mogelijke compensatie rijk m.b.t. klimaatakkoord			73	
Verzelfstandiging Hoge Vonder te Deumingen			712	
Privatisering OLM/Boekwaarde gebouwen			46	
Privatisering OLM/Exploitatiebijdrage			1.000	
Privatisering OLM/Notariskosten			5	
Privatisering OLM/Bijdrage grondexploitatie Commanderie			250	

Reserve incidenteel beschikbaar algemeen middelen - Totaal	12.255	12.160	11.031	13.384	
Reserve onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen					
Omschrijving boeking		Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Dekking uitvoeringsplan KOG					
Uitvoeringsplan KOG				394	
Berbeheerplan				85	
Reserve onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen - Totaal		1.631	0	479	1.152

Reserve College akkoord 2022 - 2026

Omschrijving boeking

Stand

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Spreiden van de lasten welke voortvloeien uit het groot onderhoud van wegen en kunstwerken.				
Reserve dekking afschrijvingen investeringen majeure projecten			156	
Reserve wegen en kunstwerken - Totaal	1.000	0	156	844

Reserve Agenda van Twente

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Opvangen extra lasten Agenda van Twente				
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen			879	
Reserve Agenda van Twente - Totaal	879	0	879	0

Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Vrij beschikbare algemene middelen				
Resultaatbestemming 2021		570		
Algemene reserve		7.908		
Reserve MEP		2.297	90	
Reserve dekking afschrijvingen investeringen majeure projecten			705	
Reserve Agenda van Twente		879		
Reserve College akkoord			6.493	
Saldo College akkoord			303	
Reserve nog te bestemmen resultaat vorig boekjaar		107		
Ontvangen gelden m.b.t. de invoeringskosten voor de Omgevingswet (septembercirculaire)		400		
OZB maatschappelijke instellingen			21	
Compensatie lokale heffingen			262	
Detachering mbt Archief Ootmarsum			17	
Special olympics nationale spelen			27	
Uitvoeringsplan sociaal domein (resultaatbestemming 2021)			120	
Stelpost Corona				
- Verkiezingen tlv stelpost corona			35	
- Huurkortingen tlv stelpost corona			34	
Aanbesteding energie			7	
Implementatie Omgevingswet			760	
Beindiging inzet strategische verbinder			70	
Mogelijke compensatie rijk m.b.t. klimaatakkoord			73	
Verzelfstandiging Hoge Vonder te Deumingen			712	
Privatisering OLM/Boekwaarde gebouwen			46	
Privatisering OLM/Exploitatiebijdrage			1.000	
Privatisering OLM/Notariskosten			5	
Privatisering OLM/Bijdrage grondexploitatie Commanderie			250	
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen - Totaal	12.255	12.160	11.031	13.384

Reserve onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Dekking uitvoeringsplan KOG				
Uitvoeringsplan KOG			394	
Bermbeheerplan			85	
Reserve onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen - Totaal	1.631	0	479	1.152

Reserve College akkoord 2022 - 2026

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Dekking uitvoering College akkoord				
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen		6.493		
Duurzame energie transitie			18	
Werkbudget realistisch bouwen en wonen			28	
Maatschappelijk vastgoed irt demografie			16	
Bijdrage Twenteboard Development			235	
Reserve onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen - Totaal	0	6.493	298	6.195
Reserves - Totaal	44.036	25.265	28.102	41.200

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

Voorzieningen bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Verplichtingen, verliezen en risico's	3.056	3.458
Door derden beklemde middelen	4.411	3.638
Toekomstige verplichtingen	17	20
Totaal	7.484	7.116

Het verloop van de voorzieningen wordt hieronder toegelicht

(Bedragen x € 1.000)

Voorziening pensioenaanspraken en wachtgelden wethouders

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: (Oud-)wethouders kunnen op basis van hun rechtspositie aanspraak maken op een pensioenuitkering. Om deze toekomstige verplichting te kunnen voldoen, is deze voorziening in het leven geroepen.				
Vrijval t.g.v. resultaat			371	
Toevoegingen		33		
Aanwendungen			103	
Voorziening pensioenaanspraken wethouders - Totaal	3.246	33	474	2.805

Voorziening liquidatie Top Craft

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Dekking van toekomstige kosten verband houdend met de herstructurering/ontmanteling van de Gemeenschappelijke Regeling WOT en Top-Craft.				
Boekresultaat verkoop bedrijfspand		38		
Afbouw voorziening			42	
Voorziening liquidatie Top Craft - Totaal	20	38	42	17

Voorziening riolering

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Egalisatierekening die dient om ongewenste schommelingen (sterke fluctuatie) van door de gemeente aan burgers in rekening te brengen tarieven voor riolrecht op te vangen. Uitgangspunt hierbij is kostendekkende tarieven voor riolrecht.				
Exploitatieoverschot		734		
Voorziening riolering - Totaal	3.238	734	0	3.972

Voorziening afval

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Egalisatierekening die dient om ongewenste schommelingen (sterke fluctuatie) van door de gemeente aan burgers in rekening te brengen tarieven voor afvalstoffenheffing en reinigingsrecht op te vangen. Uitgangspunt hierbij is kostendekkende tarief.				
Exploitatieoverschpt		39		
Voorziening afval - Totaal	399	39	0	438

Voorziening openlucht museum

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Egalisatierekening die dient ter dekking van de verplichting voortkomend uit het vonnis van de rechtbank				
Dekking 10 jarig budget			30	
Voorziening afval - Totaal	150	0	30	120

Voorziening groot onderhoud Dorper Esch

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Egalisatierekening die dient om ter dekking van de onderhoudskosten van Dorper Esch over een periode van 30 jaar				
Structurele dotatie		360		
Onderhoudskosten			293	
Voorziening afval - Totaal	62	360	293	129

Voorziening verlofsparen

Omschrijving boeking	Stand 1/1	Bij	Af	Stand 31/12
Doel/motief: Hiermee kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid.				

D o t a l i e v e r l o f s p a r e n		2			
Voorziening verlofsparen - Totaal	0	2	0	2	
Voorzieningen - Totaal	7.116	1.206	839	7.484	

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Vaste schulden (bedragen x € 1.000)	Saldo	Saldo
Rentetypische looptijd 1 jaar of langer	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	231	309
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	25.370	29.158
Totaal	25.602	29.467

Er is voor €3.864.000 afgelost waardoor het totaal bedrag aan leningen op €25.602.000 komt. De totale rentelast voor het jaar met betrekking tot de vaste schulden bedraagt €538.000 (vorig jaar €621.000).

Flottende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Netto-vlottende schulden (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
<i>Rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>		
Kasgeldleningen	-	0
Overige schulden:		
Crediteuren	2.674	1.886
Waarborgsommen	33	18
Totaal	2.706	1.904

Specificatie van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen op specifieke uitkeringen:

Van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen op specifieke uitkeringen	Saldo 1-1- 2022	Stortingen	Ont- trekkingen	Saldo 31-12- 2022
Regeling:				
Kanaal Almelo Nordhom	115		70	45
Verkeer, gedragsbeinvl proj en infr maatregelen	137	101	220	18
Subsidie tuin- en parkaanleg Engelse Tuin Ootmarsum	13		5	8
Subsidie cultuureducatie	35		12	24
Subsidie stuwwallenroute	30		30	-
Uitkering stimulering sport	123	1.475	308	1.290
TOZO	1.208	803	1.343	668
Toeslagenaffaire	14	13	5	21
Onderwijsachterstandenbeleid	45	70	90	25
Crisisarrangement stadsarrangementen	28		28	-
Wijkuitvoeringsplannen van het gas af	34		32	3
Geluidssanering Deumingerstraat Denekamp	16	57	8	65
Subsidie Elke Tukker bewust gezond	296		72	224
Subsidie Thijplein Rossum	100			100
Bijdragen KGO / landschapsfonds	5	69		74
Nationaal Programma Onderwijs	257		102	155
Klimaat GRP, investeringsbijdrage rijk	350		3	347
Regeling reductie energieverbruik woningen	192		129	64
Subsidie toren Denekamp	45			45
ExtAdv Wamtetransitie	21		21	-
Sportakkoord	83	44	127	-
Wet inburgering	0	185	54	130
Spuk energiearmoede	0	437		437
Verkeersmaatregelen SPV	0	339		339
Flexwonen	0	814		814
Stadarrangement Denekamp	0	50		50
Clientondersteuning	0	50		50
Coronatoegangsbewijzen 1e tranche	0	46		46
Coronatoegangsbewijzen 2e tranche	0	102	24	78
Subsidie maatwerkbudget GLI; NDC & valpreventie	0	10		10
Kennissessie Kansrijk Ondernemen	0	15	11	4
Subsidie intensivering energietoezicht	0	19		19
Totaal	3.148	4.697	2.692	5.153

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	Saldo	Saldo
<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Transitorische rente	150	156
Betaling Sociale zaken	785	948
Tussenrekening PGB		13
Loonbelasting	50	106
Omzetbelasting	410	
Afrekening kosten afval	0	149
Overige nog te betalen kosten	1.177	1.094
Totaal	2.572	2.466

Niet uit de balans opgenomen rechten/verplichtingen

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting

De gemeente Dinkelland heeft een bedrag van € 364.000 buiten de balans opgenomen onder de activa zijde van de gemeentelijke balans. Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Fiscaal resultaat 2022 €260.000

Fiscaal van toepassing zijnde belastingpercentage 15% t/m een belastbaar bedrag van € 395.000. Voor een belastbaar bedrag van meer dan € 395.000 wordt een belastingpercentage van 25,8% toegepast.

	bedragen in €
Fiscaal resultaat 2022	€ 260.000
Verrekenbaar verlies eerdere jaren	€ 624.000
Verrekenbaar verlies	€ 364.000

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

Overige niet in de balans opgenomen rechten

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen:

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Geldnemer	Aard / omschrijving	Oorspronkelijk bedrag x € 1.000	Percentage dekking	Restant per 31-12-2022 x € 1.000
Stichting Mijande Wonen	garantie	1.374	100%	1.088
St. Nationaal Restauratiefonds	garantie	238	100%	83
St. Bibliotheek Dinkelland	garantie	330	100%	203
St. Zorggroep Sint 5.1.2e	garantie	913	100%	125
		2.855		1.499

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

geldnemer	Aard / Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag x € 1.000	Restantschuld per 31-12-2022 x € 1.000
SWS Ootmarsum	borg WSW	94	68
Stichting Mijande Wonen	borg WSW	81.800	79.717
		81.800	79.717

De gemeente Dinkelland staat behoudens bovengenoemde garantstelling niet garant voor het nakomen van verplichtingen aan derden, niet anders dan reeds in de begroting van de lopende exploitatie is afgedekt.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

Conflict bestemmingplan intensieve veehouderij

1. inleiding

De gemeente Dinkelland is verwikkeld in langlopend conflict betreffende het vaststellen van een bestemmingsplan. De gemeenteraad heeft op 2 juli 2013 geweigerd om een bestemmingsplan vast te stellen voor de vestiging van een intensieve veehouderij in het LOG Hondeveldsweg. Dat was de eerste weigering. Bij besluit van 27 januari 2015 heeft de raad het bezwaar van Mts. Munsterhuis gegrond verklaard en het besluit van 2 juli 2013 herroepen. Bij besluit van 28 november 2017 heeft de raad het verzoek opnieuw afgewezen.

2. Oordeel Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State op 31 juli 2019

Mts. Munsterhuis heeft tegen de tweede weigering beroep ingesteld. De tweede weigering is bij de Raad van State in stand gebleven. Deze weigering is in rechte onaantastbaar. Het raadsbesluit van 28 december 2017 is dus definitief.

3a. Aansprakelijkstelling

Na de uitspraak van de Raad van State op 31 juli 2019 heeft Mts. Munsterhuis de gemeente aansprakelijk gesteld voor de schade die is geleden door de besluitvorming van gemeenteraad. Mts. Munsterhuis stelt dat hij schade heeft geleden door het onrechtmatige besluit van 2 juli 2013. De eerste weigering was rehtens onjuist en ten tijde van die weigering had ook een positief besluit kunnen worden genomen. Doordat de gemeente dat positieve besluit niet heeft genomen, is schade geleden.

Voor de volledigheid. Een oordeel van de civiele rechter over de aansprakelijkheid wijzigt niets aan het oordeel van de Raad van State. Die uitspraak blijkt hoe dan ook staan.

3b. Oordeel civiele rechter, rechtbank Almelo

De civiele rechter heeft geoordeeld dat Mts. Munsterhuis schade heeft geleden door het onrechtmatige besluit van 2 juli 2013. Ten tijde van het nemen van dit weigeringsbesluit had ook een positief besluit kunnen worden genomen in de zin van dat de procedure voor de wijziging van het bestemmingsplan opgestart zou worden. Nu de gemeente dat heeft nagelaten is er sprake van schade.

3c. Oordeel civiele rechter, het Hof Arnhem

De gemeente heeft hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van civiele rechter van de rechtbank. Het oordeel van het Hof is hetzelfde als die van de rechtbank en bevestigt de uitspraak van de rechtbank. Het hoger beroep van de gemeente in deze is dus afgewezen.

De uitspraak van het Hof ligt vanwege de vertrouwelijke gegevens ter inzage bij de griffie.

4. Bepaling en betaling schade

De bepaling van de omvang van de schade is geen onderdeel in de procedure bij de civiele rechter geweest. Mts. Munsterhuis zal nu de hoogte van de schade moeten onderbouwen. Onze verzekeraar en de advocaat van de verzekeraar zal deze schade beoordelen. Het kan zijn dat partijen er onderling uitkomen. Het kan ook zijn dat partijen er onderling niet uitkomen en dan zal een schadestaatprocedure volgen. Van de eventuele verplichting kan op dit moment geen betrouwbare schatting gemaakt worden. Daarom is dit risico opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Wel is met dit soort risico's rekening gehouden in de paragraaf weerstandsvermogen.

Lopende contracten

Onderwerp	Looptijd	Contractwaarde Per jaar
Raamovereenkomst asfaltonderhoud	3 jaar vanaf 2021 verlengingsmogelijkheid met 2 x 1 jaar	800.000
Raamovereenkomst reiniging kolken en lijnafwatering	2 jaar vanaf mei 2020 verlengingsmogelijkheid met 2 x 1 jaar	40.000
Levering duurzame elektriciteit	4 jaar vanaf 1 januari 2021 Optionele verlenging is 1 x 1 jaar	175.000
Levering CO2 gecompenseerd aardgas	2020 met optionele verlengingsmogelijkheid van 4 x 1 jaar	185.000
Maatwerk Vervoer (leerlingvervoer, regiotaxi vervoer, dagbestedingsvervoer en jeugdzorgvervoer)	1 juli 2017 t/m 30 juni 2020 Optionele verlenging is 3 x 1 jaar	1.000.000
Callcenter voor incidenteel vervoer	1 oktober 2021 t/m 30 juni 2023 Optionele verlenging is 2 x 1 jaar	Voor 11 gemeenten 165.000
integrale inkoop Wmo 2015 en Jeugdwet	4 jaar vanaf 2019 met een optionele verlenging van 2 x 1 jaar	4.500.000
Huishoudelijke ondersteuning	2018 met optionele verlenging van 5 x 1 jaar	2.500.000
Onderhoud en storingsafhandeling Openbare Verlichting	1 maart 2022 tot en met 28 februari 2024 met een optionele verlenging van 2 x 1 jaar	290.000
Raamovereenkomst trapliften	2017 t/m 2020 met optionele verlenging van 2 x 1 jaar	Varieert per jaar
Uitbesteding afvalinzameling en -verwerking	2016 t/m 2020 Daarna jaarlijks verlengbaar	850.000
Overeenkomst Maintain Dorper Esch	Start na oplevering verbouwing Dorper Esch. Looptijd 30 jaar	Varieert per jaar Gemiddeld per jaar 335.000
Accountantsdiensten	Boekjaar 2017 t/m 2019 met een optionele verlenging van 3 x 1 jaar	60.000
Raambestek onderhoud elementenverharding Noaberkracht Dinkelland en Tubbergen	Boekjaar 2019 t/m 2021 met een optionele verlengingsmogelijkheid van 3 x 1 jaar	65.000
Reiniging kolken en lijnafwatering	2 jaar vanaf mei 2020 verlengingsmogelijkheid met 2 x 1 jaar	32.500
Afvoer groenafval en levering materialen	1 april 2020 tot en met 31 maart 2024	30.000
Verkeersborden en toebehoren gemeenten Dinkelland en Tubbergen	1 mei 2021 tot en met 30 april 2025	20.000

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Toelichting en analyse op de baten en lasten

Programma's

Onderstaand zijn de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging toegelicht voor ieder afzonderlijk programma en thema (basisprincipe is dat verschillen boven het grensbedrag van €25.000 worden toegelicht). De belangrijkste verschillen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten zijn ook reeds benoemd in de nota van aanbidding en de programmamaverantwoording 2022 in het jaarverslag 2022, dat een onlosmakelijk deel vormt van deze jaarrekening 2022.

Programma Ambitiedeel

Ambitie aantrekkelijke woon- en leefomgeving

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	65	75	10
Lasten	711	3.301	2.327	974
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-711	-3.236	-2.252	984
Onttrekkingen aan reserves	0	2.525	1.541	-984
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-711	-711	-711	0

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€ €

Voordelen

* We houden het rapport Samen Scholen 2030 actueel (zie voorstel budgetoverheveling)

15

15

Nadelen

* Privatisering Openluchtmuseum Ootmarsum

-10

-10

* Per saldo overige voor- en nadelen

-5

Totaal voordeel per saldo

0

Ambitie duurzaam Dinkelland

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	684	245	-440
Lasten	203	1.169	686	484
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-203	-485	-441	44
Onttrekkingen aan reserves	-42	373	360	-13
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-245	-113	-81	31

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€ €

Voordelen

* Project wijkuitvoeringsplan Weerselo

28

28

Nadelen

0

* Per saldo overige voor- en nadelen

3

Totaal voordeel per saldo

31

Ambitie sterke bedrijven

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	73	77	4
Lasten	366	815	685	130

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten

	-743	-608	134	
Onttrekkingen aan reserves	0	377	275	-101
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-366	-366	-333	33

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€ €

Voordelen

* Twents blokje om fase 1

30

30

Nadelen

0

* Per saldo overige voor- en nadelen

3

Totaal voordeel per saldo

33

Ambitie inclusieve samenleving

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	0	1	1
Lasten	49	691	481	210
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-49	-691	-480	211
Onttrekkingen aan reserves	0	642	424	-218
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-49	-49	-56	-7

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€ €

Voordelen

* Pilot Wijk GGD

10

10

Nadelen

* Pilot praktijkondersteuner jeugd huisartspraktijk

-17

-17

* Per saldo overige voor- en nadelen

1

Totaal nadeel per saldo

-7

Participatieprocessen

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	0	0	0
Lasten	348	1.260	1.173	87
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-348	-1.260	-1.173	87
Onttrekkingen aan reserves	0	912	819	-93
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-348	-348	-354	-6

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€ €

Voordelen

*

0

Nadelen

*

0

* Per saldo overige voor- en nadelen

-6

Totaal nadeel per saldo

-6

Programma basisdeel**Programma bestuur en middelen****(Bedragen x € 1.000)**

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
BATEN				
Bestuur en middelen (exclusief algemene dekkingsmiddelen)	387	517	1.733	1.216
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>				
1. Lokale heffingen	6.630	6.630	6.650	20
2. Algemene uitkeringen	36.155	41.971	42.598	627
3. Dividend	1.306	1.483	1.483	-0
4. Saldo financieringsfunctie	85	84	70	-13
5. Overhead	0	0	3	3
6. Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
7. Onvoorzien	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	44.562	50.685	52.536	1.851
LASTEN				
Bestuur en middelen (exclusief algemene dekkingsmiddelen)	3.240	5.467	3.921	-1.546
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>				
1. Lokale heffingen	52	51	51	0
2. Algemene uitkeringen	10	0	0	0
3. Dividend	0	0	0	0
4. Saldo financieringsfunctie	-367	-294	-365	-70
5. Overhead	6.434	6.722	6.745	23
6. Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
7. Onvoorzien	40	0	0	0
TOTAAL LASTEN	9.409	11.945	10.352	-1.593
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	35.153	38.740	42.184	3.444
Onttrekkingen aan reserves	1.371	3.278	875	-2.402
Toevoegingen aan reserves	1.768	5.899	4.300	-1.600
Resultaat van baten en lasten	34.755	36.118	38.760	2.641

De verschillen tussen de realisatie en de raming
na wijziging zijn:

€

€

Voordelen

* Voorziening pensioenen wethouders

538

* Bestuurlijke communicatie

19

* Belevingsonderzoeken

17

* Rekenkamercommissie

15

* Gemeentehuis

20

* 'n Emter

157

* Overige gemeentelijke gebouwen

	20	
* Groenstroken	57	
* Grond centrumplan Weerselo	398	
* Rente schatkistbankieren	47	
* Algemene uitkering (zie voorstel resultaatbestemming voor €481.000)	621	
* Omzetbelasting	52	
* Stelpost prijscompensatie	286	
* Salarislasten zorgdomein (jeugd)	58	
* Salarislasten zorgdomein (wmo)	38	
* Robuust rechtsbeschermingssysteem		27
* Versterking ondersteuning wijkteams	45	
* Twenteboard		94

* BOA's			33	
* Gezond in de stad (zie voorstel budgetoverheveling)			7	
* Taakmutatie: Asiel (zie voorstel budgetoverheveling)			29	
* Taakmutatie: Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)			47	
* Taakmutatie: Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)			66	
* Rijksbijdrage Spuk			86	2.779
Nadelen				
* Bestuurlijke samenwerking			-42	
* Afstoten gemeentelijk vastgoed			-49	
* Organisatieondersteuning			-35	
* Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wiz			-20	
* Uitvoeringskosten SVB PGB en WMO			-36	
* GIDS gelden verlengd (tm 2022)			-20	-202
* Per saldo overige voor- en nadelen				64
Totaal voordeel per saldo				2.641
Kosten van de overhead				
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Verschil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	0	0	3	3
Lasten	6.434	6.722	6.745	23
Kosten van de overhead	-6.434	-6.722	-6.742	-20
Waarvan kosten van overhead toe te rekenen aan grondexploitaties				
0 222 777 333				
Waarvan dekking overhead door toerekening aan grondexploitaties				
				-279

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:	€	€
--	---	---

Voordelen

* Voorziening pensioenen wethouders	538
* Bestuurlijke communicatie	19
* Belevingsonderzoeken	17
* Rekenkamercommissie	15
* Gemeentehuis	20
* 'n Emter	157
* Overige gemeentelijke gebouwen	20
* Groenstroken	57
* Grond centrumplan Weerselo	398
* Rente schatkistbankieren	47
* Algemene uitkering (zie voorstel resultaatbestemming voor €481.000)	621
* Omzetbelasting	52
* Stelpost prijscompensatie	286
* Salarislasten zorgdomein (jeugd)	58
* Salarislasten zorgdomein (wmo)	38
* Robuust rechtsbeschermingssysteem	27
* Versterking ondersteuning wijkteams	45
* Twenteboard	94
* BOA's	33
* Gezond in de stad (zie voorstel budgetoverheveling)	7
* Taakmutatie: Asiel (zie voorstel budgetoverheveling)	29
* Taakmutatie: Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	47
* Taakmutatie: Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	66
* Rijksbijdrage Spuk	86

Nadelen

* Bestuurlijke samenwerking	-42	
* Afstoten gemeentelijk vastgoed	-49	
* Organisatieondersteuning	-35	
* Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	-20	
* Uitvoeringskosten SVB PGB en WMO	-36	
* GIDS gelden verlengd (tm 2022)	-20	
		-202
* Per saldo overige voor- en nadelen		64
Totaal voordeel per saldo		2.641

Kosten van de overhead

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	0	0	3	3
Lasten	6.434	6.722	6.745	23
Kosten van de overhead	-6.434	-6.722	-6.742	-20
Waarvan kosten van overhead toe te rekenen aan grondexploitatie	273	273	273	0
Waarvan dekking overhead door toerekening aan grondexploitatie	-273	-273	-273	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-6.434	-6.722	-6.742	-20

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
	0			
Totaalbedrag van heffing voor de vennootschapsbelasting	0000			

Programma dienstverlening en burgerzaken

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	319	319	355	36
Lasten	882	920	928	-8
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-563	-601	-573	29
Onttrekkingen aan reserves	0	35	35	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-563	-566	-537	29
De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:		€	€	
<u>Voordelen</u>				
* Rijbewijzen			27	27
<u>Nadelen</u>				
*				0
* Per saldo overige voor- en nadelen				2
Totaal voordeel per saldo				29

Programma veiligheid

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	17	153	53	-99
Lasten	3.870	4.210	4.066	144
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-3.853	-4.058	-4.013	45
Onttrekkingen aan reserves				0
Toevoegingen aan reserves				0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-3.853	-4.058	-4.013	45
De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:		€	€	
<u>Voordelen</u>				
* Veiligheidsregio Twente			55	
* Integrale veiligheid			20	

	75	
<u>Nadelen</u>		
* Omgevingsdienst Twente	-34	
		-34
* Per saldo overige voor- en nadelen		4
Totaal voordeel per saldo		45

Programma openbare ruimte en mobiliteit

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Verschil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	3.513	3.535	3.633	98
Lasten	8.433	9.161	8.981	180
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-4.920	-5.626	-5.348	278
Onttrekkingen aan reserves	624	910	648	-262
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-4.297	-4.716	-4.700	16

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€

€

<u>Voordelen</u>		
* Wegen	107	
* Gladheidsbestrijding	15	
* Groenvoorziening (beleid en beheer)	61	
		183

<u>Nadelen</u>		
* Openbare verlichting	-28	
* Bermen en sloten	-96	
* Straatmeubilair	-19	
* Riolaansluitingen individueel op verzoek	-20	
		-164
* Per saldo overige voor- en nadelen		-3
Totaal voordeel per saldo		16

Programma economie

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Verschil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	1.047	1.410	1.584	174
Lasten	870	1.341	1.154	187
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	178	69	430	361
Onttrekkingen aan reserves				0
				263
				40
				-223
Toevoegingen aan reserves	26	109	128	-19
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	152	223	342	119

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€

€

<u>Voordelen</u>
* Toeristenbelasting

	152	152
<u>Nadelen</u>		
* Forensenbelasting	-22	-22
* Per saldo overige voor- en nadelen		-12
Totaal voordeel per saldo		119

Programma onderwijs

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	227	326	195	-131
Lasten	1.812	1.906	1.689	216
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-1.586	-1.580	-1.495	85
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-1.586	-1.580	-1.495	85

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

€

€

<u>Voordelen</u>				
* Huisvesting bijzonder basisonderwijs			35	
* Leerlingenvervoer			59	
				93
<u>Nadelen</u>				
* Onderwijsachterstandenbeleid			-19	-19
* Per saldo overige voor- en nadelen				11
Totaal voordeel per saldo				85

Programma sport en accommodaties

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	1.068	1.145	1.207	62
Lasten	3.600	4.233	4.081	152
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-2.532	-3.088	-2.874	214
Onttrekkingen aan reserves	268	920	833	-86
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-2.264	-2.168	-2.040	128

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:			€	€
<u>Voordelen</u>				
* Subsidies, beleid en uitvoering m.b.t sport (zie ook voorstel budgetoverheveling i.z. lokaal sportakkoord voor € 6.218)				
20				
* Gemeentelijke binnensportaccommodaties en			117	

Waarvan kosten van overhead toe te rekenen aan grondexploitaties				
--	--	--	--	--

	273	273	273	0
Waarvan dekking overhead door toerekening aan grondexploitaties	-273	-273	-273	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-6.434	-6.722	-6.742	-20

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Totaalbedrag van heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0

Programma dienstverlening en burgerzaken

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	319	319	355	36
Lasten	882	920	928	-8
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-563	-601	-573	29
Onttrekkingen aan reserves	0	35	35	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-563	-566	-537	29

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

Voordelen

* Rĳbewĳzen 27

Nadelen

	0
* Per saldo overige voor- en nadelen	2
Totaal voordeel per saldo	29

Programma veiligheid

(Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
Baten	17	153	53	-99
Lasten	3.870	4.210	4.066	144
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-3.853	-4.058	-4.013	45
Onttrekkingen aan reserves				0
Toevoegingen aan reserves				0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-3.853	-4.058	-4.013	45

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

Voordelen

* Veiligheidsregio Twente	55
* Integrale veiligheid	20

	75	
Nadelen		
* Omgevingsdienst Twente	-34	
		-34
* Per saldo overige voor- en nadelen		4
Totaal voordeel per saldo		45

Programma openbare ruimte en mobiliteit

	Raming beoortinsiaar voor	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie beoortinsiaar	Verschil realisatie versus beoort. na
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	3.513	3.535	3.633	98
Lasten	8.433	9.161	8.981	180
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		-4.920	-5.626	-5.348
Onttrekkingen aan reserves				278
				624
				910
				648
				-262
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-4.297	-4.716	-4.700	16

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn: € €

Voordelen		
* Wegen		107
* Gladheidsbestrijding		15
* Groenvoorziening (beleid en beheer)		61
		183
Nadelen		
* Openbare verlichting		-28
* Bermen en sloten		-96
* Straatmeubilair		-19
* Riolaansluitingen individueel op verzoek		-20
		-164
* Per saldo overige voor- en nadelen		-3
Totaal voordeel per saldo		16

Programma economie

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Verschil realisatie versus beoort. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	1.047	1.410	1.584	174
Lasten	870	1.341	1.154	187
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	178	69	430	361
Onttrekkingen aan reserves	0	263	40	-223
Toevoegingen aan reserves	26	109	128	-19
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	152	223	342	119

De verschillen tussen de realisatie en de raming € €

Voordelen
* Toeristenbelasting

	152		
		152	
<u>Nadelen</u>			
* Forensenbelasting		-22	
			-22
* Per saldo overige voor- en nadelen			-12
Totaal voordeel per saldo			119

Programma onderwijs

Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar wijziging	na	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.	
(Bedragen x € 1.000)					
Baten	227	326	195	-131	
Lasten		1.812	1.906	1.689	216
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten					
					-1.586
					-1.580
					-1.495
					85
Onttrekkingen aan reserves		0	0	0	0
Toevoegingen aan reserves		0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten		-1.586	-1.580	-1.495	85
De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:			€	€	

Voordelen

* Huisvesting bijzonder basisonderwijs	35
* Leerlingenvervoer	59
	93

Nadelen

* Onderwijsachterstandenbeleid	-19	-19
* Per saldo overige voor- en nadelen		11
Totaal voordeel per saldo		85

Programma sport en accommodaties

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	1.068	1.145	1.207	62
Lasten				
				3.600
				4.233
				4.081
				152
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-2.532	-3.088	-2.874	214
Onttrekkingen aan reserves	268	920	833	-86
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-2.264	-2.168	-2.040	128

De verschillen tussen de realisatie en de raming

na wijziging zijn:		€	€	
--------------------	--	---	---	--

Voordelen

* Subsidies, beleid en uitvoering m.b.t sport (zie ook

20

* Gemeentelijke binnensportaccommodaties en zwembaden

117

137

Nadelen

★

0

* Per saldo overige voor- en nadelen

-9

Totaal voordeel per saldo

128

Programma cultuur en recreatie

Raming begrotingsjaar voor wijziging	
Raming begrotingsjaar na wijziging	
Realisatie begrotingsjaar	
Verschil realisatie versus begr. na wijz.	

(Bedragen x € 1.000)

Baten	43	102	77	-25
Lasten	1.165	1.293	1.173	121
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-1.122	-1.191	-1.096	95
Onttrekkingen aan reserves	143	127	87	-40
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-978	-1.064	-1.009	55

De verschillen tussen de realisatie en de raming € €

Voordelen

* Kunstzinnige en culturele vorming/ondersteuning

53

53

Nadelen

0

* Per saldo overige voor- en nadelen

2

Totaal voordeel per saldo

55

Programma sociaal domein

Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Verschil realisatie versus begr. na wijz.
2019	2019	2019	
2020	2020	2020	
2021	2021	2021	
2022	2022	2022	
2023	2023	2023	
2024	2024	2024	
2025	2025	2025	
2026	2026	2026	
2027	2027	2027	
2028	2028	2028	
2029	2029	2029	
2030	2030	2030	
2031	2031	2031	
2032	2032	2032	
2033	2033	2033	
2034	2034	2034	
2035	2035	2035	
2036	2036	2036	
2037	2037	2037	
2038	2038	2038	
2039	2039	2039	
2040	2040	2040	
2041	2041	2041	
2042	2042	2042	
2043	2043	2043	
2044	2044	2044	
2045	2045	2045	
2046	2046	2046	
2047	2047	2047	
2048	2048	2048	
2049	2049	2049	
2050	2050	2050	
2051	2051	2051	
2052	2052	2052	
2053	2053	2053	
2054	2054	2054	
2055	2055	2055	
2056	2056	2056	
2057	2057	2057	
2058	2058	2058	
2059	2059	2059	
2060	2060	2060	
2061	2061	2061	
2062	2062	2062	
2063	2063	2063	
2064	2064	2064	
2065	2065	2065	
2066	2066	2066	
2067	2067	2067	
2068	2068	2068	
2069	2069	2069	
2070	2070	2070	
2071	2071	2071	
2072	2072	2072	
2073	2073	2073	
2074	2074	2074	
2075	2075	2075	
2076	2076	2076	
2077	2077	2077	
2078	2078	2078	
2079	2079	2079	
2080	2080	2080	
2081	2081	2081	
2082	2082	2082	
2083	2083	2083	
2084	2084	2084	
2085	2085	2085	
2086	2086	2086	
2087	2087	2087	
2088	2088	2088	
2089	2089	2089	
2090	2090	2090	
2091	2091	2091	
2092	2092	2092	
2093	2093	2093	
2094	2094	2094	
2095	2095	2095	
2096	2096	2096	
2097	2097	2097	
2098	2098	2098	
2099	2099	2099	
2100	2100	2100	

(Bedragen x € 1.000)

Baten	4.094	5.786	6.179	393
Lasten	22.582	25.471	24.023	1.448
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-18.488	-19.686	-17.844	1.842
Onttrekkingen aan reserves	0	94	64	-30
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-18.488	-19.592	-17.780	1.812

De verschillen tussen de realisatie en de raming na	€	€		
Voordelen				
* Wet inburgering (zie ook voorstel budgetoverheveling)			41	
* Specifieke uitkering wet inburgering			54	
* Vluchtelingen Oekraïne (zie voorstel resultaatbepaling)				777
* Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)			63	
* Energiearmoede (zie ook voorstel budgetoverheveling)			302	
* Sociale werkvoorziening		122		
* Participatie en reïntegratie		75		
* Wmo beleid en uitvoering Maatwerkdienstverlening 18+		130		
* Huishoudelijke ondersteuning			25	
* Wmo ondersteuning individueel				25
* Wmo ondersteuning groep			52	
* Jeugdzorg			371	
* Kansrijke start (zie ook voorstel budgetoverheveling)			16	
*				2.054
Nadelen				
* Vluchtelingen			-21	
* Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen			-50	
* Beleid en uitvoering inkomensregelingen			-26	
* Bijstandsuitkeringen			-45	
* Hulpmiddelen			-24	
* Beleid en uitvoering Volksgezondheid			-81	
* Per saldo overige voor- en nadelen				-248
Totaal voordeel per saldo				1.812

Opmerking m.b.t. eigen
bijdragen/abonementstarief WMO huishoudelijke
hulp

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen/abonementstarief door het C&K, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen/abonementstarief geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen/abonementstarief kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau.

Programma milieu

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	2.002	2.204	2.136	-67
Lasten	1.844	2.045	1.988	58
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten			148	159
158				
Onttrekkingen aan reserves	0	2	2	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	159	160	150	-10

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

Voordelen

0

Nadelen

* Afval

-12

-12

* Per saldo overige voor- en nadelen

2

Totaal nadeel per saldo

-10

Programma volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil realisatie versus begr. na wijz.
(Bedragen x € 1.000)				
Baten	4.066	6.915	6.202	-713
Lasten	5.062	7.885	8.595	-710
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-996	-969	-2.392	-1.423
Onttrekkingen aan reserves			1.561	1.040
517				
Toevoegingen aan reserves	322	719	301	418
Gerealiseerde totaal resultaat van baten en lasten	-1.318	-1.172	-1.132	39

De verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

Voordelen

* Uitvoeringsplan duurzaamheid

13

* Toezicht/handhaving bouwen en slopen (zie ook voorstel budgetoverheveling)

23

36

Nadelen

0

* Per saldo overige voor- en nadelen

3

Totaal voordeel per saldo

39

6. Bijlagen bij de jaarrekening

Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de bijlagen te vinden ter ondersteuning van en verdieping op de jaarrekening. Het gaat hierbij om:

1. Overzicht van incidentele baten en lasten
2. Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
3. Single information, Single audit(SiSa)
4. Overzicht taakvelden
5. Toelichting beleidsindicatoren

Bijlage 1: Overzicht van incidentele baten en lasten

Begrotingstechnisch is over 2022 rekening gehouden met een saldo van incidentele baten en lasten van - €165. Hierover bent u geïnformeerd van raadsperspectief 2022 t/m het programmajournaal 2022. In werkelijkheid is er sprake van een saldo van €812. Er is sprake van een positief saldo als de incidentele lasten hoger zijn dan de incidentele baten. Structureel gezien is dit een positieve ontwikkeling.

De belangrijkste werkelijke incidentele baten en lasten betreffen:

- grondexploitatie
 - budgettair neutraal door dekking/dotatie uit/aan algemene reserve (€750.000);
- budgetoverheveling
 - budgettair neutraal door dekking uit algemene reserve (€394.000);
- diverse projecten maatschappelijk effectenplan
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve Maatschappelijk Effecten Plan (€1.427.000);
- meerjarig onderhoudsplan gebouwen (MOP)
 - budgettair neutraal door dekking/dotatie uit/aan reserve onderhoud gebouwen (€169.000);
- diverse projecten College akkoord 2022 - 2026
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve College akkoord 2022 -2026 (€298.000);
- subsidie verenigingen m.b.t OZB en uitvoeringskosten
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve incidenteel beschikbare algemene middelen (€284.000);
- bijdragen in kosten m.b.t. corona en vrijval stelpost corona
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve incidenteel beschikbare algemene middelen (€69.000);
- uitvoeringsplan KOG
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen (€479.000);

- resultaat meerjarenraming en tussentijdse rapportages;
 - budgettair neutraal door dekking/dotatie uit/aan reserve incidenteel beschikbare algemene middelen en algemene reserve (€3.636.000);
- privatisering OLM
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve incidenteel beschikbare algemene middelen (€1.301.000);
- Omgevingswet
 - budgettair neutraal door dekking/dotatie uit/aan reserve incidenteel beschikbare algemene middelen (€360.000);
- verzelfstandiging Hoge Vonder te Deurningen
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve incidenteel beschikbare algemene middelen (€712.000);
- uitvoeringsplan sociaal domein
 - budgettair neutraal door dekking uit reserve incidenteel beschikbare algemene middelen (€120.000);
- diverse provinciale subsidies (o.a. verantwoord worden via de SISA regeling)*;
- ruiming conventionele explosieven (€11.000);
- rente schatkistbankieren (€47000);
- verkoop groenstroken (€57.000);
- verkoop grond centrumplan Weerselo (€398.000);
- verkoop 't Emter (€157.000);
- kosten wisseling raad (€25.000);

* zie hiervoor bijlage 3 en toelichting op de overlopende activa/passiva m.b.t. van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen op specifieke uitkeringen.

In de volgende tabel worden de incidentele mee- en tegenvallers over 2022 weergegeven (afgerond op €1.000).

Programma	Begroting/Werkelijk	Lasten	Baten	Toevoeging reserve	Beschikking reserve	Saldo incidentele lasten en baten
MEP 111 AANTR. WOON- EN LEEFOMG.	Begroting	2.590	-65	0	2.525	0
	Werkelijk	1.606	-65	0	1.541	0
MEP 121 DUURZAAM DINKELLAND	Begroting	1.050	-677	0	373	0
	Werkelijk	570	-238	0	360	-28
MEP 131 STERKE BEDRIJVEN	Begroting	406	-30	0	377	0
	Werkelijk	275	-30	0	275	-30
MEP 141 INCLUSIEVE SAMENLEVING	Begroting	642	0	0	642	0
	Werkelijk	424	0	0	424	0
MEP 151 PARTICIPATIEPROCESSEN	Begroting	912	0	0	912	0
	Werkelijk	819	0	0	819	0
RP 200 BESTUUR EN MIDDELEN	Begroting	3.273	-5.899	-5.899	3.244	29
	Werkelijk	928	-4.902	-4.300	841	-516
RP 201 DIENSTVERLENING EN BURGERZAKEN	Begroting	40	0	0	35	4
	Werkelijk	39	0	0	35	4
RP 210 VEILIGHEID	Begroting	152	-136	0	0	16
	Werkelijk	23	-37	0	0	-14
RP 220 OPENBARE RUIMTE EN MOBILITEIT	Begroting	754	0	0	754	0
	Werkelijk	491	0	0	491	0
RP 230 ECONOMIE	Begroting	263	-109	-109	263	0
	Werkelijk	40	-128	-128	40	0
RP 240 ONDERWIJS	Begroting	309	-293	0	0	16
	Werkelijk	191	-156	0	0	35
RP 250 SPORT EN ACCOMMODATIES	Begroting	1.029	-121	0	901	8
	Werkelijk	939	-132	0	814	-7
RP 251 CULTUUR EN RECREATIE	Begroting	250	-45	0	110	95
	Werkelijk	164	0	0	69	95
RP 260 SOCIAAL DOMEIN	Begroting	2.135	-2.044	0	94	-3
	Werkelijk	1.425	-1.711	0	64	-351

RP 270 MILIEU

205

Verantwoording Wet normering topinkomens (WNT) 2022	
Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector in werking getreden (WNT).	
De WNT bevat vooral een regeling over de hoogte van de bezoldiging en de ontslagvergoeding van topfunctionarissen,	
en ook over de openbaarmaking van deze gegevens welke voor het eerst zijn opgenomen in de jaarrekening 2013.	
De 5.1.2e van Dinkelland heeft binnen de gemeente Dinkelland een onbezoldigde functie.	
Hij bekleedt binnen het Openbaar lichaam Noaberkracht Dinkelland Tubbergen een bezoldigde functie als 5.1.2e	
en in het kader van de WNT is zijn bezoldiging vermeld in de jaarstukken 2022 van Noaberkracht.	
De griffier van de gemeente Dinkelland heeft binnen Dinkelland een bezoldigde functie.	
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	Huitema O.J.R.J.
Functiegegevens	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 103.365
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.212
<i>Subtotaal</i>	€ 121.577
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	
Totale bezoldiging	€ 121.577
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	Huitema O.J.R.J.
Functiegegevens	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.445
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.742
<i>Subtotaal</i>	€ 117.188
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
Totale bezoldiging	€ 117.188

FUNCTIE	
G.van Hofwegen	plv 5.1.2e
C. Luttkhuis	5.1.2e

Bijlage 3: Single informatie Single audit (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Juridische grondslag						
		Ontvanger						
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A13/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Aard controle R Indicator: A13/03	Aard controle R Indicator: A13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
			€ 24.123	Ja	€ 0	€ 24.123	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal cumulatief te ontvangen nomdbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen nomdbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 1.317.800	€ 466.128	€ 0	€ 0	€ 0	€ 118.114
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen	Vul in totaal te ontvangen nomdbedrag uitvoeringskosten	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

			(jaar T) POO	en per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Som indicatoren 01 t/m 08			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A16/11</i>	
			€ 0	€ 70.770	€ 1.972.812	€ 1.972.812	Nee	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedrage n voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
							Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/06</i>
			1	30	3	3	Ja	Ja
			Eindverantwo rding (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/09</i>			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling

			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	(artikel 3) Werkelijke kosten
--	--	--	-------------------	-------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------	----------------------------------

			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: B2/10	Indicator: B2/11	Indicator: B2/12	Indicator: B2/13	Indicator: B2/14	Indicator: B2/15
			€ 4.877	€ 6.360			€ 0	€ 0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Nombedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: B2/16	Indicator: B2/17	Indicator: B2/18	Indicator: B2/19	Indicator: B2/20	Indicator: B2/21
			€ 380	€ 11.400	€ 10.404	€ 10.404	€ 4.488	€ 4.488
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
			Nombedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: B2/22	Indicator: B2/23	Indicator: B2/24	Indicator: B2/25	Indicator: B2/26	
			€ 0	€ 12.000	€ 400	€ 400	€ 20.549	
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen emaaast de verantwoordin gsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
SiSa tussen medeoverheden								
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
			Indicator: C41B/01	Indicator: C41B/02	Indicator: C41B/03	Indicator: C41B/04	Indicator: C41B/05	Indicator: C41B/06
			1 030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	0	0

BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	3						
			4						
			5	Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.			
				Indicator: C41B/07	Indicator: C41B/08	Indicator: C41B/09			
			1	030004 Provincie Overijssel	0	Nee			
			2						
			3						
			4						
			5	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Gemeenten						
				Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
				RREW2020-00449705/Reductie energiegebruik woningen (RREW 2020)	€ 128.582	€ 191.349	2.277		Ja
				Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?				
				Aard controle D1	Aard controle n.v.t.				
				Indicator: C43/07	Indicator: C43/08				
				2.277	Ja				
				Het aantal huishoudens in huurwoningen					

			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
		1	030004 Provincie Overijssel	0	Nee			
		2						
		3						
		4						
		5						
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00449705/Reductie energiegebruik woningen (RREW 2020)	€ 128.582	€ 191.349	2.277		Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?				
			Aard controle D1 Indicator: C43/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08				
			2.277	Ja				
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik /de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
				€ 0	€ 0		€ 0	€ 0
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.		Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			
				€ 0	€ 0			
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)		Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energier rekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoord ding (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle</i>				

		€ 1.896	Nee					
BZK	C85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	Projectnaam	Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	
Gemeenten								
			Aard controle n.v.t. Indicator: C85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/03	Aard controle R Indicator: C85/04	Aard controle R Indicator: C85/05	
1			2022-0000096103	0	0	€ 0	€ 0	
2								
3								
4			Kopie projectnaam	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C85/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/08			
1			2022-Ja 0000096103		Nee			
2								
3								
4								
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheid en zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
1			RHA2022-03316449	flexwoningen Pastoor Brennikmeijers straat Weerselo	€ 0	€ 0	€ 0 0	
2			RHA2022-03323990	flexwoningen Bogelscamp	€ 0	€ 0	€ 0 0	
10								

Kopie Projectnaam		Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R. Indicator: C209/10	
		1 flexwoningen Pastoor Brenninkmeijer straat Weerselo	0	Ja	Ja	
		2 flexwoningen Bogelscamp	0	Ja	Ja	
		10 Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11				
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1) Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
Gemeenten						
		Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
		€ 17.704	€ 0	€ 71.920	€ 0	€ 45.000
		Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode
		Bedrag		Bedrag		Bedrag

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C209/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C209/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06</i>
		1	RHA2022-03316449	flexwoningen Pastoor Brenninkmeijers straat Weerselo	€ 0	€ 0	€ 0	0
		2	RHA2022-03323990	flexwoningen Bogelscamp	€ 0	€ 0	€ 0	0
		10						
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09</i>	<i>Aard controle R. Indicator: C209/10</i>		
		1	flexwoningen Pastoor Brenninkmeijer straat Weerselo	0	Ja	Ja		
		2	flexwoningen Bogelscamp	0	Ja	Ja		
		10						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11</i>					
			Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
			€ 17.704	€ 0	€ 71.920	€ 0	€ 45.000	
			Hieronder per regel één	Aan andere gemeenten (in	Hieronder per regel één	Aan andere gemeenten (in	In 2022 opgebouwde	

			gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter standenbeleid	gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter standenbeleid	reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode
				Bedrag		Bedrag	Bedrag

			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: D8/06	Indicator: D8/07	Indicator: D8/08	Indicator: D8/09	Indicator: D8/10
			1				€ 25.115
			2				
			100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging en	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: D14/01	Indicator: D14/02	Indicator: D14/03	Indicator: D14/04	Indicator: D14/05
			€ 86.652	€ 0	€ 15.218	€ 257.260	
			Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	
			Indicator: D14/06	Indicator: D14/07	Indicator: D14/08	Indicator: D14/09	
			1				
			2				
			10				
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)

	Subsidieregeling sanering verkeer slawaai	Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)							
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	
			Indicator: E3/01	Indicator: E3/02	Indicator: E3/03	Indicator: E3/04	Indicator: E3/05	Indicator: E3/06	
			1 202004903	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2						
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	100	Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording informatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording informatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording informatie			
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: E3/07	Indicator: E3/08	Indicator: E3/09	Indicator: E3/10	Indicator: E3/11	Indicator: E3/12	
			1 202004903	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2						
			100	Hieronder per regel één CBS (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording informatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator:	Indicator:	Indicator:	Indicator:	Indicator:	Indicator:	

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
------	----	---	--	--	------------------------------	--	---------------------------------------	---

**Subsidieregeling
sanering
verkeerslawaa**

Provincies,
gemeenten en
gemeenschappelijke
regelingen (Vgr)

	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: E3/01</i>	<i>Indicator: E3/02</i>	<i>Indicator: E3/03</i>	<i>Indicator: E3/04</i>	<i>Indicator: E3/05</i>	<i>Indicator: E3/06</i>
1 202004903	€ 0		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2						
100						
Kopie beschikkingsn ummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen		Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwo ording (Ja/Nee)
	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordin gsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie			

	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: E3/07</i>	<i>Indicator: E3/08</i>	<i>Indicator: E3/09</i>	<i>Indicator: E3/10</i>	<i>Indicator: E3/11</i>	<i>Indicator: E3/12</i>
1 202004903	€ 0		€ 0	€ 0	€ 0	Nee
2						
100						

IenW E44B Tijdelijke
impulsregeling
klimaatadaptatie
2021–2027 (SiSa
tussen
medeoverheden)

Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordin gsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwo ording (Ja/Nee)
---	---	---	--	---	------------------------------------

	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: E44B/01</i>	<i>Indicator: E44B/02</i>	<i>Indicator: E44B/03</i>	<i>Indicator: E44B/04</i>	<i>Indicator: E44B/05</i>	<i>Indicator: E44B/06</i>
1 060173 Gemeente Oldenzaal	€ 2.996		€ 4.014	€ 0	€ 0	Nee

lenW	E84	2	15	Kopie CBS(code)	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.			
				Indicator: E44B/07	Indicator: E44B/08	Indicator: E44B/09			
			1	060173 Gemeente Oldenzaal	Infiltratievoorziening Bromeliestraat-Denekamp	Nee			
			2						
			15	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
				Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.		
				Indicator: E84/01	Indicator: E84/02	Indicator: E84/03	Indicator: E84/04		
EZK	F9			€ 0	Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	€ 0	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	€ 0
								Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
				Indicator: E84/05	Indicator: E84/06	Indicator: E84/07	Indicator: E84/08		
			1						
			2						
			50	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	

			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
--	--	--	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	--

				Indicator: E44B/07	Indicator: E44B/08	Indicator: E44B/09	
			1	060173 Gemeente Oldenzaal	Infiltratievoorzie ning Bromeliastraat- Denekamp	Nee	
			2				
			15				
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheids maatregelen 2022- 2023		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
		Provincies en Gemeenten					
				Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
				Indicator: E84/01	Indicator: E84/02	Indicator: E84/03	Indicator: E84/04
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee
				Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveilig heids- maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
				Indicator: E84/05	Indicator: E84/06	Indicator: E84/07	Indicator: E84/08
			1				
			2				
			50				
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie		Projectnaam/n ummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordin gsinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Toelichting
				Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
				Indicator: F9/01	Indicator: F9/02	Indicator: F9/03	Indicator: F9/04 Indicator: F9/05
			1	EAW-20- 01657630	€ 18.102	€ 0	Ja

2

3

4

5

6

Eindverantwoording (Ja/Nee)

Aard controle
n.v.t.

Indicator:
F9/06

Ja

SZW

G2

Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022

Besteding (jaar T) algemene bijstand

Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)

Besteding (jaar T) IOAW

Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)

Besteding (jaar T) IOAZ

Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr

I.1 Participatiewet (PW)

I.1 Participatiewet (PW)

I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)

I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)

I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)

I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Indicator: G2/01

Indicator: G2/02

Indicator: G2/03

Indicator: G2/04

Indicator: G2/05

Indicator: G2/06

€ 2.615.328

€ 26.215

€ 245.114

€ 4.820

€ 30.502

€ 0

Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud

Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud

Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)

Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet

Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)

Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Gemeente

I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)

I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)

I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)

I.7 Participatiewet (PW)

I.7 Participatiewet (PW)

Participatiewet (PW)

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Indicator: G2/07

Indicator: G2/08

Indicator: G2/09

Indicator: G2/10

Indicator: G2/11

Indicator: G2/12

		€ 75.349	€ 33.301	€ 0	€ 508.643	€ 8.051	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangt oeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente				
			Participatiewet (PW)				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i> € 0	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i> Nee	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob
			Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i> BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i> € 20.723 BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i> € 54.380 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i> BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i> Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gederfde baten die voortvloeien uit				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i> Indicator: G3/06

			1					
			2					
			50					
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/n ummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoor- ding sinfor- matie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 EAW-20- 01657630	€ 18.102	€ 0	Ja		
			2					
			3					
			4					
			5					
			6					
			Eindverantwo- ording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06					
			Ja					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoor- ziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc- hikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoor- ziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc- hikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoor- ziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc- hikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoor- ziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc- hikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator:	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator:	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator:

			G2/01		G2/03		G2/06
			€ 2.615.328		€ 245.114		€ 0

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07 € 75.349 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangt oeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13 € 0	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08 € 33.301 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14 Nee	Baten (jaar T) WWMK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werken inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09 € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10 € 508.643	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11 € 8.051	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangt oeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12 € 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente

		het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
--	--	---	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

			Indicator: G3/01	Indicator: G3/02	Indicator: G3/03	Indicator: G3/04	Indicator: G3/05	Indicator: G3/06
				€ 20.723	€ 54.380			
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/07	Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/08	Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/09	Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G3/11	
						Ja		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>
			Indicator: G4/01	Indicator: G4/02	Indicator: G4/03	Indicator: G4/04	Indicator: G4/05	Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 6.436	€ 85.877	€ 3.147
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.258	€ 282
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 17.477	€ 1.351
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.667	€ 94

	juli 2021)					
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.979	€ 145
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 6.436	€ 112.258	€ 5.019
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhou d (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstre kking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente		
	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.		
	Indicator: G4/07	Indicator: G4/08	Indicator: G4/09	Indicator: G4/10		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6	Totaal	0	0			
	Kopie regeling	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Baten (jaar T)	Uitvoeringskoste n (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
		kapitaalverstre kking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	kapitaalverstre kking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	kapitaalverstre kking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig		
	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R		
	Indicator: G4/11	Indicator: G4/12	Indicator: G4/13	Indicator: G4/14		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1					

			oktober 2021)					
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 54.187	€ 161.753	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden	Gederfde	Gederfde baten	Volledig		

		publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/04</i>			
			€ 4.394	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>	
				€ 22.837			Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	Totale werkelijke berekende subsidie <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 781.683	€ 466.977				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
		1	SPUKSPRT22 133	€ 466.977	€ 70.774	€ 273.895	€ 122.308	€2.058 schrobmachin e zwembad Dorper Esch (factuur incl btw € 11.759)
		2						
		100						
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020- 2022	Beschikkings nummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
		1	1015707	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 29.500
		2	1032827	€ 85.142	€ 0	€ 83.142	€ 0	€ 85.142
		3	1042581	€ 37.717	€ 0	€ 31.499	€ 0	€ 31.499
		4						
			Kopie beschikkingsn ummer	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
		1	1015707	Ja				
		2	1032827	Ja				
		3	1042581	Nee				
		4						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoor d of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwo ording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 22.447	Ja	Ja			
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding	Toelichting - indien bij H21/01	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoordi ng (Ja/Nee)	

			en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H21/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05</i>	
			Nee	Activiteit (nog) niet gestart.	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikking nummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Totale definitieve exploitatieteko rt	Totale cumulatieve besteding	Eindverantwoor ding	
				<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>	
			1 <i>SPUKIJZ21 22140</i>	€ 16.808	€ 16.808	€ 16.808	Ja	
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
LNV	L6	Regeling specifieke uitkering uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshoudenijen	1 <i>Dorper Esch</i>	<i>jan-22</i>	€ 16.808	€ 16.808	€ 16.808	€ 16.808
			2					
			50					
			Besteding (jaar T-1 +T-2)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)	Toelichting	
			<i>Aard controle R Indicator: L6/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L6/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: L6/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L6/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L6/05</i>	
			€ 12.500	€ 12.500	€ 25.000	Ja	Het werk uitgevoerd door Omgevingsdienst Twente in 2021 en 2022.	

	Taakvelden * € 1000	Inkomsten/Uitgaven	Begroting 2022	Rekening 2022	Saldo 2022
0.1	Bestuur	U	-1.909	-1.667	-242
		I		337	-337
	Totaal - Bestuur		-1.909	-1.330	-579
0.10	Mutaties reserves	U	-1.492	-1.093	-399
		I	9.072	7.263	1.809
	Totaal - Mutaties reserves		7.580	6.169	1.410
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	U	-5.235	-3.636	-1.600
		I	1.903	303	1.600
	Totaal - Resultaat van de rekening van baten en lasten		-3.333	-3.333	0
0.2	Burgerzaken	U	-920	-928	8
		I	319	355	-36
	Totaal - Burgerzaken		-601	-573	-29
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	U	-1.486	-1.433	-54
		I	444	1.186	-742
	Totaal - Beheer overige gebouwen en gronden		-1.042	-247	-796
0.4	Overhead	U	-6.722	-6.745	23
		I		3	-3
	Totaal - Overhead		-6.722	-6.742	20
0.5	Treasury	U	294	365	-70
		I	1.567	1.553	14
	Totaal - Treasury		1.861	1.918	-56
0.61	OZB woningen	U	-312	-309	-3
		I	4.121	4.220	-99
	Totaal - OZB woningen		3.810	3.912	-102
0.62	OZB niet-woningen	U	-128	-131	3
		I	2.784	2.698	87
	Totaal - OZB niet-woningen		2.656	2.567	89
0.64	Belastingen overig	U	-12	-12	0
		I	-253	-248	-5
	Totaal - Belastingen overig		-266	-260	-5
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	U	0		0
		I	41.971	42.598	-627
	Totaal - Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		41.971	42.598	-627
0.8	Overige baten en lasten	U	-1.670	-420	-1.250
		I	51	189	-138
	Totaal - Overige baten en lasten		-1.619	-231	-1.388
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	U		0	0
	Totaal - Vennootschapsbelasting (VpB)			0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	U	-2.194	-2.139	-55
		I			0
	Totaal - Crisisbeheersing en brandweer		-2.194	-2.139	-55
1.2	Openbare orde en veiligheid	U	-2.017	-1.927	-90
		I	153	53	99
	Totaal - Openbare orde en veiligheid		-1.864	-1.874	10
2.1	Verkeer en vervoer	U	-4.714	-4.715	1

	I	329	383	-55
Totaal - Verkeer en vervoer		-4.385	-4.332	-53
2.2 Parkeren	U	-26	-26	0
	I		0	-0
Totaal - Parkeren		-26	-26	-0
2.5 Openbaar vervoer	U	-6	-5	-1
	I	15	16	-1
Totaal - Openbaar vervoer		9	12	-3
3.1 Economische ontwikkeling	U	-275	-262	-14
Totaal - Economische ontwikkeling		-275	-262	-14
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	U	-1.003	-761	-242
	I	782	833	-51
Totaal - Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-220	72	-293
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	U	-199	-193	-6
	I	89	78	11
Totaal - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		-110	-115	5
3.4 Economische promotie	U	-246	-243	-2
	I	582	712	-130
Totaal - Economische promotie		336	469	-132
4.1 Openbaar basisonderwijs	U			0
Totaal - Openbaar basisonderwijs				0
4.2 Onderwijshuisvesting	U	-1.013	-520	-494
	I		1	-1
Totaal - Onderwijshuisvesting		-1.013	-519	-495
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	U	-1.444	-1.261	-183
	I	326	194	132
Totaal - Onderwijsbeleid en leerlingzaken		-1.118	-1.067	-51
5.1 Sportbeleid en activering	U	-491	-433	-58
	I	122	132	-11
Totaal - Sportbeleid en activering		-369	-301	-69
5.2 Sportaccommodaties	U	-3.852	-3.759	-94
	I	1.024	1.075	-51
Totaal - Sportaccommodaties		-2.829	-2.684	-145
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	U	-342	-250	-92
	I	12	12	0
Totaal - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		-330	-238	-92
5.4 Musea	U	-1.217	-1.198	-18
	I	40	41	-1
Totaal - Musea		-1.177	-1.157	-19
5.5 Cultureel erfgoed	U	-182	-118	-63
	I	45	0	45
Totaal - Cultureel erfgoed		-136	-118	-18
5.6 Media	U	-432	-435	3
Totaal - Media		-432	-435	3
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	U	-2.832	-2.473	-359
	I	112	139	-27
Totaal - Openbaar groen en (openlucht) recreatie		-2.720	-2.334	-386

Sam	U		-5.342	-4.429	-913	
		I		1.975	2.132	-158
	Totaal - Samenkracht en burgerparticipatie			-3.367	-2.297	-1.070
6.2	Wijkteams	U		-64	-5	-59
		I		64	5	59
	Totaal - Wijkteams			0	-0	0
6.3	Inkomensregelingen	U		-5.581	-5.226	-356
		I		3.550	3.495	55
	Totaal - Inkomensregelingen			-2.031	-1.730	-301
6.4	Begeleide participatie	U		-2.038	-2.072	34
		I			156	-156
	Totaal - Begeleide participatie			-2.038	-1.916	-122
6.5	Arbeidsparticipatie	U		-471	-396	-75
		I				0
	Totaal - Arbeidsparticipatie			-471	-396	-75
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	U		-964	-977	13
		I		16	15	1
	Totaal - Maatwerkvoorzieningen (WMO)			-948	-962	14
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	U		-5.968	-5.854	-114
		I		100	215	-115
	Totaal - Maatwerkdienstverlening 18+			-5.868	-5.639	-229
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	U		-4.820	-4.637	-183
		I			90	-90
	Totaal - Maatwerkdienstverlening 18-			-4.820	-4.548	-272
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	U		-210	-209	-1
	Totaal - Geëscaleerde zorg 18+			-210	-209	-1
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	U		-700	-613	-87
	Totaal - Geëscaleerde zorg 18-			-700	-613	-87
7.1	Volksgezondheid	U		-1.169	-1.201	31
		I		82	72	10
	Totaal - Volksgezondheid			-1.087	-1.129	41
7.2	Riolering	U		-2.756	-2.816	60
		I		3.179	3.221	-43
	Totaal - Riolering			422	405	17
7.3	Afval	U		-1.858	-1.868	9
		I		2.131	2.128	3
	Totaal - Afval			272	260	12
7.4	Milieubeheer	U		-889	-777	-112
		I		320	253	67
	Totaal - Milieubeheer			-569	-525	-44
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	U		-30	-29	-2
		I				0
	Totaal - Begraafplaatsen en crematoria			-30	-29	-2
8.1	Ruimte en leefomgeving	U		-1.032	-1.042	10
		U				0
		I		262	268	-6
		I				0

Totaal - Ruimte en leefomgeving			-770	-774	4
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		U	-5.768	-6.506	738
De lasten en baten zijn per grootboekrekening specifiek gekoppeld aan een (voorgeschreven) taakveld. Deze koppeling is een andere dan die van de grootboekrekeningen met de programma's zoals gepresenteerd op de website van de gemeente Dinkelland. Hierdoor bestaat geen rechtstreeks verband tussen de programma's en de taakvelden.		I	6.068	5.339	729
Totaal - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			300	1.467	1.167
		U	-2.636	-1.727	-909
		I	1.022	605	417
Bijlage 5: Toelichting beleidsindicatoren					
Totaal - Wonen en bouwen			-1.614	-1.122	-493
Totaal			-0	5.011	-5.011

Programma	Naam indicator	Omschrijving
Bestuur & middelen	Formatie	Aantal fte per 1.000 inwoners
Bestuur & middelen	Bezetting	Aantal medewerkers per 1.000 inwoners
Bestuur & middelen	Apparaatskosten	Totale kosten per inwoner. De noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Het betreft dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.
Bestuur & middelen	Externe inhuur	Kosten als percentage van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen
Bestuur & middelen	Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het percentage overhead betreft de overheadkosten zoals begroot op taakveld 0.4 gedeeld door het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).
Veiligheid	Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
Veiligheid	Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele

		misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Veiligheid	Diefstallen uit woningen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Economie	Funcatiemenging	Weergegeven in percentage. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Onderwijs	Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Onderwijs	Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) in het VO of MBO dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	Percentage niet sporters
Sociaal domein	Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Sociaal domein	Werkloze jongeren	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
Sociaal domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.
Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).
Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	Weergegeven in percentage. Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind,

		waterkracht, zon of biomassa.
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen. Bedragen x €1.000.
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Demografische druk	Weergegeven in percentage. De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

8. Overige gegevens

Controleverklaring

De controleverklaring is afzonderlijk bijgevoegd.

Raadsvoorstel en raadsbesluit

Voorstel

Wij stellen u voor de jaarstukken 2022 conform vast te stellen en het positief resultaat van € 5.011.000 als volgt te bestemmen:

- a. Toevoeging reserve verplichtingen voorgaand dienstjaar €478.000;
- b. Toevoeging reserve incidenteel beschikbare algemene middelen €1.258.000.

Na verwerking van bovenstaande bestemming blijft het positieve resultaat over van €3.275.000. Conform bestaand beleid wordt dit bedrag gedoteerd aan algemene reserve.

Denekamp, 23 mei 2023

Burgemeester en Wethouders van Dinkelland,

de 5.1.2e,

de burgemeester,

Besluit

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Dinkelland in zijn openbare vergadering van 27 juni 2023

de griffier,

de voorzitter,